

MĀRUPES PAGASTA TERITORIJAS PLĀNOJUMS

Rīga, 2003

SATURS

KARTOGRĀFISKAIS MATERIĀLA SARAKSTS.....	4
TEMATISKO KARTOSHĒMU SARAKSTS.....	4
IEVADS	5
1. MĀRUPES PAGASTA TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PAMATNOSTĀDNES.....	7
1.1. TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI.....	7
1.2. MĀRUPES PAGASTS RĪGAS REĢIONA KONTEKSTĀ.....	7
2. MĀRUPES PAGASTA TERITORIJAS IZMANTOŠANAS ESOŠĀ SITUĀCIJA.....	11
2.1. PAGASTA TERITORIJA.....	11
2.1.1. Īpašumu piederība.....	11
2.1.2. Pagasta telpiskā struktūra.....	13
2.2. MĀRUPES PAGASTA DABAS APSTĀKĻI UN VIDES KVALITĀTE.....	16
2.2.1. Vispārējais raksturojums.....	16
2.2.1.1. Reljefs un klimatiskie apstākļi.....	17
2.2.1.2. Ģeoloģiskā uzbūve.....	17
2.2.1.3. Mūsdienu ģeoloģisko procesu raksturojums.....	19
2.2.2. Dabas resursi.....	19
2.2.2.1. Derīgie izrakteņi.....	19
2.2.2.2. Pazemes ūdeņi.....	23
2.2.2.3. Augsne.....	24
2.2.2.4. Meži.....	24
2.2.2.5. Purvi.....	25
2.2.2.6. Ūdensteces un ūdenstilpes.....	27
2.2.2.7. Aizsargājamās dabas teritorija un ainavas.....	28
2.2.3. Vides kvalitāte.....	29
2.2.3.1. Potenciāli piesārņotās vietas.....	29
2.2.3.2. Rekultivējamās teritorijas.....	37
2.2.3.3. Meliorācijas un virsūdeņu savākšanas sistēma.....	37
2.2.4. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas.....	40
2.3. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS UN APBŪVES RAKSTUROJUMS.....	42
2.3.1. Dzīvojamā apbūve.....	42
2.3.2. Nodrošinājums ar apkalpes un sabiedriskajiem objektiem.....	45
2.3.3. Darījumu teritorijas.....	46
2.3.4. Ražošanas uzņēmumi.....	46
2.3.5. Lauksaimnieciskās izmantošanas teritorijas.....	49
2.3.6. Transporta infrastruktūra.....	51
2.3.6.1. Pašreizējās situācijas raksturojums.....	51
2.3.6.2. Esošais ceļu tīkls.....	54
2.3.6.3. Transporta intensitāte.....	55
2.3.6.4. Sabiedriskā transporta nodrošinājums.....	57
2.3.6.5. Dzelzceļa transports.....	57
2.3.7. Lidostas teritorija.....	59
2.3.7.1. Esošā izmantošana.....	59
2.3.7.2. Ietekme uz apkārtējo teritoriju vides kvalitāti.....	59
2.3.8. Inženierkomunikāciju nodrošinājums.....	62
2.3.8.1. Ūdensapgāde un kanalizācija.....	62
2.3.8.2. Gāzes apgāde.....	77
2.3.8.3. Elektroapgāde.....	77
2.3.8.4. Atkritumu saimniecība.....	77
2.3.8.5. Meliorācijas sistēmas raksturojums.....	78
2.3.9. Civilās aizsardzības un paaugstināta riska objekti.....	84
3. MĀRUPES PAGASTA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PRIEKŠLIKUMI.....	86
3.1. KOPĒJĀ TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS KONCEPCIJA.....	86
3.2. DABAS TERITORIJU IZMANTOŠANA UN ILGTSPĒJĪGAS VIDES NODROŠINĀŠANA.....	87
3.3. PAGASTA TERITORIJAS ARHITEKTONISKI TĒLPISKĀ UZBŪVE UN TERITORIJAS	

IZMANTOŠANA.....	89
3.3.1. Apdzīvojuma struktūra.....	90
3.3.2. Apbūve.....	92
3.3.2.1. Dzīvojamās apbūves teritorijas.....	92
3.3.2.2. Darījumu teritorijas.....	93
3.3.2.3. Apkalpes un sabiedriskie objekti.....	93
3.3.2.4. Ražošanas teritorijas.....	94
3.3.3. Dabas pamatnes teritorijas.....	94
3.3.3.1. Meži.....	94
3.3.3.2. Purvi.....	94
3.3.3.3. Rekreācijas teritorijas.....	94
3.3.3.4. Ūdensteces un ūdenstilpes.....	95
3.3.4. Lauksaimniecības teritorijas.....	95
3.3.5. Transporta infrastruktūras attīstība.....	95
3.3.5.1. Vīzija 20 gadu perspektīvai.....	95
3.3.5.2. Transporta infrastruktūras attīstība un realizācijas secība.....	96
3.3.5.3. Lidostas attīstības perspektīvas.....	104
3.4. PERSPEKTĪVAIS INŽENIERTEHNISKAIS NODROŠINĀJUMS.....	106
3.4.1. Ūdensapgāde un kanalizācija.....	106
3.5. ĪPAŠAS PLĀNOŠANAS TERITORIJAS.....	109
3.5.1. Aizsargjoslas.....	109
3.5.1.1. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas.....	109
3.5.1.2. Eksploatācijas aizsargjoslas.....	110
3.5.1.3. Sanitārās aizsargjoslas.....	113
3.5.1.4. Drošības aizsargjoslas.....	114
3.5.1.5. Vispārējie noteikumi.....	115
3.5.1.6. Papildus aizsardzības teritorijas.....	115
3.5.2. Turpmākas izpētes teritorijas.....	116
3.5.3. Teritorijas, kam nepieciešama detālplānojumu izstrādāšana.....	116
Literatūras un izmantotās informācijas avotu saraksts.....	122
Pielikumi	
1.1. Transporta sadaļas izstrādātāji	
1.2. LR Autosatiksmes departamenta vēstule, 27.12.2002., nr.13.1-13.1/1318	
1.3. SIA "Imink" vēstule VAS "Latvenergo" Augstsprieguma tīkliem, 24.01.2003.,nr.12	
1.4. VAS "Latvenergo" Augstsprieguma tīkli "Par esošo EPL 110 un 330 kV perspektīvo attīstību Dienvidu tilta trases projekta rajonā", 12.02.2003., nr.212100-19-245	
1.5. VAS "Latvijas Dzelzceļš" "par jaunas dzelzceļa pieturvietas ierīkošanu", 04.03.2003., nr.DV1-7/236	
1.6. Transporta kustības intensitāte	
2. Ūdensapgādes urbumu raksturojums	
3. Teritorijas plānojuma informācijas ieraksts digitālā veidā elektroniskā informācijas nesējā	

KARTOGRĀFISKAIS MATERIĀLS

1. Mārupes pagasta atļautā teritorijas izmantošana no 2002.-2012.gadam (M 1:10 000)
2. Mārupes pagasta atļautā teritorijas izmantošana no 2002.-2014.gadam (M 1:10 000)
3. Aizsargjoslas un īpašas plānojamās teritorijas (M 1:10 000)

TEMATISKĀS KARTOSHĒMAS

1. *kartoshēma.* Mārupes pagasts Rīgas rajonā
2. *kartoshēma.* Rīgas rajona galvenie sauszemes satiksmes koridori
3. *kartoshēma.* Īpašumu piederība
- 3a. *kartoshēma* Apdzīvoto vietu (ciemu) robežas
4. *kartoshēma.* Derīgie izrakteņi
5. *kartoshēma.* Dabas pamatne
6. *kartoshēma.* Rīgas domes īpašumā esošās mežu un purvu teritorijas
7. *kartoshēma.* Vides kvalitātes raksturojums
- 7a. *kartoshēma.* Meliorācijas sistēma
8. *kartoshēma.* Dabas aizsardzības un sanitārās aizsargjoslas
9. *kartoshēma.* Mārupes pagasta teritorijas esošā izmantošana
10. *kartoshēma.* Esošais dzīvojamo teritoriju izvietojums
11. *kartoshēma.* Sociālā infrastruktūra un pakalpojumi
12. *kartoshēma.* Esošo darījumu un ražošanas teritoriju izvietojums. Tehniskā infrastruktūra
13. *kartoshēma.* Esošo lauksaimniecības teritoriju un lauksaimnieciskas ražošanas objektu izvietojums
14. *kartoshēma.* Galveno ceļu, dzelzceļa un lidlauka teritorijas
15. *kartoshēma.* Sabiedriskā transporta maršruti un perspektīvā nepieciešamie savienojumi
16. *kartoshēma.* Lidostas teritorijas esošā izmantošana
17. *kartoshēma.* Esošais ekvivalents un maksimālais trokšņa līmenis
18. *kartoshēma.* Pazemes ūdens ieguves vietas
19. *kartoshēma.* Esošais ūdens apgādes tīkls Mārupē un Tīrainē
20. *kartoshēma.* Jaunmārupes ciems. Ūdens apgādes tīkls
21. *kartoshēma.* Skultes ciems. Ūdens apgādes tīkls
22. *kartoshēma.* Notekūdens kolektoru shēma Mārupē un Tīrainē
23. *kartoshēma.* Jaunmārupes ciems. Esošā notekūdens kolektoru shēma
24. *kartoshēma.* Skultes ciems. Esošā notekūdens kolektoru shēma
25. *kartoshēma.* Gāzes apgāde
26. *kartoshēma.* Elektroapgāde
27. *kartoshēma.* Atkritumu savākšanas maršruti
28. *kartoshēma.* Valsts nozīmes stratēģiskie objekti un paaugstinātas bīstamības objekti
29. *kartoshēma.* Perspektīvās apdzīvoto vietu (ciemu) robežas
30. *kartoshēma.* Paaugstinātās trokšņa zonas atbilstoši starptautiskās lidostas "Rīga" perspektīvās attīstības plāna 3. (maksimālās izmantošanas) variantam
31. *kartoshēma.* Ūdensapgādes un kanalizācijas perspektīvais plānojums
32. *kartoshēma.* Mārupes pagasta atļautā teritorijas izmantošana no 2002.- 2012.gadam
- 32a. *kartoshēma* Mārupes pagasta atļautā teritorijas izmantošana no 2002.- 2014.gadam
33. *kartoshēma.* Aizsargjoslas un īpašas plānojamās teritorijas
34. *kartoshēma.* Turpmākās izpētes teritorijas un teritorijas, kur nepieciešami detālplānojumi

IEVADS

Mārupes pagasta teritorijas plānojums ir izstrādāts, pamatojoties uz Mārupes pagasta padomes 23.05.2001. sēdes lēmumu (sēdes protokola izraksts nr.4, 24."Par Mārupes pagasta teritorijas plānojuma 2002.-2014.gadam izstrādi"), saskaņā ar līgumu nr.08/02, kurš noslēgts starp Mārupes pagasta padomi un SIA "Reģionālie projekti", un Mārupes pagasta padomes 27.06.2002. apstiprināto darba uzdevumu Mārupes pagasta teritorijas plānojuma, attīstības programmas un apbūves noteikumu izstrādāšanai 2002.-2014.gadam, kā arī ņemot vērā valsts institūciju izsniegtos nosacījumus teritorijas plānojuma izstrādei un sabiedrības viedokli. Teritorijas plānojumā ir noteikta Mārupes pagasta teritorijas atļautā izmantošana diviem etapiem:

- 1) no 2002. gada līdz 2012. gadam un
- 2) no 2002. gada līdz 2014. gadam.

Mārupes pagasta teritorijas plānojums izstrādāts saskaņā ar LR MK noteikumiem nr.423 "Noteikumi par teritorijas plānojumam" (05.12.2000.), ievērojot tajos minēto teritorijas plānu izstrādāšanas kārtību un procedūru, Latvijas Būvnormatīviem, pašvaldības konceptuālajiem dokumentiem un citiem saistošajiem normatīvajiem aktiem teritorijas plānošanā, pamatojoties uz vides aizsardzības institūciju rekomendācijām un pagastā darbojošos uzņēmumu un iestāžu attīstības plāniem.

Teritorijas plānojuma kartogrāfiskais materiāls (tematiskās kartoshēmas un kartogrāfiskais materiāls M 1: 10 000 - "Mārupes pagasta atļautā teritorijas izmantošana no 2002.-2012.gadam", "Mārupes pagasta atļautā teritorijas izmantošana no 2012.-2014.gadam", "Aizsargjoslas un īpašas plānojamās teritorijas") izstrādāts uz Valsts Zemes dienesta pamatkartes, digitālā veidā dgn* formātā, Latvijas koordinātu sistēmā (LKS-92), kā arī papīra izdrukās.

Teritorijas plānojums tika izstrādāts sadarbojoties SIA "Reģionālie projekti" ar Mārupes pagasta padomē izveidotās darba grupas speciālistiem - Mārupes pagasta padomes deputātiem un Mārupes pagastā darbojošos iestāžu un uzņēmumu vadītājiem.

Darba grupas sastāvs:

- Mārupes pagasta padomes deputāti:
Mārtiņš Bojārs, Jānis Lagzdkalns, Līga Kadiģe, Ilga-Baiba Ivbule, Māris Biernis, Aladins Sproģis, Andris Lībers, Jānis Zvaigzne, Silvija Grieķere, Aivars Upmalis, Iveta Grigule;
- Mārupes pagastā darbojošos iestāžu un uzņēmumu vadītāji:
Juris Ivanovs BOMPAS "Mārupes komunālie pakalpojumi" direktors,
Valentīna Emberga Skultes pamatskolas direktore,
Henrihs Bindars Mārupes pamatskolas direktors,
Dace Štrodaha Mārupes pagasta Mūzikas un mākslas skolas direktore,
Silvija Bartuševiča Mārupes pagasta sporta un tūrisma darba organizatore,
Iveta Jirgensone Pirmskolas izglītības iestādes "Tīraine" vadītāja,
Dzintars Pommers Lidostas "Rīga" prezidents,
Arnīs Kalniškāns Lidostas "Rīga" ekspluatācijas un attīstības departamenta direktors,

Guntis Vanders Meliorācijas biedrības valdes priekšsēdētājs,
Marija Ivdre Meliorācijas biedrības valdes locekle,
Pēteris Pikše Lauksaimniecības biedrības valdes priekšsēdētājs,
Normunds Orleāns Mārupes pagasta izpilddirektors,
Aida Lismane Mārupes pagasta būvvaldes vadītāja,
Normands Graustiņš Mārupes pagasta iedzīvotājs,
Vitālijs Aišpurs SIA "Arcus Elektronika" direktors,
Aivars Kroičs SIA "Krone" direktors.

Transporta sadaļu izstrādāja SIA "Imink" (Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra nr.000 310 144) - Dr.inž. I. Niedole (LBS sertifikāts nr.20-3428 satiksmes, ceļu, transporta plūsmas projektēšanai teritoriju plānošanā; Autoceļu ielu projektu ekspertīze; Autoceļu, ielu būvuzraudzībā); arhitekta L.Bērziņa (LAS licence nr.0689 visu līmeņu pilsētībūvniecisku risinājumu izstrādāšanai); inženiere A.Akulova; inženiere I.Filberte, inženieris D.Belovs; inženiere J.Ņikišina; inženiere N.Ļevaša.

SIA "Reģionālie projekti" izsaka pateicību Mārupes pagasta priekšsēdētājam M.Bojāram, būvvaldes vadītājam A.Lismanei, pagasta deputātiem, speciālistiem, uzņēmumu vadītājiem un darbiniekiem, valsts institūciju darbiniekiem un iedzīvotājiem, kuri ar saviem priekšlikumiem, ierosinājumiem un zināšanām piedalījās Mārupes pagasta Teritorijas plānojuma izstrādē.

Pasūtītājs: Mārupes pagasta padome

Mārupes pagasta padomes priekšsēdētājs _____ Mārtiņš Bojārs

Izpildītājs: SIA "Reģionālie projekti"

Direktore	_____	Agita Šļara
Projekta vadītāja, arhitekta	_____	Iveta Lāčauniece
Projekta asistente	_____	Santa Pētersone
Projekta asistente	_____	Līna Dimitrijeva
Kartogrāfs	_____	Ivo Narbutis

1. MĀRUPES PAGASTA TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS PAMATNOSTĀDNES

1.1. Telpiskās attīstības mērķi

Mārupes pagasts jau vēsturiski ir veidojies kā unikāla teritorija tā ģeogrāfiskā novietojuma un funkcionālā izmantojuma dēļ.

Mārupes pagasts vienlaicīgi uzskatāms kā Rīgas pilsētas piepilsēta ar vairākām galvaspilsētas funkcijām, vienlaicīgi tas ir tipiska lauku teritorija ar lauksaimniecisko ražošanu tiešā galvaspilsētas tuvumā.

Tādēļ svarīgs uzdevums ir saglabāt šo unikālītāti. Galvenie nosacījumi ir:

- jānodrošina harmoniju starp cilvēku saimniecisko darbību un apkārtējo vidi,
- jānodrošina mūsdienu sadzīves funkciju nodrošināšanu harmonijā ar saglabātu un saudzētu dabas mantojumu un vēsturiski izveidotām teritorijas apsaimniekošanas tradīcijām,
- jānodrošina izdevīgu transporta sistēmu, vienlaicīgi nodrošinot optimālas saiknes pagasta iekšienē un kopējā Rīgas reģionā,
- jānodrošina pilnvērtīgu pakalpojumu klāstu pagasta iedzīvotājiem un radīt tos pieejamus arī pagasta apmeklētājiem,
- jāveido pievilcīgu vidi ar izdevīgiem transporta pievedceļiem ražošanas un darījumu attīstībai, vienlaicīgi nodrošinot sakārtotu kopējo vizuālo un drošu dzīves vidi pagasta iedzīvotājiem,
- jāveido un jāizkopj pagasta teritorijas mezglu punktu uztveres panorāmas,
- jānodrošina iedzīvotājiem optimālus darba, atpūtas, izglītības apstākļus,
- jāveido pagasta un kaimiņu teritoriju saistītu un harmonisku attīstību.

1.2. Mārupes pagasts Rīgas reģiona kontekstā

Mārupes pagasts atrodas Rīgas rajona dienvidrietumdaļā un Rīgas reģiona centrālajā daļā.

Pagasta teritorija aizņem 10391,3 ha, tā atrodas Daugavas kreisajā krastā un robežojas ar trijām pašvaldībām - Rīgas pilsētu, Olaines un Babītes pagastiem. Mārupes pagasta novietojumu Rīgas rajonā *skatīt 1. kartoshēmā*.

Rīgas rajona pašvaldības kopā ar Rīgas un Jūrmalas pilsētām savā attīstībā ir savstarpēji saistītas vienotā saimnieciski ģeogrāfiskā telpā. Rīgas pilsētas tuvumā esošās pašvaldības savā darbībā vēsturiski un ekonomiski orientētas uz Rīgu.

2001.gadā tika izstrādāts "Rīgas rajona teritorijas plānojums (līdz 2003.gadam) ar grozījumiem", kurā noteiktās pamatnostādnes un saistošās vadlīnijas tika ņemtas vērā Mārupes pagasta teritorijas plānojumā, kā arī tika izvērtēta "Rīgas reģiona attīstības stratēģija", projekti "Baltijas palete", "Destination Rīga", "VIA Baltika attīstības zona", "Baltu vēsturiskās apmetnes", "Ātrgaitas dzelzceļa VIA Baltika pirmsprojekta izpēte" (Baltic Rail), "Veloceliņu Eiro Velo tīkla un infrastruktūras attīstība" u.c. ar Rīgas reģiona attīstību saistīti projekti.

Apdzīvojums

Rīgas reģionā izveidojusies izteikti monocentriska apdzīvojuma struktūra ar Rīgu kā galveno centru. Apdzīvojuma monocentriskās attīstības tendences, kas spilgti izpaužas kopš 20.gs otrās puses turpinās arī tagad kā atsevišķu apdzīvoto vietu saplūšana Pierīgā. [Rīgas reģiona attīstības stratēģija, Rīgas reģiona attīstības padome, Rīga, 2000]. Īpaši tas skar Mārupes ciemu, kur jau ir notikusi šī saplūšana. Apdzīvojums sāk izplesties aiz Rīgas pilsētas robežām, pieaug

1.kartoshēma. Mārupes pagasts Rīgas rajonā

būvniecības apjomi un veidojas jaunas ražošanas un privātmāju apbūves teritorijas. Īpaši izteikta ir tendence apbūvei attīstīties lidostas apkaimē un gar automaģistrālēm. Rīgas pilsēta savai attīstībai izmanto arvien vairāk lauku pamatresursus, vispirms zemi un cilvēkus. Darba vietām koncentrējoties Rīgā, tās tuvumā esošās pilsētas un citas apdzīvotās vietas arvien vairāk pārvēršas par Rīgas “guļamistabām”, radot izteiktu svārstmigrāciju uz-no darba.

Tomēr reģiona ilgtspējīga attīstība saistāma ar Rīgas atslogošanu, veidojot policentrisku apdzīvojuma struktūru. Mazpilsētu loks 40-70 km attālumā no Rīgas iezīmē labas ilgtspējīga apdzīvojuma veidošanās potences. [Rīgas reģiona attīstības stratēģija, Rīgas reģiona attīstības padome, Rīga, 2000]

Rīgas reģiona apdzīvojuma struktūras hierarhiskās attīstības modelī ir 6 līmeņi:

- Rīga – metropoles funkcijas;
- Pierīga – ar Rīgu tieši saistītā telpa: Jūrmala un Rīgas rajona pagastu teritorijas, kurām ir izteikta saistība ar Rīgu. Rīgas papildināšanas un atslogošanas funkcijas un vietējie attīstības uzdevumi. Brīvo telpu nodrošināšana un ilglaicīga uzturēšana (dabas resursu nodrošināšana dzīves kvalitātei);
- Pierīgas attīstības centri – kuri ir nepieciešami to funkciju uzņemšanai, kas prasa zināmu koncentrāciju (Olaine, Baloži, Saulkrasti);
- Pārējā reģiona attīstības telpa ar daudzfunkcionāliem reģiona attīstības centriem vainagā ap Rīgu (Jūrmala, Tukums, Ogre);
- Vietējie attīstības centri – pagastu teritorijas plānojumos noteiktie: vietējām blīvi apdzīvotām vietām;
- Vietējie apakšcentri – citas apdzīvotās vietas.

Rīgas reģiona apdzīvojuma struktūras hierarhiskās attīstības modelī Mārupes pagasts varētu iekļauties **Pierīgā**.

Tūrisms

Mārupes pagasts ir iekļauts Rīgas rajona tūrisma maršrutos “Lielais loks” un “Mazie loki”. “Lielais loks” ietver sevī apvedceļu Salaspils - Babīte, Mārupes pagasta teritorijā atrodas informācijas centrs - Lidosta “Rīga” tūrisma informācijas centrs, kā arī 2 tūrisma uzņēmumi: viesnīca “Māra” un viesnīca “Lidosta Rīga”. Perspektīvā papildus tūrisma informācijas centri pagasta teritorijā nav plānoti.

“Mazais loks” - Rīga - Olaine - Mārupe - Babīte - Sala - Rīga, šajā maršrutā iekļauts Senās aviācijas tehnikas muzejs, kas atrodas Mārupes pagastā.

Transports

Transports ir galvenais faktors veiksmīgas ekonomikas, drošas un veselīgas vides, augsta dzīves līmeņa nodrošinājumā. Attīstot transporta infrastruktūru, tiks dots būtisks atbalsts ekonomikas attīstībai un ilgtermiņa nodarbinātības nodrošināšanai.

Analizējot Rīgas rajona teritorijas plānojumā atzīmētos galvenos perspektīvos sauszemes satiksmes koridorus, Mārupes pagasta teritoriju šķērso pakārtotais galvenais perspektīvais satiksmes koridors (apvedceļš Babīte - Salaspils). Kā paši galvenie satiksmes koridori perspektīvā atzīmētas automaģistrāles Rīga - Ventspils (A10) un Rīga - Grenstāle (A7), šeit arī tiek prognozētas galvenās tranzītplūsmas, kas saistītas ar sauszemes transportu.

Otršķirīgais galvenais perspektīvais satiksmes koridors, kas netieši skar Mārupes pagastu, ir Rīga – Jelgava (A8).

Galvenos sauszemes satiksmes koridorus Rīgas rajonā *skatīt 2. kartoshēmā*.

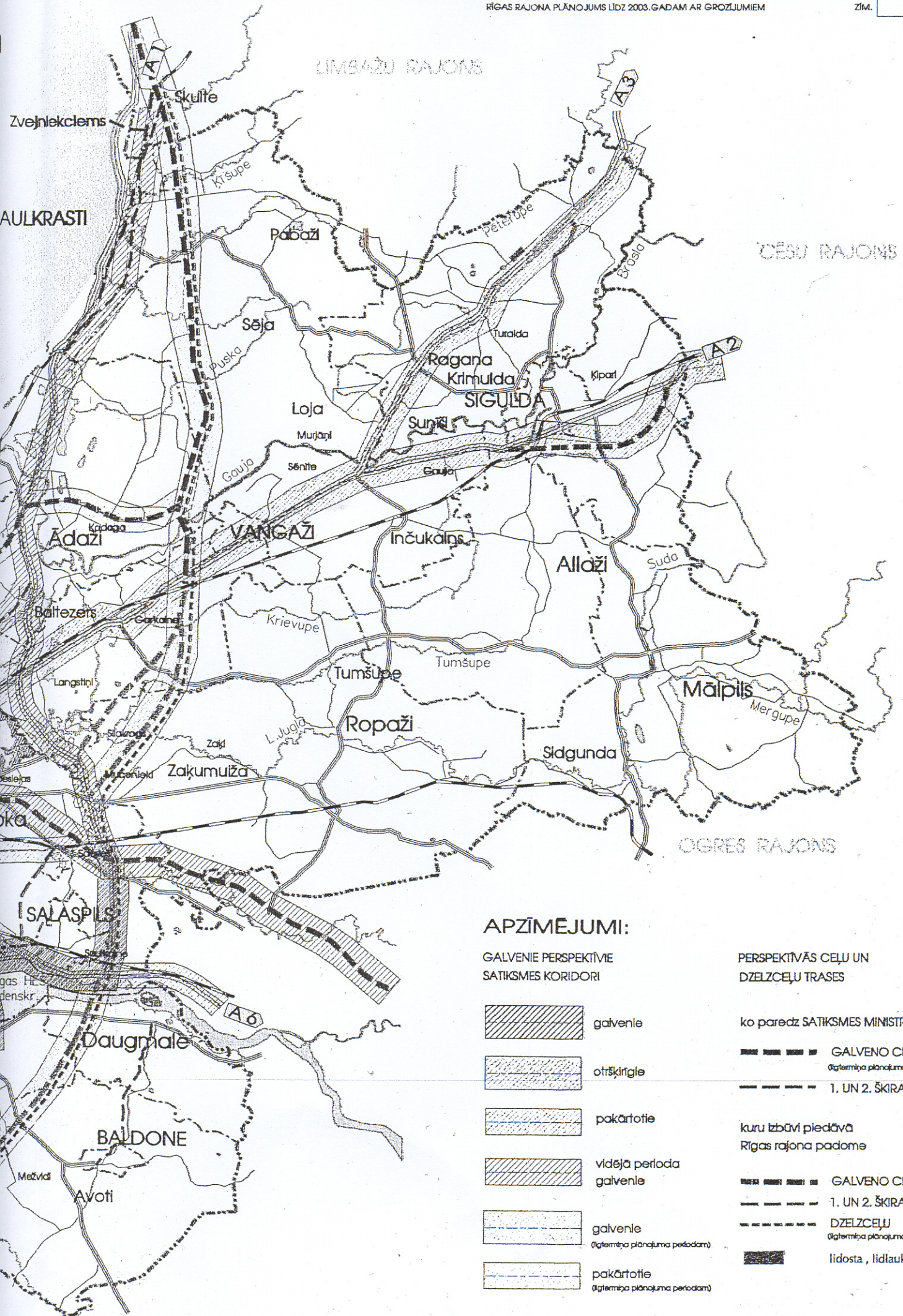
Mārupes pagasta teritorijā gandrīz visi sabiedriskā transporta maršruti ir saistīti ar Rīgas pilsētu. Visām lielākajām apdzīvotajām vietām (Mārupe, Jaunmārupe, Tīraine, Skulte) ir sasaiste ar Rīgas pilsētu un tās centru.

RĪGAS RAJONA GALVENIE SAUSZEMES SATIKSMES KORIDORI

Zvejniekci

SAULKRAS

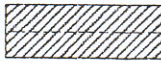

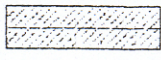

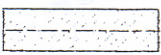

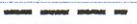
APZĪMĒJUMI:

GALVENIE PERSPEKTĪVIE
SATIKSMES KORIDORI

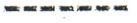

PERSPEKTĪVĀS CEĻU UN
DZELZCEĻU TRASES

- galvenie
- otršķirīgie
- pakārtotie
- vidējā perioda galvenie
- galvenie
(ātrtermiņa plānojuma periodam)
- pakārtotie
(ātrtermiņa plānojuma periodam)

ko paredz SATIKSMES MINISTRIJA

- GALVENO CEĻU
(ātrtermiņa plānojuma periodam)
- 1. UN 2. ŠKIRAS CEĻU

kuru izbūvi piedāvā
Rīgas rajona padome

- GALVENO CEĻU
- 1. UN 2. ŠKIRAS CEĻU
- DZELZCEĻU
(ātrtermiņa plānojuma periodam)
- lidosta, lidlauks

2. MĀRUPES PAGASTA TERITORIJAS IZMANTOŠANAS ESOŠĀ SITUĀCIJĀ

2.1. Pagasta teritorija

2.1.1. Īpašumu piederība

Zemes kā nekustamā īpašuma sastāvdaļas uzskaitē ir pakļauta visas Latvijas teritorijas zeme neatkarīgi no tās īpašuma piederības. Zemes bilancē zemes īpašumi (t.sk. tiesiskie valdījumi) un brīvās valsts zemes tiek ierakstītas formas K-1 tabulās. Zemes bilance tiek sastādīta, pamatojoties uz Kadastra reģistra datiem. Taču diemžēl šie dati nav pilnīgi, jo valstī nepastāv nepārtraukta un efektīva zemes lietošanas veidu uzskaitē. [A. Boruks, Zemes izmantošana un kadastrs Latvijā, 2001]

Saskaņā ar Mārupes pagasta Publisko 2002.gada pārskatu, Mārupes pagastā ir reģistrēti 2903 zeme īpašnieki ar zemes kopplatību – 9464,9 ha, tajā skaitā:

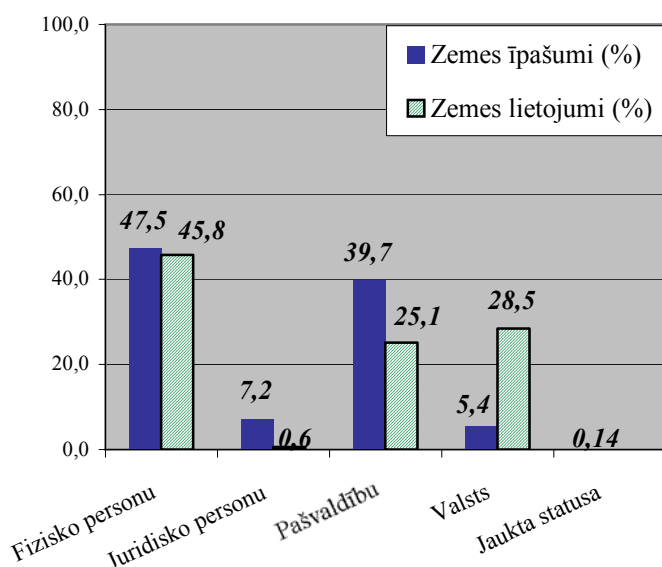
- 2559 fizisko personu īpašumi (4494,6 ha);
- 157 juridisko personu īpašumi (685,7 ha);
- 115 pašvaldības īpašumi (3758,6 ha, t.sk. Rīgas domes īpašumi – 3634,9 ha);
- 51 valsts īpašumi (512,6 ha);
- 21 jaukta statusa īpašumi (13,4 ha).

442 zemes lietotāji ar kopplatību 929,4 ha, t.sk.:

- 225 fizisko personu lietojumi (423,9 ha);
- 4 juridisko personu lietojumi (5,8 ha);
- 175 pašvaldības lietojumi (232,6 ha);
- 38 valsts pārvaldes institūciju lietojumi (264,1 ha).

Zemes īpašumu un lietojumu procentuālo sadalījumu skatīt 2.1. attēlā.

Starptautiskā lidosta “Rīga” aizņem 643 ha jeb 6,2% no Mārupes pagasta teritorijas kopplatības.

2.1. attēls. Zemes īpašumi un lietojumi (% no kopējās teritorijas)

Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām Mārupes pagastā ir parādīts 2.1. tabulā:

2.1. tabula. *Zemju sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām* [Zemes sadalījums pa lietošanas mērķu grupām un pa zemes lietošanas veidiem (K-1), VZD]

Nr.	Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa	ha	%
1.	Lauksaimniecība	5571,2	53,6
2.	Mežsaimniecība	3638,7	35,0
3.	Ūdenssaimniecība	34,1	0,3
4.	Vienģimenes un divģimeņu dzīvojamo ēku apbūves teritorijas	327,6	3,2
5.	Daudzdzīvokļu māju apbūves teritorijas	25,6	0,25
6.	Darījumu iestāžu apbūves teritorijas	26,2	0,25
7.	Pārvaldes, veselības aizsardzības, izglītības, kultūras, sporta un citu sabiedriskas nozīmes objektu apbūves, izbūves teritorijas	116,1	1,12
8.	Rūpniecības objektu apbūves teritorijas	188,5	1,81
9.	Satiksmes infrastruktūras objekti	456,0	4,39
10.	Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti	7,3	0,07
12.	Kopā	10391,3	100

Mārupes pagastā ir izvietoti Aizsardzības ministrijas valdījumā un lietošanā esoši objekti. (skatīt 2.2. tabulu)

2.2. tabula. *Aizsardzības ministrijas valdījumā un lietošanā esoši objekti* [BOVAS Aizsardzības īpašumu fonds]

Nr. p.k.	Adrese	Zemes gabala platība, kadastra nr.	Struktūrvienība, kas apsaimnieko objektu	Informācija par īpašumtiesībām
1.	Ceri	Kopplatība - 70,3 ha:	ZS 1.Rīgas novada brigādes 17.bataljons	26,1 ha - valsts, 44,2 ha - 3 fizisko personu īpašumi
2.	Lidosta "Rīga" 40	Kopplatība - 287109 m ²	GS Aviācijas glābšanas spēku perons	Valsts īpašums

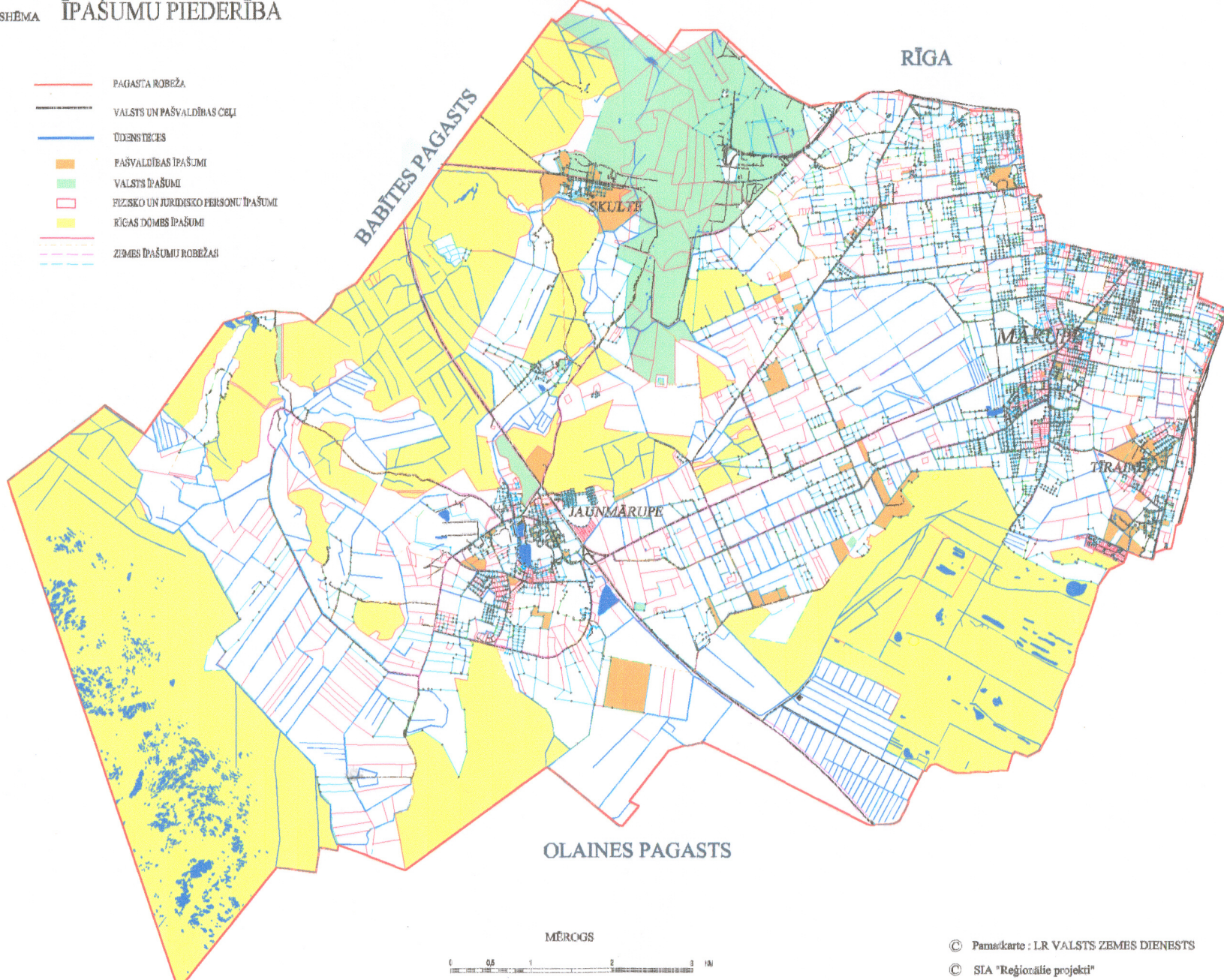
Minētie objekti (ēkas/būves un zemes gabali) ir nepieciešami valsts aizsardzības funkciju veikšanai un NBS plāno to lietošanu arī perspektīvā. [BOVAS Aizsardzības īpašumu fonds]

Zemes īpašumu un lietojumu piederību Mārupes pagastā skatīt 3. kartoshēmā.

2.1.2. Pagasta telpiskā struktūra

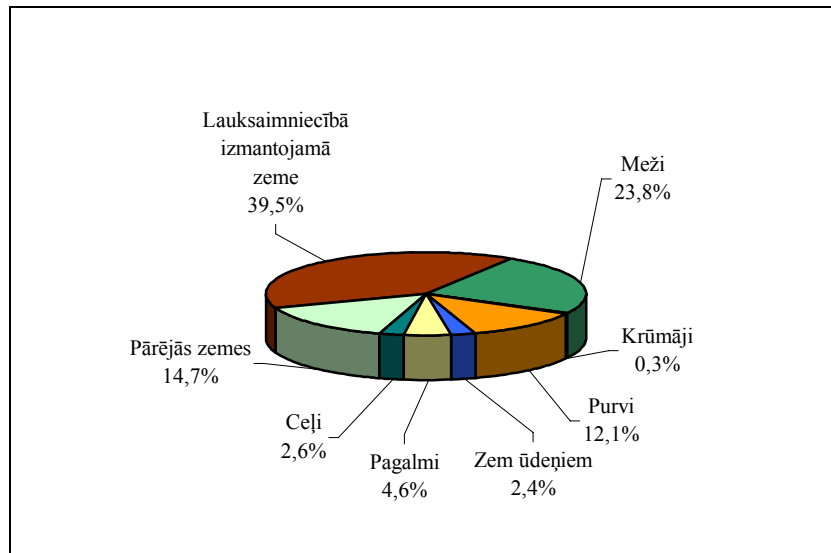
Mārupes pagasts no urbanizācijas viedokļa iedalāms vairākās joslās:

1. Teritorijas gar Ulmaņa gatvi - darījumu teritorija;
2. Savrupmāju apbūve - pāreja no Rīgas urbanizētās vides uz lauku teritoriju;
3. Lauksaimniecības teritorijas kopā ar mazaizsaimniecību teritorijām;
4. Jaunmārupes daudzstāvu apbūve - iesākums A5 Rīgas apvedceļa (Salaspils-Babīte) intensīvai apbūvei;
5. Dabas pamatnes teritorijas - purvi - unikāla bagātība tiešā Rīgas tuvumā, kas dod iespēju bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanai, iespējams savienot ar vides izglītošanas funkciju.

Kopējā Mārupes pagasta platība ir 10391,3 ha. 4100,8 ha jeb 39,5% no pagasta teritorijas aizņem lauksaimniecībā izmantojamā zeme, no kuras vislielāko īpatsvaru sastāda aramzeme (2377,1 ha). Meži aizņem – 2474,2 ha, jeb 23,8% no pagasta kopplatības. Pagasta teritorijai raksturīgi daudzi purvi, kas aizņem 1259,3 ha (12,1%).

Mārupes pagasta zemju sadalījumu pēc to lietošanas veida skatīt 2.2. attēlā.

2.2. attēls. Mārupes pagasta zemju sadalījums pēc lietošanas veida (%)

Mārupes pagasts ir blīvi apdzīvota teritorija - pagastā uz vienu km² dzīvo vidēji 85 cilvēks (vidēji Latvijā 37 cilv./ km², Rīgas pilsētā - 2595 cilv./ km²). Augsto iedzīvotāju blīvumu teritorijā ir noteicis labvēlīgais Mārupes pagasta ģeogrāfiskais novietojums - atrašanās tiešā valsts galvaspilsētas un ekonomiskā, kultūras un zinātnes centra - Rīgas tuvumā.

Mārupes pagasta apdzīvojuma struktūru veido vēsturiski izveidojies ciemu un viensētu tīkls. Pagasta administratīvais centrs ir Mārupe, kas praktiski jau ir saplūdusi ar Rīgas pilsētu. Lielāko apdzīvoto vietu - Mārupes, Jaunmārupes, Tīraines, Skultes, lidostas "Rīga" robežas skatīt 3a. kartoshēmā.

Katras apdzīvotās vietas nozīmi kopējā apdzīvojuma struktūrā nosaka tās lielums, novietojums, sasniedzamības rādītāji, kā arī tās veiktās funkcijas un saiknes ar citām apdzīvotajām vietām. Apdzīvojuma struktūru pagastos var raksturot pēc iedzīvotāju koncentrācijas pakāpes lielākajās apdzīvotajās vietās, kā arī iedzīvotāju blīvuma viensētās un skrajciemos. [J.Turlajs, G.Milliņš, Latvijas apdzīvotās vietas, 1998]

Mārupes pagastā lielākā daļa jeb ~80% no visiem iedzīvotājiem ir koncentrējušies lielākajos apdzīvojuma centros - Mārupes ciemā (1378 iedzīvotāji), Jaunmārupes ciemā - (2059 iedzīvotāji), Skultes ciemā (1862 iedzīvotāji) un Tīraines ciemā (1545 iedzīvotāji), kur atrodas infrastruktūras objekti, ražošanas uzņēmumi, pārvaldes, izglītības, kultūras, sociālās un veselības aprūpes iestādes, pieejami dažādi pakalpojumi.

Visām lielākajām apdzīvotajām vietām (Mārupe, Jaunmārupe, Tīraine, Skulte) ir sasaiste ar Rīgas pilsētu.

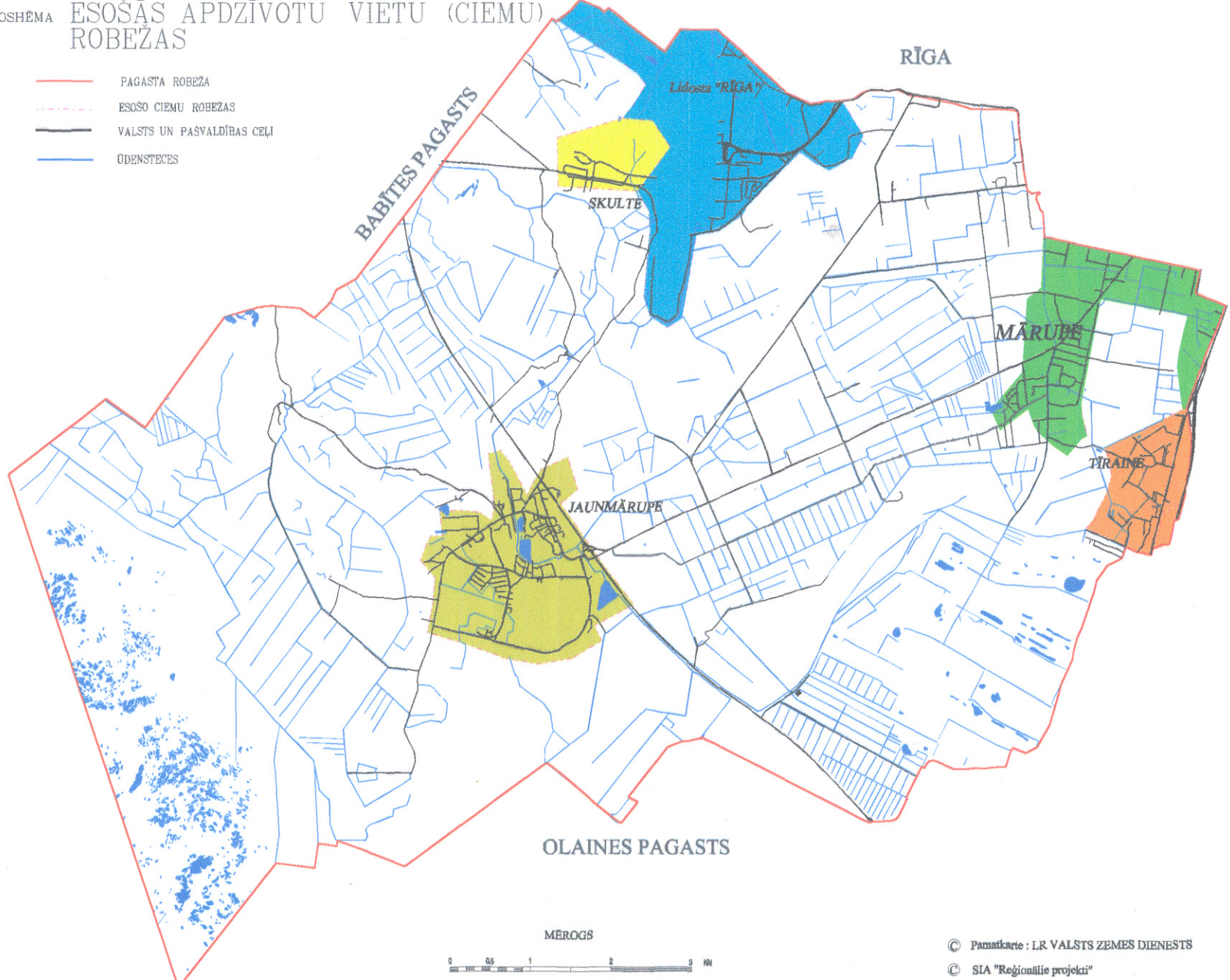

Daudzdzīvokļu apbūve Skultē

ESOŠAS APDZĪVOTU VIETU (CIEMU) ROBEŽAS

RĪGA

- PAGASTA ROBEŽA
- ESOŠO CIEMU ROBEŽAS
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- ODENŠTECES

OLAINES PAGASTS

MĒROGS

2.2. Mārupes pagasta dabas apstākļi un vides kvalitāte

2.2.1. Vispārējais raksturojums

2.2.1.1. Reljefs un klimatiskie apstākļi

Lielākā Mārupes pagasta teritorijas daļa atrodas Viduslatvijas zemienes Tīreļu līdzenumā, teritorijas ziemeļu daļā iestiepjas Piejūras zemienes Rīgavas līdzenums.

Reljefs ir veidojies pēccleduslaikmetā, Baltijas ledus ezeram un Litorīnas jūrai pārskalojot vai noskalojot ledāja nogulumus. Zemes virsa ir lēzena, absolūtā augstuma atzīmes Mārupes pagasta teritorijā nepārsniedz 15 m vjl., dominējošās ir 10 m v.j.l., absolūtās atzīmēs augstuma starpība ir 4-6 m. Reljefa formas izveidojušās galvenokārt Baltijas ledus ezera pastāvēšanas laikā baseina seklūdēns daļā. Pēc tā regresijas radušās atsevišķas kāpas vai to masīvi, bet zemes virsas pazeminājumos, nevienmērīgas akumulācijas ieplakās-plaši purvāji. [Enciklopēdija "Latvijas Daba", 1994-1998; Īss pārskats par Mārupes pagasta zemju dziļu resursiem, 2002]

Klimats ir mēreni silts un mitrs, ar izteiktu Atlantijas okeāna gaisa masu ietekmi. Gada vidējā temperatūra ir +8° C, janvāra - -4° C, jūlija - +17° C. Aktīvo temperatūru summa 1850 - 2000° C, bezsala periods - 150 - 160 dienas, nokrišņu daudzums - 700-800 mm gadā. Vasaras ir samērā siltas, raksturīgas biežas miglas. Ziemas ir vēsas, ar biežiem atkušņiem. Sniega sega parasti ir plāna un nepastāvīga, tā veidojas decembra vidū vai beigās un saglabājas līdz marta sākumam. [Enciklopēdija "Latvijas Daba", 1994-1998]

Dabas pamatnes teritorijas *skatīt 5. kartoshēmā.*

2.2.1.2. Ģeoloģiskā uzbūve

Tāpat kā visā Latvijā, arī Mārupes pagastā ģeoloģisko griezumū veido divi pamatelementi - kristāliskais pamatklintājs un nogulumiežu sega.

Kristāliskā pamatklintāja virsma ieguļ pie absolūtā augstuma atzīmēm no mīnus 1100 līdz 1000 m, tajā sastopami arhaja vecuma ieži - migmatītgranīti un porfirveida granīti, granāta-biotīta plagiogneisi un amfībola-hiperstēna gneisi, kuri veidojušies pirms vairāk kā 2,6 miljardiem gadu.

Nogulumiežos, sākot no senākajiem, visdziļāk iegulošajiem iežiem, ir konstatēti kembrija, ordovika, silūra, devona un kvartāra periodu nogulumi.

Kembrija nogulumu biezums sasniedz līdz 100-150 m, tos veido pārsvarā gaiši smilšakmeņi un aleirolīti ar retām mālu starpkārtām. Kembrija slāņu virsma ieguļ pie absolūtā augstuma atzīmēm no mīnus 1000 līdz mīnus 900 m.

Kembrija nogulumus pārsedz ordovika nogulumi - zaļganpelēki, pelēki, sarkanbrūni merģeļi, kaļķakmeņi (arī organogēni-detrītiski kaļķakmeņi), māli, melni argilīti. Ordovika nogulumu biezums 250-300 m, to virsma ieguļ pie absolūtā augstuma atzīmēm mīnus 800 - mīnus 750 m.

Augstāk ģeoloģiskajā griezumā ieguļ silūra nogulumi – tumšpelēki, zaļganpelēki merģeļi, karbonātiski māli, mālaini kaļķakmeņi. Silūra slāņkopas biezums ir 200-250 m.

Vislielāko biezumu nogulumiežu kompleksā sasniedz devona nogulumi - ap 600 m. To pamatne ieguļ pie absolūtā augstuma atzīmēm mīnus 600 - mīnus 650 m. Devona griezumū aizsāk Ķemeru svīta, kuras biezums sasniedz ap 100 m. To veido sarkanbrūni, dzeltenpelēki, violeti, pelēki smilšakmeņi, aleirolīti un māli.

Virs šiem nogulumiem ieguļ Pērnavas svītas gaišpelēki vai dzeltenīgi smilšakmeņi, pelēki un sarkanbrūni aleirolīti un aleirītiski māli. Svītas augšdaļā vietām sastopami arī dzeltenīgi dolomīti. Pērnavas svītas biezums ir ap 50-80 m.

Augstāk iegul *Narvas* svītas pelēki, zaļganpelēki domerīti (dolomītmerģeļi), māli, mālaini dolomīti, dolomīti un ģipši. Svītas biezums sasniedz 120-150 m un tās virsma iegul pie mīnus 300 - mīnus 350 m absolūtā augstuma atzīmēm.

Virš *Narvas* svītas griezumā iegul *Arukilas* svīta, kuru veido gaiši sarkanbrūni smalkgraudaini smilšakmeņi, sarkanbrūni vai raibi māli, aleirītiski māli un aleirolīti. Svītas biezums sasniedz 50-70 m.

Augstāk iegul *Burtnieku* svīta, kuru veido sarkanbrūni vai dzeltenbrūni vizlaini smilšakmeņi, sarkanbrūni vai raibi, retāk - zaļganpelēki, aleirolīti, aleirītiski māli, māli. *Burtnieku* svītas biezums ap 50-60 m.

Terigēno devona slāņkopu noslēdz *Gaujas* un *Amatas* svītas dzeltenpelēki smilšakmeņi, sarkanbrūni, gaiši zaļganpelēki vai raibi aleirolīti, māli, aleirītiski māli. Abu šo svītu kopējais biezums sasniedz 80-100 m. *Amatas* svītas virsma iegul pie mīnus 100 - mīnus 110 m absolūtās augstuma atzīmes.

Augstāk iegul *Pļaviņu* svītas pelēki, brūngani, zaļganpelēki dolomīti un karbonātiski māli. Svītas biezums ir neliels - līdz 25 m. Virš tās esošās *Salaspils* svītas biezums arī nepārsniedz 30 m. *Salaspils* svītas nogulumus veido pelēki, zaļganpelēki māli, dolomītmāli, dolomīti, domerīti un ģipši. Pagasta ziemeļrietumos – uz ziemeļiem no Skultes, *Salaspils* svīta atsedzas zem kvartāra nogulumiem.

Virš *Salaspils* svītas iegulošā *Daugavas* svīta pagasta ziemeļu daļā plašā joslā iegul tieši zem kvartāra nogulumiem. *Daugavas* svītu veido dolomīti, zaļganpelēki domerīti, māli, retāk – smilšaini dolomīti. Svītas kopējais biezums ir neliels – līdz 20 m.

Šaurā joslā, dienvidos, dienvidaustrumos no Jaunmārupes virzienā uz Mārupi, sasniedzot Rīgas teritoriju, un pagriežoties uz dienvidiem – Tīraines virzienā, *Daugavas* svītas nogulumus pārklāj *Katlešu* svītas sarkanbrūni māli, aleirolīti, smalkgraudaini smilšakmeņi. *Katlešu* svītas biezums nepārsniedz 20 m.

Šaurā joslā, no Mārupes virzienā uz DDR, virš *Katlešu* svītas nogulumiem uzguļ *Ogres* svītas pelēki mālaini dolomīti, domerīti, māli, aleirolīti, smilšakmeņi. *Ogres* svītas nogulumu biezums ir līdz 25 m.

Kvartāra nogulumi. Kvartāra periodā Latvijas teritoriju vairākkārt klāja kontinentālie segledāji. Nogulumu un reljefu veidojošo procesu raksturu un līdz ar to arī kvartāra segas ģeoloģiskās uzbūves daudzveidību lielā mērā noteica ledāju (īpaši pēdējā) glaciodynamiskā darbība, atkāpšanās procesu raksturs un intensitāte.

Mārupes pagasta teritorijā devona iežu virsma iegul pie mīnus 20 līdz 0 m absolūtā augstuma atzīmēm. Kvartāra segas kopējais biezums sasniedz 15-20 m, Mārupes apkārtnē - līdz 30 m.

Pagasta teritorijā sastop tikai Latvijas svītas glacigēnos nogulumus. Jāatzīmē, ka tiem ir pakārtota nozīme, jo tie neatsedzas zemes virsmā un neveido mūsdienu reljefu. Glacigēnie nogulumi pārsedz pirmskvartāra iežus un to biezums ir 2-5 m. Pārsvārā sastopama sarkanbrūna vai brūna morēnas mālsmilts ar zvīņveida uzbūvi, ko rada 1,5-2,5 m biezu morēnas slāņu mija ar pārsvārā 0,1-0,2 m biežām granšainas, oļainas smilts starpkārtnēm.

Lielākajā daļā pagasta teritorijas reljefu veido limnoglaciālie Baltijas ledus ezera nogulumi. Baltijas ledus ezers izveidojās leduslaikmeta beigu posmā apmēram pirms 11,8 tūkst. gadu, saplūstot kopā atsevišķiem ledāja kušanas ūdeņu baseiniem. Tā seklūdēns zonā, kurā ietilpst arī pagasta teritorija, uzkrājās smalkgraudainas un aleirītiskas smilts slānis. Nogulumu biezums var sasniegt 10-15 m.

Atsevišķos, nelielos laukumos, rietumos no Skultes, ziemeļos no Stūriem un dienvidos no Jaunmārupes, sastopami eolie nogulumi, kas veidojušies vējam pārpūšot limnoglaciālās smiltis. Pārsvārā eolos nogulumus veido smalkgraudaina, labi šķīrota smilts. Nogulumu biezums var sasniegt 10 m.

Tā kā pagasta teritorijas reljefs ir samērā līdzens, plaši izplatīti purvu nogulumi. Pārsvārā dominē augstā tipa purvi, kuros visizplatītākā ir sfagnu, spilvu-sfagnu un spilvu-koku-sfagnu kūdra. Tās biezums svārstās no 0,3 līdz 5-7 m.

Zemkvartāra iežu virsmas, kvartāra nogulumu uzbūves un šo nogulumu veidotā reljefa raksturs, kā arī pašreizējo ģeoloģisko procesu norises īpatnības ļauj izdalīt ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko apstākļu ziņā samērā viendabīgas teritorijas - glaciomorfoģenētiskos kompleksus. Katrai no šīm teritoriālajām vienībām raksturīgs savs reljefa formu kopums un specifiskas ģeoloģiskās uzbūves īpatnības, kas lielā mērā nosaka pārējo dabas apstākļu iezīmes.

Zemkvartāra virsma ir visumā līdzena - ap 15-20 m zem jūras līmeņa. Kvartāra nogulumu biezums vidēji ir 15-20 m, reizēm sasniedzot pat 30 m. Kvartāra nogulumu sastāv pārsvarā no Baltijas ledus ezera smalkgraudainas smilts, kas dziļāk pāriet limnoglaciālā aleirītiskā smiltī un aleirītā. No devona iežiem to atdala plāns (līdz 5 m) Latvijas leduslaikmeta morēnas slānis. Ievērojamā platībā smilti klāj kūdra, kuras biezums var sasniegt 3-5 m.

Gruntsūdeņi atrodas 1,0-2,0 m dziļumā un tajos bieži konstatēts paaugstināts organisko vielu saturs. [Īss pārskats par Mārupes pagasta zemju dziļu resursiem, 2002]

2.2.1.3. Mūsdienu ģeoloģisko procesu raksturojums

Pagasta teritorijā no mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem izplatīta upju erozija un pārpurvošanās. Vēja ģeoloģiskā darbība var sākties gadījumos, ja tiek izcirstas lielas meža platības kontinentālo kāpu zonā - rietumos no Skultes. Pagastā nav teritorijas, kas varētu applūst. Ģeoloģiskais griezumš neveicina arī karsta un sufozijas procesu attīstību.

Upju erozija - saistīta ar gultnes procesiem, taču Neriņas, Dzilnupītes un Mārupītes gultnes gandrīz visā pagasta teritorijā ir mākslīgi iztaisnotas. Mazajām upītēm raksturīgi sānu erozijas procesi. Sānu erozija pastiprinās vēju un palu laikā un lietavu periodā paaugstinoties ūdens līmenim upītēs un palielinoties straumes ātrumam. Ūdens plūsmu rezultātā var tikt izskaloti krasti upīšu līkumos. Gultnes erozijas rezultātā izlīdzinās mazo upju garenprofilus. Kopumā ar upju ģeoloģisko darbību saistītie procesi ir nenozīmīgi.

Pārpurvošanās - viens no mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem, kas norit salīdzinoši intensīvi, jo tam ir labvēlīgi apstākļi. Pie labvēlīgiem apstākļiem jāpieskaita līdzenais reljefs, vāji caurlaidīgi nogulumi un nelabvēlīgi noteces apstākļi. Pārpurvošanās procesu rezultātā turpinās Cenas tīreļa augšana horizontāli. Tā augšanu vertikālajā virzienā ietekmē lielās nosusinātās platības purva teritorijā. Pārpurvojamās teritorijās, kur ierīkoti nosusināšanas grāvji, purvu attīstības procesi ir stipri ierobežoti. Tas raksturīgi Bieriņu purvam, kas ir pilnībā nosusināts. Ja grāvji tiek aizsprostoti, pārpurvošanās procesi atjaunojas. [Īss pārskats par Mārupes pagasta zemju dziļu resursiem, 2002]

2.2.2. Dabas resursi

2.2.2.1. Derīgie izrakteņi

Mārupes pagasta teritorijā neatrodas neviena no Valsts ģeoloģijas dienesta datu bāzē "Būvmateriālu izejvielu atradnes" iekļautajām atradnēm vai prognožu laukumiem. Pagasta ģeoloģiskais griezumš nav labvēlīgs jaunu būvmateriālu izejvielu atradņu apzināšanai. Saistībā ar limnoglaciālajiem Baltijas ledus ezera nogulumiem vai eolajiem nogulumiem varētu tikt izpētītas smilts atradnes, tomēr to derīgo slāni veidos nekvalitatīva - ļoti smalka, aleirītiska smilts, kuras izmantošanas iespējas ir visai ierobežotas.

Pagasta vajadzībām nepieciešamo smilts un smilts - grants materiālu jāieved. Tuvākā smilts atradne ar ievērojamiem krājumiem, kuru pašreiz izmanto, ir Klīve (Rīgas rajona Olaines pagastā), tur A kategorijas smilts krājumu atlikums 2002.g.01.01. bija 4759,5 tūkst. m³. Smilts - grants materiālu diemžēl jāved no lielāka attāluma - no Praviņu atradnes Tukuma rajona Degoles pagastā, kur A kategorijas smilts-grants krājumu atlikums 2002. gada 1. janvārī bija 2650,5 tūkst.m³, vai arī no atradnēm, kas atrodas Rīgas rajonā Daugavas labajā krastā.

Kūdra. Mārupes pagasta teritorijā atrodas četras kūdras atradnes vai to daļas (*skatīt 2.3. tabulu un 4. kartoshēmu*). Pagastā atrodas daļa no Cenu tīreļa kūdras krājumiem, kaut gan kūdras ieguve notiek Babītes un Olaines pagastā. Mārupes pagastā kūdras ieguve šobrīd ir pārtraukta. Pagasta rietumu daļā esošā purva daļa nav apgūta, un tajā ar kūdras ieguvi tuvākajā nākotnē neplāno, jo tā atrodas dabas lieguma "Cenas tīrelis" teritorijā (MK noteikumi Nr. 212, 15.06.1999). Pagasta teritorijā esošajā Bīriņu purvā SIA "Mārupe" veica kūdras ieguvi no 1992-1997.gadam, 1999. un 2000.gadā. 1999.gadā iegūts 4,88 tūkst. t, bet 2000.gadā - 3,1 tūkst. t kūdras. Kūdru pārsvarā izmanto zemes ielabošanai un mēslošanai. Pagājušā gadā kūdras ieguve, pēc VĢD rīcībā esošās informācijas, nav veikta. Māziņu purva (nr. 16755) kūdru tā īpašnieks var izmantot savām vajadzībām, jo kūdras krājumi ir nelieli un rūpniecisku ieguvi uzsākt nav lietderīgi. [Īss pārskats par Mārupes pagasta zemju dziļū resursiem, 2002] Neliela teritorija no Medema purva atrodas Mārupes pagastā, patreiz kūdras ieguve nenotiek, daļa purva ir izstrādāta.

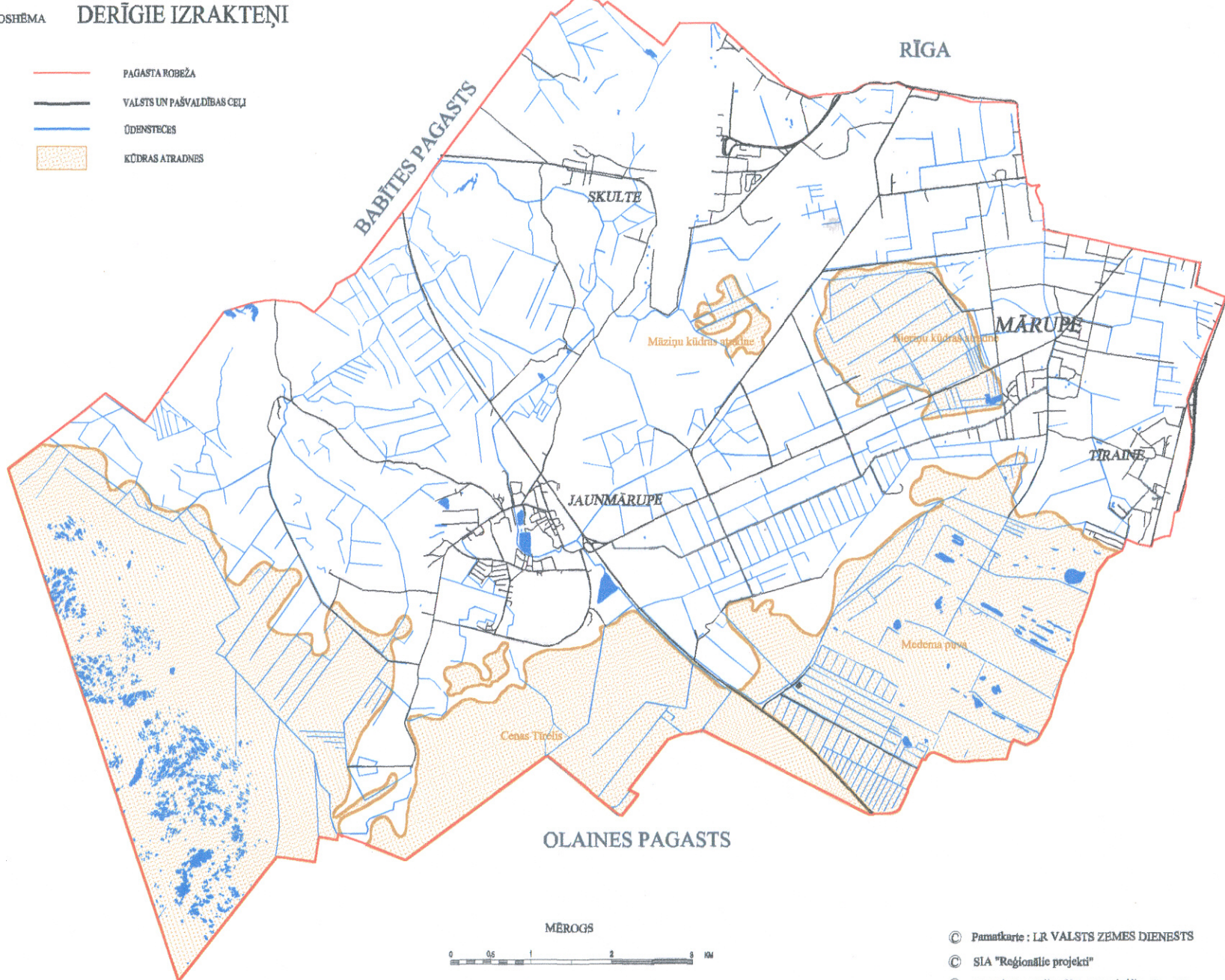
2.3. tabula. **Kūdras atradņu raksturojums**

N r. p. k.	Nosaukums (nr. kartē)	Nr. kūdras fondā	Atradnes platība (ha)		Kūdras dziļums (m)		Kūdras krājumi		Raksturojums
			"0" robežās	Rūpnieciski izmantojamā dziļuma (0,9 m) robežās	Max.	Vid.	Tūkst. m ³	Tūkst. t (Izpētes pakāpe)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Bīriņu (16698)	1687	298	175	5,3	1,74	3045	395 A	<u>Mēslojums</u> A R 10-47 (vid.18) A 1,1-2,8 (vid.1,4) W 89-91,3 (vid.90,3)
2.	Cenu tīrelis (daļa) (16699)	1691	3295	2035	6,0	3,0	61050	9158 A	<u>Lauksaimniecība, enerģētika</u> A R 7-35 A 1,0-4,4 W 89,1-94,3
3.	Māziņu (16755)	1686	39	7,2	2,9	1,3	94	14 A	<u>Mēslojums</u> A R 19-20 (vid.20) A 1,9-2,4 (vid.2,1) W 89,5-91,5 (vid.90,2)
4.	Medema (16922)	1689	3411	1497	5,6	1,9	29565	3416 A	<u>Lauksaimniecība, enerģētika</u> A R 7-20 (vid.17) A 1,7-2,3 (vid.2,0) W 89,0-93,3 (vid.90,1)

Apzīmējumi:

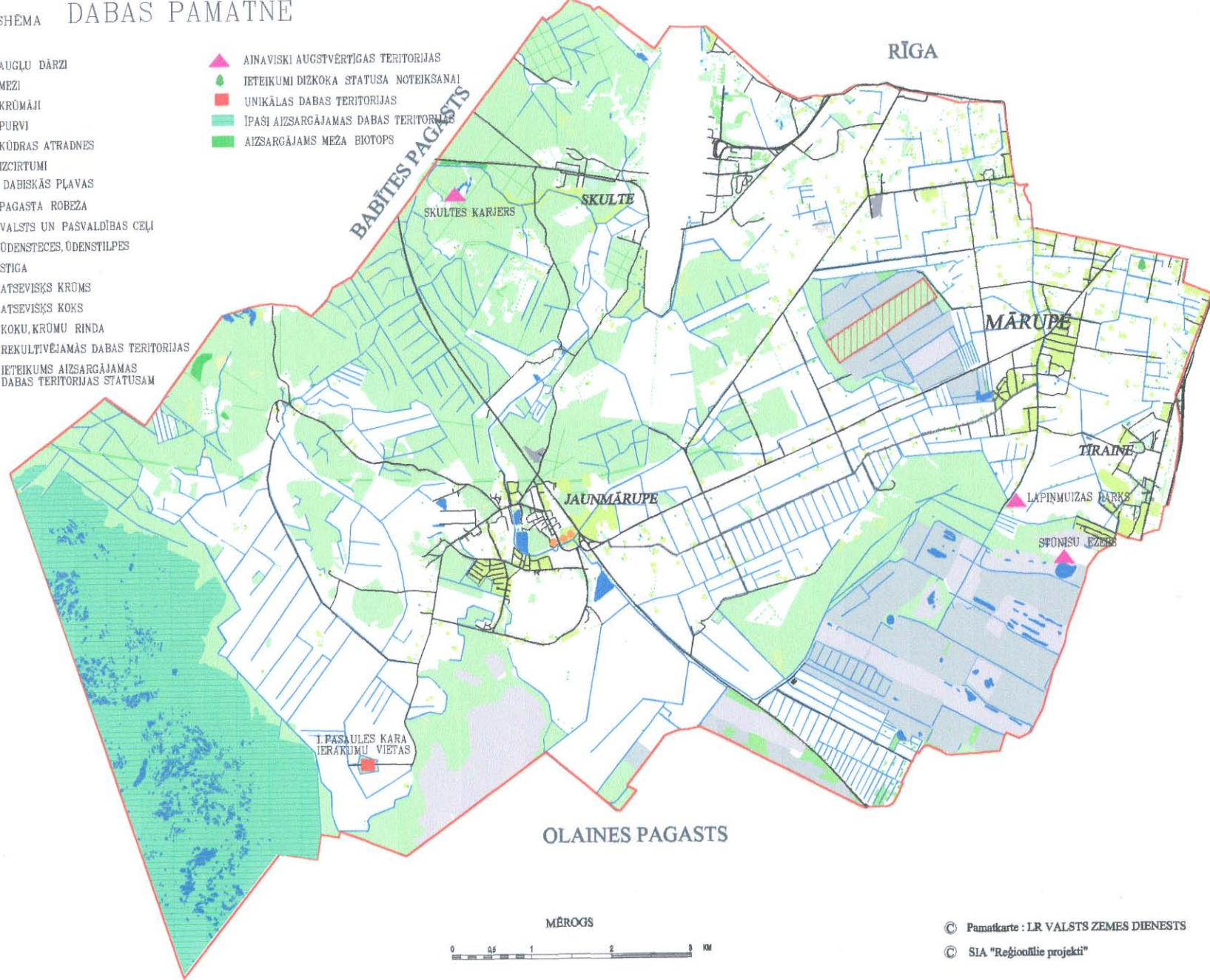
A - augstā tipa kūdra
R - kūdras sadalīšanās pakāpe (%)
A - kūdras pelnainība (%)
W - kūdras mitrums (%)

- PAGASTA ROBEŽA
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- ŪDENSTECES
- KŪDRAS ATRADNES

- AUGĻU DĀRZI
- MEŽI
- KRŪMĀJI
- PURVI
- KŪDRAS ATRADNES
- IZCIRTUMI
- DABISKĀS PĻAVAS
- PAGASTA ROBEŽA
- VALSTS UN PASVALDĪBAS CEĻI
- ŪDENSTECES, ŪDENSTĪLPES
- STIGA
- ATSEVIŠKS KRŪMS
- ATSEVIŠKS KOKS
- KOKU, KRŪMU RINDA
- REKULTĪVĒJAMAS DABAS TERITORIJAS
- IETEIKUMS AIZSARGĀJAMAS DABAS TERITORIJAS STATUSAM

- AINAVISKI AUGSTVERTĪGAS TERITORIJAS
- IETEIKUMI DĪZKOKA STATUSA NOTEIKŠANAI
- UNIKĀLAS DABAS TERITORIJAS
- ĪPAŠI AIZSARGĀJAMAS DABAS TERITORIJAS
- AIZSARGĀJAMS MEŽA BIOTOPS

MĒROGS

2.2.2.2. Pazemes ūdeņi

Artēziskie ūdeņi. Pazemes ūdeņi pagasta teritorijā sastopami dažāda vecuma porainos un plaisainos - nogulumos, kas izplatīti līdz 1000-1100 m dziļumam. Tomēr, sakarā ar nelabvēlīgiem hidroķīmiskiem apstākļiem, ūdensapgādes iespējas pagasta teritorijā ir sliktākas nekā Latvijas teritorijas lielākajā daļā.

Augšējais pirmskvartāra ūdens horizonts (ieguļ Ogres svītas smilšakmeņos un Daugavas svītas dolomītos) barojas galvenokārt no gruntsūdeņiem. Šajā horizontā ūdenim ir paaugstināts sulfātu saturs, kas pārsniedz 450 mg/l, bet tā mineralizācija ir ap 0,6-1,0 g/l. Šo horizontu praktiski neizmanto, jo urbums Nr. 9387 izmanto apvienoto Pļaviņu-Daugavas ūdens horizontu.

Salaspils svītas ūdens horizonts. Ūdens atrodas ģipšu un dolomīta plaisās. Tā ūdenim raksturīgs ļoti augsts sulfātu saturs un to praktiski neizmanto. Arī Pļaviņu ūdens horizontu praktiski neizmanto, jo ūdens ķīmiskais sastāvs neatbilst dzeramā ūdens prasībām. Sulfātu saturs svārstās ap 1000 mg/l. Uz šo ūdens horizontu 1964.gadā pie fermas "Pogas" bija ierīkots urbums Nr. 9203, bet tas ir likvidēts.

Amatas ūdens horizontu izmanto 4 urbumus (*skatīt 5. pielikumu*). Šo urbumu dziļums ir 70-97 m. Urbumi, ko ierīko uz Amatas horizontu bieži smilšo un tie ir jāaprīko ar labiem filtriem.

Gaujas ūdens horizontam, ko veido smilšakmeņi ir lielākā nozīme pagasta ūdensapgādē. Jebkurā vietā var ierīkot artēzisko urbumu ar debitu līdz 1,0 un vairāk tūkst.m³/dnn. Pēc atdzelžošanas un sulfātu koncentrācijas samazināšanas ūdens atbilst visiem dzeramā ūdens nekaitīguma normām. Tā kā Gaujas ūdens horizonta virsma ieguļ 110-120 m dziļumā, bieži ierīko 150-200 m dziļus urbumus. Atsevišķos gadījumos urbumu dziļums sasniedz pat 250 m. Bez pareiza urbuma filtra dziļuma izvēles liela nozīme ir arī urbumu konstrukcijai, kurai jānovērš sliktākas kvalitātes ūdens pieplūde no augšējiem horizontiem.

Gruntsūdeņi. Pirmo, augšējo, pastāvīgo ūdens horizontu, kas izveidojies virs ūdensnecaurlaidīgā slāņa, sauc par gruntsūdeņiem. Gruntsūdeņu resursi visā pagasta teritorijā ir nelieli. Maksimālais limnoglaciālās Baltijas ledus ezera smilts biežums ir Mārupes apkārtnē (ap 25 m), bet pārsvarā tas ir ap 10-15 m, kas ļauj ierīkot individuālām vajadzībām seklos urbumus (spices) ar debitu līdz 10-20 m³/dnn. Tomēr gruntsūdeņu kvalitāte pārsvarā ir neapmierinoša (dzeltena nokrāsa, augsta dzelzs un amonjaka koncentrācija). Sliktu gruntsūdeņu kvalitāti nosaka lielās purvu platības pagasta teritorijā un tā apkārtnē.

Zemes virskārtu pagasta teritorijā veido atšķirīgi pleistocēna un holocēna vecuma ieži. Gruntsūdens horizonts atšķirīgos nogulumos atrodas dažādā dziļumā un ir atšķirīgs. Tā kā virs gruntsūdeņiem nav ūdensnecaurlaidīga slāņa tad to režīms ir atkarīgs no klimatiskajiem apstākļiem. Ūdens pieplūdi nosaka atmosfēras nokrišņi un virszemes ūdeņu infiltrācija. Gruntsūdeņus papildina arī citu horizontu ūdeņi, ja apakšējais ūdensnecaurlaidīgais slānis nav viendabīgs. Gruntsūdeņos izdala šādus ūdens horizontus: Baltijas ledus ezera nogulumu, purvu un aluviālo nogulumu ūdens horizonts.

Purvu ūdens horizonts. Kūdra satur lielu ūdens daudzumu. Tās dabiskais mitrums mainās no 70 līdz 97%. Gruntsūdens līmenis purvos atrodas 0,1-0,5 m dziļumā. Līmenim raksturīgas sezonas svārstības - zemākie līmeņi ir vasaras otrajā pusē. Purvu ūdens mineralizācija ir 0,1-0,5 g/l. Ūdens krāsa ir dzeltenīga, jo tas satur daudz organisko vielu. Šo ūdens horizontu praktiski neizmanto.

Aluviālo nogulumu ūdens horizonts ieguļ 0,1-1,0 m lielā dziļumā. Horizontu veido dažāda rupjuma smiltis ar organisko vielu ieslēgumiem. Ūdens mineralizācija ir 0,4-0,6 g/l. Horizonta izplatība ir niecīga un to praktiski neizmanto.

Baltijas ledus ezera nogulumu ūdens horizontu veido smalkas un aleirītiskas smiltis. Horizonta biežums 10-15 m. Gruntsūdens līmenis ieguļ aptuveni 1-2 m dziļumā. Ūdens ir hidrokarbonātisks un tā mineralizācija mainās no 0,2 līdz 0,5 g/l. Ūdens horizontu izmanto tikai individuālo māju ūdens apgādei. Pārsvarā šī ūdens ieguvei ierīko grodu akas.

Eolie nogulumu, kas sastopami kāpu grēdās ir praktiski sausi. [Īss pārskats par Mārupes pagasta zemju dziļu resursiem, 2002]

2.2.2.3. Augsne

Mārupes pagasta teritorija atrodas smilšainās Piejūras zemienes augšņu rajonā. Augsnes cilmiežus veido leduslaikmeta nogulumi - smilts un mālsmilts, vietām arī smilšmāls, kā arī pēcledus laikmeta nogulumi - kūdra. Raksturīgas ir velēnu glejgaugsnis un velēnpodzolētās glejgaugsnis (t.sk. trūdaines un kūdraines), diezgan lielās platībās izplatītas arī purvu augsnes.

Augsnes dabīgā auglība ir samērā zema, lai to uzlabotu ir jāveic augsnes kaļķošana un jāpalielina minerālo un organisko augu barības vielu saturs augsnē.

1999. gada jūnijā tika veikta augšņu agroķīmiskā izpēte SIA "Mārupe" teritorijā (tika noņemti 331 augsnes paraugi 1050 ha platībā). Izpēti veica uzņēmums "Ražība". Augšņu agroķīmiskās izpētes rezultātā tika noteiktas un novērtētas augšņu agroķīmiskās īpašības (organisko vielu, pH, P₂O₅, K₂O un Mg²⁺ faktiskās un vēlamās vērtības, skābo augšņu kaļķošanai nepieciešamā kaļķa norma, augšņu agroķīmiskās iekultivēšanas pakāpe), sniegti ieteikumi augsnes auglības paaugstināšanai vai uzturēšanai, izveidota augšņu agroķīmiskā karte (kaļķojamās platības, P, K un Mg nodrošinājums augsnē), kā arī sniegti dati par optimālo augsnes skābumu kultūraugiem, parādīta makroelementu un mikroelementu nozīme augu dzīvē, doti ieteikumi kultūraugu mēslošanai un raksturoti Latvijā pielietotie kaļķošanas un mēslošanas līdzekļi. [Augšņu agroķīmiskās izpētes materiāli, uzņēmums "Ražība", 1999]

2.2.2.4. Meži

Mārupes pagastā nav raksturīga augsta mežainuma pakāpe. Meži aizņem 2474,2 ha jeb 23,8% no teritorijas kopplatības.

Dabas un vēsturiskie apstākļi ir noteikuši samērā nevienmērīgu meža platību sadalījumu teritorijā - lielākie mežu masīvi ir izvietojušies pagasta ziemeļrietumu daļā. Meži praktiski nav pagasta ziemeļu un ziemeļrietumu daļā, kur ir raksturīga augsta saimnieciskās apguves pakāpe (individuālā apbūve - t.sk. Mārupes un Tīraines ciemi, starptautiskās lidostas "Rīga" teritorija).

Teritorijā ir izplatīti skujkoku un mīksto lapu koku meži. Kokaudzes galvenokārt veido priedes kopā ar eglēm vai apsēm, pamežā – pīlādži, krūklī, zemsedzi veido papardes, mellenājs, vietām vaivariņi, virši. Mitrzemēs melnalkšņi un bērzi veido dumbbrāja tipa mežus. Augsto purvu malās aug mazražīgas, neliela auguma priedes, nelieli bērziņi, zemsedzē aug spilves, vaivariņi, zilenes, veidojot purvājus. Tekošais pieaugums šajos mežos vidēji sastāda 5,3 m³/ha.

Lielākā daļa no Mārupes pagastā augošajiem mežiem ir Rīgas pilsētas īpašumā, savu īpašumu atjaunošanu Rīgas pilsēta uzsāka ar 1995.gadu. Rīgas pilsētai piederošo mežu Mārupes pagasta teritorijā apsaimniekošanu veic Rīgas pašvaldības aģentūra "Rīgas meža aģentūra" un tai pakļautās Tīreļu un Olaines mežniecības.

Saskaņā ar 2000.gada meža inventarizāciju "Rīgas meža aģentūras" apsaimniekošanā Mārupes pagasta teritorijā atrodas sekojoši zemes lietojuma veidi (ar kopplatību - 3634 ha):

- mežs - 1852,9 ha,
- purvi - 1197,3 ha,
- lauksaimniecībā izmantojamās zemes - 5,6 ha,
- ūdeņi - 138,5 ha,
- ceļi - 13,8 ha,
- pārējās zemes - 425,9 ha.

Privātīpašumā vai lietojumā esošie meži (~ 17% no kopējās mežu platības) pārsvarā atrodas Rīgas virsmežniecības Babītes mežniecības pārraudzībā.

Rīgas pilsētai piederošie meži tiek apsaimniekoti videi draudzīgā veidā balstoties uz ilgtspējīgas mežsaimniecības principiem. Ilgtspējīga mežsaimniecība nozīmē, ka meža resursi tiek izmantoti tā, lai nesamazinātu meža resursu izmantošanas iespējas nākotnē un neiznīcinātu meža ekoloģiskās vērtības, tādejādi tās saglabājot nākamajām paaudzēm. [Rīgas meži zemei, dabai, tautai, Rīgas domes īpašuma departamenta Meža pārvalde sadarbībā ar Latvijas Dabas fondu]

Pagasta teritorijā augošie meži, izņemot Cenu tīreļa dabas liegumā, ir pieskaitāmi saimnieciskajiem mežiem.

Īpaši aizsargājamo mežu iecirkņi patreiz ir izdalīti, bet turpinās detalizēta Rīgas pilsētas īpašumā esošo mežu apsekošana, kas varētu ieviest korekcijas šajā uzskaitījumā. Atbilstoši Aizsargjoslu likumam Rīgas domes Īpašuma departaments ir piedāvājis noteikt Mārupes pagasta teritorijā esošos mežus atbilstoši shēmai 494,8 ha platībā kā pilsētas meža aizsargjoslu, lai kompensētu negatīvo ietekmi uz vidi.

Patreiz Mārupes pagasta teritorijā zaļo zonu meža parku mežos ir izdalīti aizsargājамie krasta meži un aizsargājамie biotopu meži (aizsargjoslu meži).

Meža josla ap pilsētu pilda gaisa attīrīšanas funkciju, uztverot putekļus, izplūdes gāzes, karstā laikā samazina smogu. Vienlaicīgi meža josla iedzīvotājiem kalpo kā rekreācijas vieta, tādējādi pastiprinot vides izglītības funkcijas gan tiešā, gan netiešā veidā. Mārupes pagasta Rīgas pilsētas meža zemes ieskaitītas šajā zonā, lai nodrošinātu noteiktu ekosistēmu saglabāšanu, kā arī veicinātu izglītošanas funkcijas mežsaimniecībā - ir apzināti un noteikti, atbilstoši iepriekšējam apsekojumam, mikroliegumi (biotopi). Rīgas pilsētai piederošajos mežos dabiskie meža biotopi izdalīti 58,2 ha platībā, kā arī krastu mežu nogabali gar Božu ūdenskrātuvi un Neriņas upi. Šajās teritorijās pastāv saimnieciskās darbības ierobežojums, kas nodrošina labvēlīgus apstākļus biotopu saglabāšanai.

Privātīpašumā ir aizsargājамais meža iecirknis - krasta meži pie Božu ūdenskrātuves un Dzilnupes.

Rīgas domes īpašumā esošo mežu un purvu teritoriju izvietojumu Mārupes pagastā *skatīt 6. kartoshēmā*.

2000. gada nogalē Rīgas pilsētas domē tika pieņemts lēmums sertificēt Rīgas pilsētai piederošos mežus atbilstoši starptautiski atzītām vides aizsardzības institūciju prasībām, nosakot, ka apsaimniekošana jāveic ar tādām tehnoloģijām un paņēmieniem, kas nesamazina bioloģisko daudzveidību mežā.

Pateicoties līdz šim ievērotajiem mežu apsaimniekošanas principiem, pagasta mežos, iespējama no bioloģiskās daudzveidības būtiskas neapzinātas teritorijas, tāpēc tuvākajos gados plānota teritoriju apzināšana un mežaudžu atslēgas biotopu un citu aizsargājамo teritoriju apzināšana (iespējamo "NATURA 2000" teritoriju noteikšana, darbus paredzēts veikt 2003.gadā).

2.2.2.5. Purvi

Līdzenais reljefs, ģeoloģiskā uzbūve, augstais gruntsūdens līmenis un lielais nokrišņu daudzums teritorijā ir noteikuši plašu pārmitru platību veidošanos. Purvi aizņem 12% Mārupes pagasta teritorijas - 1259,3 ha. Tie galvenokārt ir augstie jeb sūnu purvi, kas ir izvietojusies pagasta dienvidrietumu (Cenas tīrelis ar kopējo platību - 8983 ha), dienvidaustrumu (Medema purvs - 3400 ha) daļā. Nav pieejama precīza informācija par Mārupes pagasta daļu no kopējās purvu platības. Pagasta centrālajā daļā atrodas Bieriņu purvs, kas praktiski ir izstrādāts un zaudējis purvam raksturīgo veģetāciju. Sakarā ar rūpniecisko kūdras iegūvi, liela daļa no Cenu tīreļa un Medema purvu teritorijas arī ir pārveidotas.

Mārupes pagasta teritorijā esošie purvu masīvi - Cenu tīrelis un Medema purvs veido sākuma barošanās sistēmu trim pagasta ūdenstecēm.

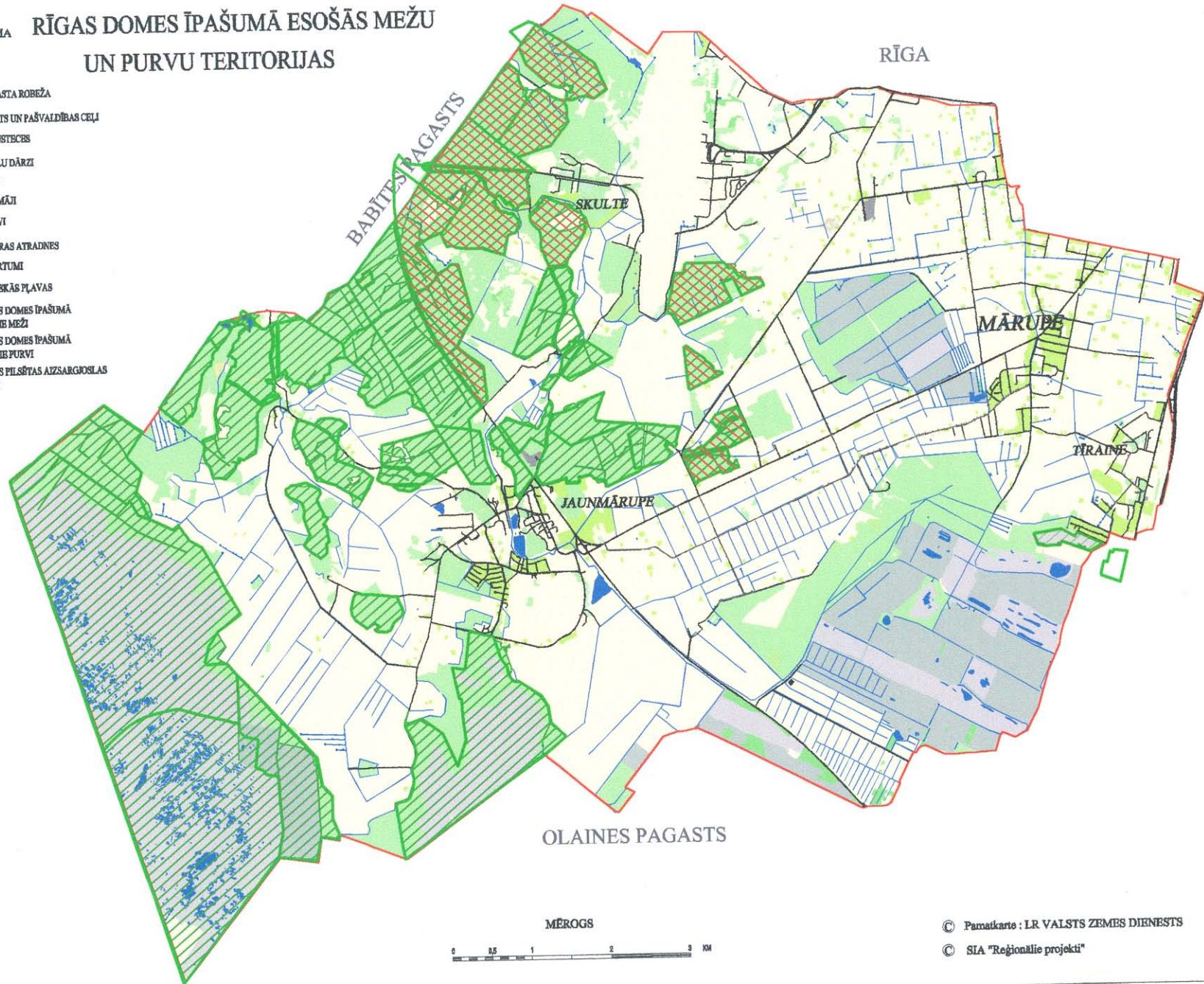

Bieriņu purvs

RĪGAS DOMES ĪPAŠUMĀ ESOŠĀS MEŽU UN PURVU TERITORIJAS

RĪGA

- PAGASTA ROBEŽĀ
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- ŪDENSTECES
- AUGŪJU DĀRZI
- MEŽI
- KRŪMĀJI
- PURVI
- KŪDRAS ATRADNES
- IZCIRTUMI
- DABISKĀS PĻAVAS
- RĪGAS DOMES ĪPAŠUMĀ ESOŠIE MEŽI
- RĪGAS DOMES ĪPAŠUMĀ ESOŠIE PURVI
- RĪGAS PILSĒTAS AIZSARGĪGLAS MEŽI

MĒROGS

© Pamatkarte : LR VALSTS ZEMES DIENESTS

© SIA "Reģionālie projekti"

2.2.2.6. Ūdensteces un ūdenstilpes

Hydrogrāfisko tīklu Mārupes pagasta teritorijā veido Daugavas baseina (Mārupīte) un Lielupes baseina (Neriņa un Dzilnupīte) upes, kā arī samērā blīvais meliorācijas grāvju tīkls.

Upēm ir raksturīgs mazs kritums un lēns tecējums. Mazo upju ielejas ir daļēji vai pat pilnīgi pārveidotas.

Mārupīte ir Daugavas kreisā krasta pieteka. Tā iztek no Meduma purva rietumu daļas (Mārupes pagastā) un ietek Daugavā (Rīgas pilsētas teritorijā). Upes kopējais garums ir 11 km, baseina laukums – 35,5 km². Tā kā Mārupīte tek pa līdzenu reljefu, upes relatīvais

Dzilnupīte

Neriņas upe

kritums ir ļoti neliels – tikai 15 m. Savā augštecē tā vāc ūdeņus no grāvjiem, nelieliem “Purva ezeriņiem”. Pagasta teritorijā upes gultne ir iztaisnota. [Enciklopēdija “Latvijas Daba”, 1994-1998] Neriņa iztek no Meduma purva rietumu daļas, tās augštecē ieplūst melioratīvie ūdeņi no Cenu tīreļa ZA daļas, kā arī lauksaimniecisko zemju notece. Neriņa tek cauri Jaunmārupi, Skulti un tālāk Babītes pagasta robežās kopā ar Dzilnupi saplūst Dzilnupes polderī, kas saistīts ar Babītes ezeru Lielupes baseinā. Upes kopējais garums ir 18 km, baseina laukums - 115,2 km².

Upe visā garumā pagasta teritorijā ir regulēta, bet tās krastos ir atjaunojies aizaugums, un lejpus Jaunmārupes tās krasti veido zaļo zonu, kas saplūst ar blakus esošām mežu teritorijām. Interesantākā vieta veidojas lejpus Skultes ciemata, kur saglabājušās upes agrākās meandras, bet ūdens kvalitāte upē šeit ir vērtējama ka vāji piesārņota - piesārņota.

Dzilnupīte iztek no Cenu tīreļa ZR-Z daļas, daļēji meliorējot purva teritoriju, un tālāk pagasta teritoriju šķērso R-ZR virzienā jau kā regulēts grāvis, tikai mežu teritorijā tās krastos atjaunojies aizaugums. Pie Božu ūdenskrātuves Dzilnupīte ieplūst Babītes pagasta teritorijā un tālāk Neriņas - Dzilnupes polderis saistīts ar Babītes ezeru. Upes kopējais garums ir 18 km, baseina laukums - 115,2 km².

Visas minētās ūdensteces pēc ūdeņu izmantošanas mērķa ir karpveidīgo zivju ūdeņi (saskaņā ar LR MK noteikumiem Nr. 155 “Noteikumi par ūdens lietošanas atļaujām”, Virszemes saldūdeņu - ūdensteču kvalitātes atbilstība noteiktajam mērķim).

Pagasta teritorijā liela bagātība ir purva ezeri. Cenu tīreļa lieguma daļā to skaits sniedzas vairākos desmitos, kas nosaka kopējo šīs Cenu tīreļa vērtību kā dabas liegumu. Medema purvā atrodas Stūnīšu ezers.

Teritorijā atrodas vairākas mākslīgās ūdenstilpes (dīķi) - dīķi Jaunmārupē (Imaku dīķis, Gravas dīķis, Bērziema dīķis, Pavasara dīķis), dīķi pie mazstāvu apbūves Mārupē (piemēram, Aigu ūdenskrātuve), dīķi pie golfa kluba “Viesturi”, pagasta teritorijā iestiepjas neliela Božu ūdenskrātuves dienvidu daļa (4,1 ha). Božu ūdenskrātuves lielākā daļa atrodas Babītes pagastā (kopējā platība - 56 ha, garums - 1,4 km, vidējais platums - 0,6 km, vidējais dziļums ir 1-1,5m). Tā ir mākslīgi uzpludināta uz Dzilnupītes, appludinot izmantotu smilšu karjeru.

Dīķis Jaunmārupes ciemā

Jaunmārupē atrodas vairākas pagājušajā gadsimtā izveidotas ūdenskrātuves - Jaunmārupes ciemata centrā kā dabas parka zona un pie apvedceļa Jaunmārupes ciemā.

Bērziema ūdenskrātuvi pie apvedceļa agrāk izmantoja tehniskajam ūdens nodrošinājumam lauksaimniecības zemju laistīšanai, patreiz izmanto kā atpūtas teritoriju, bet šeit nav izveidota nepieciešamā infrastruktūra.

Skultes karjerā ir izveidojusies ūdenstilpe ar vairākām raksturīgām saliņām, bagāta ar dažādām putnu un zivju sugām. Arī Medema purvā atrodas vairākas mākslīgās ūdenskrātuves ar lielu rekreatīvo potenciālu. Bez iepriekš minētajām, Mārupes pagastā atrodas arī vairākas citas nelielas ūdenskrātuves/ugunsdzēsības dīķi.

Ūdenskrātuvju ūdensguve ir saistīta ar gruntsūdens pieteci un nokrišņiem.

2.2.2.7. Aizsargājamās dabas teritorijas un ainavas

Mārupes pagasta teritorijā samērā līdzenajā vietā ir izveidojušies savdabīgi kūdras purvi, kuros viegli var ieraudzīt dzērves.

Rīgas pilsētas meža fonda zemēs atrodas aizsargājamā dabas teritorija - Cenas Tīreļu dabas liegums, kas dibināts 1999. gadā (valsts aizsardzības statuss saskaņā ar MK 212; 15.06.99). Cenas Tīrelis atrodas Mārupes, Babītes un Olaines pagastos. Cenu tīrelis ir viens no lielākajiem Latvijas augstajiem purviem ar unikālu purva ainavu un aizņem 8983 ha lielu teritoriju. Purva centrālajā daļā ir daudz mazu, sīkām lāmām līdzīgu ezeriņu, akaču un slīkšņu, kas arī veido Cenas Tīreļa dabas liegumu. Cenas Tīreļa lieguma daļas kopplatība ir 2133 ha. Lieguma biotopus veido: mitrāji 80,1% (kūdras purvi), krūmi 12,3%, meži 7,3%, pārveidotie mākslīgiem biotopi 0,2%.

Tīreļa dienvidaustrumu daļā veikta 1420 ha platībā veikta kūdras ieguve. Tīreļa rietumu daļa ir nosusināta un to klāj purvam raksturīgās priežu audzes ar bērzu mistrojumu. Cenas Tīrelī var sastapt Latvijā ligzdojošos putnus, un tā ir svarīga ūdensputnu atpūtas un barošanās vieta. [Rīgas meži zemei, dabai, tautai, Rīgas domes īpašuma departamenta Meža pārvalde sadarbībā ar Latvijas Dabas fondu] Lieguma teritorija ir nozīmīga vieta sējas un baltpieres zosu nakšņošanai, viena no labākajām dzērviņu ligzdošanas vietām (rudeņos novērots līdz 300 dzērviņiem), konstatēts ligzdojam rubenis, dzeltenais tārtiņš, lietuvainis, kuitāla, purva tilbītes.

Teritorijas apsaimniekošana veicama atbilstoši konvencijām “Par bioloģisko daudzveidību”, “Par mitrājiem” (Rio konvencija, Ramsāres konvencija). Šajā teritorijā varētu attīstīt tūrismu ar putnu torņiem, kas, ņemot vērā pilsētu un ceļu tuvumu, piesaistītu ievērojamu interesentu pulku. [Vīksna, 1994; Heath&Evans, 2000]

2000. gadā izveidota vietējas nozīmes aizsargājama teritorija - dabas parks Jaunmārupē pie Pavasaru dīķa, kur notiek labiekārtošanas darbi.

2002. gadā pie saimniecības “Zālītes” mājām konstatēts bērzs, kas atbilst dižkoka statusam, tā apkārtmērs ir 3,25 m (1,3 m augstumā) un bērza vainaga augstums - 24 m. Koka stāvoklis ir labs, bez būtiskiem bojājumiem. Saskaņā ar LR MK noteikumu nr.354 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” pielikumu nr.2 bērzs pie “Zālīšu” mājām ir iekļaujams dižkoku sarakstā. Perspektīvā dižkoka statusu varētu piešķirt arī baltalkšņu audzēm pie Mazcenu bibliotēkas. Atbilstoši LR likumdošanā noteiktajai procedūrai, valsts aizsardzības statusu iepriekšminētajiem objektiem var piešķirt pēc Dabas aizsardzības pārvaldes slēdziena, bet vietējas aizsardzības statusu var piešķirt Mārupes pagasta padome.

Līdzenuma ainava

Pēc meliorācijas saglabājušās Neriņas upes meandras kopā ar melnalkšņu audzēm – dumbrāju veido teritoriju, kura ir interesanta no bioloģiskās daudzveidības viedokļa.

Teritorijā raksturīgas smilšaino līdzenuma ainavas - gan stipri iekultivētas agroainavas, gan mežu un mežāru ainavas. Ņemot vērā ainavas unikalitāti un nozīmību bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas ziņā, atsevišķi ir jāizdala arī mitrāju ainavas (Cenu tīreļa, Meduma purva un Bierīņu purvu ainavas).

2.2.3. Vides kvalitāte

2.2.3.1. Potenciāli piesārņotās vietas

Vērtējot vides kvalitāti Mārupes pagastā, kas ietekmē cilvēku dzīves apstākļus, jānovērtē gan tā ietekme uz apkārtējo vidi, ko rada pagasta teritorijā notiekošās saimnieciskās aktivitātes, gan ietekme, kas rodas no tranzītpārnēsēm, kā arī republikas nozīmes autoceļu, dzelzceļu un lidostas ietekmes. Vides kvalitātes izmaiņas vienā vai otrā virzienā nosaka, veicot regulāru monitoringu par atsevišķu dabas vides kvalitāti ilgākā laikā noteiktos punktos. Patreiz neregulāru monitoringu veic ūdensvidē, nosakot punktveida izlaižu ietekmi. Nav neviena ilglaicīgas regulāras analīžu sērijas par gaisa kvalitāti. Pazemes ūdeņu monitoringu veic potenciālie piesārņotāji, kur, atbilstoši Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes prasībām, iekārtoti novērojumu urbumi.

Potenciāli piesārņotās vietas Mārupes pagastā *skatīt 7. kartoshēmā*, tajā norādītās piesārņotā gaisa pārnese ir uzrādītas saskaņā ar valdošo vēju virzieniem Rīgas apkārtnē. (2.5. attēls)

Gaisa baseina piesārņojums

Gaisa kvalitāti ietekmē piesārņojošo vielu izmešu apjomi, klimatiskie apstākļi - vējš un lietus sekmē piesārņojuma izkļiedēšanos. Piezemes inversijas, bezvēja un sausa laika apvienojums veicina gaisa piesārņojuma palielināšanos.

Piesārņojuma līmenis - robežlielumi noteikti LR MK noteikumos Nr.219 "Noteikumi par gaisa kvalitāti". Ņemot vērā informāciju no stacionāriem izmešu avotiem (atskaite "2-gaiss", 2001), Mārupes pagastā veidojās sekojoša situācija: (skatīt 2.4. tabulu)

2.4. tabula. **Kopīgo izmešu daudzums pēc iesniegtām atskaitēm t/gadā**

<i>Cietās vielas</i>	0,644		
<i>CO</i>	16,563 (rūpn.)	14,94 (komunālie)	Σ - 31,503
<i>NO_x</i>	6,840 (rūpn.)	16,666 (komunālie)	Σ - 23,506
<i>SO₂</i>	0,741		
<i>Gaistošie organiskie savienojumi</i>	0,851		
<i>Citas vielas</i>	0,970		

Būtisku kaitīgo vielu izmešu apjomu 2001.gadā sastādīja CO izmeši - 31,503 t/g, kur galvenie avoti ir komunālās saimniecības uzņēmumu katlu mājas – 14,94 t/g. Arī NO_x summāri no stacionāriem avotiem 23,506 t/g, bet komunālās saimniecības katlumājas 16,666 t/g. (skatīt 2.5. tabulu). Individuālās apbūves rajonus jādala atkarībā no izmantojamā apkures veida un kurināmā. Kurināmā izmantojums var būt plašā diapazonā - malka, skaidu briketes, ogles, dīzeļdegviela, gāze. Mainās arī oglekļa oksīda, sēra oksīda vai dioksīda daudzums, ko ievada gaisā kā izmetes no individuāliem apbūves rajoniem.

Mārupes pagasta gaisa piesārņojumu lielu daļu veido transporta izplūdes gāzes. Patreiz šī informācija nav pietiekoši precizēta, lai tādu varētu apkopot.

2.5. tabula. **Kaitīgo vielu izmeši**

	<i>Putekļi</i>	<i>CO</i>	<i>SO₂</i> <i>t/g</i>	<i>Nox</i>	<i>Gaist.</i> <i>org</i>	<i>Citas</i>
<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>	<i>6.</i>	<i>7.</i>
SIA "Mārupe"		13,53		11,025		
Mārupes kom. (Skulte)		1,41		5,641		
Kopā		14,94		16,666		
SIA "Vatenfall Latvia" (katlu māja)		8,835		3,351		
SIA "Union Asphalttechnika"	0,078	4,19		1,675	0,0079	0,390/5
SIA "Triangel"	0,033		0,228	0,097	0,057	
SIA "Wess" (Toyota autoc.)		1,022		1,116		
SIA "Latautoavia"	0,097	0,115/5		0,0284	0,0896	0,112/5
Lidosta Rīga	0,1060	1,487/0	0,141	0,320	0,750	0,468

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
SIA "Inversija" (katlu māja)	0,330	0,436	0,503	0,122	0,0031	0,468
SIA "Zvēru ferma "Ozoli" "		0,250		0,171		
Kopā	0,644	16,563	0,741	6,840	0,851	0,970
Σ		31,503		23506		

Gaisa kvalitāti veido meteoroloģisko apstākļu nosacījumi un teritorijā izvietotās ražotnes ar punktveida izmetēm. Šobrīd vissarežģītākā situācija var veidoties lidostas "Rīga" tiešā tuvumā, par ko nav pietiekamas informācijas. Gaisa kvalitāti ietekmē piesārņojošo vielu apjomi, kuru izkļiedēšanu veicina vējš - lietus, ilgstošs bezvējš, sauss laiks veicina gaisa piesārņojuma palielināšanos. Stacionāro izmešu daudzums no galvenajiem punktveida avotiem *sniegts 2.5. tabulā*. Būtiskie izmešu avoti ir komunālās saimniecības uzņēmumu katlu mājas, kas veido lielāko apjomu CO un NO_x izmešiem, nav pārsniegta nevienā no punktveida avotiem izmešu atļaujā norādītie daudzumi, tas norāda par nebūtisku ietekmi uz vidi un cilvēkiem.

Individuālās apbūves rajonos veidojas plaša nelielu punktveida piesārņojumu zona, kas atkarīga no izmantotā kurināmā - malkas, skaidu briketes, ogles, dīzeļdegvielas, gāzes. Šajos gadījumos mainās oglekļa oksīda (CO), sēra oksīda (SO₂) daudzumi, kuri tiek ievadīti gaisā kā izmetes, patreiz par šādu summāciju konkrētas ilgstošas uzskaites nav, tāpēc nepietiekoša ir informācija, lai novērtētu ietekmes būtiskumu. Lielāka nozīme varētu būt transporta radītiem izmešiem, kuru uzskaitē un aprēķinu iespēja ir tikai tuvināta, kā arī summējošās piesārņojuma pārneses no blakus esošām teritorijām - Olaines rūpnieciskās zonas un Rīgas pilsētas.

Vērtējumi par gaisa kvalitātes apliecināšiem mērījumiem pagasta apdzīvotās vietās nav veikti. Novērtēšanai apkopota gaisa kvalitātes nodrošināšanai apstiprinātās izmešu koncentrācijas no stacionāriem avotiem. Likumdošana paredz apstiprināšanu atsevišķām juridiskām personām, lai arī to darbība koncentrēta ierobežotā teritorijā, veicot līdzīgas saimnieciskas darbības. Šāda summēta gaisa piesārņojuma ietekme būtu iespējama Stīpnieku un Tēriņu apbūves teritorijā, lidostas "Rīga" ietekme pie rietumu un ziemeļrietumu vējiem. Pārējās apdzīvotās vietās gaisa piesārņojums no vietējām katlu mājām un tā ietekme ir neliela. Bierīņu un Šosciema apbūve pakļauta transporta izmešu ietekmei, bet lai to novērtētu, nepieciešami monitoringa novērojumi.

Vasaras laikā kūdras putekļu plūsma no Medema un Bierīņu purva var sagādāt diskomfortu Mārupes, Tīraines, Stīpnieku, Tēriņu un Šosciema iedzīvotājiem, ņemot vērā vēja rozi (D – 23%, DR – 15%, DA – 15%). Jaunmārupes apkārtni var ietekmēt zalvju izmetes no naftas bāzes Jaunolainē, kā arī no Olaines rūpnieciskās zonas.

Virszemes un pazemes ūdeni un augsnes piesārņojums

Artēziskie ūdeņi Mārupes pagasta teritorijā kopumā ir ļoti labi aizsargāti no virszemes piesārņojuma iekļūšanas. Ūdensapgādē izmantojamo Gaujas ūdens horizontu klāj daudzi ūdens vāji caurlaidīgu nogulumu slāņi (limnoglaciāla smalka smiltis, morēnas smilšmāls, Katlešu svītas aleirolīti u.c.), kuru summārais biežums sasniedz 40 – 60 m. Viens no potenciāli visbīstamākajiem pazemes ūdens piesārņošanas avotiem ir neizmantoti un nepasaimniekoti ūdens apgādes urbumi, tādēļ, izlemjot turpmāko katra konkrēta ūdens apgādes urbuma apsaimniekošanas kārtību, ir jāņem vērā urbuma turpmākās izmantošanas perspektīva, urbuma tehniskais stāvoklis un urbuma atveres un stingra režīma aizsargjoslas sanitārais stāvoklis. [Īss pārskats par Mārupes pagasta zemes dziļļu resursiem, Valsts Ģeoloģijas dienests]

2002. gada pirmajā kvartālā LR pieņemti divi būtiski MK noteikumi par ūdens kvalitāti un prasībām par emisiju robežvērtībām, novadot notekūdeņus ūdens vidē.

Centralizētās kanalizācijas sistēmas apdzīvotās vietās Jaunmārupē, Tīrainē, Skultē un Mārupē patreiz ir lielākie punkteida piesārņotāji Neriņas un Mārupītes baseinā.

Notekūdeņu apjoms un kvalitāte Mārupes pagastā raksturoti, izmantojot iesniegtās "2-ūdens" atskaites. Informācija par lielākām punktveida izlaidēm ūdens vidē apkopota *2.6. tabulā*.

2.6. tabula. Notekūdeņi

	<i>Notekūdeņi tūkst. m³/g</i>	<i>Sveramās vielas</i>	<i>BSP₅</i>	<i>P_{kop.}</i>	<i>N_{kop.}</i>	<i>Izlaides vieta</i>
Komunālie pakalpojumi (Skulte)	77,09	1,88	4,78	0,19	2,2	Neriņa
Komunālie pakalpojumi (Mārupe)	116,1	0,37	0,24	0,03	1,18	Mārupīte
Komunālie pakalpojumi (Tīraine)	86,31	2,44	13,95	7,19	2,16	Melior. grāvis (Mārupīte)
SIA "Mārupe" (Jaunmārupe)	82,10	1,36	1,07	0,133	1,427	Neriņa

Pašreizējās situācijas izvērtēšana tiek veikta pēc esošās uzkrātās statistiskās informācijas un analīžu rezultātiem, kas, atbilstoši ūdens lietošanas atļauju rezultātiem, tiek veiktas punktveida izplūdes ūdens baseinos. Atklāto ūdensteču kvalitāte vērtēta tikai punktveida izplūžu vietās un 50 – 60 m leņķus tām. Neriņas upes kvalitāte vērtējama kā vāji piesārņota līdz piesārņotai Skultes apkārtnē.

Salīdzinājumā ar piesārņojumu, kas veidojas Neriņas baseinā, kopumā Mārupes pagasta devums no punktveida avotiem sastāda 48% (pēc 2001.gada datiem). Ietekme uz Mārupītes baseinu nav novērtējama, jo dati par individuālām izlaidēm pagasta teritorijā un tālāk Rīgas pilsētas teritorijā nav pakļautas "2-ūdens" statistikas atskaitei, tāpat nav veikts monitoringa par upes hidrobioloģisko vērtējumu.

Gan Neriņa, gan Dzilnupe un Mārupīte bez punktveida piesārņojuma avotiem ir pakļautas izkliedētā piesārņojuma ietekmei no lauksaimniecībā izmantojamām teritorijām, un, ņemot vērā pagastā izmantojamo zemju biezo melioratīvo tīklu, to varētu vērtēt kā būtisku. LLU 2000.gada dati apliecina, ka no 1 ha pēc slāpekļa tīrvielas tas var būt no 4-19 kg.

Latvijas Republikas ūdenssaimniecības likumdošana prasībās par ūdens kvalitāti ūdenstecēs nosaka to atbilstību lašu vai karpu ūdeņiem. Mārupītē, Neriņā un Dzilnupē ūdens kvalitātei jāatbilst karpūdeņu prasībām.

Trūkstot precīziem monitoringa datiem, patreiz atbilstību novērtēt nav iespējams. Ņemot vērā, ka Neriņa un Dzilnupīte ir Babītes ezera mazbaseina upes, un šī ezera ūdens kvalitāte ir pakļauta monitoringam, tā tālākā attīstība varētu būt arī kontrolpunkti uz upju ietekām. Mārupītei pēc ūdens kvalitātes prasībām noteikti karpūdeņi, bet, ņemot vērā upes tecējumu pa blīvi apbūvētu teritoriju, rekreācijas objekta Māras diķa ūdens kvalitātes nodrošināšanai, uzraudzības institūcijas var izvirzīt augstākas prasības.

Lietus ūdeņu savākšana un novadīšana no jumtiem un cietā klājuma teritorijām vienlaicīgi palielina piesārņojuma (smiltis, gumijas daļiņas, eļļa) pieaugumu konkrētā vietā. Lietus ūdeņu piesārņotāju vielu daudzums ir atkarīgs no vairākiem dabas faktoriem un koncentrācija lietus laikā ir mainīga. Visvairāk piesārņojumu satur pirmās porcijas. Nosakot no konkrētās teritorijas iespējamo slodzi, tālākās projektēšanas stadijās pieņem iespējamus risinājumus virsūdeņu tīrīšanai. Kā obligāta prasība tā būtu izvirzāma rūpnieciskajām teritorijām.

Augsnes un gruntsūdeņu piesārņojums pagasta teritorijā:

- 1) piesārņojums, kurš veidojas vai var veidoties patreiz saimnieciskās darbības rezultātā, neievērojot likumdošanā noteiktās prasības vai avārijas situācijās;
- 2) piesārņojums, kas veidojies pagājušā gadsimta saimnieciskās darbības rezultātā - vēsturiskais piesārņojums.

Piesārņojums, kas attiecas uz pirmo grupu, Mārupes pagastā vērojams sadzīves atkritumu izgāztuves teritorijā.

Pastāvīgs monitoringa par potenciālām iespējamām piesārņot gruntsūdeņus un augsni tiek veikts degvielas uzpildes stacijās.

Teorētiski iespējama gruntsūdeņu piesārņojuma plūsma no Olaines pagasta piesārņotajām teritorijām, bet šādu novērojumu datu nav saistībā ar Ormaņu pļavās uzkrājušos piesārņojumu.

Piesārņotās teritorijas ar vēsturisko piesārņojumu savā teritorijā sākotnēji jāapzina pašvaldībai, un atbilstoši 20.11.01. MK noteikumiem nr.483 jāuzsāk reģistrācijas procedūra.

Piesārņoto teritoriju izpēte uzsākta lidostas "Rīga" teritorijā, kur konstatētas vairākas lokālās vietas ar lielāku vai mazāku izpētītu piesārņojumu. Tā 1998.-2002. gada monitoringa rezultāti apkopoti un sniedz informāciju par gruntsūdeņu piesārņojuma pakāpi, dinamiku, naftas produktu pārvietošanās iespējām ar gruntsūdeņu plūsmu, vides atveseļošanas pasākumiem. Izpētei ierīkoti 19 novērojumu urbumi:

- iecirknis starp autobāzi un katlu māju;
- bijušajā helikopteru bāzes degvielas noliktavā;
- bijušajā jūras kara aviācijas degvielas noliktavā;
- atsevišķi novērojuma urbumi gar skrejceļu.

Visbīstamākais piesārņojums ir bijušās jūras aviācijas degvielas un smērvielu noliktavas teritorijā. (*skatīt 2.3. attēlu*) Naftas produkti virszemes ūdeņos nokļūst no brīvi peldošām lēcām, piesārņojot piegulošos grāvjus un Neriņas upi. 1999. gadā atsevišķos urbumos (17, 17', 17'') naftas biežums svārstās no 0,3-30 cm laukums ir 5000 m². 2000. gadā naftas produkti konstatēti arī citos urbumos, slāņu biežums lielāks par 15, 3 un 37 cm. Piesārņotā gruntsūdens plūsma vērsta uz rietumiem un gan pa grāvi, gan tieši tā nonāk Neriņas upē.

No jūras aviācijas bijušās degvielas un smērvielu noliktavas teritorijas rietumu malu norobežojošā grāvī konstatēts virszemes ūdeņu piesārņojums ar naftas produktiem. Naftas produkti virszemes ūdeņos nokļūst no brīvi peldošām lēcām, kas saglabājas kā galvenais piesārņojuma areāls. Lai situāciju stabilizētu, ieteikts veicināt pašattīrīšanas procesu aerācijas zonā, likvidējot peldošo naftas produktu slāni.

ZTC "Rūpniecības ekoloģija", SIA "EkoHELP" turpina monitoringu šajās teritorijās. Uzsākot plānotās saimnieciskās aktivitātes piesārņotās teritorijās, būtiski veikt pietiekošu izpēti, lai precizētu piesārņojuma koncentrāciju un pasākumus tā samazināšanai.

Varbūtējos piesārņojuma avotus starptautiskās lidostas "Rīga" teritorijā *skatīt 2.4. attēlā*.

Kopumā augsnes piesārņojums Mārupes pagasta teritorijā arī nav vērtēts, izņemot lidostas un tai piegulošo teritoriju vēsturiskā piesārņojuma vietas. Pagasta teritorijā iespējami atsevišķi piesārņoti laukumi fermu, mehānisko sektoru, noliktavu teritorijās, bet informācijas ierobežotības dēļ nevienam no tiem bez papildus izpētes nevar uzskatīt par apdraudējumu videi.

Mārupes pagasta teritorijā izvietotās ražotnes nav uzskatāmas kā videi bīstamas. Patreizējais spriedums veidots, izmantojot esošo statistikas un vides atļaujās doto skaitlisko informāciju, kā arī apmeklējot ražotnes uz vietas.

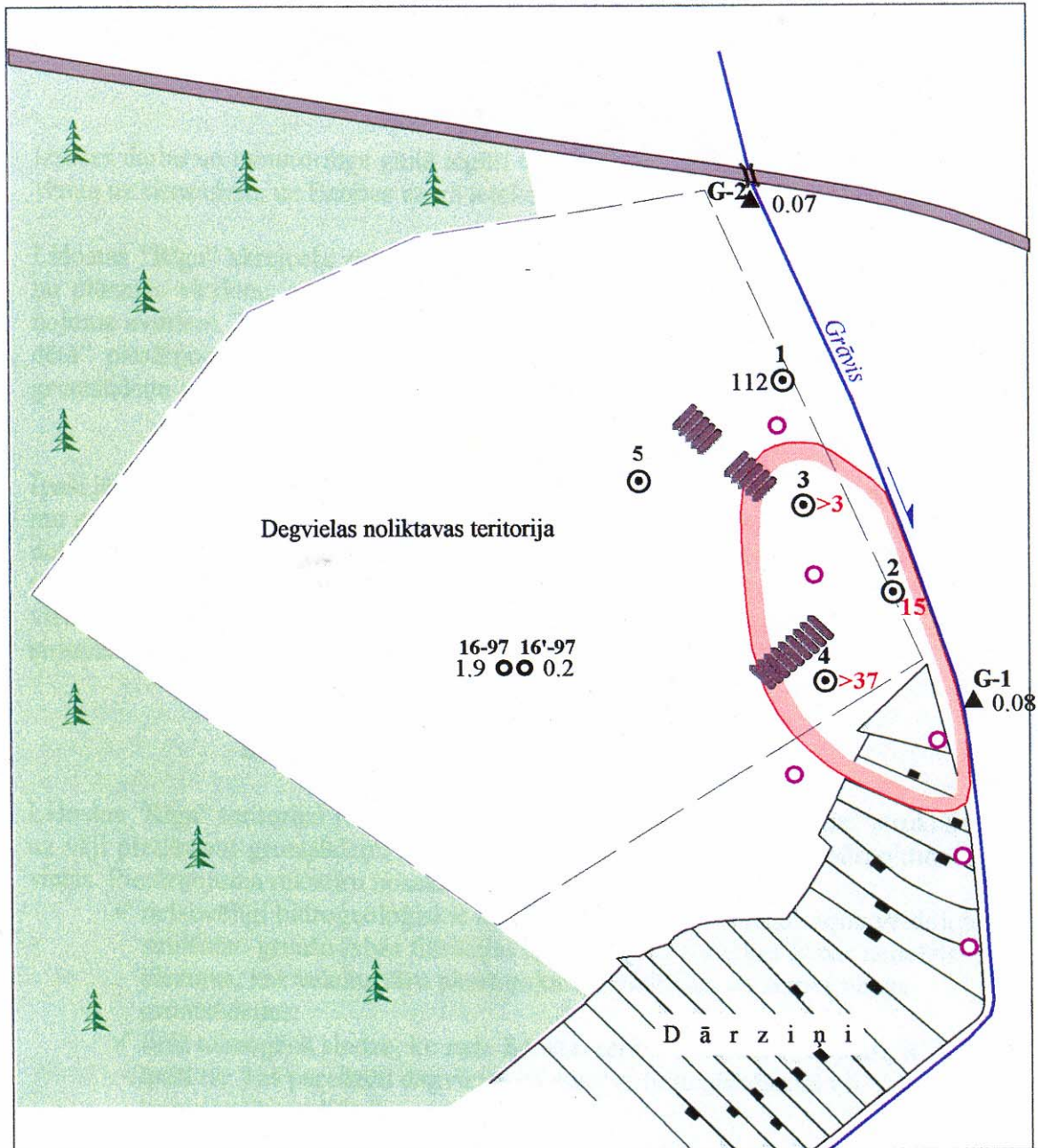
Vides problēmas un vides politikas ieviešanas priekšlikumi

Vides pārvaldes sistēmas pamats ir vides programmas, kuras izstrādā atsevišķām vides jomām.

Pašreizējā pagasta vides politika saistīta ar pašvaldības uzticēto funkciju izpildes nodrošināšanu. Jomas, uz kurām patreiz jāliek būtiski uzsvāri:

- ūdens resursu apsaimniekošana un kvalitātes jautājumi;
- gaisa kvalitāte;
- piesārņotās teritorijas un to atveseļošanas programmas;
- sadzīves atkritumi;
- bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēma pagasta teritorijā;
- trokšņi un smakas.

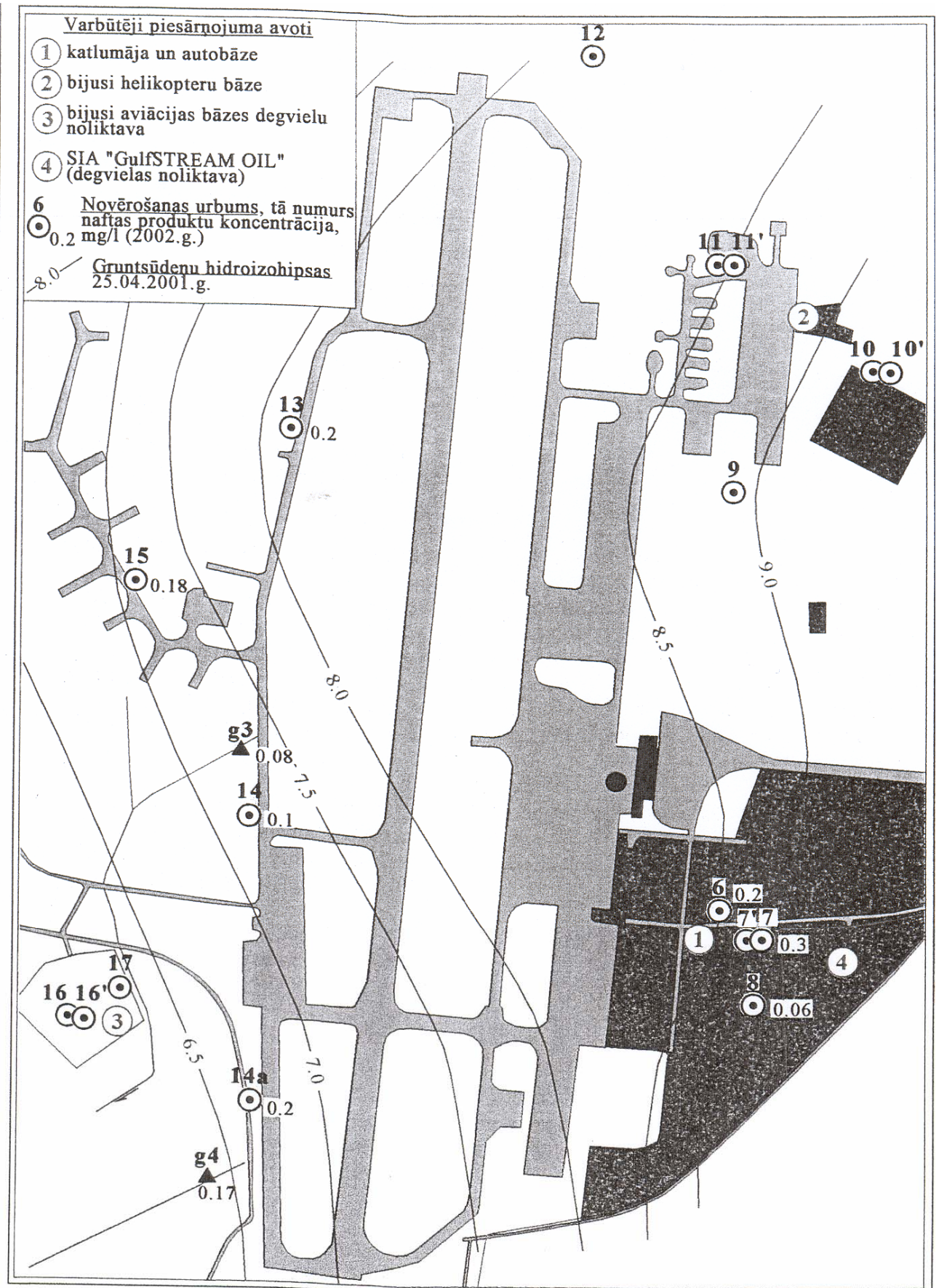
Attīstot pagasta vides politiku, nepieciešama būtu monitoringa sistēmas izveide tiešā atsevišķu ražotņu tuvumā.

23att. Bijusī jūras aviācijas bāzes degvielas un smērvielas noliktava
Mērogs 1:2000

A p z ī m ē j u m i

- 16-97
○ 1.9 1997.g. urbumi : NPK (mg/l)
- 4
112 ○ 15 2001.g. urbumi vienreizējai paraugu ņemšanai : no kreisās puses - NPK (mg/l),
no labās puses - petrolejas peldoša slāņa biezums (cm)
- G-1
▲ 0.08 Virszemes ūdeņu paraugu ņemšanas vietas, parauga numurs, NPK (mg/l)
- (red oval) Petrolejas peldoša slāņa robeža
- (pink) Projektējamie urbumi

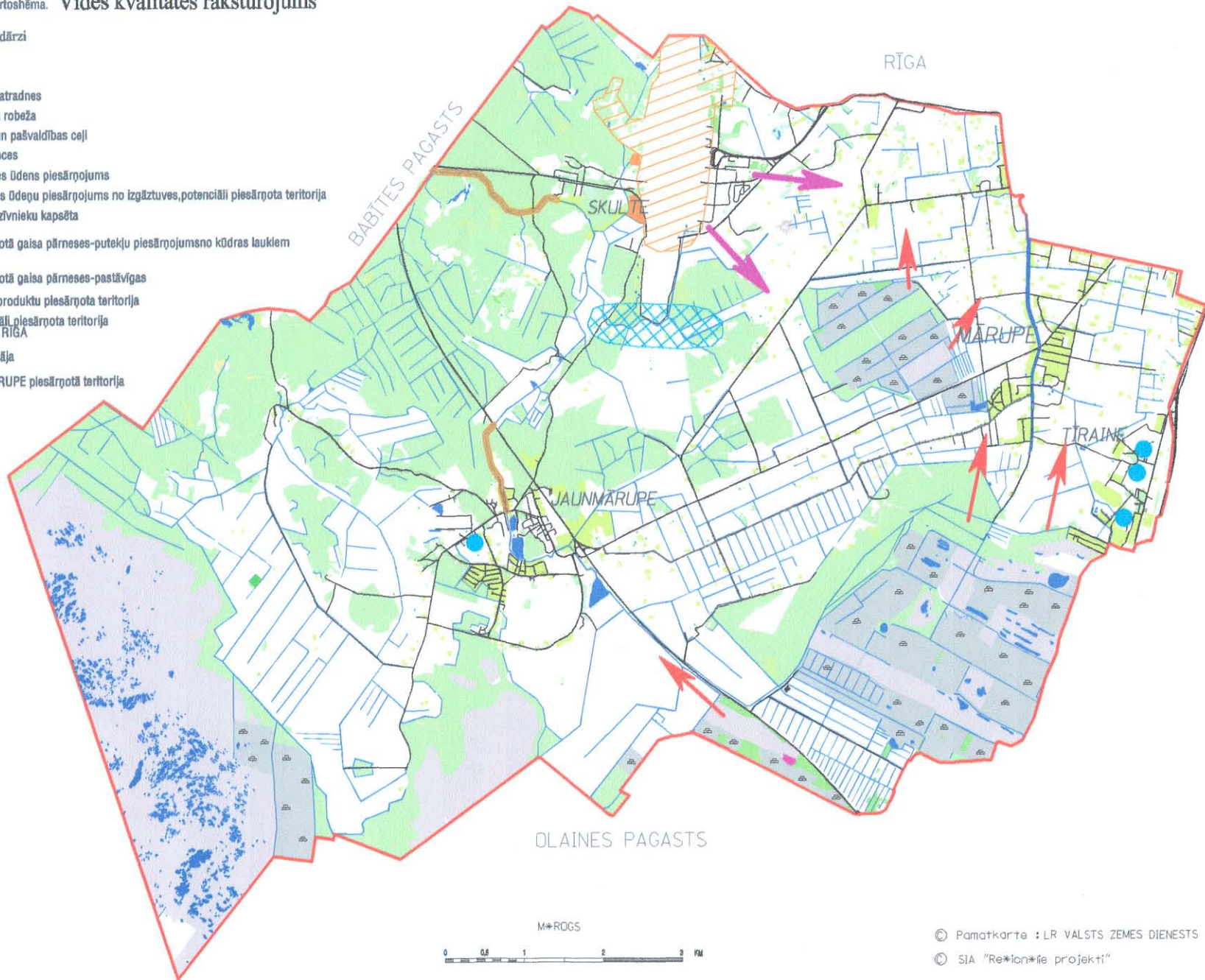

24. att. VAS Starptautiskā lidosta "Rīga" teritorija

Mērogs 1:10000

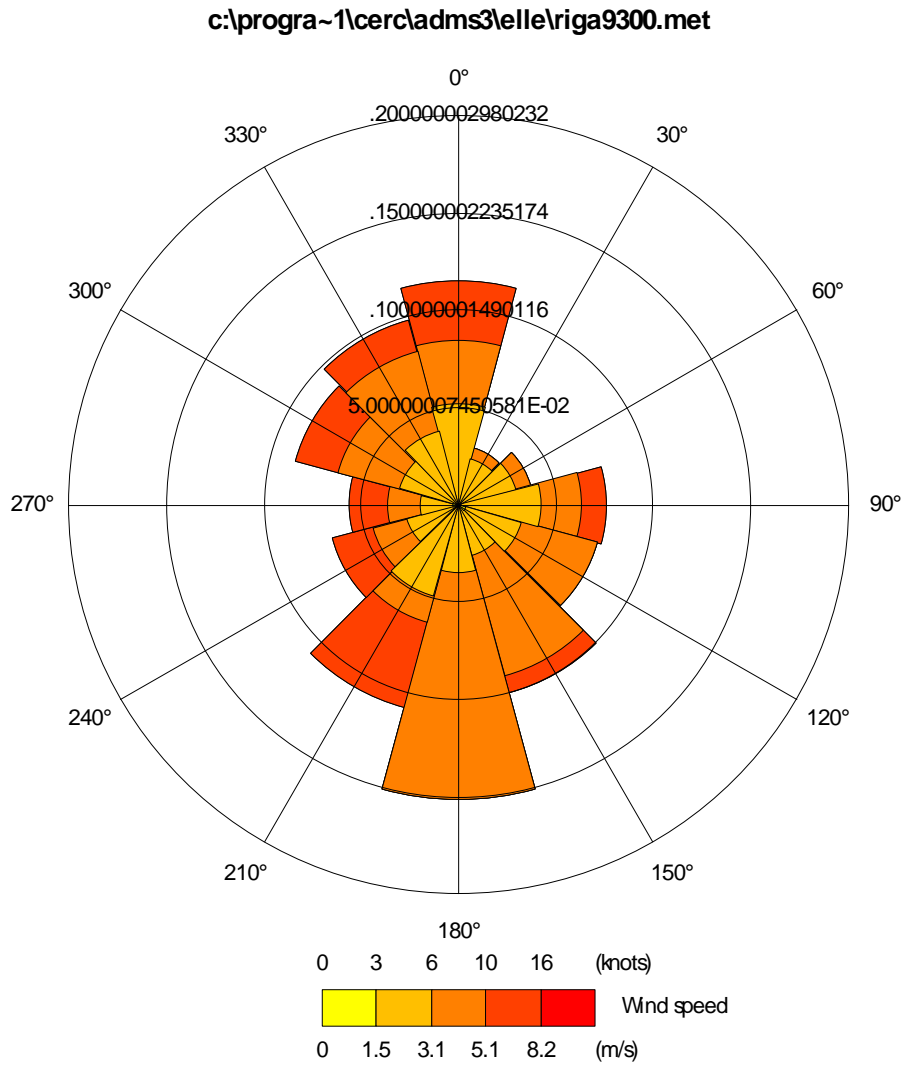
7.kartoshēma. Vides kvalitātes raksturojums

- Augļu dārzi
- Meži
- Purvi
- Kūdras atradnes
- Pagasta robeža
- Valsts un pašvaldības ceļi
- Ūdenstacis
- Virzemes ūdens piesārņojums
- Pazemes ūdeņu piesārņojums no izgāztuves, potenciāli piesārņota teritorija
- Bijusī dzīvnieku kapsēta
- Piesārņotā gaisa pārnese-putekļu piesārņojumsno kūdras laukiem
- Piesārņotā gaisa pārnese-pastāvīgas
- Naftas produktu piesārņota teritorija
- Potenciāli piesārņota teritorija Lidosta RĪGA
- Katlu māja
- SIA MĀRUPE piesārņotā teritorija

M:ROGS

2.5. attēls. **Rīgas vēja roze** [c:/progra~1/cerc/adms3/elle/riga9300.met]

2.2.3.2. Rekultivējamās teritorijas

1. Sadzīves atkritumu izgāztuves teritorija pēc tās darbības pārtraukšanas. Teritorijas rekultivācijai ir jāizstrādā projekts un jāizveido monitorings.
2. Purvu kūdras karjeru teritorijas pēc to izmantošanas pabeigšanas (Bieriņu purvs, daļa no Medema purva teritorija).

Bijušās padomju armijas teritorija Skultē

3. Bijušās padomju armijas teritorija Skultē. Saglabājies vēsturiskais piesārņojums, teritorijā ir jāveic augšņu un grunts pētījumi, sagruvušo un neizmantoto būvju nojaukšana.

2.2.3.3. Meliorācijas un virsūdeņu savākšanas sistēma

Pagasta hidroloģisko tīklu veido melioratīvo grāvju sistēma, kuru uz Babītes ezeru novada Dzilnupīte un Neriņa. Mārupīte, kura sākas Medema purvā, tās augštece uzņem melioratīvās sistēmas no pieguļošām lauksaimniecības teritorijām un vaļējo un slēgto drenāžu no apbūves teritorijām, nonākot Rīgas pilsētas teritorijā un tālāk Daugavā.

Vienlaicīgi jāatzīmē, ka Neriņa un Mārupīte ir arī gan izklīdētā, gan punktveida piesārņojuma pieņēmējas, bet Dzilnupītes ūdens kvalitāti ietekmē tikai izklīdētais piesārņojums no meliorētām platībām, jo notekūdeņu novadīšanai no punktveida izplūdēm nav saņemta neviena ūdens lietošanas atļauja.

Neriņas baseinā nonāk notekūdeņi no Jaunmārupes lielciema ar 2059 iedzīvotājiem pēc bioloģiskās attīrīšanas. Neriņas baseina melioratīvajā sistēmā nonāk arī filtrāts no sadzīves atkritumu izgāztuves, kurai nav izbūvēta filtrāta drenāža, gruntsūdeņu izolējošā aizsardzība, tāpēc precīzi pateikt filtrāta daudzumu nav iespējams. Otrs lielākais piesārņotājs Neriņas baseina vidusdaļā ir Skultes ciemats ar 1360 iedzīvotājiem, kura notekūdeņus attīra tikai mehāniski. Skultes ciemata teritorijā konstatēts naftas produktu piesārņojums, kas nonāk kopā ar gruntsūdeņiem melioratīvā sistēmā un pēc tam upē. Teritorijas izpēte ir jāveic ļoti rūpīgi, uzsākot jebkuras saimnieciskās aktivitātes. Lejpus Skultes ciematam Neriņas upes tecējums ir ļoti lēns. Hidrobioloģiskās analīzes novērtē upes ūdens kvalitāti kā vāji piesārņotu - piesārņotu.

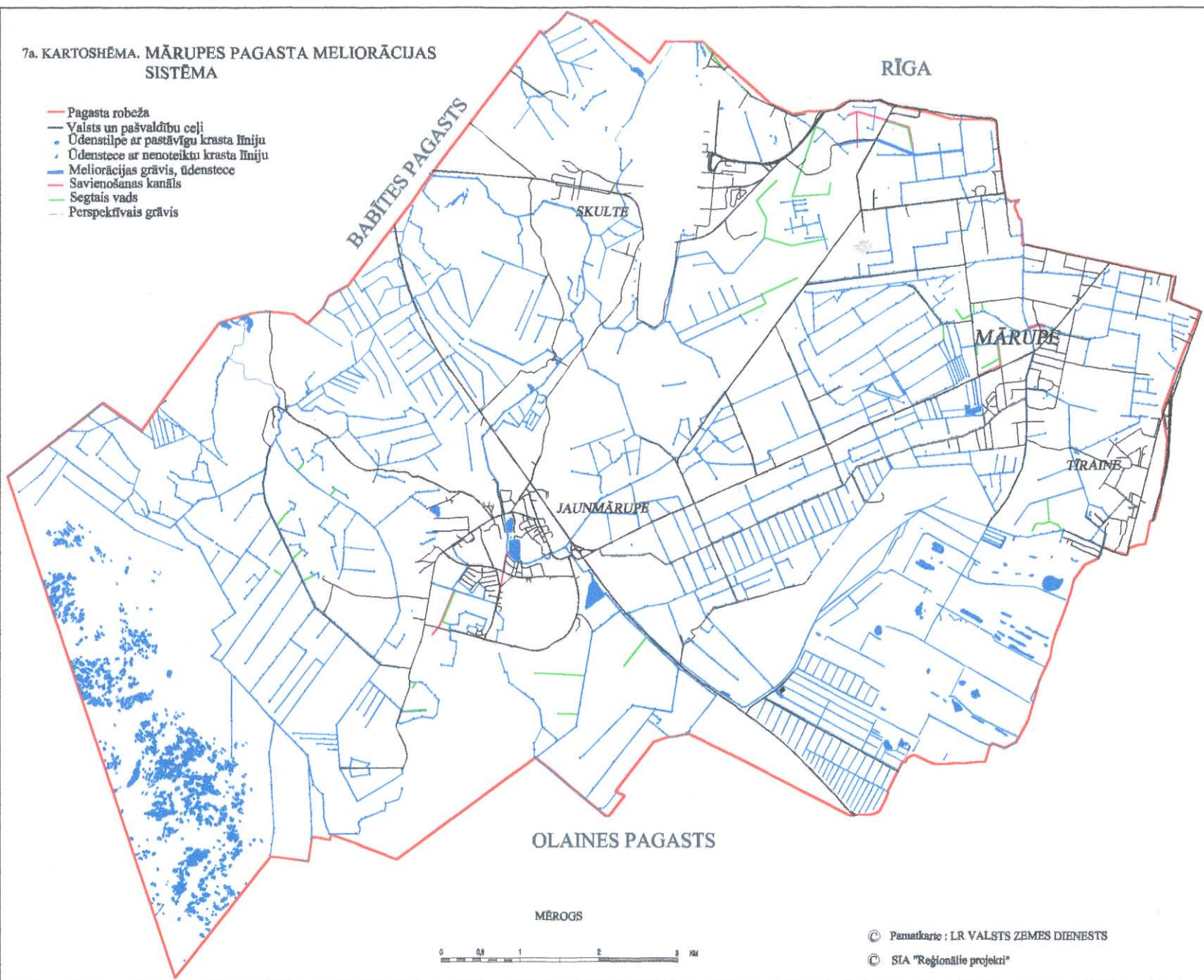
Patreiz sarežģīta situācija izveidojusies Mārupītes baseina augšdaļā - pagasta apdzīvotā vietā Mārupē pie Rīgas pilsētas robežas, kur no 1378 iedzīvotājiem (1997.-1998. gada dati) kopīgajam kanalizācijas tīklam pieslēgti tikai 230 cilvēki, pārējie izmanto vietējo kanalizāciju. Šāds notekūdeņu novadīšanas veids agrāk vai vēlāk rada piesārņojumu, kas savukārt pasliktina ūdens kvalitāti Mārupītē. Šo jautājumu sakārtošana, veidojot atsevišķus kanalizācijas baseinus ar atbilstošu attīrīšanu vai pieslēgumu pie Rīgas pilsētas kanalizācijas tīkliem, ir viens no priekšnosacījumiem teritorijas tālākai apbūvei un attīstībai. Nesakārtotā infrastruktūra ir nozīmīgs traucējums teritorijas attīstībai.

Apdzīvotā vietā Tīrainē ir 1545 iedzīvotāji, no kuriem 70% izmanto kanalizācijas pakalpojumus – pieslēgtas 17 daudzstāvu mājas, arī privātmājas un iestādes. Tīkli ir 20-30 gadu

veci, ar augstu infiltrāciju gruntī, attīrīšanas iekārtas nodrošina priekšattīrīšanu un, izmantojot aerējamus dīķus, daļēju bioloģisko attīrīšanu. Notekūdeņus ievada melioratīvajā sistēmā, kura nonāk Mārupītes baseinā.

7a. KARTOSHĒMA. MĀRUPES PAGASTA MELIORĀCIJAS
SISTĒMA

- Pagasta robeža
- Valsts un pašvaldību ceļi
- Ūdenstilpe ar pastāvīgu krasta līniju
- Ūdenstece ar nenoteiktu krasta līniju
- Meliorācijas grāvis, ūdenstece
- Savienošanas kanāls
- Segtais vads
- Perspektīvais grāvis

OLAINES PAGASTS

MĒROGS

© Pamatkarte : LR VALSTS ZEMES DIENESTS

© SIA "Reģionālie projekti"

2.2.4. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas

Mārupes pagasta teritorijā tiek noteiktas visu veidu vides un dabas resursu aizsargjoslas, ko nosaka LR Aizsargjoslu likums (05.02.1997, grozījumi: 21.02.2002). (*skatīt 8. kartoshēmu un 33. kartoshēmu*)

Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem un teritorijām, kas ir nozīmīgas no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa, lai samazinātu vai novērstu antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas.

Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslas

Saskaņā ar LR Aizsargjoslu likumu nosakāmas sekojošas aizsargjoslas:

- gar Mārupīti, Neriņu un Dzilnupīti - 50 m plata josla katrā krastā neapbūvētās teritorijās un 10 m plata aizsargjosla katrā krastā apdzīvoto vietu dabas pamatnes teritorijās;
- 10 m plata aizsargjosla visām mākslīgi veidotām ūdenskrātuvēm.

Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām

Mārupes pagasta teritorijā, saskaņā ar LR Aizsargjoslu likumu un MK Noteikumi nr.8 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika", centralizētajiem ūdens apgādes urbumiem tika noteiktas stingrā režīma, bakterioloģiskā un ķīmiskā aizsargjosla.

Aizsargjoslas ap purviem

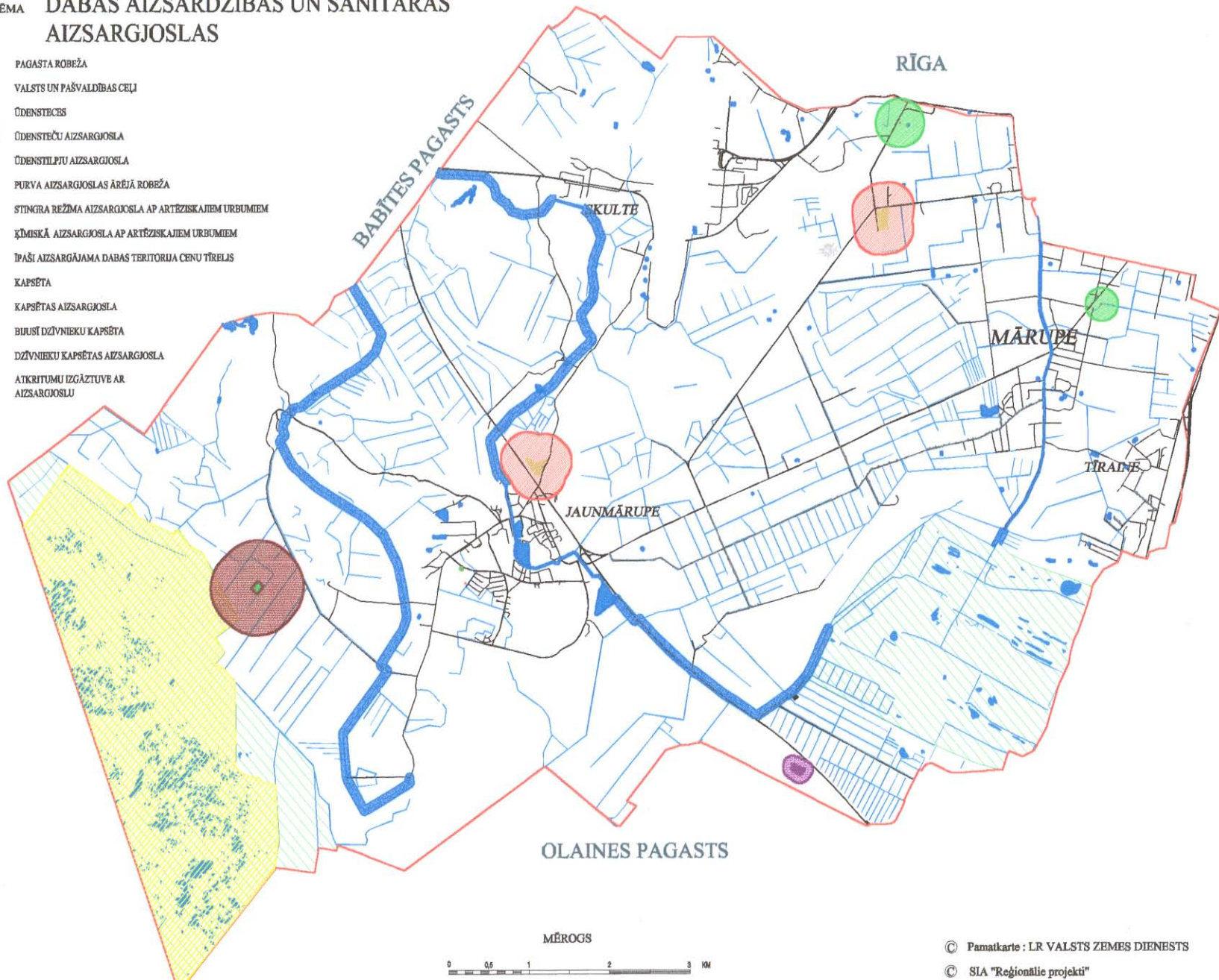
Saskaņā ar LR Aizsargjoslu likumu nosakāmas sekojošas aizsargjoslas:

- ap Cenu tīreļa neskarto daļu – 100m plata aizsargjosla;
- 50 m plata aizsargjosla ap Medema purva neizstrādāto daļu un 20 m – ap purva izstrādāto daļu.

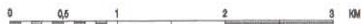
Sīkāku vides un dabas aizsardzības aizsargjoslu Mārupes pagastā raksturojums sniegts 3. nodaļas 3.5.1.1.punktā.

DABAS AIZSARDZĪBAS UN SANITĀRĀS AIZSARGJOSLAS

- PAGASTA ROBEŽA
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- ŪDENSTECES
- ŪDENSTECŪ AIZSARGJOSLA
- ŪDENSTILPŪ AIZSARGJOSLA
- PURVA AIZSARGJOSLAS ĀRĒJĀ ROBEŽĀ
- STINGRA REŽĪMA AIZSARGJOSLA AP ARTĒZISKAJĒM URBUMIEM
- ĒDMISKĀ AIZSARGJOSLA AP ARTĒZISKAJĒM URBUMIEM
- ĪPAŠI AIZSARGĀJAMA DABAS TERITORĪJA CĒNU TĪRELIS
- KAPSĒTA
- KAPSĒTAS AIZSARGJOSLA
- BIJUŠĀ DZĪVNIEKU KAPSĒTA
- DZĪVNIEKU KAPSĒTAS AIZSARGJOSLA
- ATKRITUMU IZGĀZĪTIVE AR AIZSARGJOSLU

MĒROGS

2.3. Saimnieciskās darbības un apbūves raksturojums

Mārupes pagasta teritorijas esošo izmantošanu *skatīt 9. kartoshēmā.*

2.3.1. Dzīvojamās apbūves teritorijas

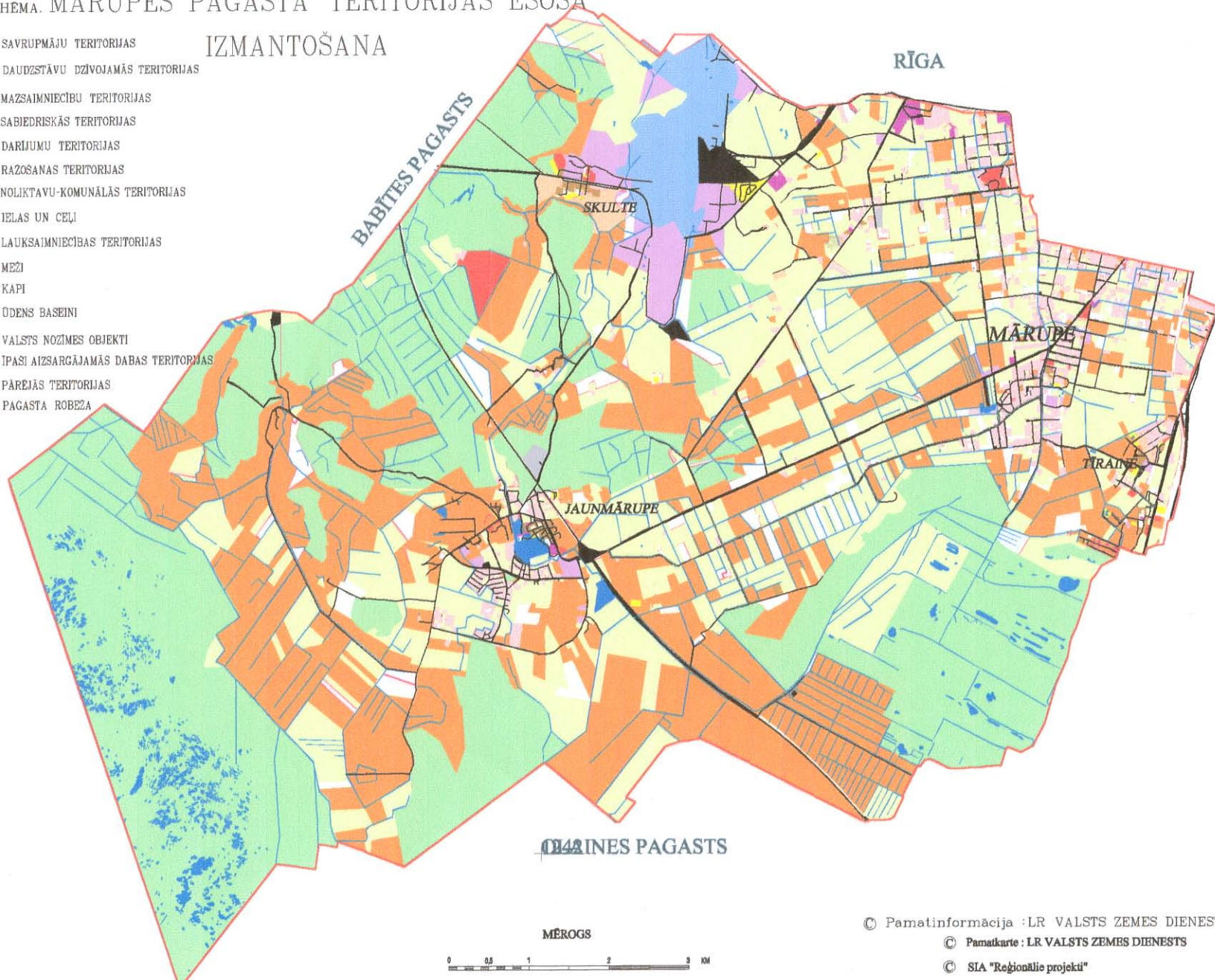
Mārupes pagasta apbūve ir daudzveidīga - sākot no tipiskas urbanizētai videi raksturīgas apbūves ciematos un darījuma teritorijām gar galvenajām maģistrālēm līdz lauku videi raksturīgai apbūvei (lauksaimniecības ražošanas uzņēmumi, fermas un retināta mazaizsaimniecību apbūve).

Apbūves raksturu ir veidojuši vairāki nozīmīgi faktori:

1. Vēsturiski Mārupes pagasts ir veidojies kā augsti attīstīta lauksaimnieciskās ražošanas teritorija ar augstu iedzīvotāju dzīves līmeni. Tādejādi tika veidoti nosacījumi aktīvai lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu būvniecībai un savrupmāju apbūvei, kā arī 70-0 gadu augsta dzīves līmeņa simbolam - daudzstāvu dzīvojamo ēku apbūvei. Šāda rakstura apbūve ir veidojusies Jaunmārupes ciematā. Ciematā ir samērā labs nodrošinājums ar tehnisko infrastruktūru un daļēji izveidota sociālā infrastruktūra.
2. Mārupes pagastā ir izvietota starptautiska lidosta „Rīga” ar tai raksturīgo apbūvi un atbilstošajiem apkalpes objektiem. Tiešā saistībā ar lidostu ir veidojušies valsts stratēģiski svarīgi objekti aizsardzības objekti ar slēgtām teritorijām. Arī šī funkcija ir veidojusi priekšnoteikumus specifiskas dzīvojamās apbūves izveidei Skultes ciematā. Pārsvārā tā ir daudzstāvu dzīvojamā apbūve ar labu tehnisko un sociālo infrastruktūru.
3. Tiešais Rīgas tuvums ir ietekmējis blīvas savrupmāju teritoriju izveidošanos Mārupē. Apbūve, kas veidojas gar pagasta robežu organiski saplūst ar Rīgas nomales savrupmāju apbūvi. Apbūve ir ļoti blīva, bet nav pietiekošs tehniskās infrastruktūras nodrošinājums, kā arī ir nepietiekošs apkalpes objektu nodrošinājums. Aktīva savrupmāju apbūve veidojas teritorijā starp Lielās ielas pagarinājumu un Mārupītes gatvi. Nepieciešams uzlabot tehnisko infrastruktūru šajās teritorijās, kā arī tuvināti dzīvojamām teritorijām izvietot apkalpes objektus.
4. Savdabīgi ir veidojies Tīraines ciemats ar lauku teritorijai netipisku daudzstāvu apbūvi, jo tika veidots kā Tīraines selekcijas stacijas un Olaines kūdras fabrikas ciemati. Ēku arhitektūra ir neizteiksmīga. Pakāpeniski ap daudzstāvu apbūvi ir veidojusies savrupmāju apbūve. Pateicoties tiešajai dzelzceļa satiksmei ar Rīgu ciemata iedzīvotāji pārsvārā izmanto darba vietas Rīgā.
5. Tiešā Lielās ielas un K.Ulmaņa gatves tuvumā pašreiz ir izvietota retināta savrupmāju apbūve (Bieriņi, Tēriņi), kas pakāpeniski tiek papildināta. Perspektīvā ir paredzama liela aktivitāte šo teritoriju apbūvē, ko veicinās arī darījumu teritoriju izvietojums gar galvenajām maģistrālēm.
6. Pie galvenajām auto maģistrālēm ir izveidojušies nelieli ciematiņi ar darījuma objektiem, ap kuriem ir koncentrējusies arī dzīvojamā apbūve. Gar Stīpnieku ceļu ir veidojušies galvenokārt auto apkalpes darījuma objekti. Dzīvojamās apbūves attīstība šajās teritorijās ir paredzēta ierobežotā daudzumā, tikai papildinot esošo.

Apdzīvojamās apbūves izvietojumu *skatīt 10. kartoshēmā.*

- SAVRUPMĀJU TERITORIJAS
- DAUDZSTĀVU DZĪVOJAMĀS TERITORIJAS
- MAZSAIMNIECĪBU TERITORIJAS
- SABIEDRISKĀS TERITORIJAS
- DARĪJUMU TERITORIJAS
- RĀZOSANAS TERITORIJAS
- NOLIKTAVU-KOMUNĀLĀS TERITORIJAS
- IELAS UN CEĻI
- LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJAS
- MEŽI
- KAPI
- ŪDENS BASEINI
- VALSTS NOZĪMES OBJEKTI
- ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS
- PĀREJĀS TERITORIJAS
- PAGASTA ROBEŽA

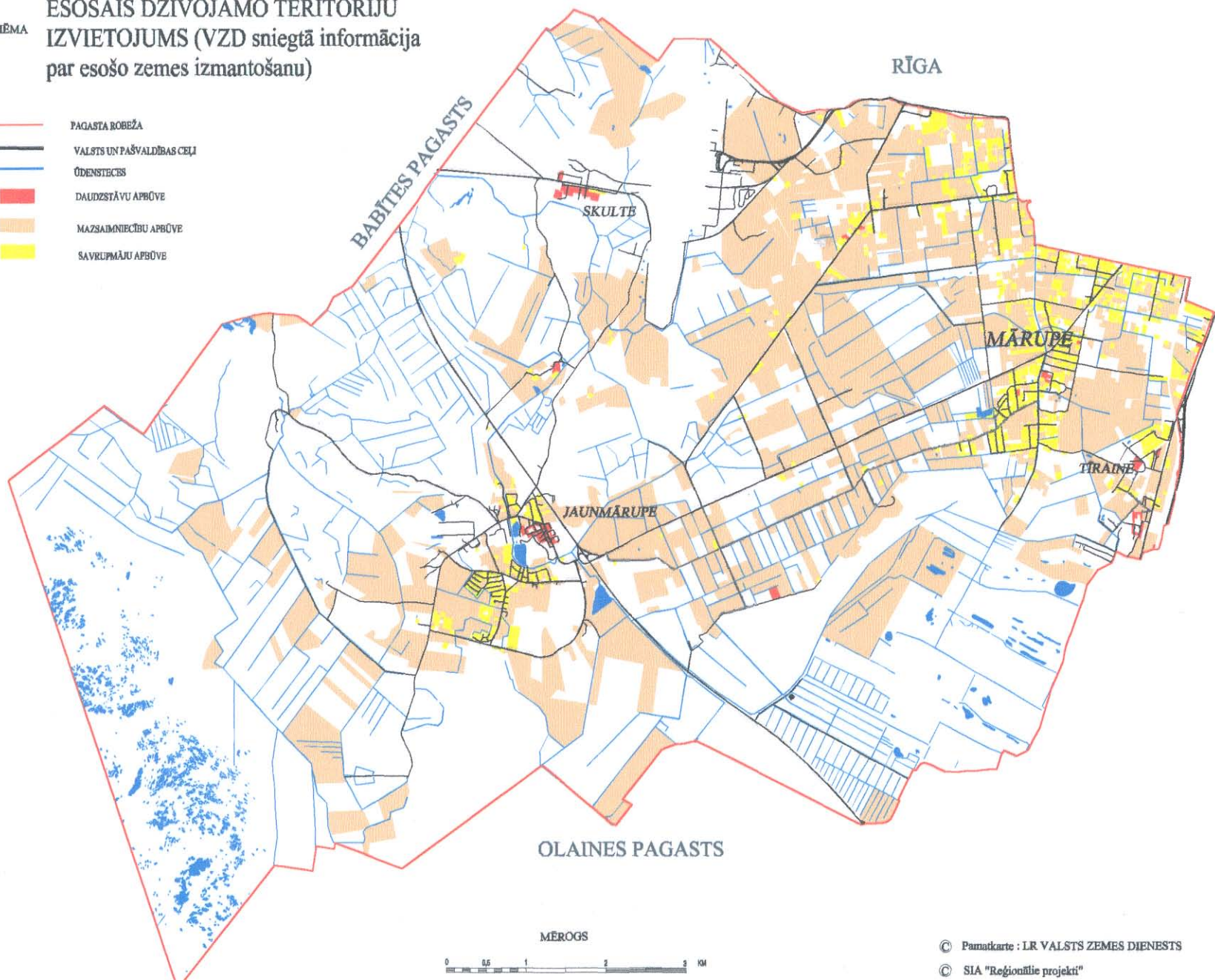

MĒROGS

ESOŠAIS DZĪVOJAMO TERITORIJU IZVIETOJUMS (VZD sniegtā informācija par esošo zemes izmantošanu)

- PAGASTA ROBEŽA
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- ŪDENSTECĪS
- DAUDZSTĀVU APBŪVE
- MAZSAIMNIECĪBU APBŪVE
- SAVRUPMĀJU APBŪVE

MĒROGS

0 0,5 1 2 3 KM

2.3.2. Nodrošinājums ar apkalpes un sabiedriskajiem objektiem

Mārupes vidusskola [www.marupe.lv]

Golfa klubs "Viesturi"
[www.marupe.lv]

Būtiska apdzīvoto vietu funkcija ir iedzīvotāju, to skaitā apkārtējo lauku teritoriju iedzīvotāju, nodrošināšana ar sabiedriskajiem un privātajiem pakalpojumiem. Sabiedriskais sektors ietver iedzīvotāju iespējas saņemt izglītības, kultūras, veselības aizsardzības, kārtības nodrošināšanas, informācijas pakalpojumus, kuru nodrošināšana galvenokārt ir valsts un pašvaldības pārziņā. Privātais sektors ietver iedzīvotāju iespējas saņemt dažāda līmeņa mazumtirdzniecības, sabiedriskās ēdināšanas un sadzīves pakalpojumus, kuru sniegšanā galvenā loma ir privātai iniciatīvai. [Apdzīvojuma struktūras attīstība, Nozares pārskats rajona plānojuma izstrādāšanai, VARAM, 2001]

Sabiedriskie pakalpojumi (izglītības, veselības aizsardzības, kultūras un reliģijas, mazumtirdzniecības, sabiedriskās ēdināšanas u.c. sabiedriskie pakalpojumi) ir koncentrējušies pagasta administratīvajā centrā - Mārupē, kur atrodas pagasta padome, vidusskola, sākumskola, pirmskolas izglītības iestāde, krājbanka u.c. sabiedriskie pakalpojumi, kā arī

pārējos trijos lielākajos apdzīvojumu centros - Jaunmārupē, Skultē un Tīrainē. Pakalpojumu pieejamību Mārupes, Jaunmārupes, Skultes un Tīraines ciemu iedzīvotājiem skatīt 2.8. tabulā.

2.8. tabula. *Pakalpojumu pieejamība*

<i>Pakalpojums</i>	<i>Mārupe</i>	<i>Jaunmārupe</i>	<i>Skulte</i>	<i>Tīraine</i>
Viesnīca	+	-	-	-
Frizētava	+	+	-	-
Krājbanka	+	-	-	-
Dievnams	-	-	-	-
DUS	+	-	-	-
Sākumskola	+	-	+	+
Pamatskola	-	-	+	+
Vidusskola	+	-	-	-
Pirmskolas izglītības iestāde	+	-	-	+
Ģimenes ārsts	+	+	+	+
Kultūras nams	+	-	-	-
Mūzikas skola	-	+	-	-
Bibliotēka	-	+	-	-
Sporta laukums	+	+	+	+
Sporta centrs	+	-	-	-
Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmums	+	+	-	-
Pasta nodaļa	+	+	+	+

Pagasta iedzīvotājiem atpūtas iespējas nodrošina - sporta klubs "Viesturi", sporta klubs "Sky High", sporta un atpūtas centrs SIA "Servus plus" u.c.

Praktiski pagasta iedzīvotāji ir labi nodrošināti ar sabiedriskajiem un privātajiem pakalpojumiem. Tā kā Mārupes pagasta teritorija robežojas ar Rīgas pilsētu, pagasta iedzīvotājiem viegli sasniedzami ir arī dažādi galvaspilsētā izvietotie pakalpojumi. Kā nepietiekošus varētu minēt nodrošinājumu ar sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem, jo tie teritoriāli koncentrējušies K. Ulmaņa gatves tiešā tuvumā un lidostas "Rīga" teritorijā. Kaut arī iedzīvotājiem ir pieejams samērā plašs

dažādu tirdzniecības uzņēmumu tīkls, tomēr tuvākajā perspektīvā plānojot Mārupes pagasta iedzīvotāju skaita strauju palielināšanos, būtu nepieciešama lielveikalu celtniecība.

Mārupes pagasta teritorijā ir 2 kapsētas - Mārupes kapsēta un Mazcenu kapsēta. Sociālās infrastruktūra objektus un pakalpojumus *skatīt 11. kartoshēmā.*

2.3.3. Darījumu teritorijas

Pēdējos gados viens no Mārupes pagasta teritorijas attīstības pamatvirzieniem ir darījumu teritoriju aktīva izveide. Tiešais Rīgas tuvums un svarīgās automaģistrāles, kas šķērso pagastu ir galvenie darījuma objektu pievilksanas spēki.

1. Aktīvākā blīva darījumu apbūve ir izveidojusies gar K.Ulmaņa gatvi. Galvenokārt tie ir tirdzniecības un apkalpes objekti, kas orientēti uz autobraucējiem. Paredzēts šīs teritorijas intensificēt, veidot ielu tīklu, lai nodrošinātu veiksmīgu piekļūšanu.
2. Tā kā lidosta ir svarīgs transporta mezgls, tiešā tās tuvumā un gar lidostas pievedceļu veidojas dažāda rakstura darījuma objekti- gan apkalpes objekti (viesnīcas, kafējnīcas utml.), gan darījuma objekti, kas saistīti ar lidostas servisu. Paredzama aktīva šo teritoriju apbūve.
3. Pašlaik tiek aktīvi veikta Jaunmārupes - Mārupes ceļa apbūve. Veiksmīgā piekļūšana un objekta eksponēšana iespējas ir būtiski priekšnoteikumi šīs teritorijas attīstībai.
4. Vēsturiski ir veidojusies darījumu apbūve gar Stīpnieku ceļu. Tie galvenokārt ir nelieli auto apkalpes objekti. Šīs teritorijas paredzēts papildināt.

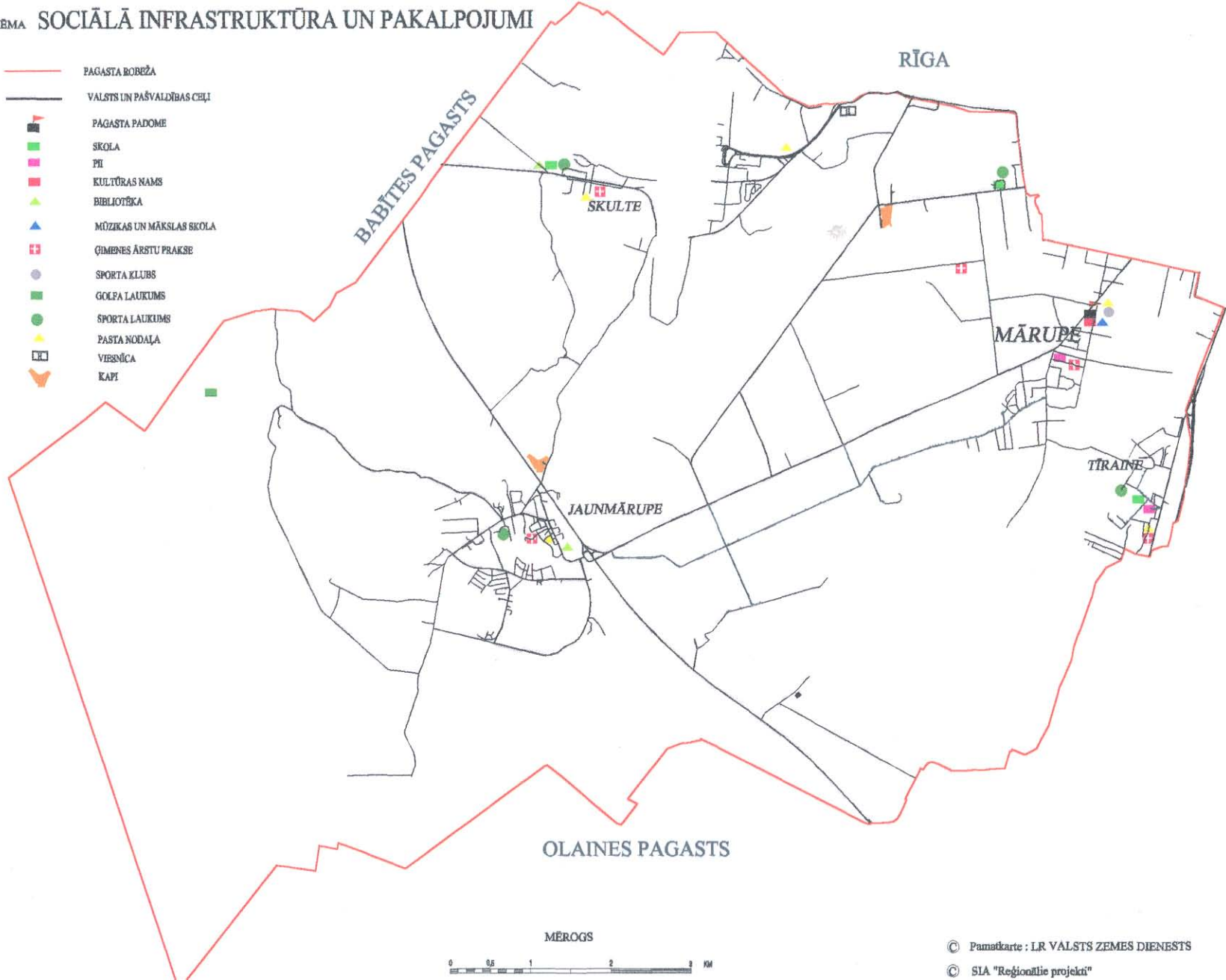
2.3.4. Ražošanas uzņēmumi

Ražošanas uzņēmumu teritorijas Mārupes pagastā galvenokārt ir izvietojusās stratēģiski izdevīgajās no ekonomiski - ģeogrāfiskā novietojuma viedokļa vietās - K.Ulmaņa ielā (tieša sasaiste ar Rīgu), kā arī lidostas "Rīga" un tai pieguļošajās teritorijās. Lielākie ražošanas uzņēmumi Mārupes pagasta teritorijā ir SIA "R.A.S.A.", SIA "Krone", SIA "Mārupe", SIA "GAL", SIA "Arcus Elektronika", SIA "Vattenfall Latvia", SIA "NB parkets" un SIA "Sprellata".

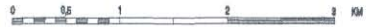
Pagasta teritorijā (Mārupē un Tīrainē) atrodas arī vairāki kokapstrādes uzņēmumi.

Darījumu un ražošanas teritoriju izvietojumu *skatīt 12. kartoshēmā.*

- PAGASTA ROBEŽA
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- ▣ PAGASTA PADOME
- ▣ SKOLA
- ▣ PI
- ▣ KULTŪRAS NĀMS
- ▣ BIBLIOTĒKA
- ▣ MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLA
- ▣ ĢIMENES ĀRSTU PRAKSE
- ▣ SPORTA KLUBS
- ▣ GOĻFA LAUKUMS
- ▣ SPORTA LAUKUMS
- ▣ PASTA NODAĻA
- ▣ VIESNĪCA
- ▣ KAFI

MĒROGS

ESOSO DARĪJUMU UN RAZOŠANAS TERITORIJU IZVIETOJUMS (VZD sniegtā informācija par esošo zemes izmantošanu) TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA.

RĪGA

BABĪTES PAGASTS

SEBĻI

NĪSITE

SKULĪTE

MĀRUPE

TIRAINĒ

JAUNMĀRUPE

OLAINES PAGASTS

MĒROGS

0 0,5 1 2 3 KM

PAGASTA ROBEŽA

VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI

ŪDENSTĒCES

DARĪJUMU UN KOMERCIĀLA RAKSTURA APBŪVE

RAŽOŠANAS TERITORIJAS

NOLIKTAVU-KOMUNĀLĀS TERITORIJAS

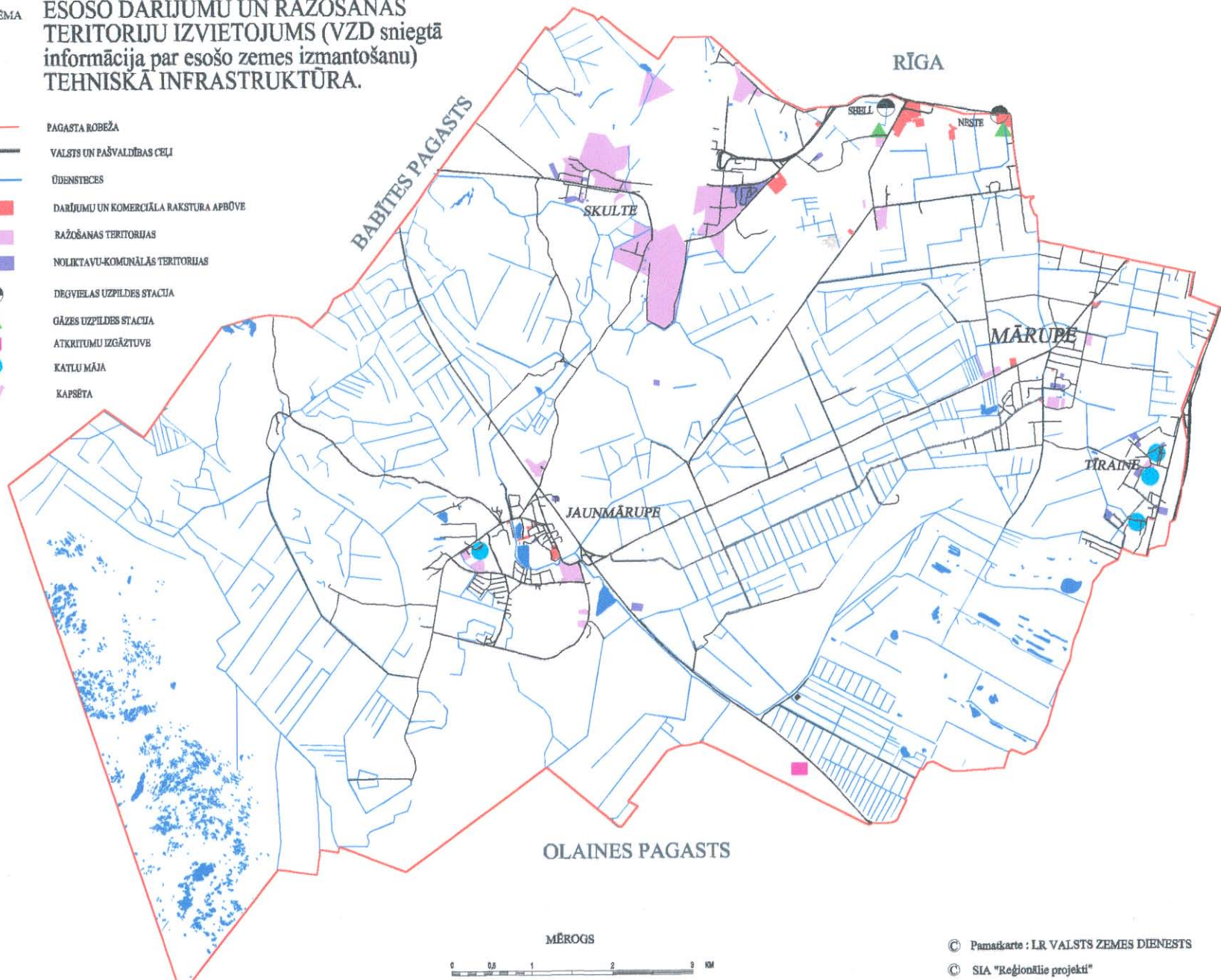
DEĢVIELAS UZPILDES STACIJA

GĀZES UZPILDES STACIJA

ATKRITUMU IZGĀZĪTUVE

KATLU MĀJA

KAPSĒTA

2.3.5. Lauksaimnieciskās izmantošanas teritorijas

Lauksaimniecības zemes

Lauksaimniecībā izmantojamā zeme Mārupes pagastā aizņem 4100,8 ha jeb 39,5% no pagasta teritorijas kopplatības. Vislielāko īpatsvaru – 2377,1 ha jeb 58% no visām lauksaimniecībā izmantojamām zemēm sastāda aramzeme. Pļavas un ganības aizņem nākamās pēc lieluma platības (attiecīgi 1012,2 ha un 593,4 ha), bet augļu dārzi – 118,2 ha. Lielākā daļa jeb 77% no lauksaimniecībā izmantojamām zemēm ir meliorētas.

Līdzenais reljefs un lauksaimniecības produkcijas noieta tirgus - Rīgas tuvums ir noteicis, ka lauksaimniecība ir viena no nozīmīgākajām nozarēm Mārupes pagastā.

Lielākie un nozīmīgākie lauksaimnieciskās ražošanas un pārstrādes uzņēmumi un zemnieku saimniecības ir:

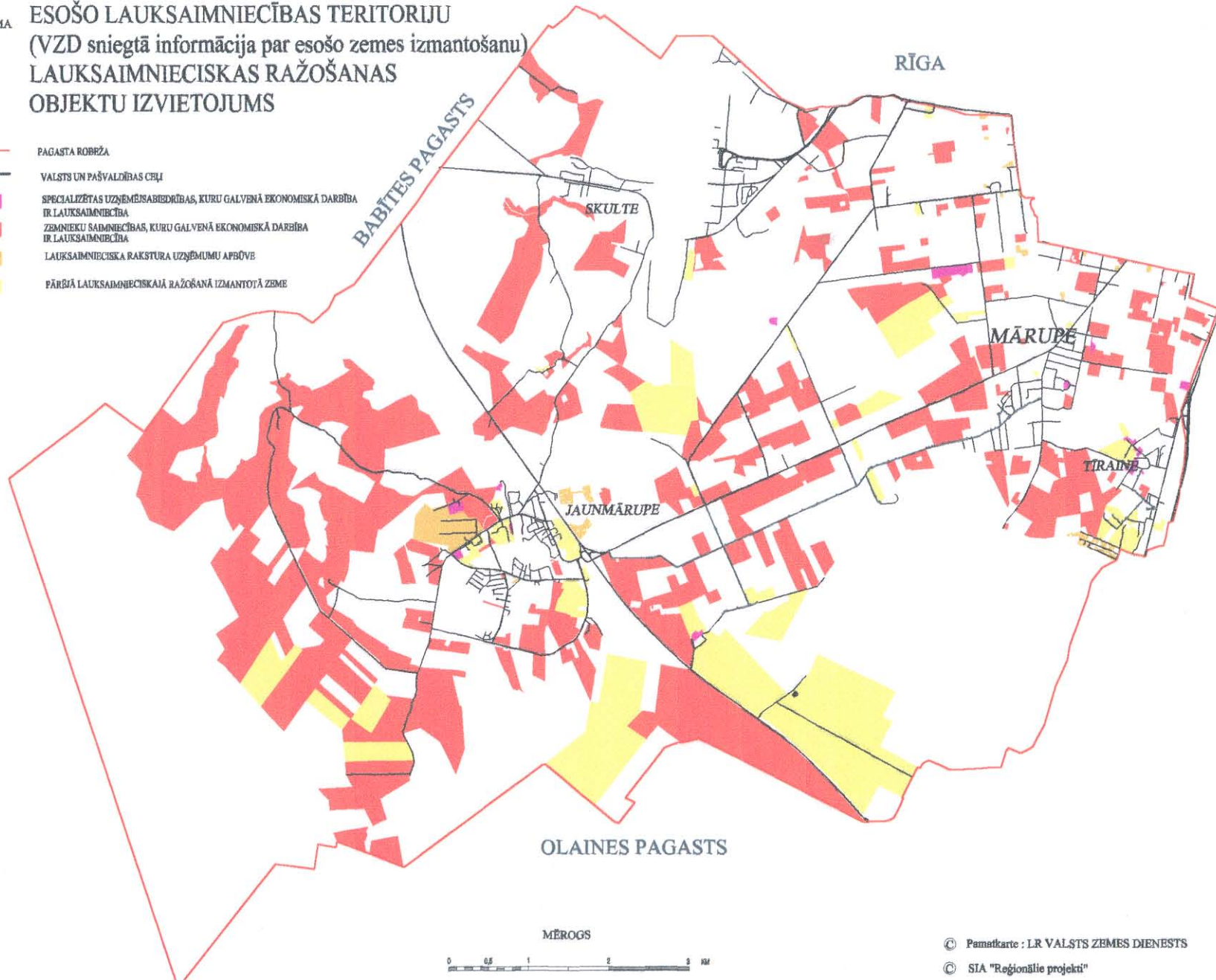
- *lielsaimniecība SIA "Mārupe"* (lopkopība, zvērsaimniecība, augkopība, dārzenkopība (segtās platības)),
- SIA "*Mārupes Putnkopības centrs*" (putnkopība, kombinētās spēkbarības ražošana),
- SIA "*Mārupes zieds*" (ziedu audzēšana),
- Z/s "*Ziedoņkalni*" (piena lopkopība, graudaugu un dārzeņu audzēšana),
- Z/s "*Mārtiņi*" (kartupeļu, griķu, graudaugu audzēšanu),
- Saimniecība "*Atpūtas*" (gaļas un piena lopkopību),
- Z/s "*Saulgoži*" (piena lopkopība, graudaugu un dārzeņu audzēšana),
- Z/s "*Zālītes*" (dārzenkopība),
- Z/s "*Veclejnieki*" (piena lopkopība, graudaugu un dārzeņu audzēšana),
- Z/s "*Liepsalas*" (piena lopkopība),
- Z/s "*Purvkalni*".

Vairākas zemnieku saimniecības nodarbojas ar netradicionālo lauksaimniecību (sporta zirgu audzēšanu, dažādu puķu, košumkrūmu audzēšanu, klūdziņu audzēšanu un pīšanu u.c.)

Lauksaimniecības un lauksaimnieciska rakstura ražošanas objektu izvietojumu *skatīt 13. kartoshēmā*.

ESOŠO LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJU (VZD sniegtā informācija par esošo zemes izmantošanu) LAUKSAIMNIECISKAS RAŽOŠANAS OBJEKTU IZVIETOJUMS

- PAGASTA ROBEŽA
- VALSTS UN PĀŠVALDĪBAS CĒĻI
- SPECIALIZĒTAS UZŅĒMĒSABIEDRĪBAS, KURU GALVENĀ EKONOMISKĀ DARBĪBA IR LAUKSAIMNIECĪBA
- ZEMNIEKU SAIMNIECĪBAS, KURU GALVENĀ EKONOMISKĀ DARBĪBA IR LAUKSAIMNIECĪBA
- LAUKSAIMNIECISKĀ RAKSTURA UZŅĒMUMU APBŪVE
- PĀRĪBĀ LAUKSAIMNIECISKĀJĀ RAŽOŠANĀ IZMANTOTĀ ZEME

MĒROGS

0 0,5 1 2 3 KM

2.3.6. Transporta infrastruktūra

2.3.6.1. Pašreizējās situācijas raksturojums

Mārupes pagasta teritorijas īpatnības:

- atrodas tieši pie apbūvētām teritorijām Rīgas robežās;
- dzīvojamā un darījumu zonas dinamiski attīstās;
- transporta komunikācijas nodrošina saistību ar Rīgu, Jūrmalu, Jelgavu, Rīgas rajonu un iekšpus Mārupes pagasta (2.6. attēls).

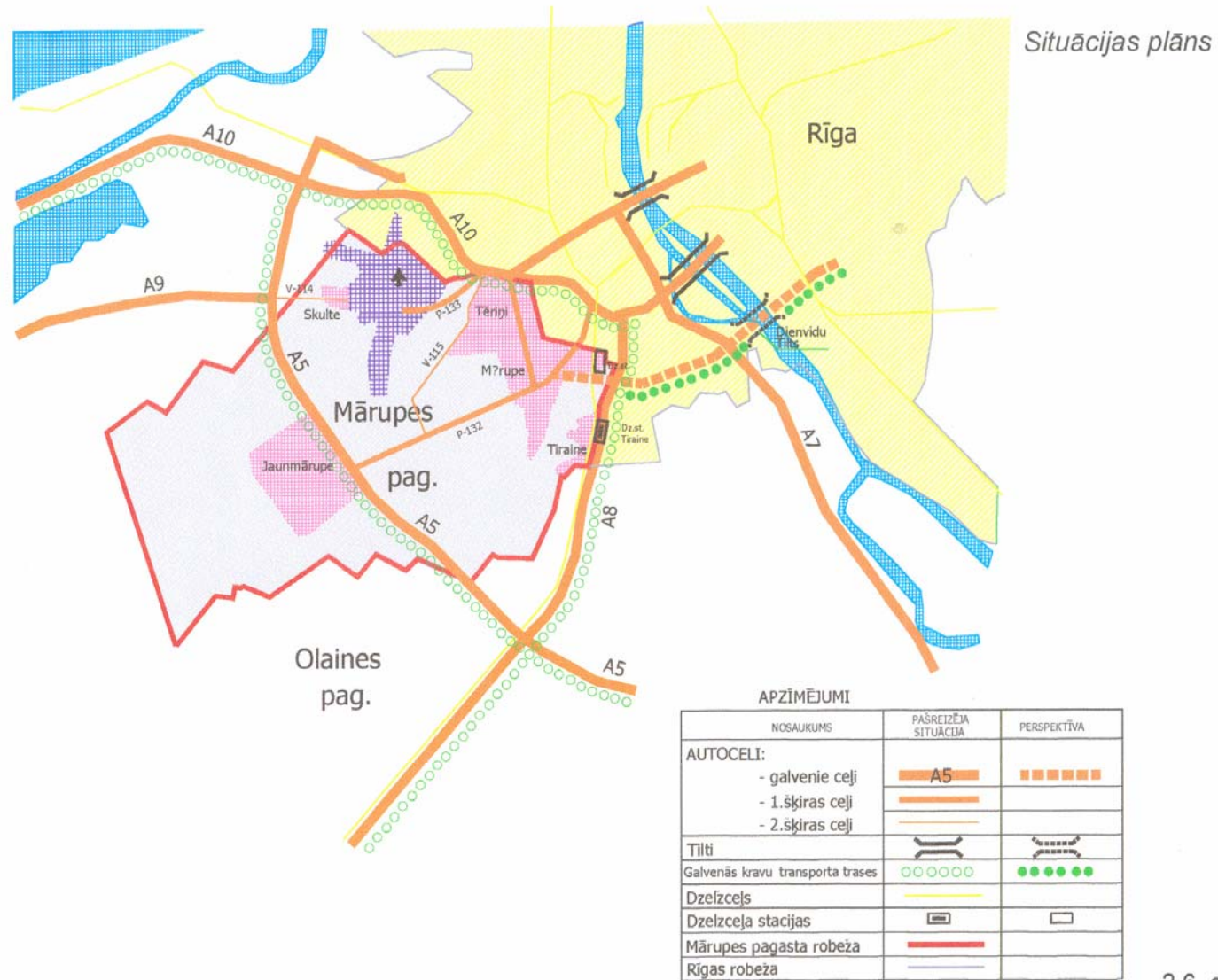
Funkcionāli tiek izmantota:

- kā mārupiešu dzīves vieta, kā Rīgas guļamrajons (60% no Mārupes iedzīvotājiem regulāri brauc uz darbu galvenokārt Rīgā, 40% paliek strādāt Mārupe);
- kā vieta, kur strādā mārupieši (20%), kā arī Rīgas, Jūrmalas, Jelgavas un Rīgas rajona iedzīvotāji (80%);
- šeit izvietoti atpūtas un tūrisma objekti Rīgas, Mārupes un citu pieguļošo teritoriju iedzīvotājiem (2.7. attēls).

Problēmas:

- nepietiekoši droši sakari ar Rīgas un Rīgas rajona teritorijām;
- nepietiekoša transporta apkalpe darījumu zonā gar K.Ulmaņa gatves un lidostas pievedceļu;
- apgrūtināti savstarpēji sakari starp pagasta atsevišķām teritorijām;
- nav pietiekoši attīstīts sabiedriskais transports;
- nav droši apstākļi velosatiksmei;
- nav droši apstākļi gājēju kustībai.

Ceļu satiksmes negadījumus Mārupes pagastā *skatīt 1.6. pielikumā.*

2.6. attēlsimink

[imink]

2.7.attēls. Mārupes pagasta iedzīvotāju pārvietošanās struktūra
(2.attēls no transporta grāmatas)

2.3.6.2. Esošais ceļu tīkls

Mārupes pagasta teritoriju šķērsojošo ceļu kopgarums ir 171,55 km, tai skaitā 47,8 km valsts ceļi un 123,75 km - pašvaldības pārziņā esošie ceļi un ielas. (skatīt 2.9., 2.10. tabulu)

Mārupes pagasta pašvaldības autoceļu reģistrs saskaņā ar 03.10.2000 MK noteikumiem Nr.346 "Autoceļu reģistrācija un uzskaites kārtība" izveidots 06.02.2001 un saskaņots VZD Lielrīgas reģionālās nodaļas Rīgas rajona filiālē un BO VAS "Latvijas autoceļu direkcijas" Rīgas nodaļā.

2.9. tabula. Mārupes pagasta teritorijā esošo ceļu un ielu garums

Mārupes pagasta teritorijā esošie ceļi	Kopā (km)	Valsts ceļi (km)	Pašvaldības ceļi un ielas (km)
Ar melno segumu	50,5	27,1	23,4
Ar grants segumu	46,3	7,0	39,3
Grunts ceļi (bez seguma)	74,75	13,7	61,05
Kopā	171,55	47,8	123,75

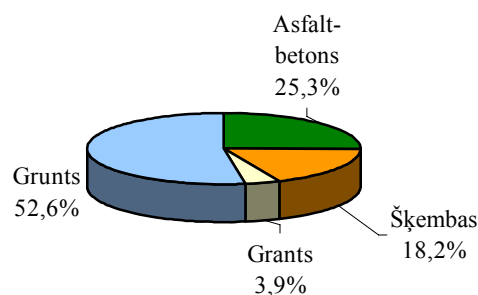
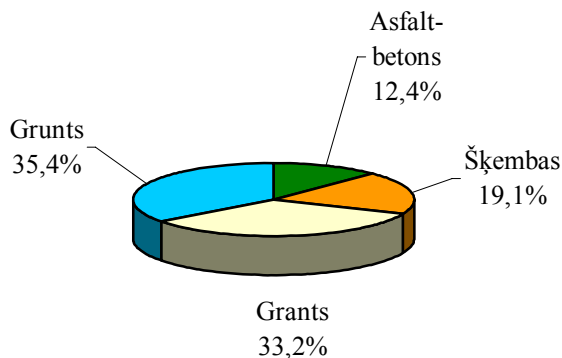
Mārupes pagasta teritorijā atrodas 2 tilti, kurus apsaimnieko pašvaldība.

2.10. tabula. Pagasta teritoriju šķērsojoši valsts autoceļi

Ceļa nr.	Ceļa nosaukums	Nozīme	Platums (m)	Segums	Piketa (km-km)	Posma garums, km	Ceļa kategorija	Aizsardzības zona, m
A5	Rīgas apvedceļš (Salaspils – Babīte)	Valsts galvenais autoceļš	31	Asfalts	8,430-18,700	10,27	II	100
P13 2	Rīga – Mārupe	Valsts 1. šķiras autoceļš	27	Asfalts	0,000-8,500	8,5	III	60
P13 3	Lidostas "Rīga" pievedceļš	Valsts 1. šķiras autoceļš	50	Asfalts	0,933-2,128	1,195	I	200
V13	Tīraine - Olaine	Valsts 2. šķiras autoceļš	27		0,000-2,170	2,17	III	60
V14	Jaunmārupe – Skulte	Valsts 2. šķiras autoceļš	19		0,000-7,075	7,075	V	30
V15	Rīgas robeža – Silenieki – Puķulejas	Valsts 2. šķiras autoceļš	22		0,000-5,828	5,828	IV	30
V16	K.Ulmaņa gatve – Silenieki	Valsts 2. šķiras autoceļš	19		0,000-1,474	1,474	V	30
V19	Pievedceļš Mārupes darba vadītāja iecirknim	Valsts 2. šķiras autoceļš	22		0,000-3,470	3,47	IV	30
V21	Bērziems – Lāčplēši – Kalngale	Valsts 2. šķiras autoceļš	19		0,000-3,700	3,7	V	30
V22	Bašēni – Mežgaļi	Valsts 2. šķiras autoceļš	19		0,000-1,600	1,6	V	30
V23	Kalngale – Lagatas	Valsts 2. šķiras autoceļš	19		0,000-1,600	1,6	V	30
V24	Pievedceļš Mārupes zvēru fermā	Valsts 2. šķiras autoceļš	19		0,000-0,884	0,884	V	30

2.11. tabula. Pašvaldības pārziņā esošo ceļu un ielu raksturojums

Nr. p.k.	Kopējais garums (km)	t. sk. seguma veids (km)				
		Asfalt-betons	Šķembas	Grants	Grunts	
<i>Pašvaldības pārziņā esošās ielas</i>						
1.	Mārupes ciems	25,9	6,9	5,4	2,3	11,3
2.	Tēriņi	18,8	0,2	4,2	0	14,4
3.	Jaunmārupes ciems	7,5	5,9	0,4	0	1,2
4.	Tīraines ciems	9,0	2,1	1,2	0,13	5,57
5.	Skultes ciems	0,5	0,5	0	0	0
6.	Kopā ielas	61,7	15,6	11,2	2,43	32,47
<i>Pašvaldības pārziņā esošie ceļi</i>						
7.	I grupas ceļi	18,2	3,1	6,0	7,3	1,8
8.	II grupas ceļi	13,5	0,3	2,1	6,8	4,3
9.	III grupas	14,4	2,3	0,7	1,2	10,2
10.	Kopā ceļi	46,1	5,7	8,8	15,3	16,3
	PAVISAM KOPĀ	107,8	21,3	20	17,73	48,77

2.8. attēls. Ceļu sadalījums pēc seguma (%)

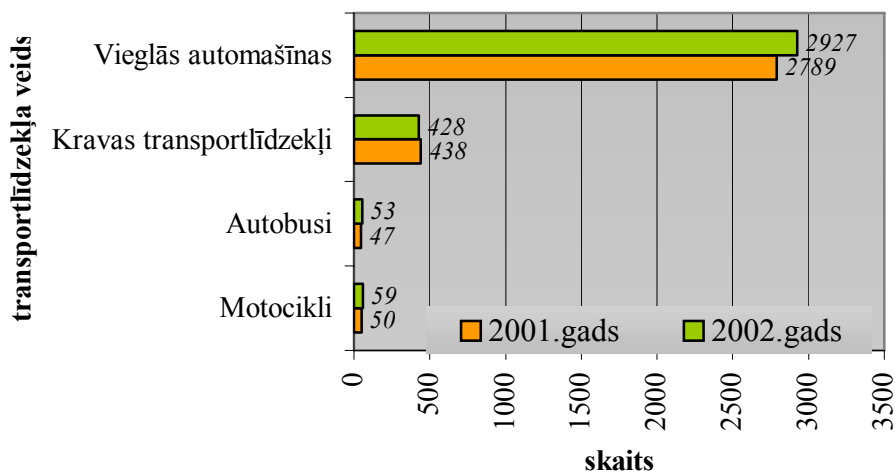
2.9. attēls. Mārupes pagasta ciemu ielu sadalījums pēc seguma (%)

Lielākā daļa pašvaldības pārziņā esošo ceļu ir bez seguma jeb grunts ceļi (16,3 km), kā arī ar grants segumu (15,3 km). Puse Mārupes pagasta ciemos esošo ielu ir bez seguma (61,7 km), savukārt 25,3% jeb 15,6 km ar asfaltbetona segumu (Jaunmārupes ciemā no kopējā ielu garuma gandrīz 80% ir asfaltētas). Skatīt tabulu nr.2.11. un attēlus nr.2.8. un nr.2.9.

Ceļu teritorijas skatīt 14. kartoshēmā.

2.3.6.3. Transporta intensitāte

Uz 2002.gada 1.janvārī Mārupes pagastā uz 1000 iedzīvotājiem bija 332 vieglās automašīnas, kas ir augsts rādītājs, salīdzinot ar vidējo Latvijā (248 vieglās automašīnas uz 1000 iedzīvotājiem). Salīdzinot ar 2001.gada datiem, pieaudzis ir vieglo automašīnu un motociklu skaits pagastā, nedaudz samazinājies kravas transportlīdzekļu skaits. Kopējo reģistrēto transporta līdzekļu skaitu skatīt 2.10. attēlā.

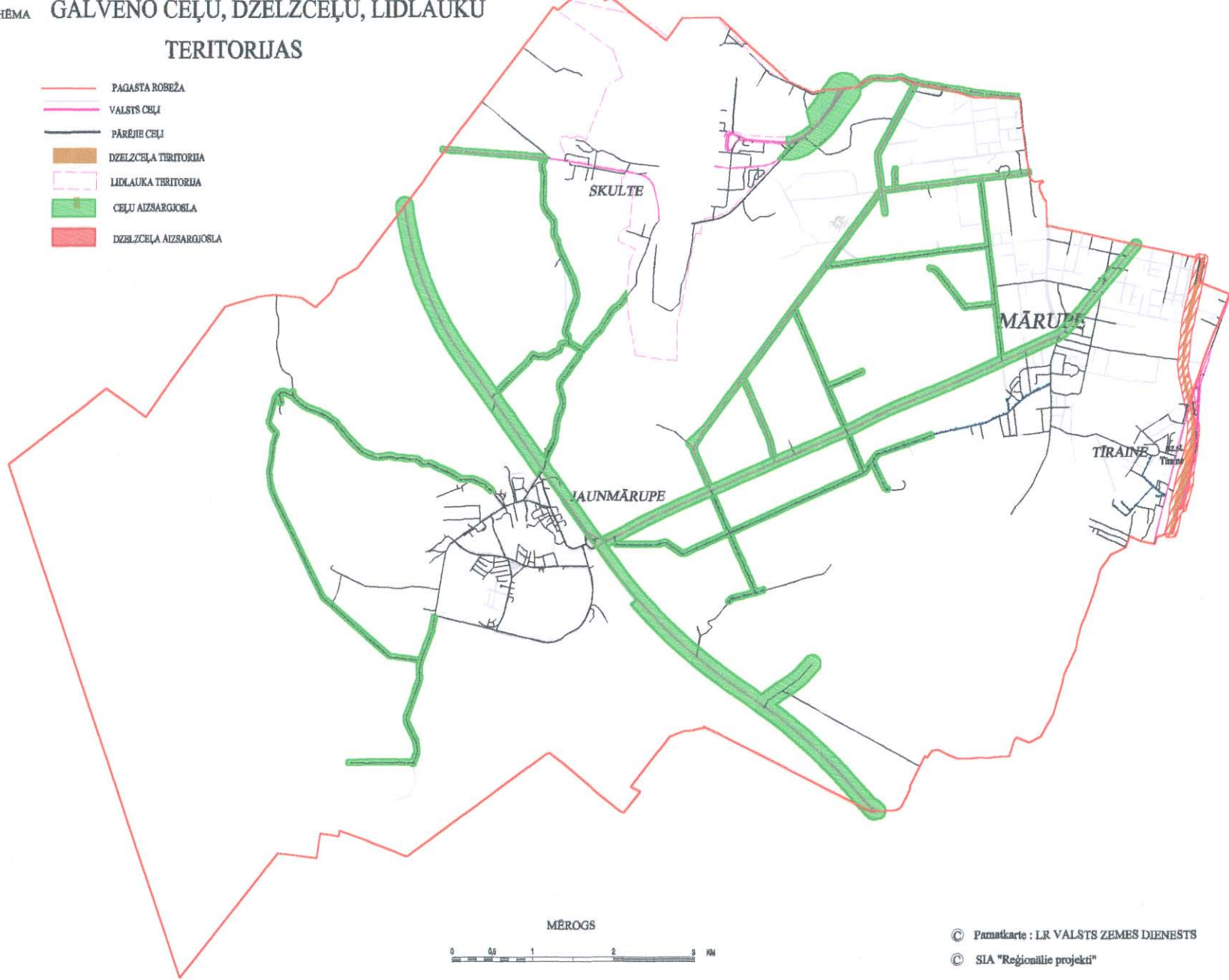
2.10. attēls. Reģistrēto transporta līdzekļu skaits Mārupes pagastā uz 1.01.2001. un 1.01.2002.

2000. gadā vidējā satiksmes intensitāte uz Rīgas apvedceļa (Salaspils - Babīte) bija 2540 automašīnas diennaktī, no kurām 12% - smagā transporta īpatsvars. 2001.gadā slodze uz autoceļa A5 palielinājās – 3774 automašīnas diennaktī. Salīdzinot ar pārējiem valsts galvenajiem autoceļiem Rīgas rajonā, uz autoceļa A5 ir neliela automašīnu intensitāte, salīdzinoši neliels ir arī smago automašīnu īpatsvars.

Uz autoceļa P132 1998.gada vidējā satiksmes intensitāte bija 1436 automašīnas diennaktī, no kurām 14% – smagā transporta īpatsvars. Uz autoceļa P133 2001.gadā vidējā satiksmes intensitāte bija 3229 automašīnas diennaktī, 3% – smagā transporta īpatsvars.

TERITORIJAS

- PAĢASTA ROBEŽA
- VALSTS CEĻI
- PĀRĒJIE CEĻI
- DZELZCEĻA TERITORIJA
- LIDLĀUKA TERITORIJA
- CEĻU AIZSARGJOSLA
- DZELZCEĻA AIZSARGJOSLA

MĒROGS

0 0,5 1 2 3 KM

2.3.6.4. Sabiedriskā transporta nodrošinājums

Pasažieru pārvadājumus Mārupes pagasta teritorijā nodrošina sekojoši uzņēmumi:

- Rīgas pilsētas pašvaldības uzņēmums "Tālava";
- AS "Rīgas Taksometru parks";
- SIA "TAKSI EDJ";
- SIA "ESTELLA";
- komercfirma "Lovbija";
- SIA "Leda-SL".

Mārupe:

Daugavas iela, Mārupītes gatve – 25. autobuss ("Imanta");
 2037. mikroautobuss "Rīgas MTS - Mārupe" ("Rīgas Taksometru parks");
 Kantora iela, Stīpnieku ceļš - 7. autobuss (galapunkts Upesgrīvas ielā pie Kantora ielas);
 133. taksobuss (galapunkts Upesgrīvas ielā pie Kantora ielas);
 2052. mikroautobuss "Rīga - Mārupes kapi - Milži" ("Lovbija").

Tīraine:

Rīgas - Jelgavas dzelzceļš;
 2000. mikroautobuss "Rīga - Tīraine - Gaismas - Baložu st." ("Rīgas Taksometru parks").

Jaunmārupe:

853. autobuss "Rīga - Jaunmārupe" pa Stīpnieku ceļu ("Tālava");
 854. autobuss "Rīga - Jaunmārupe" caur Mārupi ("Tālava");
 mikroautobuss "Rīga - Jaunmārupe" ("Taksi EDJ").

Skulte:

863. autobuss "Rīga - Skulte" ("Tālava");
 2012. mikroautobuss "Rīga - Skulte" (SIA "ESTELLA");
 Mikroautobuss Mārupe - Jaunmārupe - Skulte - Babītes st. ("Leda-SL").

Sabiedriskā transporta maršrutus un perspektīvā nepieciešamos savienojumus *skatīt 15. kartoshēmā.*

2.3.6.5. Dzelzceļa transports

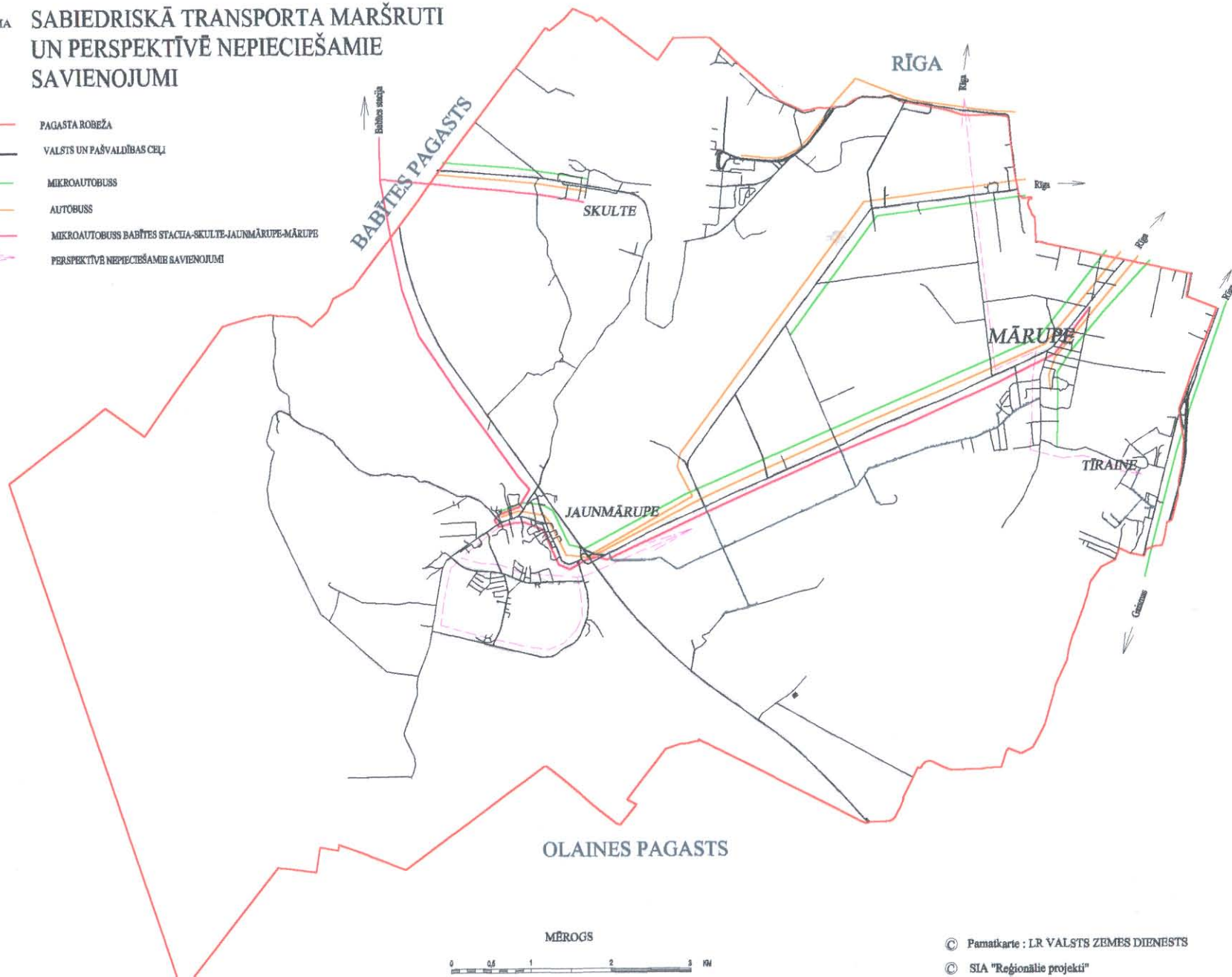
Mārupes pagasta teritoriju šķērso dzelzceļa līnija Rīga - Jelgava. Stacija "Tīraine" atrodas Mārupes pagasta administratīvajās robežās un tuvu Tīraines ciemam, tādējādi šajā Mārupes pagasta daļā dzīvojošiem iedzīvotājiem ir iespēja izmantot šo pakalpojumu.

Dzelzceļa teritorijas *skatīt 14. kartoshēmā.*

15. KARTOSHĒMA

SABIEDRISKĀ TRANSPORTA MARŠRUTI UN PERSPEKTĪVĒ NEPIECIEŠAMIE SAVIENOJUMI

- PAGASTA ROBEŽA
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- MIKROAUTOBUSS
- AUTOBUSS
- MIKROAUTOBUSS BABĪTES STACIJA-SKULTE-JAUNMĀRUPE-MĀRUPE
- PERSPEKTĪVĒ NEPIECIEŠAMIE SAVIENOJUMI

2.3.7. Lidostas teritorija

2.3.7.1. Esošā izmantošana

Starptautiskā lidosta "Rīga" patreizējā atrašanās vietā strādā no 1974.gada.

Mārupes pagastā lidostas "Rīga" teritorija aizņem 643 ha platību. Ap 36% no šīs teritorijas aizņem skrejceļš, tā pievadceļi, perons, ieskaitot drošības joslas, ap 12% aizņem koplietošanas ceļi, 12% - ražošanas ēkas, mežu zemes - ap 11%, lauksaimniecības zemes - ap 8%, pārējo teritoriju aizņem grāvji, ūdenstilpnes, purvi un krūmāji. Uz šo brīdi ir izbūvēti 3 angāri lidmašīnu remontam, kas kādreiz notika zem atklātām debesīm.

2001.gadā starptautiskā lidosta "Rīga" apkalpoja 644 636 pasažierus. Kravu apjoms sastāda aptuveni 500 t mēnesī, no kurām puse ir pasts. Tās pakalpojumus izmanto vidēji 20 aviokompānijas gadā. [VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga" teritorijas attīstības programma 2002.-.2020. gadam]

Lidostas "Rīga" ZA sektoram ir izstrādāts detālais plānojums.

Lidostas teritorijas esošo izmantošanu *skatīt 16. kartoshēmā.*

2.3.7.2. Ietekme uz apkārtējo teritoriju vides kvalitāti

Netieši pie lidostas teritorijas ir pieskaitāmas arī teritorijas, kas saistītas ar trokšņu zonām, kas ierobežo noteiktas aktivitātes ārpus lidostas teritorijas.

Lidostas "Rīga" teritorijā ir izpētīta ietekme uz vidi, trokšņu līmenis.

Patreizējo situāciju izvērtē trokšņu mērījumi, ko veikusi Latvijas akustikas apvienība (LAA). Mērījumi apkopoti protokolā, tie veikti 37 punktos. Par mērījumiem nederīgas atzītas zonas tiešā transporta maģistrāļu tuvumā, kā arī apdzīvoto vietu - Babītes, Jaunmārupes un Skultes centros kā Rīgas Imantas mikrorajons, šajās vietās ir augsts citu, galvenokārt transporta avotu nepastāvīgs trokšņu līmenis, aparatūra nespēj atdalīt mērāmos aviācijas trokšņus.

Skaņas ekvivalento līmeņu vērtības pētāmajās teritorijās atrodas 42-60 dBA robežās, bet maksimālo - 44-90 dBA. Traucējošā fona līmeņi visā zonā uzrāda vērtības 10-15 dBA zemākas par mērāmajām ekvivalentā skaņas līmeņa vērtībām, tādejādi rezultāti uzskatāmi par ticamiem.

Augstākās maksimālo skaņu līmeņu vērtības novērotas pie pacelšanās, it sevišķi PSRS ražotās lidmašīnas TU un AN-6 trokšņi. Pacelšanās un nolaišanās virzienu galvenokārt nosaka valdošais vēja virziens, statistiski lielākais vērojams Z-ZR, šajā virzienā arī fiksēts plašākais diskomforta apgabals. [VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga" teritorijas attīstības programma 2002.-.2020. gadam]

Esošo ekvivalento un maksimālo trokšņa līmenis Mārupes pagastā *skatīt 17. kartoshēmā.*

Trokšņu līmenis pēdējos gados ir samazinājies, ar 2002.gada aprīli pārtrauca lidot lidmašīnas, kas radīja lielāku troksni, lidmašīnas kļūst mazākas.

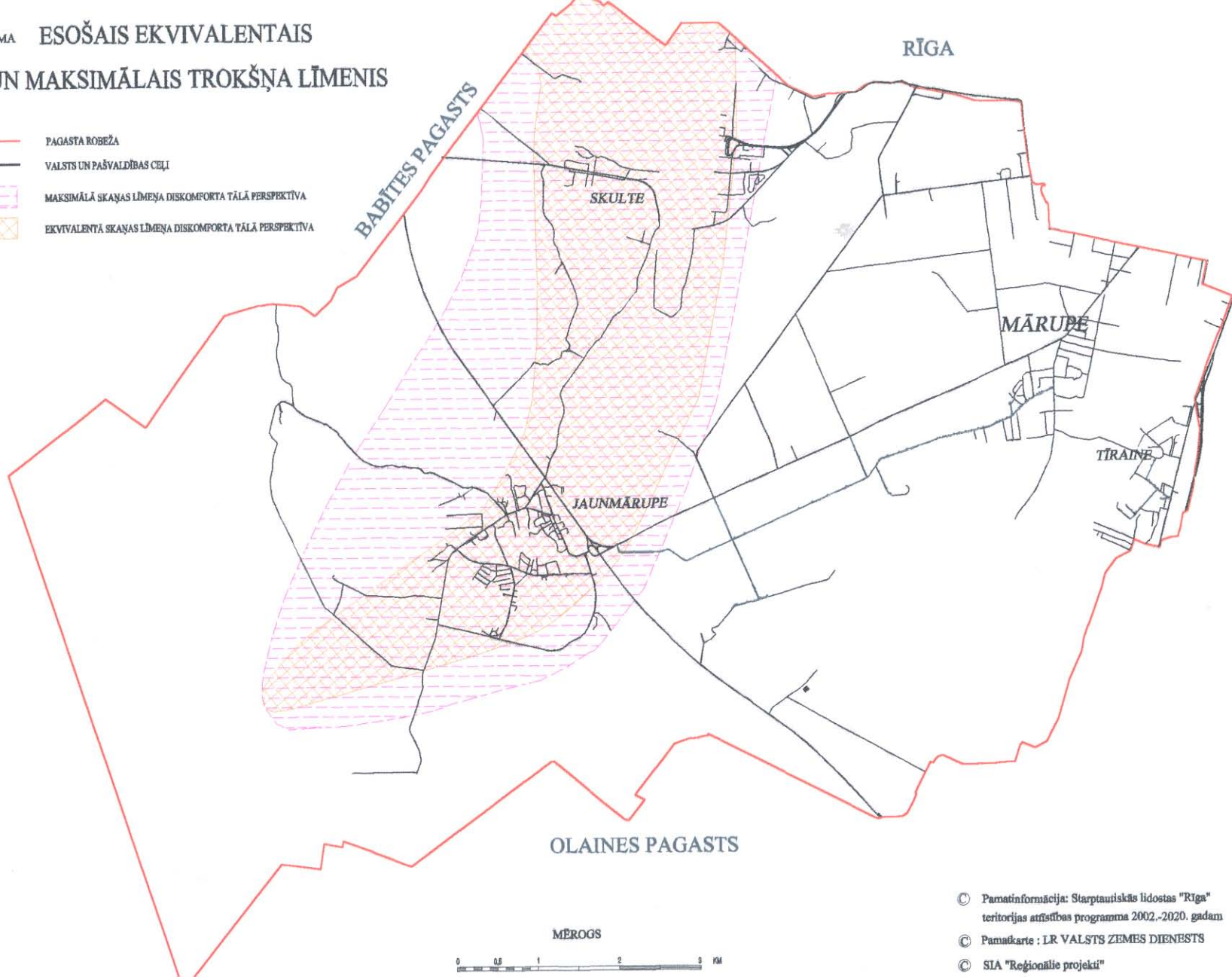
MK noteikumi nr.214 "Noteikumi par akustiskā trokšņa normatīviem dzīvojamo un publisko ēku telpās un teritorijā" (22.05.2001) 3.punktā atrunā, ka šie noteikumi neattiecas uz lidostu un lidlauku teritoriju, bet tie attiecas uz apdzīvotām vietām ārpus tā. Pieļaujama skaņas spiediena līmenis diferencēti normējas dienas un nakts periodos, kā arī iekštelpās atkarībā no to izmantošanas.

Ierobežojumi, kas attiecināmi uz skolām, viesnīcām un viesu mājām nepieciešams ņemt vērā apbūves noteikumu izstrādē.

16. kartoshēma. Lidostas teritorijas esošā izmantošana

ESOŠAIS EKVIVALENTAIS UN MAKSIMĀLAIS TROKŠŅA LĪMENIS

- PAGASTA ROBEŽA
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- MAKSIMĀLĀ SKAŅAS LĪMEŅA DISKOMFORTA TĀLĀ PERSPEKTĪVA
- EKVIVALENTĀ SKAŅAS LĪMEŅA DISKOMFORTA TĀLĀ PERSPEKTĪVA

MĒROGS

- © Pamatinformācija: Starptautiskās lidostas "Rīga" teritorijas attīstības programma 2002.-2020. gadam
- © Pamatkarte : LR VALSTS ZEMES DIENESTS
- © SIA "Reģionālie projekti"

2.3.8. Inženierkomunikāciju nodrošinājums

2.3.8.1. Ūdensapgāde un kanalizācija

Mārupes pagastā pastāv divas ūdens patērētāju grupas – mājsaimniecības/iestādes un ražotāji. Abu grupu ūdens patēriņu raksturo statistikas pārskata “2-ūdens” dati par sadzīves un ražošanas vajadzībām patērēto ūdens daudzumu.

Sadzīves vajadzībām patērētā ūdens daudzums, uzstādot skaitītājus un veicot norēķināšanos pēc patērētā, ir motivējis katru atsevišķu patērētāju pievērsties dabas resursu taupīšanai, un ūdens patēriņi samazinās.

Valsts Ģeoloģijas dienesta datu bāzē ir informācija par 60 ūdensapgādes urbumiem Mārupes pagastā. Urbumu raksturojums *sniegts 2. pielikumā “Ūdensapgādes urbumu raksturojums” un 18. kartoshēmā “Pazemes ūdens ieguves vietas”*.

Vairākums urbumu tika apsekoti un noskaidrots to stāvoklis. Apsekošanas laikā konstatēts, ka no zināmajiem ūdensapgādes urbumiem lielāko daļu (37) izmanto, 5 ir likvidēti, bet pārējie ir iekonservēti. Par dažiem urbumiem trūkst datu.

Veicot pagasta teritorijas attīstības plānošanu liela uzmanība jāpievērš ūdensapgādes risinājumam.

Ņemot vērā to, ka LR Civillikumā un likumā “Par zemes dzīlēm” noteikts – pazemes ūdens pieder zemes gabala īpašniekam, galīgo lēmumu par ūdens ieguves turpmāko perspektīvu un tātad arī urbumu likvidāciju, jāpieņem zemes īpašniekam, kura īpašumā ūdens apgādes urbums atrodas.

Ņemot vērā iepriekš piedāvātos kritērijus, apsekotos ūdens apgādes urbumus var sadalīt divās grupās:

1. ūdens apgādes urbumi, kurus iespējams izmantot nākotnē;
2. ūdens apgādes urbumi, kuru izmantošana (dažādu iemeslu dēļ) nav iespējama.

Urbumiem, kurus izmanto un iespējams izmantot, nepieciešams:

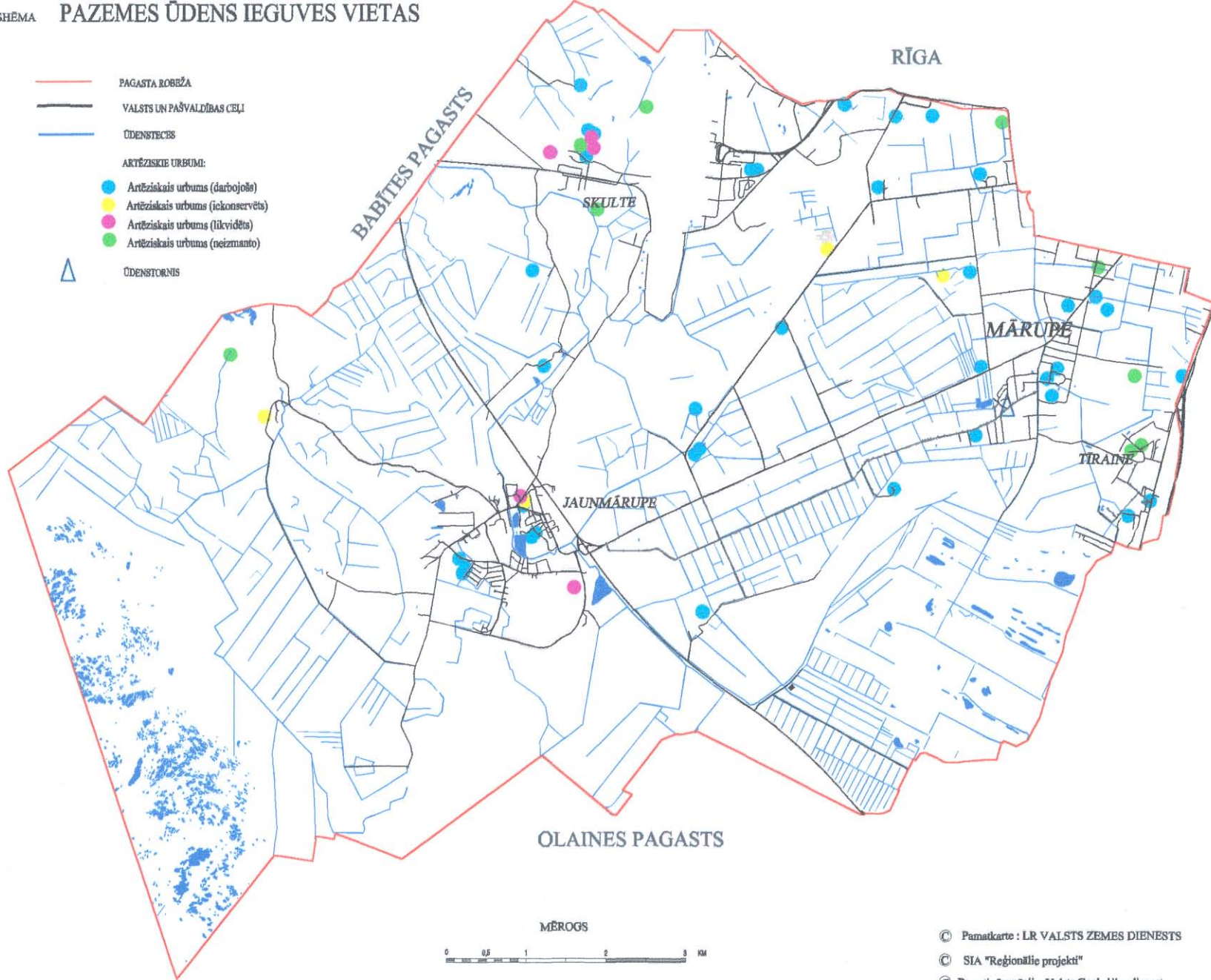
- sakārtot stingrā režīma aizsargjoslu;
- nodrošināt urbuma atveres hermetizāciju;
- novērst urbuma un stingra režīma aizsargjoslas teritorijas applūšanas vai piegružošanas iespēju;
- nodrošināt urbuma aizsardzību no tā fiziskas bojāšanas.

Pirms urbumu izmantošanas atsākšanas vēlams veikt tā tehniskā stāvokļa pārbaudi un ūdens atsūkņšanu, kā arī ūdens paraugu ņoņemšanu tā kvalitātes pārbaudei.

Urbumus, kuru turpmākā izmantošana dažādu iemeslu dēļ nav iespējama, nepieciešams likvidēt, nodrošinot pazemes ūdens resursu aizsardzību. Urbumu likvidāciju var veikt uzņēmēj sabiedrība, kurai ir Valsts ģeoloģijas dienesta izsniegta licence šāda veida darbu veikšanai.

Lai likumdošanas aktos noteiktā kārtībā veiktu pazemes ūdens ieguvi:

- katram ūdens apgādes urbumam jābūt Urbuma pasei;
- ja ieguves apjoms pārsniedz 10 m³/dnn., nepieciešams saņemt ūdens lietošanas atļauju Reģionālajā vides pārvaldē;
- ja pazemes ūdeņus izmanto centralizētās ūdensapgādes nodrošināšanai vai fasēšanai un tirgošanai cilvēku patēriņam, nepieciešams veikt hidroģeoloģiskās izpētes darbus, lai aprēķinātu pazemes ūdens krājumus, noteiktu bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu un akceptētu tos Pazemes ūdens krājumu apstiprināšanas komisijā, kā arī saņemt Valsts ģeoloģijas dienestā ūdens atradnes pasi un zemes dzīļu izmantošanas licenci. [Īss pārskats par Mārupes pagasta zemes dzīļu resursiem, Valsts Ģeoloģijas dienests, 2002]

RĪGA

BABĪTES PAGASTS

SKULTE

JAUNMĀRUPE

MĀRUPE

TRAIŅE

OLAINES PAGASTS

MĒROGS

© Pamatkarte : LR VALSTS ZEMES DIENESTS

© SIA "Reģionālie projekti"

© Pamatinformācija: Valsts Ģeoloģijas dienests

ŪDENS APGĀDES UN KANALIZĀCIJAS PAKALPOJUMI

Mārupes pagasta teritorijā pašlaik ir četri ciemi – **Mārupe, Jaunmārupe, Tīraine, Skulte**, kuriem ir savas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas.

Vispārēji

Mārupes pagasta pašvaldības īpašumā ir visi ūdenssaimniecības objekti Skultes, Mārupes un Tīraines ciemos. Jaunmārupē pašvaldības īpašumā ir notekūdeņu attīrīšanas ietaises, ūdenstornis un kanalizācijas tīkli, bet viss pārējais ūdenssaimniecības īpašums pieder SIA “Mārupe”.

Mārupes pagastā ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus sniedz pašvaldības uzņēmums - bezpeļņas organizācija Mārupes pagasta akciju sabiedrība (BOMPAS) “Mārupes komunālie pakalpojumi”.

Pakalpojumi Mārupes ciemā

Pie ūdens apgādes tīkla ir pieslēgti 71% no ciema iedzīvotājiem. Ūdens skaitītāji ir uzstādīti visu daudzdzīvokļu māju un visu privāto māju pieslēgumos.

Kanalizācijas sistēma apkalpo 230 iedzīvotājus (daudzdzīvokļu mājās dzīvojošos), kas sastāda 17% no ciema iedzīvotāju skaita. Vietās, kur nav kanalizācijas tīkla, notekūdeņi tiek novadīti uz septiņiem, iespējams, ka nelegāli tiek izmantoti arī filtrācijas lauki.

Pakalpojumi Tīraines ciemā

Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus Tīraines ciemā sniedz BOMPAS “Mārupes komunālie pakalpojumi”. Ar ūdens apgādes pakalpojumiem tiek nodrošināti 74% no ciema iedzīvotājiem. Ar kanalizācijas pakalpojumiem tiek nodrošināti apmēram 70%. Gandrīz visi apkalpojamie cilvēki dzīvo daudzdzīvokļu mājās. Ir tikai 3 individuālo māju pieslēgumi.

Privātmājās, kuras nav pieslēgtas pie kanalizācijas sistēmas, notekūdeņus novada uz septiņiem. Tiek izmantoti arī filtrācijas lauki.

Pakalpojumi Jaunmārupes ciemā

Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus Jaunmārupes ciemā nodrošina SIA “Mārupe” komunālā daļa. Pašlaik SIA “Mārupe” apgādā ar ūdeni 88% no ciema 2047 iedzīvotājiem. Kanalizācijas pakalpojumus saņem apmēram 79% jeb 1630 iedzīvotāji.

Vietās, kur nav kanalizācijas, notekūdeņi tiek novadīti uz septiskām tvertnēm vai filtrācijas laukiem.

Pakalpojumi Skultes ciemā

Skultes ciemā ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus sniedz BOMPAS “Mārupes komunālie pakalpojumi”. Pašlaik “Komunālie pakalpojumi” apgādā ar ūdeni 100% no ciema 1360 iedzīvotājiem, bet kanalizācijas pakalpojumus sniedz apmēram 97% jeb 1320 iedzīvotājiem. Gandrīz visi apkalpojamie cilvēki dzīvo 12 daudzdzīvokļu mājās. Pārējie patērētāji dzīvo savās mājās (14 individuālo māju pieslēgumi).

Mājas, kuras nav pieslēgtas pie kanalizācijas tīkla, notekūdeņus novada uz septiņiem vai izmanto filtrācijas laukus.

ŪDENS RAŽOŠANAS IEKĀRTU TEHNISKAIS NOVĒRTĒJUMS

Vispārīgi

Dzeramā ūdens ieguvei Mārupes pagasta ciematos izmanto tikai pazemes ūdeņus. Pagasta teritorijā ir ievērojams skaits artēzisko aku. Tās netiek uzskaitītas, to ierīkošanu kontrolē Ģeoloģijas dienests. Lielākā daļa aku pieder privātpersonām. Mārupes, Tīraines un Skultes ciemu ūdensapgādes tīklā ūdens tiek padots no pagastam piederošajām artēziskajām akām, bet Jaunmārupes ciemā – no SIA “Mārupe” artēziskajām akām. SIA “Mārupe” pieder arī abas Jaunmārupes ciemā esošās ūdens atdzelžošanas stacijas.

MĀRUPES CIEMS

Ūdens ieguves iekārtas

Mārupes ciemā tiek izmantotas trīs dziļurbumu akas, no kurām trešā ir rezervē, to ekspluatē tikai vasarā. Artēzisko aku konstrukcija bāzējas uz bijušās PSRS standarta konstrukcijām. Aku dziļums ir 160-170 m.

Ūdens kvalitāte

Ūdenssaimniecību, dzeramā ūdens apgādes sistēmu un dzeramā ūdens kvalitāti regulāri pārbauda Valsts Sanitārās Inspekcijas inspektori un sastāda Kontroles aktus, kuros atspoguļo dzeramā ūdens apgādes sistēmas stāvokli.

Atbildīgais par ūdens kvalitātes novērošanu Mārupes ūdens ieguves vietā ir BOMPAS “Mārupes Komunālie pakalpojumi”, kam ir jānodod analīzes Rīgas Vides veselības centrā.

TĪRAINES CIEMS

Ūdens ieguves iekārtas

2003. gada pavasarī Tīrainē ir izurbta jauna dziļurbuma aka ar dziļumu 140.m, kas ir pieslēgta kopējai Mārupes – Tīraines ūdensapgādes sistēmai un ūdensapgādes sistēmu papildina caur jaunu atdzelžošanas staciju kopējā ūdensapgādes sistēmā.

Ūdens kvalitāte

Ūdenssaimniecību, dzeramā ūdens apgādes sistēmu un dzeramā ūdens kvalitāti regulāri pārbauda Valsts Sanitārās Inspekcijas inspektori un sastāda Kontroles aktus kuros atspoguļo dzeramā ūdens apgādes sistēmas stāvokli.

JAUNMĀRUPES CIEMS

Ūdens ieguves iekārtas

Dzeramā ūdens ieguvei Jaunmārupes ciemā tiek izmantotas sešas dziļurbumu akas. Artēziskās akas ir izbūvētas pēc PSRS standarta konstrukcijām. Aku dziļums svārstās no 115 m līdz 210 m.

Ūdens kvalitāte

Atbildīgā par ūdens kvalitātes novērošanu Jaunmārupes ūdens ieguves vietā ir SIA “Mārupe” komunālā daļa, kam ir jānodod analīzes Valsts aģentūras Sabiedrības veselības aģentūrā.

Kaut arī ir pieejami tikai daži ūdens kvalitātes analīžu rezultāti, bet, izejot no tiem un saņemot mutisku informāciju, var secināt, ka ūdens kvalitāte ieguves vietā nav laba. Ūdens kvalitāte neatbilst Latvijas ūdens standartu prasībām. Dzelzs saturs ūdenī tikai vienā akā atbilst “Ūdens nekaitīguma normās” noteiktajam līmenim. Pārējās akās pieļaujamais līmenis tiek pārsniegts divas līdz piecas reizes. Ūdenim ir liela cietība. Par augstu ir arī sulfātu saturs. Magnija koncentrācija nedaudz pārsniedz pieļaujamo normu. Trīs akās oksidējamība ir augstāka, nekā to pieļauj normas. Tas norāda uz to, ka ūdenī ir paaugstināts organisko piemaisījumu daudzums.

Esošās atdzelžošanas stacijas pazemina tikai oksidējamības un dzelzs satura līmeni, taču ūdens cietību, magnija un sulfātu daudzumu patērētājiem piegādājamajā ūdenī izmainīt nevar.

SKULTES CIEMS

Ūdens ieguves iekārtas

Ciemā Skulte atrodas četri darbojošies dziļurbumi aprīkoti ar caurplūdes uzskaites mērinstrumentiem.

Ūdens kvalitāte

Ūdenssaimniecību, dzeramā ūdens apgādes sistēmu un dzeramā ūdens kvalitāti regulāri pārbauda Valsts Sanitārās Inspekcijas inspektori un sastāda Kontroles aktus, kuros atspoguļo dzeramā ūdens apgādes sistēmas stāvokli.

No ūdenstornā izplūdes ņemtā ūdens kvalitātes analīze rāda, ka ūdens satur pārmērīgu dzelzs daudzumu. Dzelzs saturs ūdenī aptuveni 3,5 reizes pārsniedz "Ūdens nekaitīguma normās" noteikto līmeni.

ŪDENS SADALES SISTĒMAS TEHNISKAIS NOVĒRTĒJUMS

Vispārīgi

Mārupes, Tīraines un Skultes ciematu ūdensapgādes sistēmas pieder Mārupes pagasta padomei.

2002.gadā tika uzcelts jauns ūdenstornis ar tilpumu 500 m³, ūdensvada maģistrāles izbūve ar garumu 3800 m uz ciematu Tīraine, atdzelžošanas staciju izbūve ciematos Mārupe un Tīraine, kas tagad nodrošina divu lielu ciematu nepārtrauktu ūdensapgādi ar spiedienu ūdensvadā līdz 5 atm. Ūdensapgāde tiek nodrošināta no trim dziļurbumiem kas ir aprīkoti ar caurplūdes uzskaites mērinstrumentiem. Praktiski visiem patērētājiem ir uzstādīti ūdens caurplūdes skaitītāji.

MĀRUPES CIEMS

Sadales tīkls

Ūdens sadales tīkla garums ir aptuveni 4,0 km (*skatīt 19.kartoshēmu*). Lielāka tīkla daļa ir no čuguna caurulēm DN100, kurām nav nekādas pretkorozijas aizsardzības. Pārējie posmi ir no plastmasas caurulēm DN50, DN32. Tīkla vecums galvenokārt ir 10-20 gadi. Plastmasas caurules ir sliktā stāvoklī. Māju pieslēgumi ir no dzelzs vai cinkotā dzelzs caurulēm.

2002. gadā ir uzbūvētas jaunas ūdensvada maģistrāles uz jaunbūvējamo "Mārasciemu" ar garumu 1300 m., uz jauniem dzīvojamo māju kvartāliem ar kopējo garumu ≈ 1300 m.

Ūdenstornis

2002.gada rudenī tika uzcelts jauns ūdenstornis ar tilpumu 500 m³, ūdensvada maģistrāles izbūve ar garumu 3800 m uz ciematu Tīraine, atdzelžošanas staciju izbūve ciematos Mārupe un Tīraine, kas tagad nodrošina divu lielu ciematu nepārtrauktu ūdensapgādi ar spiedienu ūdensvadā līdz 5 atm. (*skatīt 19.kartoshēmu*).

TĪRAINES CIEMS

Sadales tīkli

Ūdens sadales tīklu kopējais garums ir aptuveni 4,0 km. (*skatīt 19.kartoshēmu*) Lielākā tīklu daļa ir no čuguna caurulēm, kurām nav nekādas pretkorozijas aizsardzības. Daži īsie posmi ir no plastmasas un dzelzs caurulēm. Cauruļvadu vecums ir 20-30 gadi, daži posmi ir vecāki par 30 gadiem. Ventīļi ir sliktā stāvoklī. Tīklu caurlaides spēja nav pietiekama. Nav apzināti visi pieslēgumi pie ūdens apgādes sistēmas.

Ūdenstorni

2002.gadā Mārupē tika uzcelts jauns ūdenstornis ar tilpumu 500 m³, ūdensvada maģistrāle izbūvēta ar garumu 3800 m uz ciematu Tīraine, atdzelžošanas staciju izbūve ciematos Mārupe un Tīraine, kas tagad nodrošina ciematam Tīraine nepārtrauktu ūdensapgādi ar spiedienu ūdensvadā līdz 5 atm.

JAUNMĀRUPES CIEMS**Sadales tīkls**

Ūdens sadales tīkla garums Jaunmārupes ciemā ir apmēram 14 km. Lielāka tīkla daļa ir no čuguna caurulēm, kurām nav nekādas pretkorozijas aizsardzības. Daži īsi posmi ir no polietilēna caurulēm. Cauruļu vecums ir 5-20 gadi. Maģistrālo cauruļvadu stāvoklis apmierinošs. Sliktā stāvoklī ir ūdens tīkla skatakas un sarūsējušās caurules māju pievados, kuros rodas noplūdes.

Teritorijas pārklājums ar ūdens sadales tīklu ir aptuveni 60% no Jaunmārupes ciema teritorijas. Sadales tīklam ir viena spiediena zona. Spiediens tīklā ir pietiekams. SIA "Mārupe" komunālajai daļai ir ūdensvadu tīkla shēma, bet tajā nav uzrādīti aizbīdņi un cauruļu materiāls.

Ūdens sadales tīklā iebūvēto ugunsdzēsības hidrantu skaits pilnībā neapmierina ugunsdzēsības prasības.

Ūdenstornis

Ciema sadales tīklā ir viens ūdenstornis. Tas ir labā tehniskā stāvoklī. Ūdenstornis izbūvēts pēc "Agroprojekta" izstrādātā individuālā projekta. Torņa nesošās konstrukcijas ir no betona. Tam ir 16 dzelzs ūdens rezervuāri. Rezervuāru kopējais tilpums ir 500 m³, augstums no zemes līmeņa līdz rezervuāra augšai ir 38 m. Ūdens tornis nodrošina tīklā spiediena vienmērību. Projekta dokumentācijas komunālajai daļai nav.

SKULTES CIEMS**Sadales tīkls**

Ūdens sadales tīkla garums ir 3,7 km. Lielāka tīkla daļa ir no ņeta caurulēm, kurām nav nekādas pretkorozijas aizsardzības. Daži īsi posmi ir no tērauda caurulēm. Tīkls galvenokārt ir 20-30 gadu vecs, daži posmi ir 5 līdz 10 gadu veci.

Teritorijas pārklājums ar ūdens sadales tīklu ir 100%. Sadales tīkls sastāv no vienas spiediena zonas.

Ūdens sadales tīklā ir 3 ugunsdzēsības hidranti.

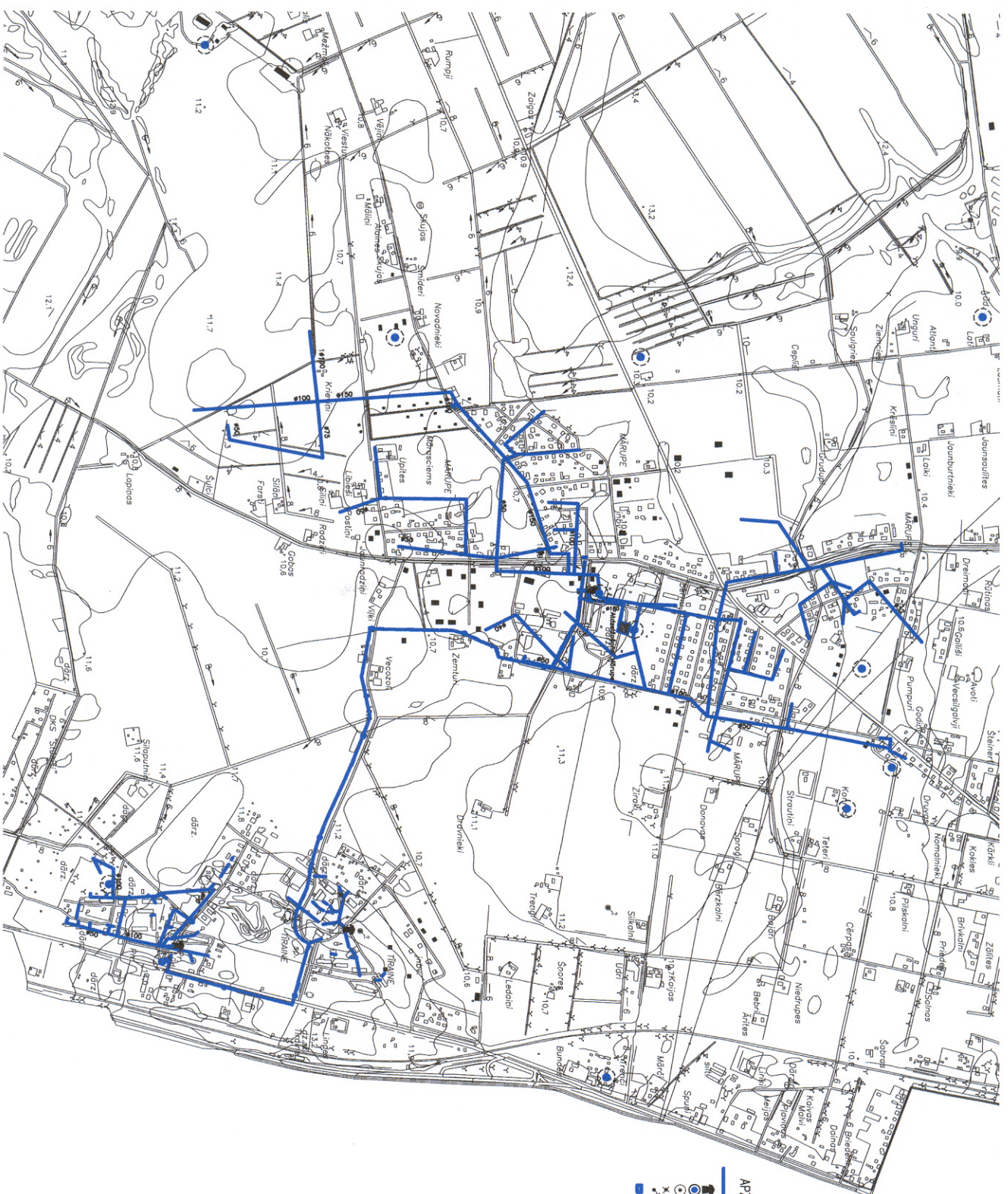
Ūdenstornis un krājrezervuāri

Ciema sadales tīklā ir viens ūdenstornis. Tas atrodas blakus diviem ūdens krājrezervuāriem, kuru tilpums ir 100 m³ (*skatīt 21.kartoshēmu*). Ūdens torņa rezervuāra tilpums ir 50 m³. Ūdenstornis ir izbūvēts no ķieģeļiem pēc PSRS laikā izstrādātā tipveida projekta. Ūdenstorņa stāvoklis ir labs. Par krājrezervuāriem nav nekādas tehniskās dokumentācijas.

Ēkā blakus ūdenstornim atrodas pieci otrā pacēluma sūkņi. [Ūdens saimniecības tehniski ekonomiskā izpēte Mārupes un Babītes pagastos. Mārupes pagasts. Beigu ziņojums., SIA "Hidrostandarts", 2000; BOMPAS "Mārupes komunālie pakalpojumi"]

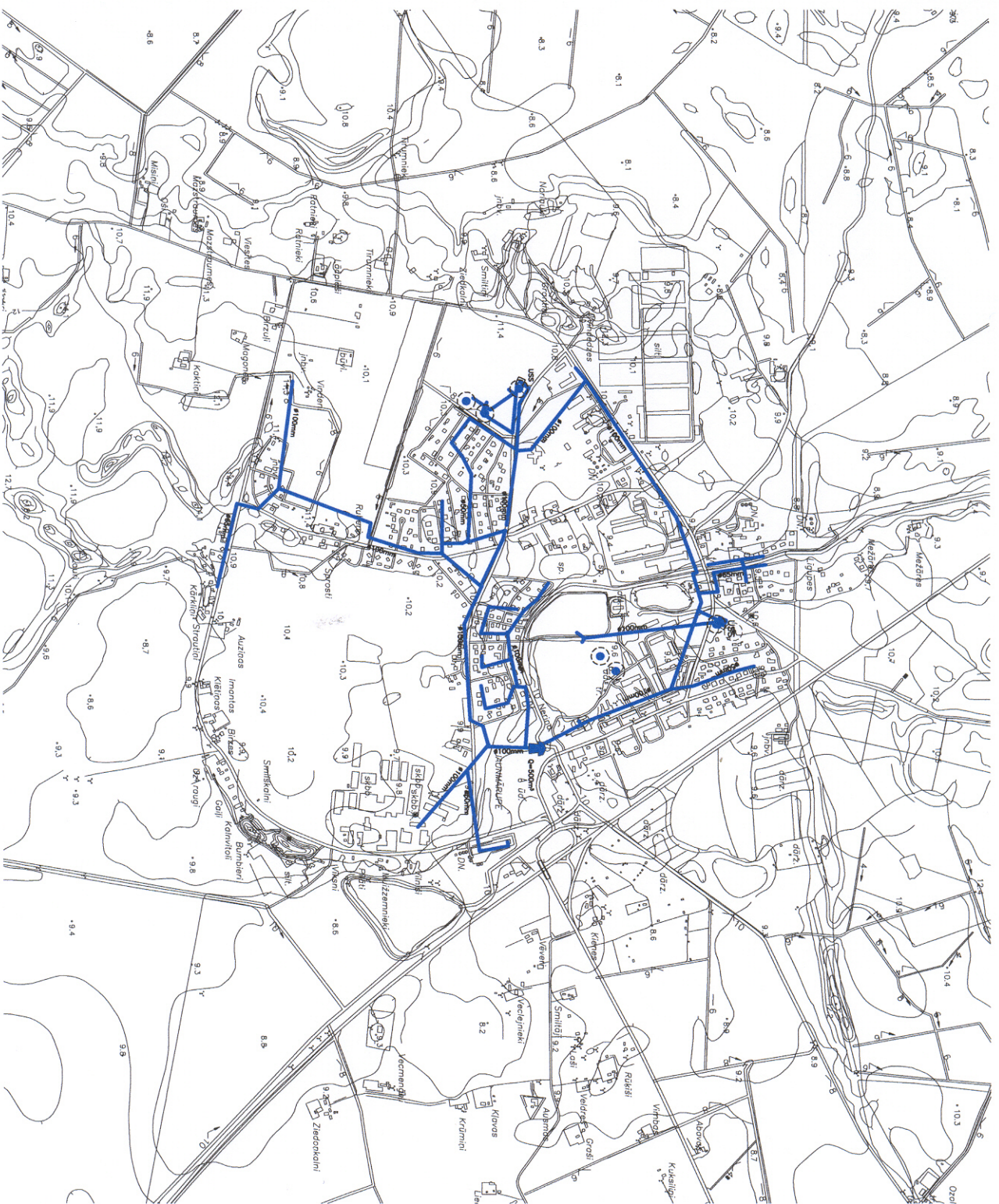
Ūdens apgādes tīklus un objektus *skatīt 21.kartoshēmā*.

19. kartoshēma. Esošais ūdens apgādes tīkls Mārupē un Tīrainē.

- APZĪMĒJUMI:**
- Esošais ūdens apgādes tīkls
 - Ūdens tornis
 - Ūdensapgādes urbums ar aizsargjoslu 30 m. darbzojās
 - ⊙ Ūdensapgādes urbums. Likvidēts
 - ⊗ Ūdensapgādes urbums. (Nav datu par darbību)
 - Ūdens sagatavošanas stacija

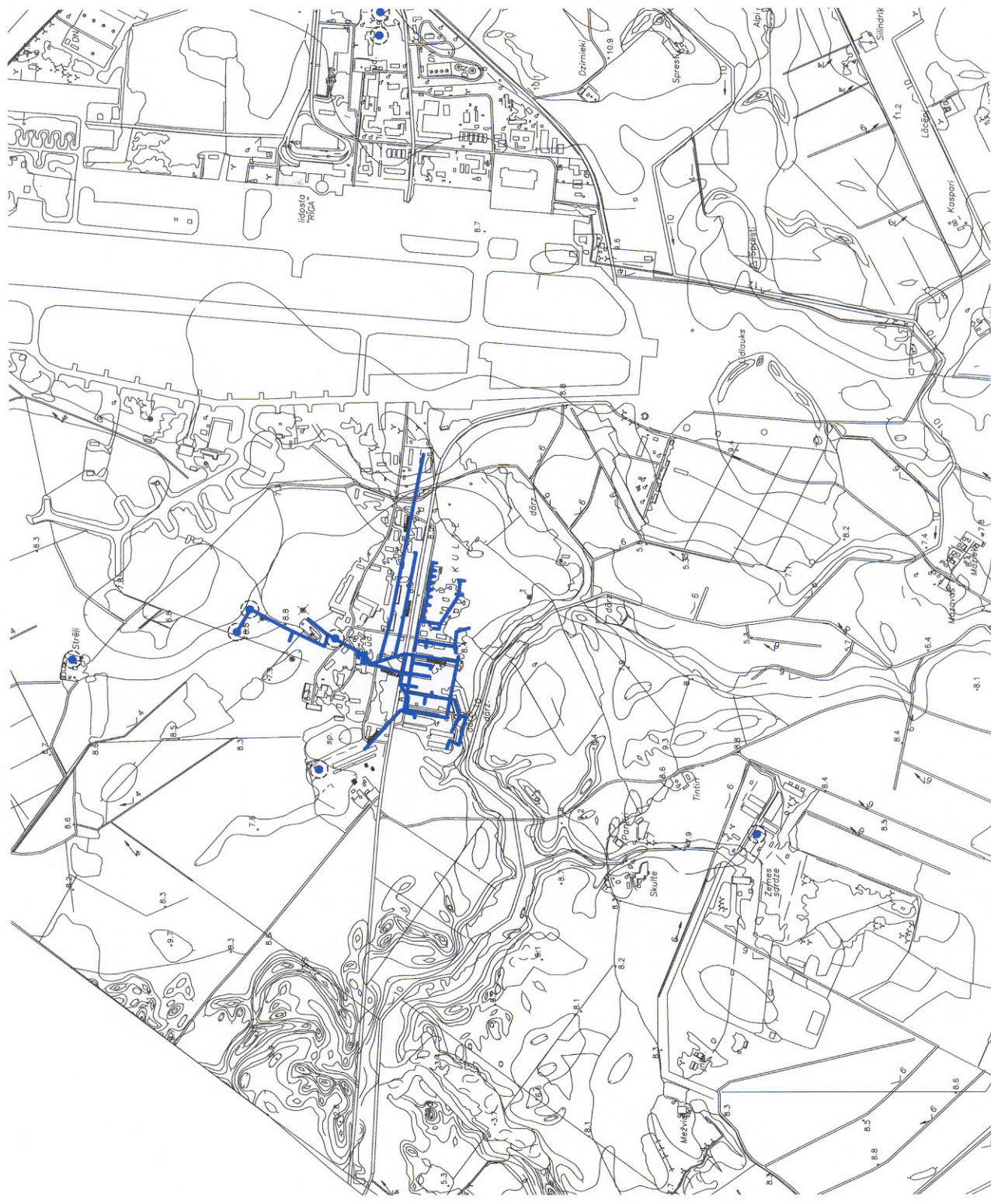
20. kartoshēma. Jaunmārupes ciems. Ūdens apgādes tīkls

APZĪMĒJUMI:

- Esošais ūdens apgādes tīkls
- Ūdens tornis
- Ūdensapgādes urbums ar aizsargjoslu 30 m. Dabotais
- Ūdensapgādes urbums ar aizsargjoslu 30 m. Iekonservēts
- Ūdensapgādes urbums. Likvidēts
- Ūdensapgādes urbums. (Nov datu par darbību)
- Ūdens sagatavošanas stacija

21. kartoshēma. Skultes ciems. Ūdens apgādes tīkls

APZĪMĒJUMI:

- Esošais ūdens apgādes tīkls
- Ūdens tornis
- Ūdensapgādes urbums ar aizsargjoslu 30 m. Darbojošs
- ⊗ Ūdensapgādes urbums ar aizsargjoslu 30 m. Iekonservēts
- ⊙ Ūdensapgādes urbums. Likvidēts
- ⊕ Ūdensapgādes urbums. (Nav datu par darbību)
- Ūdens sagatavošanas stacija

KANALIZĀCIJAS SISTĒMAS TEHNISKAIS NOVĒRTĒJUMS**Vispārīgi**

Kanalizācijas sistēmas, kuras sastāv no notekūdeņu savākšanas tīkla, kanalizācijas (notekūdeņu) sūkņu stacijām un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm, ir visos četros pagasta ciemos.

Pavisam pie notekūdeņu savākšanas tīkla ir pieslēgtas mājas, kurās dzīvo aptuveni 4330 pagasta iedzīvotāji.

Visu ciemu kanalizācijas sistēmas pieder pagasta padomei. Mārupes, Tīraines un Skultes ciematu kanalizācijas sistēmas ekspluatē Mārupes pagasta pašvaldības uzņēmums BOMPAS "Mārupes komunālajiem pakalpojumiem".

MĀRUPES CIEMS**Kanalizācijas tīkli**

Kanalizācijas sistēma apkalpo 230 iedzīvotājus jeb 17% no ciema iedzīvotāju skaita.

Kanalizācijas cauruļvadu kopējais garums ir aptuveni 0,9 km. Kanalizācijas tīklu veido pašteses vadi. Lielākā daļa kanalizācijas ir izbūvēta no 150 mm diametra keramikas caurulēm. Daži posmi ir no 100 mm diametra ķeta caurulēm. Kanalizācijas tīkla vecums svārstās no 10-20 gadiem.

Teritorijas pārklājums ir ļoti zems – mazāk par 5%.

Notekūdeņu sūkņu stacija

Ir tikai viena notekūdeņu sūkņu stacija, kura septiķa attīrītos ūdeņus pārsūknē uz Mārupīti.

TĪRAINES CIEMS**Kanalizācijas tīkls**

Kanalizācijas sistēma apkalpo 1140 iedzīvotājus jeb 70 % no ciema kopējā iedzīvotāju skaita. Kanalizācijas sistēmas kopējais garums ir aptuveni 3 km (ieskaitot pašteses kolektoru un spiedvadu).

Kanalizācijas cauruļvados veidojas nogulsņējumi nepietiekamo cauruļvadu slīpumu dēļ. Caurules ir nolietojušās. Nepieciešama jauna cauruļvadu sistēmas izbūve.

Teritorijas pārklājums ar kanalizācijas tīklu ir diezgan zems (apmēram 50%).

Notekūdeņu sūkņu stacija

Kanalizācijas sistēmā ir viena sūkņu stacija, kura pārpumpē notekūdeņus uz Tīraines NAI. Sūkņu stacija ir izbūvēta pēc PSRS laikā izstrādātā tipveida projekta. Sūkņu mājā ir uzstādīti 2 horizontālie sūkņi. Pieņemšanas kamera ir aprīkota ar mehāniskajām restēm. Transformators atrodas sūkņu stacijas telpās, izmantojamais spriegums ir 380V. Sūkņu stacija ir aprīkota ar smalcinātāju. Sūkņu stacijā ir līmeņa automātika, kas vada sūkni. Notekūdeņi nonāk Mārupītes noteces tīklā.

Notekūdēns kolektoru shēmu Mārupē un Tīrainē *skatīt 22.kartoshēmā*.

JAUNMĀRUPES CIEMS**Kanalizācijas tīkls**

Kanalizācijas sistēma apkalpo 1630 iedzīvotājus jeb 79% no ciema kopējā iedzīvotāju skaita.

Kanalizācijas sistēmas kopējais garums ir 7,7 km (ieskaitot pašteses kolektoru un spiedvadu). Teritorijas pārklājums ar kanalizācijas tīklu ir diezgan zems – aptuveni 50%.

Sūkņu stacijas

Kanalizācijas sistēmā ir trīs notekūdeņu sūkņu stacijas, kuras notekūdeņus padod uz Jaunmārupes NAI, no kurienes tālāk tie nonāk Neriņā.

Notekūdēns kolektoru shēmu Jaunmārupē *skatīt 23.kartoshēmā*.

SKULTES CIEMS

Kanalizācijas tīkls

Kanalizācijas sistēma apkalpo 1320 iedzīvotājus jeb 97% no ciema kopējā iedzīvotāju skaita.

Kanalizācijas sistēmas kopējais garums ir 2,5 km. Visas kanalizācijas tīkla caurules ir no ķeta ar diametru 300 un 110 mm. Kanalizācijas cauruļu vecums no 20 līdz 30 gadiem.

Teritorijas pārklājums ar kanalizācijas tīklu ir aptuveni 80% no Skultes ciema apdzīvotās teritorijas.

Galvenās problēmas kanalizācijas tīklā ir nosprostojumi, ar kuriem efektīvi cīnās asenizācijas automašīna.

Sūkņu stacija

Kanalizācijas sistēma darbojas paštecē. Sūkņu stacija ir domāta, lai pārpumpētu notekūdeņus uz NAI.

Sūkņu stacija ir izbūvēta pēc PSRS laikā izstrādātā tipveida projekta. Sūkņu mājā ir uzstādīti trīs horizontālie sūkņi ar elektrodzinējiem, attiecīgi ar 30, 22, 37 kW jaudu (uzstādīšanas gads – 1977). Viens sūknis ir remontēts. Sūkņiem ir gan automātiskā, gan rokas vadība. Ir drenāžas sūknis ar jaudu 1,5 kW. Darbojas sūkņu ieslēgšanas līmeņa automātika.

Notekūdens kolektoru shēmu Skultē *skatīt 24.kartoshēmā*.

NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANAS IETAIŠU TEHNISKAIS NOVĒRTĒJUMS

Vispārīgi

Pagasta ciemu kanalizācijas tīklos ieplūst sadzīves jeb komunālie ūdeņi. Ražošanas notekūdeņu pagasta ciematos nav. Lietus ūdeņi sadzīves notekūdeņus spēj atšķaidīt tik, cik tie spēj infiltrēties kanalizācijas tīklos pa cauruļvadu neblīvumiem. Pagastā nav jaukto kanalizācijas sistēmu. Lietus kanalizācijas sistēma ir tikai Jaunmārupē.

Katram ciemam ir savas lokālās notekūdeņu attīrīšanas ietaises. Tās visas pieder pagasta padomei. Mārupē, Tīrainē un Skultē attīrīšanas ietaises ekspluatē BOMPAS “Mārupes komunālie pakalpojumi”.

MĀRUPES CIEMS

Notekūdeņu daudzums un to raksturojums

Mārupes ciema notekūdeņu piesārņojums ir ar vidēju koncentrāciju, jo apmēram 30% no kopējās plūsmas ir fekālie notekūdeņi no iestādēm un individuālajām mājām. Notekūdens plūsmas - 26 m³/d (2002)

Notekūdeņu attīrīšanas ietaišu tehniskais novērtējums

Notekūdens attīrīšana Mārupes ciemā notiek ar trīskameru septiķa palīdzību, kurš ir izveidots no trim rindā novietotām 2000 mm grodu akām. Aiz septiķa atrodas sūknētava, kura septiķī daļēji attīrītos ūdeņus pārsūknē uz Mārupīti.

TĪRAINES CIEMS

Notekūdeņu daudzums un kvalitāte

Tīraines ciema notekūdeņu piesārņojums ir ar zemu koncentrāciju, jo praktiski visi notekūdeņi nāk no daudzstāvu labiekārtotām dzīvojamām ēkām. Notekūdens plūsmas – 211 m³/d (1998).

Notekūdeņu attīrīšanas ietaišu tehniskais novērtējums

Notekūdeņu attīrīšanas ietaises tika pieņemtas ekspluatācijā 1973. gadā. 1988. gadā notika to paplašināšana. Ietaises, kuras ir projektētas notekūdeņu bioloģiskai attīrīšanai, faktiski darbojas

kā mehāniskās notekūdeņu attīrīšanas ietaises (restes - smilšķērājs - emšeri). Notekūdeņi nonāk Mārupītes noteces tīklā.

JAUNMĀRUPES CIEMS

Notekūdeņu daudzums un kvalitāte

Jaunmārupes ciema notekūdeņu piesārņojums ir ar vidēju koncentrāciju, jo vairāk par pusi no visiem notekūdeņiem nāk no daudzstāvu vai individuālām labiekārtotām dzīvojamām ēkām.

Attīrīšanas ietaisēs ieplūstošo notekūdeņu analīzes ir veiktas pirms un pēc ietaišu rekonstrukcijas 1999. gadā.

Notekūdeņu attīrīšanas ietaišu tehniskais novērtējums

Astoņdesmitajos gados tika iesākta jaunu attīrīšanas ietaišu celtniecība, kuru jauda bija paredzēta 500 m³/d. To jaudu būtu iespējams palielināt līdz 1000m³/d. Naudas trūkuma dēļ NAI būvniecība tika pārtraukta. Tagad jaunās NAI stāv pamestas. Notiek izlaupīšana. No esošajām uz jaunajām NAI paspēja izbūvēt ķeta 150 mm diametra spiedvadu. Iesāktās Jaunmārupes NAI atrodas pietiekoši tālu no dzīvojamās apbūves, tām ir pietiekoša sanitārā zona.

Pašreizējās Jaunmārupes NAI atrodas ciema centrā blakus ūdenskrātuvei, ko vietējie iedzīvotāji izmanto kā peldētavu. Tajās nav ievērotas sanitārās zonas (faktiski to nav). Notekūdeņu attīrīšanas ietaises tika pieņemtas ekspluatācijā 1968. gadā. 1999. gadā tika veikta esošo NAI rekonstrukcija. NAI strādā labi, izņemot atsevišķus gadījumus, kad otrreizējos nostādinātajos var novērot dūņu uzpeldēšanu. NAI ir noslogotas par 60%. NAI rekonstrukcijas laikā nav atrisināts jautājums par to, kur likt liekās dūņas, kas rodas notekūdeņu attīrīšanas procesā. Jaunmārupes NAI nav laboratorijas procesa kontrolei un optimizācijai. Notekūdeņi tiek novadīti Neriņā.

SKULTES CIEMS

Notekūdeņu daudzums un kvalitāte

Skultes ciema notekūdeņu piesārņojums ir ar zemu koncentrāciju, jo praktiski visi notekūdeņi nāk no daudzstāvu labiekārtotām dzīvojamām ēkām. Notekūdens plūsmas – 225 m³/d (1998).

Notekūdeņu attīrīšanas ietaišu tehniskais novērtējums

Notekūdens attīrīšanas ietaises tika pieņemtas ekspluatācijā 1978. gadā, taču, aizejot padomju armijai no ciema, no Skultes NAI ir demontētas visas iekārtas. NAI ir palikušas tikai tvertnes un caurules bez pieslēgumiem un elektroiekārtām. Ir uzbūvēta saimniecības ēka kompresoriem un elektrovadības sistēmām, taču visas telpas ir tukšas, bez iekārtām.

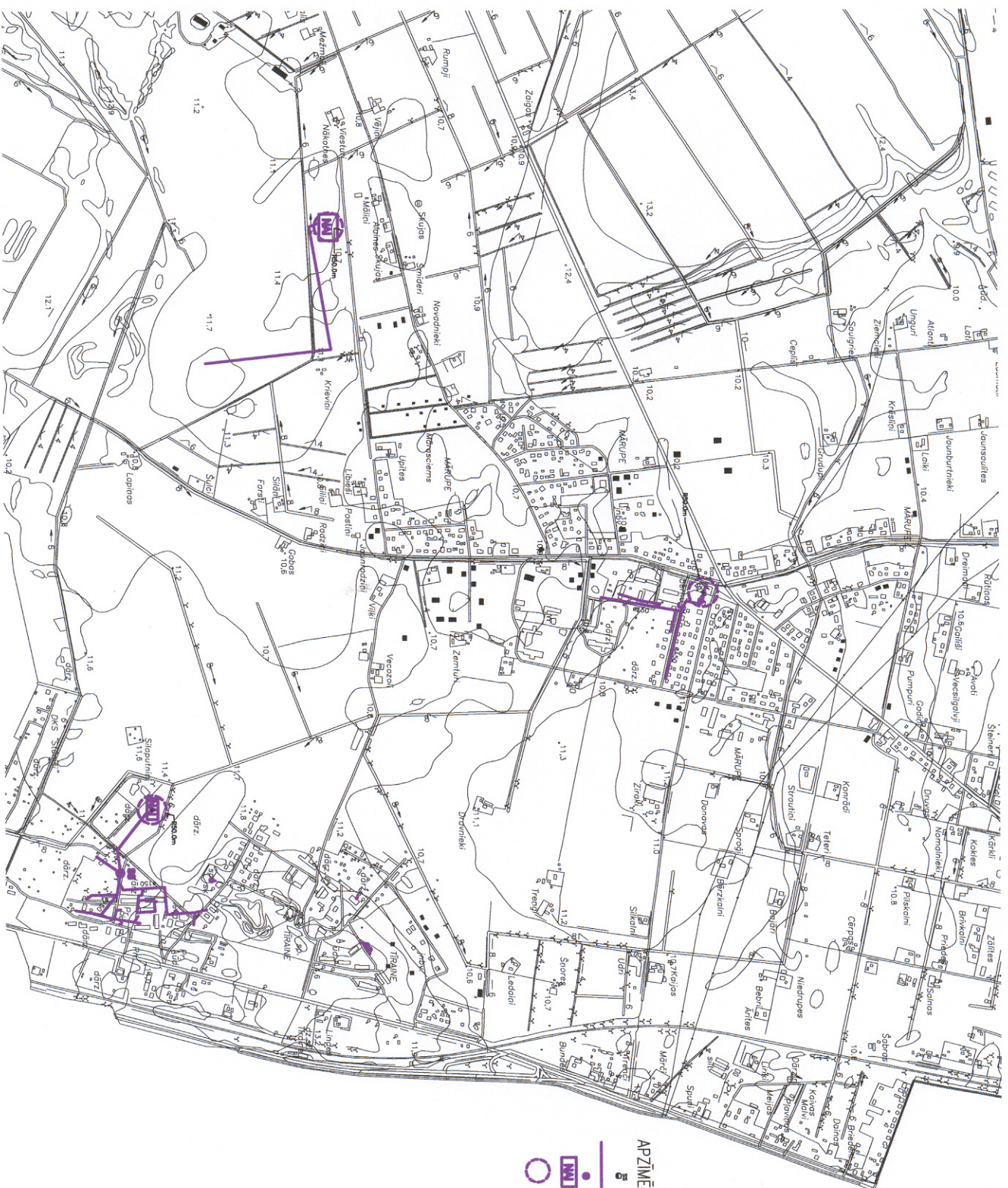
NAI ienākošais notekūdens nonāk vienā 25m³ nostādinātājā, kurš ir sadalīts ar starpsienu (bijušais bioloģiskās attīrīšanas bloks). Nostādinātāja betona konstrukcijas ir izdrupušas.

Notekūdeņi pa 150 mm diametra cauruli izplūst Neriņas upē.

Notekūdeņu attīrīšanas ietaišu ekspluatācija un apkalpošana

Nav iekārtu, kuras būtu jāapkalpo. [Ūdens saimniecības tehniski ekonomiskā izpēte Mārupes un Babītes pagastos. Mārupes pagasts. Beigu ziņojums., SIA "Hidrostandarts", 2000; BOMPAS "Mārupes Komunālie pakalpojumi"]

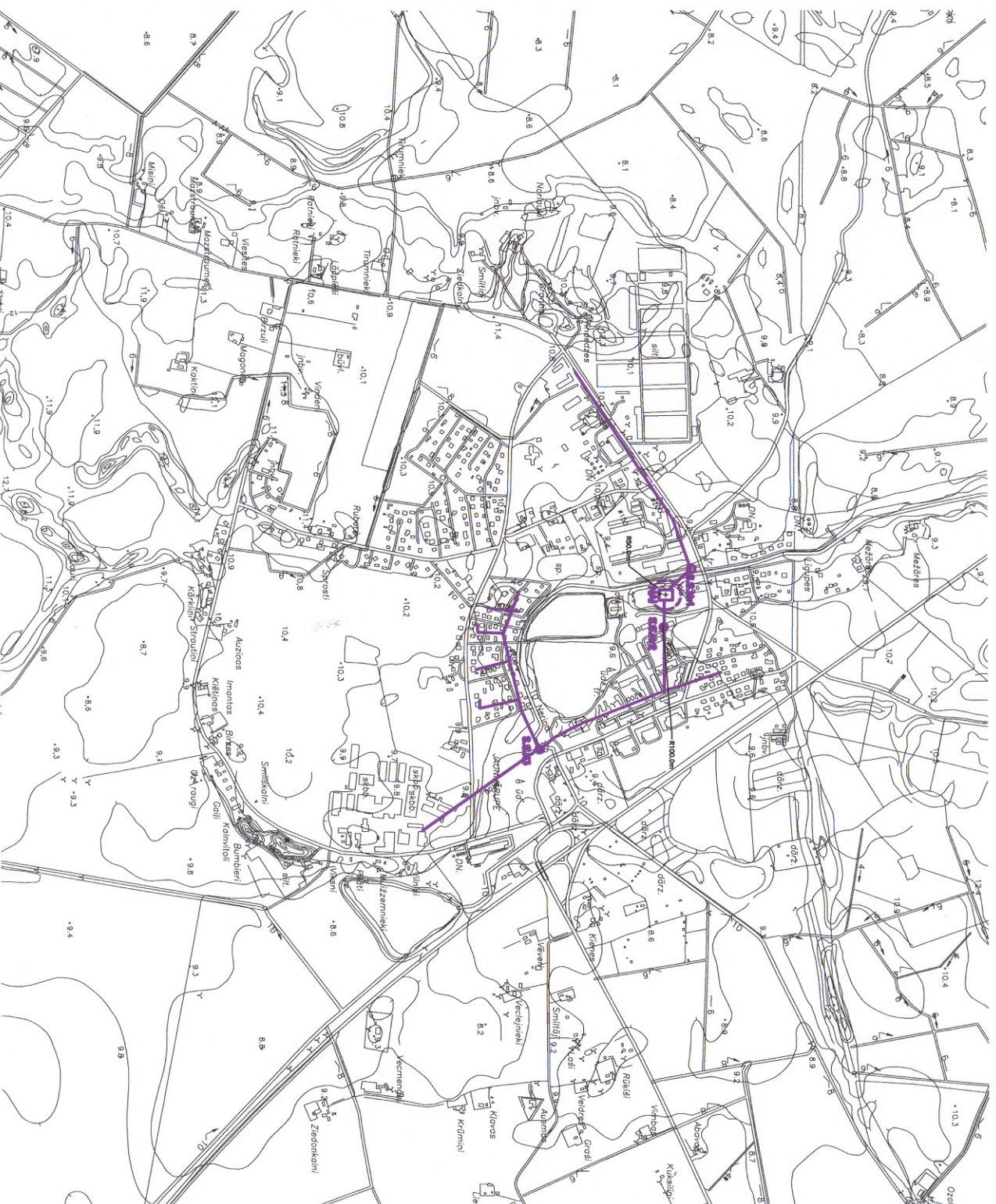
22. kartoshēma. Notekūdens kolektoru shēma Mārupē un Tīrainē

APZĪMĒJUMI

- Esošā kanalizācijas sūkņu stacija
- Esošais pašteces kanalizācijas kolektors
- Notekūdens nostādīšanas rezervuārs
- Notekūdens attīrīšanas stacija
- Notekūdeni attīrīšanas ietaišu aizsargjosla

23. kartoshēma. Jaunmārupes ciems. Esošā notekūdens kolektoru shēma

APZĪMĒJUMI

- AZP
- Esošā kanalizācijas sūkņu stacija
- Esošais posteča kanalizācijas kolektors
- Esošais nostādīnāšanas rezervuārs
- Notekūdens attīrīšanas stacija
- Notekūdeni attīrīšanas ietaišu aizsargjosla

Esošā kanalizācijas sūkņu stacija
Esošais posteča kanalizācijas kolektors
Esošais nostādīnāšanas rezervuārs
Notekūdens attīrīšanas stacija
Notekūdeni attīrīšanas ietaišu aizsargjosla

24. kartoshēma. Skultes ciems. Esošā notekūdens kolektoru shēma

APZĪMĒJUMI

- Esošā kanalizācijas sūkņu stacija
- Esošais pašēces kanalizācijas kolektors
- Notekūdens nostādīnāmais rezervuārs
- Notekūdens attīrīšanas stacija
- Notekūdeni attīrīšanas ietaišu aizsargjosla

2.3.8.2. Gāzes apgāde

Mārupes pagastam tiek nodrošināta gan dabas gāzes, gan sašķidrinātās gāzes apgāde.

2001. gadā ir izstrādāta Mārupes pagasta perspektīvā gāzes apgāde shēma (pasūtītājs – A/s “Latvijas Gāze”, izstrādātājs - SIA “Kārlis”).

Mārupes pagasta gāzes apgādi šobrīd nodrošina esošais augstā spiediena gāzes vads Dn 700 mm Ventas ielā posmā no dzelzceļa Rīga -Jelgava līdz Daugavas ielai, tālāk šķērsojot Mārupes pagasta teritoriju ziemeļrietumu virzienā līdz VAS “Starptautiskā lidosta Rīga”.

Lai nodrošinātu strauji pieaugošo gāzes patēriņu mazstāvu individuālo dzīvojamo māju rajoniem, komunālajiem un rūpnieciskajiem patērētājiem Jaunmārupē, Olainē un Jaunolainē, perspektīvē paredzēta augstā spiediena gāzes vadu izbūve Dn 300 mm no Piņķiem Babītes pagastā līdz Jaunmārupei. Augstā spiediena gāzes vada novietne paredzēta apvedceļa A 5 nodalījuma joslā.

Augstā, vidējā vai zemā spiediena gāzes vadu novietne saskaņā ar izstrādāto Mārupes pagasta perspektīvo gāzes apgādes shēmu tiek plānota autoceļu direkcijas vai pagasta ceļu nodalījuma joslās vai ielu sarkanajās līnijās.

Esošās un perspektīvās gāzes komunikācijas *skatīt 25. kartoshēmā.*

2.3.8.3. Elektroapgāde

Elektroapgādi pagasta teritorijā nodrošina VAS “Latvenergo” filiāle Centrālie Elektriskie Tīkli.

Elektroapgādi Skultes un Tīraines ciemos nodrošina BOMPAS “Mārupes komunālie pakalpojumi”, kas apkalpo zemsprieguma tīklus šajos ciemos un pērk elektroenerģiju no Rīgas Centrālo elektrisko tīklu (CET) Ķekavas tīklu rajona.

Jaunmārupes ciemā ir uzstādīts koģenerators.

Pagasta teritorijā esošās transformatoru apakšstacijas un gaisvadu un kabeļu elektrolīnijas *skatīt 26. kartoshēmā.*

2.3.8.4. Atkritumu saimniecība

Atkritumu apsaimniekošanas sakārtošana atbilstoši prasībām Mārupes pagastā ir uzsākta, sagatavojot un apstiprinot saistošos noteikumus nr.7 par atkritumu apsaimniekošanu. Mārupes pagasta padomei ir noslēgts līgums ar SIA “VĒRSIS RO” par sadzīves atkritumu savākšanu un nogādāšanu Mārupes pagasta izgāztuvē. Iedzīvotājiem sadzīves sauso atkritumu savākšanu kā pakalpojumu piedāvā arī BOMPAS “Mārupes komunālie pakalpojumi”, kas Mārupes, Tīraines un Skultes ciemos konteineros savāc atkritumus bez šķirošanas. Jaunmārupes ciemā šo pakalpojumu piedāvā SIA “Nelsen – Rīga atkritumu saimniecība”.

Kopējais saražotais atkritumu daudzums Mārupes, Tīraines un Skultes ciemos ir aptuveni 3000 m³. Atkritumu šķirošana nenotiek, ir izveidotas atkritumu konteineru novietnes. BOMPAS “Mārupes komunālie pakalpojumi” rīcībā ir 2 atkritumu savācēji. Kopējais gadā saražotais atkritumu daudzums Jaunmārupē ir 1586 m³, tai skaitā sadzīves atkritumi - 1537,9 m³.

Atkritumu savākšanas maršrutus *skatīt 27. kartoshēmā.*

Mārupes pagastā tiek nodrošināta vides aizsardzības prasībām atbilstoša vietējās atkritumu izgāztuves apsaimniekošana, ko veic SIA “Meliorators-J”. Izgāztuve ir izvietota Cenu tīreļa dienvidaustrumu izstrādātajā daļā 3 ha platībā (uz privātās zemes). Izgāztuves ekspluatācija ir intensīva - gadā ievēd ap 10 000 m³. Atkritumi tiek apbērti ar grunti un šķīroti pa frakcijām (PET, baltais un krāsainais iepakojuma stikls, plēve, kartons, metāls, koks, plastmasa, autoriepas u.c.).

2002.-2003.g. ir uzsāktas būtiskas pārmaiņas, kuru uzdevums ir sākt veidot šķirošanas laukumu, pilnveidot kompostēšanas lauku izveidi, veikt sabiedrības izglītojošo darbu par atkritumu

šķirošanas nepieciešamību un atkritumu otrreizējo pielietojumu, elektrificēt Mārupes pagasta izgāztuvi un tai pieguļošo teritoriju, vienlaicīgi nodrošinot modernākas apsaimniekošanas iespējas.

Mārupes pagasta sauso sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sakārtošanai apstiprināti saistošie noteikumi un arī turpmāk pakalpojumus iedzīvotājiem sniegs atkritumu transporta uzņēmumi, tuvākajos gados apglabāšanas vieta mainīsies, tas varētu būt Getliņi vai Zemgales reģiona poligons. Esošās izgāztuves teritorija rekultivējama, izstrādājot projektu un izveidojot monitoringu. Šeit varētu veidot šķiroto atkritumu savākšanu un nolietotās mājsaimniecības tehnikas demontāžu un utilizāciju, kā arī zaļo un būvatkritumu apstrādi.

2.3.8.5. Meliorācijas sistēmas raksturojums

Mārupes pagasts dienvidos robežojas ar purvu masīvu, kas ir Rīgas pilsētas īpašumā. No šī masīva iztek trīs mazupītes, kas iekļautas valsts uzraudzībā – ekspluatācijā:

- 1) Mārupīte $F=35,4 \text{ km}^2$, garums 11 km. Tā ir Daugavas kreisā krasta pieteka, kurai uzplūst:
 - koplietošanas novadi – 34,7 km;
 - koplietošanas kontūrgrāvji – 12,8 km;
 - koplietošanas segtie novadi – 2,971 km;
- 2) Mārupītes augšgala baseina ūdens noteka no pik. 25/20 līdz pik. 65/80 $F=1,2 \text{ km}^2$, garums 4,06 km – iztek no Mārupītes un ietek Mārupītē (saskaņā ar nodošanas aktu no 2002. gada 18. jūnija);
- 3) Neriņa $F=115,2 \text{ km}^2$, tās garums ir 18 km, un tā ietek Babītes ezerā. Neriņas upei uzplūst:
 - koplietošanas novadi – 46,4 km;
 - koplietošanas kontūrgrāvji – 34,2 km;
 - koplietošanas segtie novadi – 1,171 km;
- 4) Dzilnupe $F=51 \text{ km}^2$, tās garums ir 13 km, un tā ietek Babītes ezerā. Dzilnupītei uzplūst:
 - koplietošanas novadi – 36,9 km;
 - koplietošanas grāvji – 11,98 km.

Mārupīte 5,0 km tek pa Rīgas pilsētas teritoriju, pārējā daļa ir Rīgas rajona Mārupes pagasta un Olaines pagasta teritorijā. Ietekmētās platības no Mārupītes pārplūšanas (nepietiekami ātra ūdens novadīšana) ir ap 1200 ha lauksaimniecībā izmantojamo zemju un pārējā platība ir purvi. Mārupīte tek pa lēzenām platībām, tādēļ ūdens līmeņa garenkritumi ir nelieli un sastāda 0,15 – 0,30%. Jau 1988. gadā “Meliorprojekta” izstrādātajā darbā “Promteku regulēšanas un konstrukciju shēma Rīgas rajonā” atzīmēts, ka Mārupītes gultnes dimensija nenodrošina pieguļošo meliorācijas objektu optimālu nosusināšanu un virsūdeņu novadīšanu, tādēļ autori iesaka gultnes pārtīrīšanu posmā no 3,8. km līdz 7,3 km. Darbs ir sarežģīts, jo šajā posmā lielā daļā Mārupīte tek pa nostiprinātu dzelzsbetona tekni, kura ir piesērējusi un iebūvēta par seklu apmēram 0,6-0,8m, kā arī ir daudz apakšzemes komunikāciju (sakaru un elektrības, ārējā apgaismojuma kabeļi, gāzes un ūdensvada pievadi individuālām dzīvojamām mājām).

Ja pirms 10 gadiem Mārupītei pieguļošās platības izmantoja kā pļavas un ganības, nosusināšana, t.sk. drenāžu tīkls lauksaimnieciskajai ražošanai (nokrišņu ūdens novadīšanai) apmierināja, pašlaik platības pārņemtas privātīpašumā, un šajās platībās izvērstā intensīva privātmāju būvniecība – nepieciešamai nosusināšanas normai ar ūdens novadīšanu jābūt citai.

Mārupītes augšgala meliorētās platības atrodas ūdensšķirtnē starp Mārupītes un Neriņas upēm. Daļa no ūdens notekām izbūvētas ar bezkrituma ūdens tecī uz Neriņu, daļa – uz Mārupīti. Tā kā platības ir līdzenas, ar maziem ūdenskritumiem, grāvji aizplūduši, tādēļ ūdens notece no platībām ir neapmierinoša, radot nepietiekamus nosusināšanas apstākļus un pat platību pārpurvošanos, ko pastiprina aktīva bebru darbība. 1997. gadā Mārupes pagasta Meliorācijas sabiedrība pēc savas iniciatīvas veica Mārupītes augšgala baseina platību izpēti, lai rastu risinājumu platību intensīvai nosusināšanai. Iegūtie dati pierādīja, ka iespējams veikt Mārupītes augšgala padziļināšanas darbus, nekaitējot agrāk izveidotajiem upes gultnes nostiprinājumiem, pārvirzot

augšgala baseina noteci apkārt Mārupītes nostiprinātajam posmam, izmantojot jau esošo novadu tīklu, to rekonstruējot un padziļinot. Izraktā grunts jāparedz izmantot būvlaukumu un ceļu būvniecībā. 1997. gada 30. aprīlī Mārupes pagasta padome noklausījās pagasta Meliorācijas sabiedrības priekšlikumu par Mārupītes gultnes rekonstrukciju un nolēma piekrist Mārupītes atslogošanas un rekreācijas projekta izstrādāšanai. Arī LR Zemkopības ministrijas speciālisti akceptēja Mārupes pagasta mazo upju darbības uzlabošanas programmas ietvaros un nolēma ieteikt Mārupes pagasta Meliorācijas sabiedrībai sagatavot nepieciešamo projekta dokumentāciju un vienlaicīgi iekļāva Valsts investīciju programmā ar piebildi, ka vides pilnīgai sakārtošanai jāizstrādā jauns projekts atbilstoši pagasta attīstības plānā noteiktajam zemes izmantošanas mērķim. Šo projektu daļēji realizēja 1998. – 2002. gadam. Projekts deva iespēju uzsākt būvniecību Māras ciemam un citiem objektiem.

Mārupītes baseina pieteka pa novadu no “Wess auto” līdz Mārupītei - nav veikts koplietošanas tīkla izvērtējums un sakārtošana jaunās infrastruktūras vajadzībām, un tādēļ šeit izveidojusies krīzes situācija, jo sajaukta vecā koplietošanas sistēma un nav izveidots jaunais ūdens novadošais tīkls. Tālākā būvniecībā šis jautājums tiks risināts ar Mārupes pagasta būvvaldes iniciatīvu, piesaistot investīcijas.

Jāprecizē koplietošanas tīkla ūdens sateces baseins starp Neriņu un Mārupīti. Patreizējos apstākļos tas ir iespējams, jo arī caur lidostas teritoriju iespējams novadīt ūdeni dabīgā kritumā uz Neriņas upi un novērst nepilnības arī šajā teritorijā.

Neriņa plūst caur Jaunmārupes ciemu un Skultes ciemu, kur tālāk šķērso Babītes pagastu.

Neriņas upe no piketa 59/20 līdz 138/50 tek pa Mārupes pagasta teritoriju, kur tālāk tās augštece sadalās divos koplietošanas novados, kas nes ūdeņus no Bierīņu purva ar tam piegulošām platībām, un no Medema purva ar tam piegulošām platībām ar kopējo noteci no 3100 ha lielas platības.

Neriņas gultnes posms no pik. 59/20 līdz pik. 80/70 ilgu laika periodu bija padomju karaspēka valdījumā. Šis posms ir ļoti pielūžņots, kaut gan 1998. gadā šī upe tika tīrīta, piesārņojuma procesu pastiprina Skultes ciema notekūdeņi un sadzīves atkritumu piesārņojums, ko rada tuvējo mazdārziņu īpašnieki un apsaimniekotāji.

Neriņa no pik. 121/00 līdz pik. 143/60 tek caur Jaunmārupes ciemu. Šajā posmā upes gultne tiek piemēslota ar sadzīves atkritumiem, kā arī to izklaidus šķērso dažādas komunikācijas, kas pilnībā aizsprosto ūdensteci. No pik. 133/60 ietek lielizmēra segtais novads, kas pavasara un rudens palos tiek aizsprostots un pilnībā tiek pārtraukta ūdenstece, kā rezultātā applūst māju pagrabi.

Segtais vads ņem ūdeņus no platības, kas nākotnē kļūs par apbūves zemēm, un ūdens novadīšana jārisina kā prioritārs pasākums.

Jaunmārupes ciemā ir izraktas ūdenstilpes - Pavasaru dīķis ar platību 3,1 ha, Gravu dīķis - 1,2 ha, Bērziema dīķis - 5,1 ha un Imaku dīķis. Mārupes ciemā atrodas Aigu dīķis (2 ha). Arī pārējā pagasta teritorijā atrodas mākslīgās ūdenstilpes, kā - Lagatu dīķis, Ceru dīķis u.c.

Dzilnupe ietek Babītes ezerā. Pēc Babītes polderu izbūves, Dzilnupe apvadīta gar poldera dambi un ieplūst Neriņā, kas savukārt poldera apvedkanālā. Lejasgalā 2.5 km garā posmā upes līmeņi atkarīgi no līmeņa svārstībām Babītes ezerā. Upei nav izteiktas ielejas, kā arī plašas palienes. Starp 3.km un 6.km, kur Dzilnupe šķērso kāpu grēdu, krastu augstums sasniedz vairāk kā 3 m. Šajā vietā izveidota Božu ūdenskrātuve, kur robežojas Mārupes un Babītes pagasti. Augštecē Dzilnupe kalpo par promteku Cenas tīreļa ziemeļu daļai, kā arī masīvam uz ūdens šķirtnes ar Mārupītes, Neriņas un Olaines baseiniem.

Laikā no 1958.gada līdz 1970.gadam Dzilnupe vairākas reizes regulēta pa atsevišķiem posmiem, kā rezultātā tā vairāk līdzinās meliorācijas grāvim nekā dabīgai gultnei.

Drenāžas tīkls kopumā ir iebūvēts 818,09 km, tas uz šo brīdi nav precīzi sadalīts pa noteces baseiniem un ir būvēts lielsaimniecības ražošanas vajadzībām. Zeme ir fizisko personu īpašumā; izveidojušies koplietošanas drenu zari, kas apgrūtina drenāžas kopšanu un ekspluatāciju.

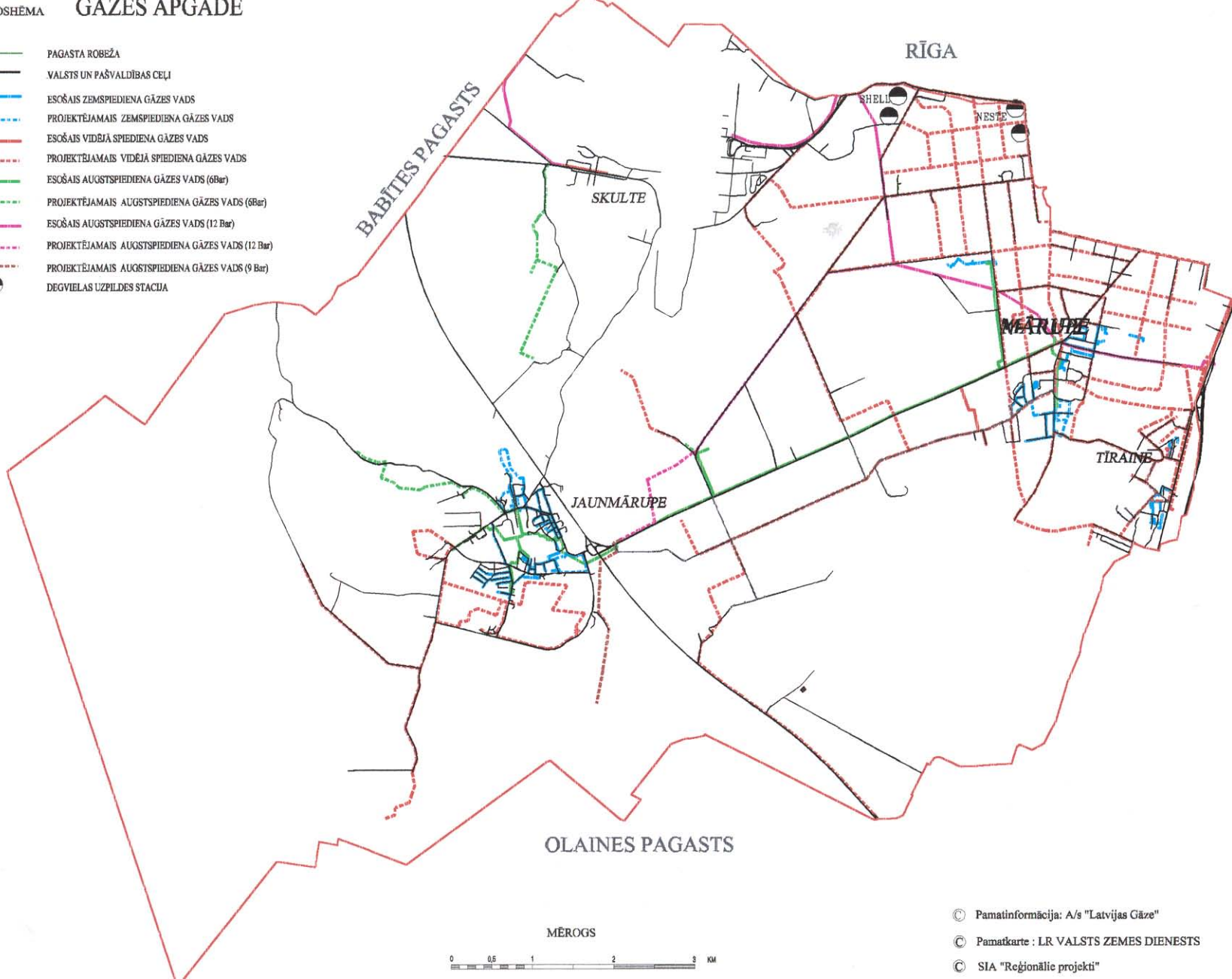
Pasākumi, kas nodrošina meliorācijas sistēmu, būvju un ierīču ilglaicīgu darbību apkopoti 2.12. tabulā.

Meliorācijas sistēmas tīklus un objektus skatīt 7a. kartoshēmā.

2.12. tabula. *Pasākumi meliorācijas sistēmas ilglaicīgas darbības nodrošināšanai*

<i>Nr.p.k.</i>	<i>Darbu veids</i>	<i>Izpildes laiks</i>
1.	Nosusināšanas sistēmu apsekošana un sagatavošana pavasara plūdu ūdens caurvadei (caurteku un citu nosusināšanas sistēmu, būvju un ierīču attīrīšana no ledus, sniega un dažādiem gadījuma priekšmetiem)	marts - aprīlis
2.	Pavasara plūdu un atkušņa ūdeņu novadīšana no nosusinātām zemēm (notekvagu ierīkošana, pasākumi grāvju nogāžu izskalojumu novēršanai)	aprīlis - maijs
3.	Nosusināšanas sistēmu, būvju un ierīču attīrīšana pēc plūdu perioda (grāvju nogāžu nogrūvumu un izskalojumu likvidēšana, iekritušā vai straumes nestā piesārņojuma izvākšana no grāvju gultnes).	aprīlis - maijs
4.	Ūdens noteku (novadi, grāvji, kontūrgrāvji u.c.) kopšanas darbi: <ul style="list-style-type: none"> - pielūžņojuma izvākšana no gultnes un no grāvja drenām; - kokaugu izcīršana gultnē un uz drenām (vismaz 20 m abpus drenu iztekai); - krūmu atvašu izpļaušana un izvākšana no grāvja gultnes un nogāzēm; - piesērējumu tīrīšana grāvjos; - grāvja gultnes nostiprinājumu labošana vai jaunu ierīkošana izskalojuma posmos; - nogāžu apaudzēšana ar daudzgadīgām zālēm; - virszemes ūdens notekrenīšu sakārtošana un nostiprināšana grāvja nogāzē; 	maijs - oktobris
5.	Satiksmes un hidrobūvju (caurtekas, ūdens izlaides un citas būves) regulāri veicamie kopšanas darbi: <ul style="list-style-type: none"> - caurteku uzbērumu apļaušana; - plaisu un izdrupumu aizdare betona konstrukcijās; - būvju nogāžu un nostiprinājumu uzlabošana; - caurteku gala nostiprinājumu sakārtošana un piesērējuma iztīrīšana caurulēs; - metāla, betona un koka konstrukciju krāsojuma un pretkorozijas pārklājuma atjaunošana; 	visu gadu
6.	Nosusināšanas sistēmas sagatavošana darbam ziemas periodā (grāvju, aku un citu svarīgāko būvju apzīmēšana, drenu aku noslēgšana ar vāku, drenu izteku attīrīšana).	oktobris - novembris

- PAGASTA ROBEŽA
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- ESOŠAIS ZEMSPIEDIENA GĀZES VADS
- PROJEKTĒJAMĀIS ZEMSPIEDIENA GĀZES VADS
- ESOŠAIS VIDĒJĀ SPIEDIENA GĀZES VADS
- PROJEKTĒJAMĀIS VIDĒJĀ SPIEDIENA GĀZES VADS
- ESOŠAIS AUGSTSPIEDIENA GĀZES VADS (6Bar)
- PROJEKTĒJAMĀIS AUGSTSPIEDIENA GĀZES VADS (6Bar)
- ESOŠAIS AUGSTSPIEDIENA GĀZES VADS (12 Bar)
- PROJEKTĒJAMĀIS AUGSTSPIEDIENA GĀZES VADS (12 Bar)
- PROJEKTĒJAMĀIS AUGSTSPIEDIENA GĀZES VADS (9 Bar)
- DEGVIELAS UZPILDES STACIJA

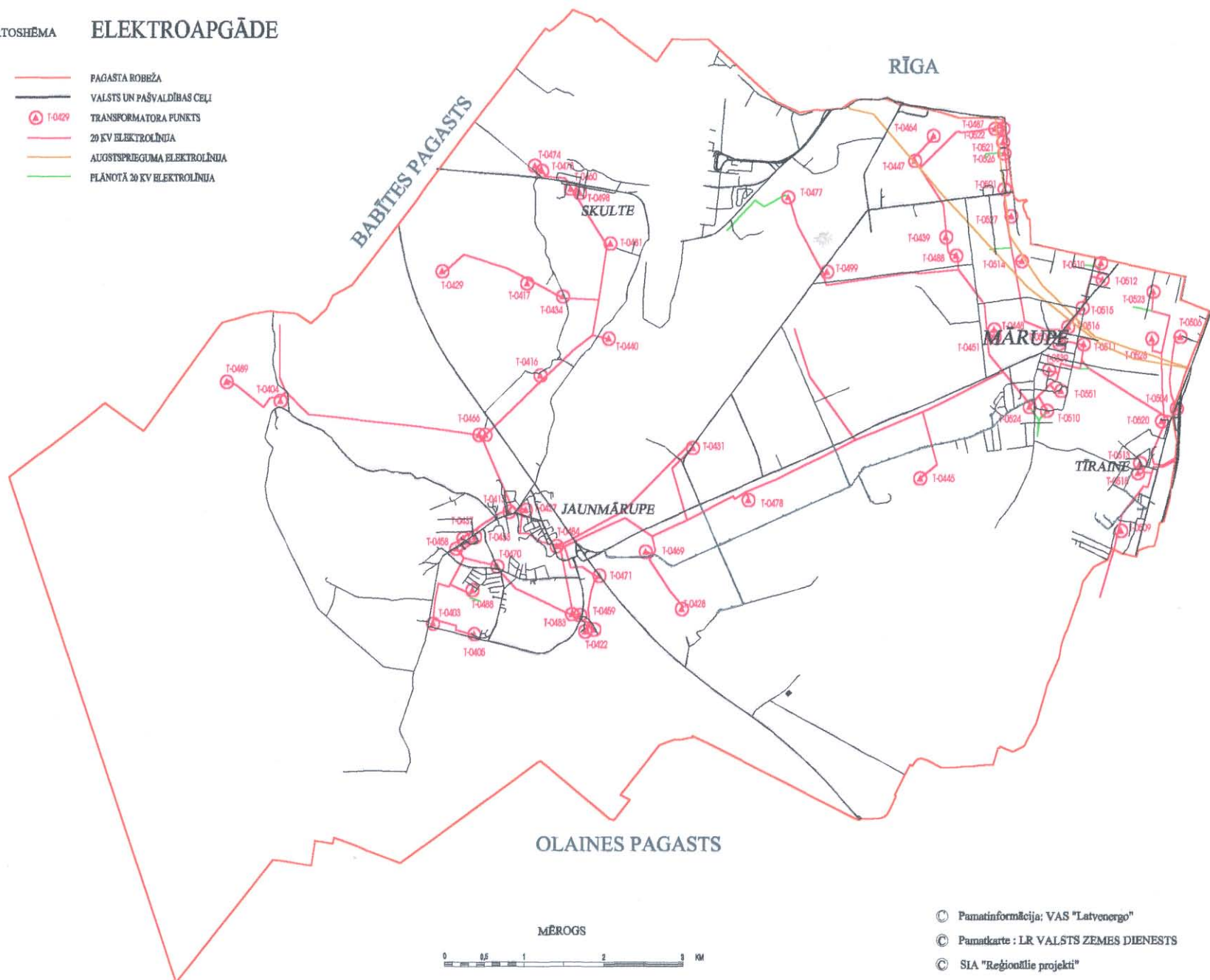
© Pamatinformācija: A/s "Latvijas Gāze"

© Pamatkarte : LR VALSTS ZEMES DIENESTS

© SIA "Reģionālie projekti"

ELEKTROAPGĀDE

- PAGASTA ROBEŽA
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- Ⓐ T-0429 TRANSFORMATORA PUNKTS
- 20 KV ELEKTROLĪNĪA
- AUGSTSPRIEGUMA ELEKTROLĪNĪA
- PLĀNOTĀ 20 KV ELEKTROLĪNĪA

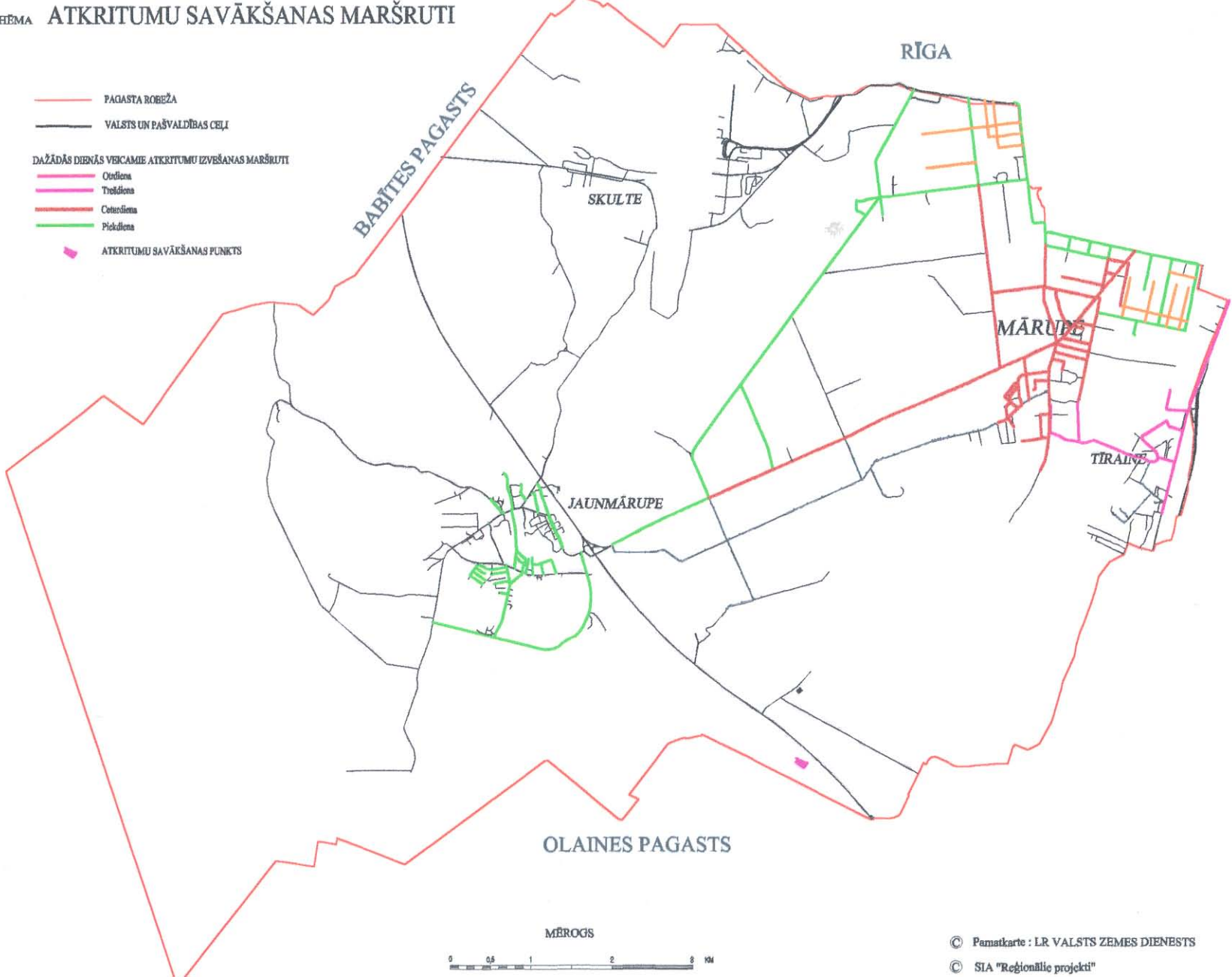

Ⓒ Pamatinformācija: VAS "Latvenergo"

Ⓒ Pamatkarte : LR VALSTS ZEMES DIENESTS

Ⓒ SIA "Reģionālie projekti"

- PAGASTA ROBEŽA
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- DAŽĀDĀS DIENĀS VEICAMIE ATKRITUMU IZVEŠANAS MARŠRUTI**
- Otrdiena
- Trešdiena
- Ceturdiena
- Piektdiena
- ATKRITUMU SAVĀKŠANAS PUNKTS

MĒROGS

2.3.9. Civilās aizsardzības un paaugstināta riska objekti

Mārupes pagasta teritorijā atrodas vairāki civilās aizsardzības un paaugstināta riska objekti.

Paaugstinātas bīstamības un riska teritorijas un objekti

1. Ugunsnedrošie un sprādzienbīstamie objekti, ugunsbīstamās teritorijas:
 - SIA "Mārupe" degvielas glabātuve;
 - SIA "Mārupe" gāzes apkures katlumāja;
 - VAS lidosta "Rīga" teritorija, t.sk. lidostas degvielas uzpildes stacija;
 - DUS "Shell Latvia";
 - DUS "Neste";
 - Gāzes uzpildes stacija – SIA "Kubs E";
 - Gāzes uzpildes stacija SIA "ES Gāze";
 - Maģistrālais gāzes vads – no Ventas ielas uz lidostu;
 - Maģistrālais naftas vads – šoseja A5 – Salaspils virziens;
 - Bieriņu purvs;
 - Kūdras purvi Olaines virziena, Medema purvs, Bieriņpurvs, it sevišķi karjera zonā.
2. Ķīmiski bīstamie objekti:
 - Saldētava pie zvēru fermas "Vētras";
 - SIA "Mārupe minerālmēsļu glabātuve.
3. Masu pulcēšanās objekti un vietas:
 - Mārupes vidusskola;
 - Pirmsskolas izglītības iestāde "Lienīte";
 - Pirmsskolas izglītības iestāde "Tīraine";
 - Mārupes pamatskola Tīraines ciemā;
 - Skultes pamatskola;
 - Mārupes mūzikas un mākslas skola Jaunmārupes ciemā;
 - Mārupes pagasta padomes ēka, teritorija;
 - Mazcenu bibliotēka;
 - VAS lidosta "Rīga".
4. Transporta uzņēmumi:
 - SIA "Mārupe";
 - VAS lidosta "Rīga";
 - "Leda SL".

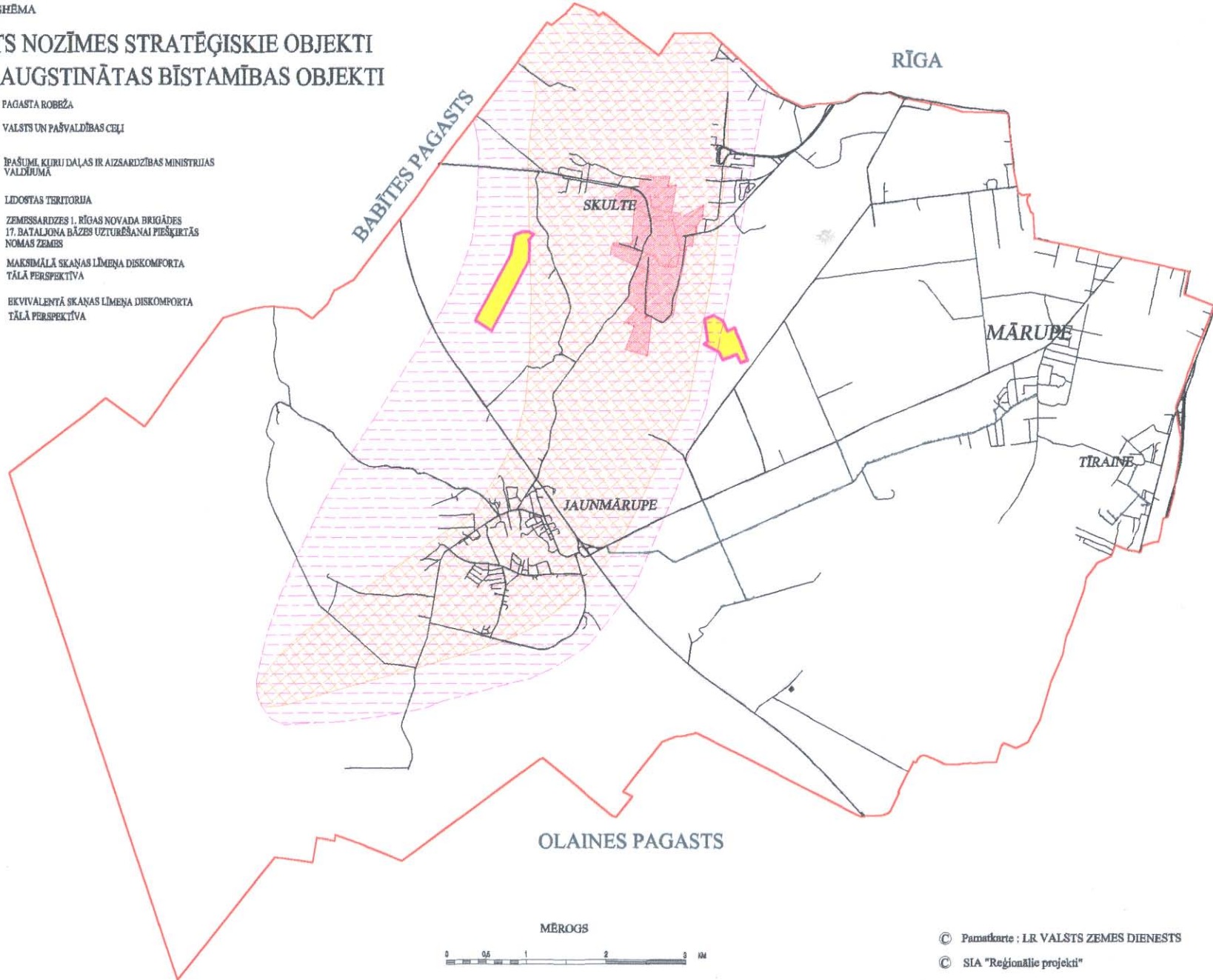
Valsts aizsardzības un civilās aizsardzības teritorijas un objekti

1. VAS lidosta "Rīga".
2. Zemessardzes 1.Rīgas novada brigādes 17.bataljoan bāze.
3. Daudzdzīvokļu namu masīvs Mārupē.
4. Daudzdzīvokļu namu masīvs Jaunmārupē.
5. Daudzdzīvokļu namu masīvs Skultē.
6. Daudzdzīvokļu namu masīvs Tīrainē.

Valsts nozīmes stratēģisko objektu izvietojumu *skatīt 28.kartoshēmā.*

VALSTS NOZĪMES STRATĒGISKIE OBJEKTI UN PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTI

- PAGASTA ROBEŽA
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- ĪPAŠĪMI KĪRŪ DAĻAS IR AIZSARDZĪBAS MINISTRIJAS VALDĪJUMA
- LĪDOSTAS TERITORĪJA
- ZEMESSARDZES 1. RĪGAS NOVADA BRIGĀDES 17. BATALJONA BĀZES UZTURĒŠANAI PIEŠĪKĪTĀS NOMAS ZEMES
- MAKSIMĀLĀ SKAŅAS LĪMEŅA DISKOMFORTA TĀLĀ PERSPEKTĪVA
- EKVIVALENTĀ SKAŅAS LĪMEŅA DISKOMFORTA TĀLĀ PERSPEKTĪVA

MĒROGS

0 0,5 1 2 3 KM

3. MĀRUPES PAGASTA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PRIEKŠLIKUMI

3.1. Kopējā teritorijas attīstības koncepcija

Mārupes pagasta sabalansētas attīstības nodrošināšanai teritorijas attīstība plānojuma aprēķina periodā 2002- 2014 iedalāma divos posmos. Laika perioda sadalījums ļaus Mārupes pagastā plānot kapitālieguldījumus pagasta infrastruktūras izveidei. Kopējo attīstības vīziju - **Mārupes pagasts kā pievilcīga teritorija dažāda veida darījumu objektiem, kā arī izdevīga un kvalitatīva dzīves vide pagasta iedzīvotājiem un vienlaicīgi kā augsti attīstīta lauksaimnieciskās ražošanas teritorija** iespējams realizēt 12 gadu periodā. Lai realizētu pagasta attīstības vīzijas nospraustos mērķus un vienlaicīgi respektētu esošo teritorijas izmantošanu, Mārupes pagasta teritorijas paredzētais attīstības modelis sasniedzams pakāpeniski:

1) 10 gadu laika posms, kad lauksaimniecība ir saglabājama kā galvenā attīstības prioritāte un paredzama pakāpeniska darījumu objektu izvietojšanās lidostas „Rīga” tuvumā un gar galvenajiem autoceļiem; dzīvojamās teritorijas paredzēts izvietot galvenokārt teritorijās ar jau nodrošinātu infrastruktūru.

2) teritorijas plānojuma aprēķina periodā 12 gadus paredzēta aktīvāka darījuma teritoriju izvietojšanās gar autoceļiem, kā arī dzīvojamo un jauktu dzīvojamo un darījuma teritoriju izvietojšanās visā pagasta teritorijā.

Mārupes pagasta teritorijas attīstībā ir iezīmējami galvenie virzieni:

1. Savrupmāju apbūve ar kvalitatīvu dzīves vidi. Šis apbūves veids ir tradicionāls. Vērojams liels pieprasījums pēc kvalitatīvām dzīvojamām apbūves teritorijām, kas vienlaicīgi pieprasa atbilstošu apkalpes objektu izvietojumu. Pakāpeniski paredzēts veidot plašas savrupmāju apbūves teritorijas. Savrupmāju teritorijas paredzēts izvietot tikai inženiertehniski atbilstošās teritorijās. Tādēļ to attīstība veidrojama pakāpeniski atbilstoši pagasta infrastruktūras apjomam. Savrupmāju apbūvi paredzēts veidot tuvināti esošajai savrupmāju apbūvei, kā arī tuvināti perspektīvajiem darījuma objektiem.
2. Mārupes izdevīgā ģeogrāfiskā stāvokļa dēļ paredzama aktīva darījuma teritoriju paplašināšanās. Mārupi šķērso vairāki valsts nozīmes autoceļi, pagasta teritorijā atrodas lidosta, kā arī pagasta tiešais tuvums Rīgai ir nozīmīgi faktori darījuma teritoriju pastiprinātais attīstībai. Jau ir uzsākta darījumu teritoriju izvietojšana gar Ulmaņa gatvi un pie lidostas un lidostas pievedceļa. Perspektīvā paredzama papildus darījuma teritoriju izvietojšanās gar autoceļu A5 un Jaunmārupe-Mārupe ceļu P132
3. Lai nodrošinātu vizuālās uztveres daudzveidību un saglabātu Mārupes pagasta unikālo tēlu un mērogu, paredzēts jaukti izvietot savrupmāju un mazstāvu apbūves teritorijas kopā ar mazaizsaimniecību teritorijām. Mazsaimniecību teritorijas paredzēts saglabāt tiešā dabas teritoriju tuvumā, lai novērstu pastiprinātu antropogēno slodzi uz dabas teritorijām un lai veidotu pāreju no urbanizētās vides uz dabas teritorijām.

4. Kā jauns saimnieciskās darbības veids, kas paredzēts Mārupes pagasta iedzīvotāju atpūtas un interešu tūrisma veicināšanai, paredzēts veidot rekreācijas- darījumu teritorijas. Darījuma teritorijas, kas saistītas ar tūrismu un dabas izpēti paredzēts izvietot Mārupes pagasta D daļā Cenu tīreļa tuvumā, tālākajā perspektīvā Medema purva teritorijā un pie dabīgajām un mākslīgajām ūdenskrātuvēm.
5. Kā tradicionālu Mārupes pagasta saimniecisko darbību saglabāt lauksaimniecību, veidojot to balstītu uz modernām tehnoloģijām un pielietojot intensīvas apsaimniekošanas metodes.

3.2. Dabas teritoriju izmantošana un ilgtspējīgas vides nodrošināšana

Doma, ka cilvēcei nepieciešams “dzīvot taisnīgi dabas sniegto līdzekļu robežās” ir pamatā vairumam ilgtspējīgas attīstības definīciju, kaut vai Bruntlandes komisijas aicinājumam “...neapdraudēt nākamo paaudžu spēju apmierināt viņu vajadzības.”

Dabas kapitāls nozīmē jebkurus dabas resursu krājumus, dabas kapitāls un no tiem gūtie ienākumi ir dabiskais ienākums. Atjaunojamais dabas kapitāls ir mežs ar pastāvošām sugām un ekosistēmām, uzturēdams pats sevi, izmantojot saules enerģiju un fotosintēzi. Papildināmais dabas kapitāls aptver virszemes, pazemes ūdeņu krājumus, atmosfēras slāni, kā arī ozona stratosfēras slāni. Šie dabas kapitāla krājumi ir būtiski nepieciešami dzīvības nodrošināšanai, to papildināšanās un atjaunošanās ir savstarpēji saistīts cikls.

Neatjaunojamā dabas kapitāla formas - fosilais kurināmais, minerāli līdzinās saražotu preču krājumam, izmantojot to, likvidējas krājumi, pārtopot citā vērtības produktā.

Ilgspējīga izmantošana vērsta uz cilvēka šauri funkcionālo interešu pārstāvību, paredzot minimālas biofizikālās prasības cilvēka izdzīvošanai, neņemot vērā apkārtējo veselo ekosistēmu un sugu saglabāšanu.

Mārupes pagasta nozīmīgākais “dabas kapitāls” ir mežu un purvu teritorijas. Šo teritoriju apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķu sasniegšanai ir nepieciešama sadarbība ar mežu un purvu teritoriju īpašniekiem - Rīgas pilsētu un privātpersonām.

Rīgas pilsētas mežu apsaimniekošanas mērķos ir paredzēts iestrādāt ilgtermiņa pasākumus, lai nodrošinātu:

- vietējiem iedzīvotājiem iegūt blakusizmantošanas produktus;
- nodrošināt rekreācijas iespējas;
- saglabāt dabisko mežu biotopus, reto un aizsargājamo sugu biotopus;
- neveikt darbības, kas samazina to vērtību;
- padziļināti veikt mežu biotopu vērtēšanu, nosakot mežaudžu atslēgu biotopus.

Izmantojot mežu rekreācijas, organizētā tūrisma attīstībai, noteicošais faktors ir meža ainava, kura iegūst, ja atrodas reljefainā apvidū, mijas ar meža laucēm un pļāvām, kuru saglabāšana būtu iekļaujama meža apsaimniekošanas plānos un pagasta vides sakārtošanas programmā, veidojot ainaviskus veidojumus - Bierīņu purva teritorijā un citur. Plānotā saimnieciskā darbība mežu teritorijās saistīta ar to statusu kā zaļo zonu meža parki ar atsevišķiem īpaši aizsargājamiem meža iecirkņiem (dabiskie meža biotopi, krastu meži, purvu malas). Veicamie saimnieciskie darbi tiek plānoti pēc ilgtspējīgas mežsaimniecības principiem. Pagasta interesēs šajā procesā iesaistīties ar savu piedāvājumu tūrisma taku ierīkošanā, pasākumu līdzdalībā.

Rīgas pilsētai piederošā teritorijā ietilpst Cenu tīrelis, kurā sastopamie biotopi ir iekļauti aizsargājamo biotopu sarakstā. Tīrelis iekļauts ar savām lāmām un ezeriņiem starptautiski putniem nozīmīgo vietu sarakstā. Lieguma daļas apsaimniekošanai nepieciešams

izstrādāt vides apsaimniekošanas plānu, kurš noteiks laika periodus un iespējas purvu taku izbūvei, kā arī apmeklējumiem. Cilvēku interese par iespēju vērot putnus, tos fotografēt to dzīves vidē ir ļoti liela, tāpēc fototūrisma attīstība un pavadoņu dienesta izveide droši vien ir atkarīga no prasmes šo pakalpojumu piedāvāt.

Cenu tīreļa DA daļā stiepijas izstrādāti kūdras lauki kā zemas estētiskās kvalitātes urbanizēta ainava. Likumdošana paredz, ka kūdras ieguves licences izmantotājam jāveic rekultivācijas projekta izstrāde. Rekultivācija var saistīties ar melioratīvo sistēmu likvidāciju, tādējādi panākot purva dabīgo aizaugšanas procesu, iespējama arī daudzveidīgas ainavas izveide ar ūdenskrātuvēm un mežaudzēm, bet jebkurā gadījumā tam nepieciešama izpēte un novērtējums plašākā skatījumā par ietekmi uz pieguļošajām teritorijām.

Mārupes pagasta ainavu aizsardzību sarežģī pilsētas tuvums un tās ietekme, kas skar saimnieciskās darbības un bioloģiskās un ainavu daudzveidības saglabāšanas saskares punktus. Ainavas mozaīkveida struktūras saglabāšana, nodrošinātu šīs teritorijas identitātes saglabāšanu.

Par rūpīgu tālāko izpēti teritorijas rekultivācijai un izmantošanai būtu jāuzskata Tīrainei pieguļošā Medema purva daļa ar ūdens lāmām un Stūnīšu ezeriem. DR daļā gar apvedceļu lauksaimnieciski izmantojamās zemes pāriet purva teritorijās, ZR - pļavās, kuras nodrošinātu zaļo zonu starp lauksaimnieciski izmantotām un apbūvētām teritorijām paralēli ceļam Mārupe - Jaunmārupe. Šīs teritorijas izmantošana būtu jāveido kā rekreācijas zona ar dažādu funkcionālo iedalījumu. Varbūt varētu būt arī speciāli celiņi jātniekiem, skrituļslidotājiem, parka šķēršļu joslas u.c. Bieriņu purvam ir jāizstrādā rekultivācijas projekts.

Pagasta teritorijas ūdensteces meliorācijas būvniecības ietekmē zaudējušas savu ainaviskumu, bet tas nenozīmē, ka ūdens kvalitāte jautājumi nav būtiski, kvalitātes kontrole un atbilstība ir nodrošināma ar pasākumu kompleksu, kas apskatīts 2.2.3. sadaļā "*Vides kvalitāte*".

Lielāka vērtība kā rekreācijas resursam un arī ainavas elementam jāpievērš pagasta teritorijā esošajām ūdenskrātuvēm un to apsaimniekošanai. Jaunmārupes centrā esošās ūdenskrātuves ir iekļautas dabas parka teritorijā, būtu nepieciešams precizēt to izmantošanas mērķus (tikai ainavisks elements, rekreācijai, peldēšanās, ūdens velosipēdi utt.) Ūdenskrātuves varētu veidot gan izstrādātā Bieriņu purva vietā, gan nosakot Medema purva izstrādātās daļas rekultivācijas plānojumu, vienlaicīgi precizējot to izmantošanu un nozīmi jau esošajās.

3.3. Pagasta teritorijas arhitektoniski telpiskā uzbūve un teritorijas izmantošana

Arhitektoniski telpiskās sistēmas pamatā ir galveno apdzīvoto vietu vēsturisko centru akcentēšana – Mārupe, Jaunmārupe, Tīraine, tos papildinot ar apkalpes objektiem un paredzot to vizuālo uzlabojumu, pielietojot vertikālus un horizontālus akcentus. Tuvināti centriem paredzēta savrupmāju apbūve. Tuvu Rīgas robežai un pie izdevīgiem sabiedriskā transporta mezgliem (autotransporta, dzelzceļa) ir veidojama mazstāvu apbūve.

Esošās darījuma teritorijas ir izvietojušās gar Rīgas robežu un Lidostas tuvumā. Lai nodrošinātu pagasta ekonomiskās situācijas augšupeju, ir paredzēta jaunu darījuma teritoriju izveidošana. Lineāru darījumu centru izvietošana paredzēta gar galvenajām automaģistrālēm. Automaģistrāļu krustpunktos, lai uzsvētu iebraukšanu Mārupes pagastā, veidojami vertikāli akcenti.

Meži un purvi tiek saglabāti kā unikālas vērtības. Katram tipam ir sava apsaimniekošanas sistēma. Lai šīs dabas vērtības popularizētu un veidotu organizētu atpūtnieku plūsmu, ir paredzētas rekreācijas – darījumu teritorijas atpūtas nodrošināšanas objektu izvietošana. Šajās teritorijās iespējams izvietot atpūtas bāzes, viesnīcas, kafejnīcas un tamlīdzīgus objektus. Cenu tīreļa tuvumā ir veidojamas atpūtas bāzes dabas izpētes tūrisma organizēšanai. Lai nodrošinātu Mārupes pagasta un tuvāko rajonu iedzīvotāju atpūtu, Medema purvā pēc tā izstrādāšanas būtu veidojams aktīvās atpūtas dabas parks.

Mārupes pagasta teritorijas bilanci *skatīt 3.1.tabulā.*

3.1. tabula. Mārupes pagasta teritorijas bilance

N.p. k.	Teritorijas izmantošanas veids	Esošais, platība (ha)	%	Perspektīvais 10 gadu aplēses periodā, platība (ha)	%	Perspektīvais 12 gadu aplēses periodā, platība (ha)	%
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Savrupmāju teritorijas	260,9	2,5	803,2	7,9	886,2	8,5
2.	Daudzstāvu dzīvojamās teritorijas	25,2	0,2	33,0	0,3	33,0	0,3
3.	Mazstāvu dzīvojamās teritorijas	-	-	129,8	1,2	129,8	1,1
4.	Darījumu teritorijas	23,9	0,2	279,3	2,7	872,1	8,5
5.	Jauktas dzīvojamās un darījumu teritorijas	-	-	246,8	2,3	530,4	5,1
6.	Sabiedrisko objektu teritorijas	72,7	0,7	80,0	0,8	80,0	0,8
7.	Ražošanas teritorijas	182,8	1,7	157	1,4	157	1,4
8.	Noliktavu - komunālās teritorijas	-	-	7,24	0,1	7,24	0,1
9.	Ielas un ceļi	459,9	4,5	489,3	4,7	580,0	5,7
10.	Mazsaimniecību teritorijas	-	-	817,6	8,1	303,1	2,9
11.	Lauksaimniecības teritorijas	5562,9	53,5	2065,6	20,9	1630,0	16,0
12.	Meži	2467,3	23,7	2467,3	23,7	2467,3	23,7
13.	Rekreācijas teritorijas	-	-	246,7	2,3	246,7	2,3
14.	Kapi	10,4	0,1	15,4	0,1	15,4	0,1
15.	Ūdens baseini	30,2	0,3	30,2	0,3	30,2	0,3
16.	Purvi	1259,3	12,2	1259,3	12,1	1259,3	12,1
17.	Vasarnīcu teritorijas	-	-	27,8	0,3	27,8	0,3

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
18.	Lidosta	466,2	4,5	466,2	4,4	466,2	4,4
19.	Valsts nozīmes stratēģiskie objekti	669,6	6,4	669,6	6,4	669,6	6,4
20.	Pārējās teritorijas	7,3	0,1	-	-	-	-
21.	Kopā	10391,3	100	10391,3	100	10391,3	100

3.3.1. Apdzīvojuma struktūra

Mārupes pagasta attīstībā laika periodā līdz 2014. gadam ir paredzēts būtisks iedzīvotāju skaita pieaugums, ko veicinās jaunu dzīvojamo teritoriju izveide, kā arī plašu darījuma teritoriju izveide. Mārupes pagasta apdzīvojuma blīvuma palielināšanos būtiski ietekmēs Rīgas iedzīvotāju migrācija uz Mārupi, jo Mārupes pagasts atrodas tiešā Rīgas tuvumā un tajā pašā laikā pagastā ir saglabājušās plašas neapbūvētas dabas teritorijas. Teritorijas plānojuma aprēķina periodā principiāli tiek saglabāta esošā pagasta apdzīvojuma struktūra. Papildus jau esošajām apdzīvotajām vietām paredzēts izvietot jaunas apdzīvotas vietas, kur prognozējama strauja savrupmāju būvniecība. Mārupes pagasta teritorijas plānojumā perspektīvās apdzīvoto vietu robežas ir noteiktas pēc perspektīvā paredzamā apdzīvojuma. (*skatīt kartoshēmu nr.29 „Perspektīvās apdzīvoto vietu (ciemu) robežas” un 3.1.attēlu*)

Kā jauna apdzīvota vieta ir paredzēti Tēriņi. Pašreiz tā ir daļēji apbūvēta teritorija. Gar K.Ulmaņa gatvi ir izvietojusies darījuma objekti, pārējā teritorijā izkļiedēti izvietotas savrupmājas. Pēc ielu tīkla un komunikāciju izbūves paredzama iedzīvotāju skaita palielināšanās līdz 3000. Tēriņos paredzēts izvietot darījuma teritorijas un jauktas dzīvojamās un darījumu teritorijas gar galvenajām ielām un dzīvojamās teritorijas iekškvartālos.

Mārupes pagasta administratīvais centrs saglabājams Mārupes ciemā. Arī Mārupes ciemā paredzama strauja iedzīvotāju skaita palielināšanās. Ciemā attīstāma savrupmāju būvniecība, jo ir izveidots optimāls ielu tīkls un nodrošinājums ar inženierkomunikācijām.

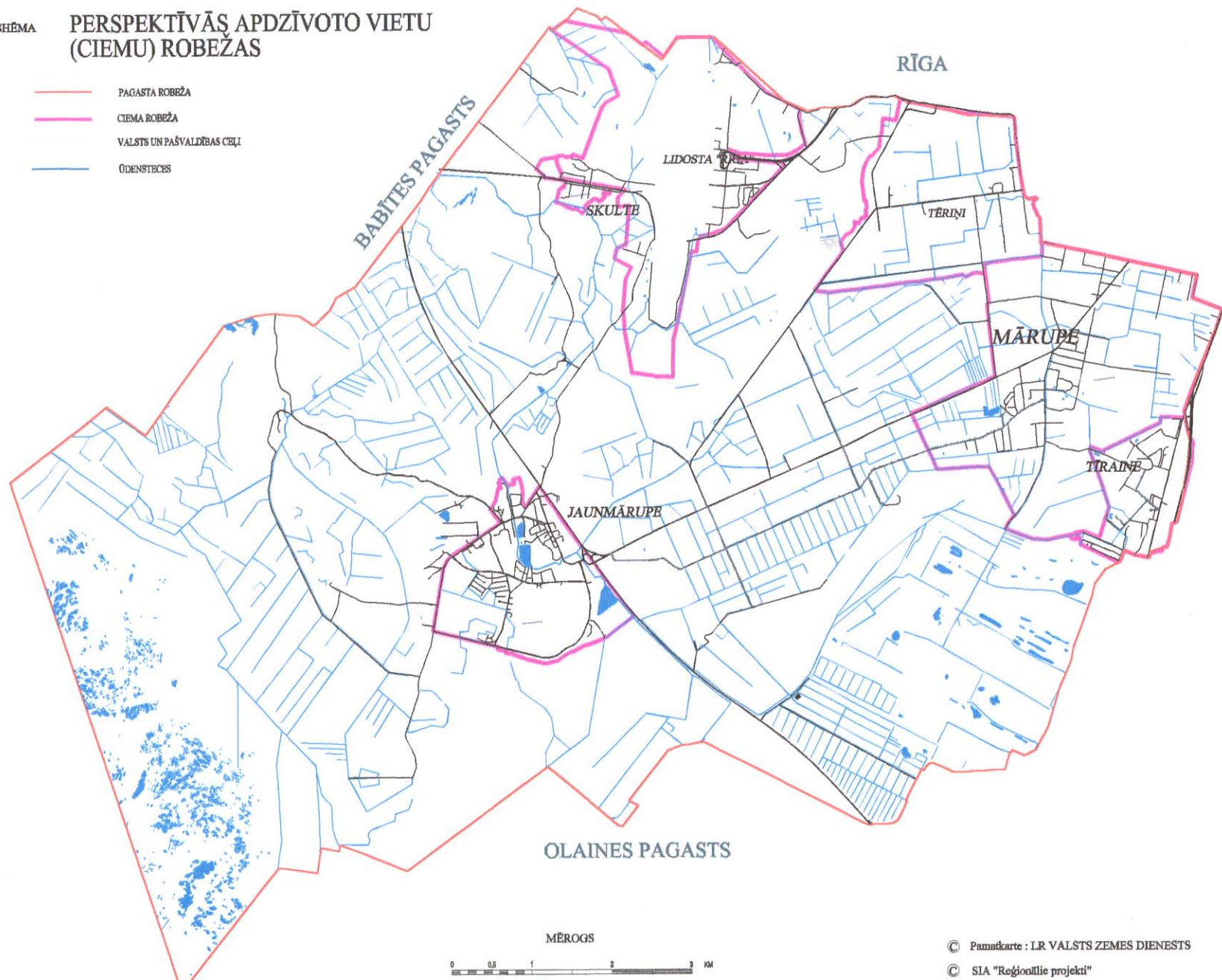
Jaunmārupes ciema struktūra principiāli ir saglabājama. Paredzami papildinājumi savrupmāju apbūvē, kā arī iespējama esošo daudzstāvu dzīvojamo teritoriju papildināšana ar vairākstāvu ēkām. Kopumā Jaunmārupē paredzama iedzīvotāju skaita dubultošanās. Tādēļ ir paredzama jaunu apkalmes objektu izvietošana. Pašlaik Jaunmārupē ir izvietojusies vairāki ražošanas objekti, kurus paredzēts funkcionāli pārveidot par darījuma objektiem, kuros varētu izvietoties lauksaimniecības produktu apstrādes uzņēmumi, apvienoti ar tirdzniecības objektiem.

Radikāli paredzama Skultes ciema pārveide. Skultes ciems daļēji ietilpst Starptautiskās lidostas „Rīga” teritorijā, kā arī pilnībā ietilpst paaugstināta lidostas radītā trokšņa zonā. Tādēļ Skultes ciems ir veidojams kā ražošanas un darījuma objektu teritorija. Ciemā būtu veidojami ražošanas objekti, kas funkcionāli sadarbotos ar lidostu. Esošās dzīvojamās ēkas būtu pārveidojamas par īslaicīgas uzturēšanas dzīves vietām (viesnīcas, dienesta viesnīcas) tuvējo ražošanas objektu darbiniekiem. Neatbilstošu dzīves apstākļu dēļ paredzama krasa iedzīvotāju skaita samazināšanās.

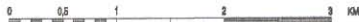
Tīraines apbūves struktūra ir saglabājama. Paredzama darījuma objektu un infrastruktūras sakārtošana. Kā arī paredzama tieša kvalitatīva savienojuma veidošana ar Mārupes ciemu - Vecozolu iela. Perspektīvā paredzama Tīraines ciema un Mārupes ciema robežas saplūšana. Starp abiem ciemiem paredzētas savrupmāju un mazstāvu dzīvojamo ēku teritorijas. Apskatāmajai teritorijai ir vēsturiski izveidojušās saiknes ar Rīgu, jo Tīraines ciems

PERSPEKTĪVĀS APDZĪVOTO VIETU (CIEMU) ROBEŽAS

- PAGASTA ROBEŽA
- CIEMA ROBEŽA
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- ŪDENSTĒBES

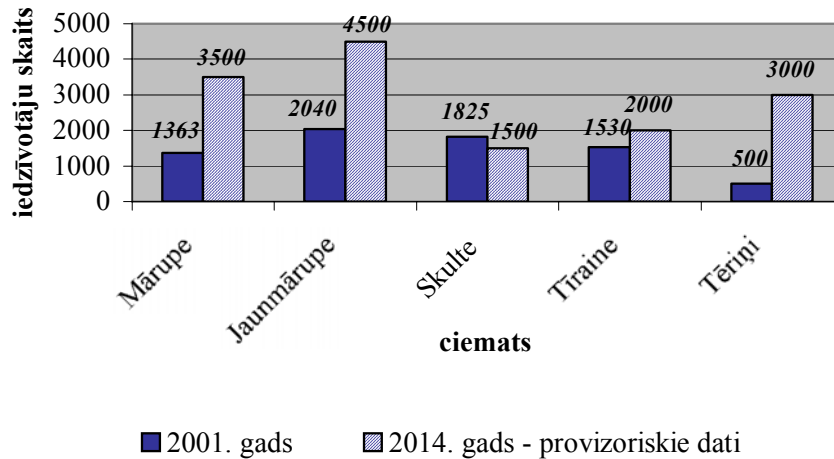

MĒROGS

atrodas pie Rīgas - Jelgavas autoceļa un dzelzsceļa līnijas. Iedzīvotāju skaitam paredzams neliels pieaugums.

Jaunas apbūves teritorijas ar lineāru struktūru ir paredzamas gar galvenajiem autoceļiem. Tās ir veidojamas kā darījumu teritorijas, kas orientētas uz apkalpi un tirdzniecību.

3.1. attēls. *Iespējamais iedzīvotāju skaita pieaugums Mārupes pagasta lielākajās apdzīvotajās vietās pēc Mārupes pagasta teritorijas plānojumā ietvertā perspektīvā zonējuma 12. gadu periodā.*

3.3.2. Apbūve

Tā kā Mārupes pagasts veidojas par urbanizētu teritoriju, apbūvei ir būtiska loma kopējā arhitektoniski telpiskā veidola veidošanā. Apbūvi savienojot ar dabas pamatnes elementiem, ir iespējams veidot atraktīvu un vizuāli izteiksmīgu dzīves vidi gan iedzīvotājiem, gan darījumu objektiem. Tādejādi Mārupes pagastā ir prognozējama iedzīvotāju un strādājošo skaita palielināšanās.

3.3.2.1. Dzīvojamās apbūves teritorijas

Kā galvenais dzīvojamās apbūves veids veidojama savrupmāju apbūve. Paredzams ir uzlabot dzīves kvalitāti esošajās savrupmāju teritorijās un papildus veidot jaunas savrupmāju teritorijas. Jaunas savrupmāju teritorijas ir veidojamas tikai inženiertehniski sagatavotās teritorijās, tādēļ tās ir izvietojamas tuvu esošajam ceļu tīklam un maģistrālajām inženierkomunikācijām.

- Savrupmāju teritorijas tuvināti Mārupes centram. Paredzēts intensificēt esošo apbūvi un izvietot arī tuvumā esošajās mazaizsargības teritorijās. Intensīva savrupmāju apbūve ir veidojama ap Mārupes- Tīraines ceļu. Apbūve ir veidojama līdz Medema purva aizsargjoslai.
- savrupmāju teritorija Tēriņos veidojama tuvināti Rīgas robežai. Pašlaik teritorija ir ekstensīvi izmantota, bet perspektīvā ir paredzama strauja būvniecība.
- Savrupmāju teritorijas Jaunmārupē. Iespējama papildus teritoriju apgūšana esošo ielu tuvumā.
- Mazstāvu apbūve. Tā kā Mārupes teritorija ir veidojama kā pievilcīga teritorijas iedzīvotājiem, lai nodrošinātu lielāku iedzīvotāju blīvumu kvalitatīvā dzīves vidē ir paredzēts veidot mazstāvu īres ēku teritorijas. Mazstāvu teritorijas ir veidojamas tuvināti sabiedriskā transporta mezgliem. Šādas teritorijas ir veidojamas Rīgas

tuvumā pie Ulmaņa gatves darījumu teritorijas un teritorijā starp Mārupi un Tīraini.

- Mazsaimniecību teritorijas ar mazu apbūves blīvumu ir izvietojamas tuvināti dabas pamatnes teritorijām, lai samazinātu uz tām antropoloģisko slodzi. Mazsaimniecību teritorijas ir saglabājamās, lai nodrošinātu Mārupes pagastā raksturīgo lauku ainavu un, lai neveidotos vienmuļa blīva apbūve.

3.3.2.2. Darījumu teritorijas

Perspektīvā Mārupes pagastā ir paredzama jaunu darījuma teritoriju izvietošana. Darījumiem pievilcīgas teritorijas veidojas pie valsts nozīmes automaģistrālēm.

- Šobrīd funkcionējošo Ulmaņa gatves apbūvi ir paredzēts paplašināt un veidot pie Ulmaņa gatvei paralēlām ielām. Paredzēts veidot dažāda veida tirdzniecības un pakalpojumu objektus.
- Jaunas darījuma teritorijas ir veidojamas ap Lielo ielu, kas perspektīvā ir veidojama kā viena no svarīgākajām maģistrālajām ielām. Paredzēts izvietot tirdzniecības un apkalpes objektus. Lielās ielas un Ulmaņa gatves krustojuma tuvumā ir veidojamas ēkas ar paaugstinātu stāvu skaitu vai pielietojot vertikālus akcentus, lai uzsvērtu iebrauktuvi Mārupes pagastā.
- Plašās darījumu teritorijas ir paredzētas ap Jaunmārupes- Mārupes ceļu, iespējama apvienotu darījumu un vieglās ražošanas uzņēmumu izvietošana ar nosacījumu, ka galvenās fasādes un darījumu funkcijas ir veidojamas orientēti pret Jaunmārupes- Mārupes ceļu. Lai nodrošinātu darījumu objektu funkcionēšanu un papildus darījumu objektu joslu izvietošana, paredzēta paralēlo ceļu tīkla izveidošana. A-5 autoceļa un Jaunmārupes- Mārupes ceļa krustojuma tiešā tuvumā paredzēts izvietot ēkas ar paaugstinātu stāvu skaitu vai pielietojot vertikālus akcentus, lai uzsvērtu iebrauktuvi Mārupes pagastā un virzību uz darījuma objektiem.
- Lidostas tuvumā ir veidojamas darījumu teritorijas, kas saistītas ar lidostas funkcionēšanu un tūristu apkalpi.
- Lidostu apkalpojošu vai ar lidostu saistītu darījumu objektu izvietošana ir paredzēta Skultē. Šobrīd tās ir daudzstāvu dzīvojamās teritorijas, bet palielinātā trokšņa līmeņa dēļ dzīvojamā funkcija nav piemērota. Tādēļ perspektīvā ir paredzēts dzīvojamās teritorijas transformēt par darījuma teritorijām, kas saistītas ar periodisku dzīvošanu (viesnīcas apkalpojošam personālam vai tml.).
- Apkalpes, izklaides un tirdzniecības objektu izvietošana apredzēta abpus A-5 autoceļam. Tā kā šī maģistrāle ir saikne ar Jūrmalu. Šīs teritorijas perspektīvā varētu būt pievilcīgas darījumiem, kas saistīti ar iedzīvotāju un autobraucēju apkalpošanu. Perspektīvā Medema purvā veidojamā aktīvā atpūtas parka tuvumā ir izvietojamas ar atpūtu un izklaidi saistīti darījuma objekti.
- Pie Stīpnieku ceļa izveidotā darījumu teritorija ir paplašināma un saglabājama tās funkcija- auto apkalpe.

3.3.2.3. Apkalpes un sabiedriskie objekti

Paredzēts saglabāt un pilnveidot esošos apdzīvoto teritoriju centrus. Papildus esošajiem apkalpes objektiem paredzēts izvietot kultūras, izklaides un tirdzniecības objektus.

- Esošais Mārupes centrs ir saglabājams kā administratīvais centrs. Papildus ir izvietojami apkalpes objekti, kā arī labiekārtots laukums kā sabiedriskā ārtelpa. Kā alternatīva teritorija administratīvā centra izvietošanai varētu veidoties Jaunmārupes- Mārupes ceļa un Lielās ielas krustojumā.

- Jaunmārupes centrs ir papildināms ar izglītības, kultūras, apkalpes un izklaides objektiem.
- Tīraine ir veidojama kā vietējas nozīmes transporta mezgls, kas papildināms ar apkalpes un tirdzniecības objektiem. Sakarā ar paredzamo Tīraines stacijas aktualizāciju un vieglo Rīgas sasniedzamību ir iespējama hipodroma aktīva attīstība un papildus atbilstošu apkalpes objektu izvietošana.
- Kultūras un izglītības centrs ir veidojams uz esošās skolas bāzes un tai tuvumā esošajās teritorijās.

3.3.2.4. Ražošanas teritorijas

Mārupes pagastā ir piemērotas teritorijas ražošanai, kas saistītas ar augsto tehnoloģiju pielietojšanu. Skultē ir paredzēts izvietot ražošanas teritorijas.

3.3.3. Dabas pamatnes teritorijas

3.3.3.1. Meži

Mežu teritorijas paredzēts saglabāt neskartas. Nav paredzēta apbūve. Meži ir saglabājami pieejami sabiedrībai, bet, lai nodrošinātu cilvēku organizētu kustību atsevišķās mežiem tuvējās teritorijās, ir paredzēts izvietot atpūtas objektus.

3.3.3.2. Purvi

Mārupes pagasta izstrādātos purvus paredzēts transformēt cita veida apsaimniekošanai. Transformācija iespējama tikai pēc pilnīgas purva izstrādāšanas. Bīriņu purvs ir perspektīvē veidojams par mazsaimniecību apbūves teritoriju, saglabājot visas apmežotās teritorijas un tās pilnveidojot, lai nodrošinātu zemsedzes veidošanos.

Medema purvu perspektīvē paredzēts veidot par aktīvās atpūtas parku, kurā paredzētas pastaigu, makšķerēšanas un citas atpūtas iespējas. Veidojamas mākslīgas ūdenskrātuves, kur paredzēts izvietot peldētavas un ūdens atrakciju teritorijas. Teritorijas piekļūšanai iespējama Lielās ielas pagarināšana līdz A-5 autoceļam.

Cenu tīrelis ir saglabājams kā valsts nozīmes aizsargājama dabas teritorija. Tīreļa tuvumā pie esošajiem piebraucamajiem ceļiem ir veidojamas atpūtas vietu teritorijas ar tūrisma bāzēm un tamlīdzīgiem objektiem. Tīrelī ir iespējams veidot dabas izpētes takas un vērošanas platformas.

3.3.3.3. Rekreācijas teritorijas

Lai nodrošinātu Mārupes iedzīvotāju un tuvējo rajonu iedzīvotāju atpūtu, kā arī, lai veicinātu ar atpūtu saistītu darījumu attīstību paredzēts veidot rekreācijas teritorijas pie aktīvās atpūtas teritorijām un pie mežiem. Rekreācijas teritorijas ir veidojamas kā dabas pamatnes teritorijas ar darījuma objektiem ar atpūtas nodrošināšanas funkciju (viesnīcas, tūristu mītnes, kafejnīcas, autostāvlaukumi utml.). Rekreācijas teritorijas ir veidotas, lai nodrošinātu tūristu un atpūtnieku apkalpi ārpus saglabājamām un aizsargājamām teritorijām. Šīs teritorijas ir paredzēts izvietot golfa laukuma tuvumā, Cenu tīreļa tuvumā, Medema purva tuvumā, pie ūdenstilpes Skultes tuvumā, Bieriņu purva teritorijā u.c.

3.3.3.4. Ūdenstece un ūdenstilpes

Visas esošās ūdenstilpes un ūdenstece ir paredzēts saglabāt un kopt. Lai novērstu pārmitru teritoriju veidošanos, ir jāveido papildus mākslīgās ūdenskrātuves. To atrašanās vietas ir precizējamas izpētes gaitā. Esošās ūdenstilpes un ūdenstece ir regulāri jākopj.

3.3.4. Lauksaimniecības teritorijas

Mārupes pagastā ir paredzēts saglabāt lauksaimniecības teritorijas vietās, kur ir augsta lauksaimnieciskās zemes vērtība. Šādas teritorijas ir saglabājamas galvenokārt Mārupes pagasta D daļā starp autoceļu A-5 un Cenu tīreli.

Lauksaimnieciskās teritorijas, kurās notiek lauksaimnieciskā ražošana, ir paredzēts veidot pārstrukturējot ražošanas procesu esošajos lauksaimniecības uzņēmumos. Tā kā lauksaimniecība ir viens no pagasta ekonomiskās attīstības pamatelementiem, bet vienlaicīgi šīs teritorijas atrodas tiešā dzīvojamo un darījuma teritoriju tuvumā, ir nepieciešams lauksaimniecības uzņēmumus veidot videi un ainavai nekaitīgus.

3.3.5. Transporta infrastruktūra

3.3.5.1. Vīzija 20 gadu perspektīvai

Mērķis

Izveidot drošu, ērtu un elastīgu satiksmes sistēmu ar nolūku:

- paaugstināt pagasta konkurēt spēju uzņēmējdarbības un tūrisma attīstībā;
- samazināt neražīgus tautsaimniecības izdevumus;
- samazināt vides piesārņojumu.

Jānodrošina ērta un videi draudzīga transporta sistēma, kas veicinās teritorijas ekonomiskās aktivitātes pieaugumu un nodrošinās labu saistību ar Rīgu un citām Mārupes pagastam pieguļošām teritorijām, kā arī Mārupes pagasta iekšienē.

Uzdevumi

1. Pamatot un attīstīt drošus transporta sakarus ar Rīgu, Mārupes pagastā un ar Rīgas rajonu.
2. Paaugstināt sabiedriskā transporta atraktivitāti, attīstot dzelzceļa izmantošanu, autoceļu un autobusu maršrutu tīklu.
3. Pamatot un attīstīt drošu gājēju un velosatiksmes celiņu sistēmu, ar velonovietnēm pie apmeklējuma objektiem un dzelzceļa pieturām, ar velotūristu atpūtas vietām.
4. Pamatot un rezervēt vietas tālākai ielu tīkla attīstībai, ieskaitot lielākas inženierbūves (ielas, ceļus, transporta mezglus utt.).

3.3.5.2. Transporta infrastruktūras attīstība un realizācijas secība

Aplēses periodā paredzēts iedzīvotāju skaita pieaugums 1,9 reizes, darba vietu – līdz 3 reizēm.

Autosatiksmē

- Izstrādāta ielu un ceļu klasifikācija, formulētas prasības pret tehniskajiem parametriem, izstrādāti ielu tipveida šķērsprofili.
- Izstrādāta pasažieru pārvadājumu shēma (3.2. attēls).
- Novērtēts maģistrālo ielu blīvums apdzīvotajās vietās $-1,6 \text{ km/km}^2$ - lielums atbilst rekomendējamām prasībām mazstāvu apbūvei.
- Aplēsti transporta plūsmu lielumi Rīgas virzienā (75%) un Mārupes iekšējās saistībās (25% no kopējā apjoma) (3.2., 3.3., 3.4. tab. un 3.3. attēls).
- Ar Rīgu saistīto transporta plūsmu sadalījums: uz austrumiem – 20%, uz pārējiem Rīgas rajoniem – 80%.
- Lielākās transporta plūsmas paredzēts apkalpot pa Lielo ielu (40%), Tēriņu ielu (30%), apvedceļu A-5 (10%), pa Dienvidu tilta trasi – 20% no kopējām ar Rīgu transporta sakariem.
- Trases būvniecība no P-132 līdz Dienvidu tiltam saistīta ar lieliem kapitālieguldījumiem kā no Rīgas pilsētas puses, tā arī no Mārupes pagasta puses, piemēram, tikai estakāde pāri dzelzceļam izmaksā apmēram 1,5÷2,0 milj.Ls. Trase aprīkojama atbilstoši B-II tehniskās kategorijas parametriem.
- Piedāvāti divi trasējuma varianti, no kuriem labākais jāizvēlas, pamatojoties uz tehniski ekonomisko salīdzinājumu nākamajās projektēšanas stadijās (3.4. attēls).
- Novērtējot Tēriņu un Graudu ielas krustojuma caurlaides spēju, konstatēts, ka 5-7 gadu laikā jāizbūvē Lielā iela (3.5. attēls).

Autotransporta izeju trasējumu no Mārupes pagasta uz Dienvidu tiltu *skatīt 3.2.a attēlā “Dienvidu tilts pār Daugavu kopējā shēma”*

Sabiedriskais transports

- Jāattīsta autobusu un maršruta taksometru tīkls Mārupes saistībai ar Rīgu, jānodrošina 25-30 sabiedriskā transporta vienības pik stundā vienā virzienā.

Dzelzceļš

- Rīgas centra ātrākai un drošākai aizsniedzamībai piedāvāts Jelgavas dzelzceļa līnijā ierīkot jaunu dzelzceļa pieturu “Mārupe”, iepretī Bebru ielai. Jaunā pietura, kā arī esošā “Tīraies” pietura ir jānodrošina ar autopievedceļiem un auto- un velonovietnēm (3.2. attēls).

Velosatiksmē

- Izstrādāta veloceliņu attīstības shēma. Ar veloceļiem savienotas nozīmīgākās iedzīvotāju, strādājošo, skolēnu un tūristu koncentrācijas vietas (3.5.attēls).
- Izstrādāti veloceliņu šķērsprofili.

Gājēju kustība

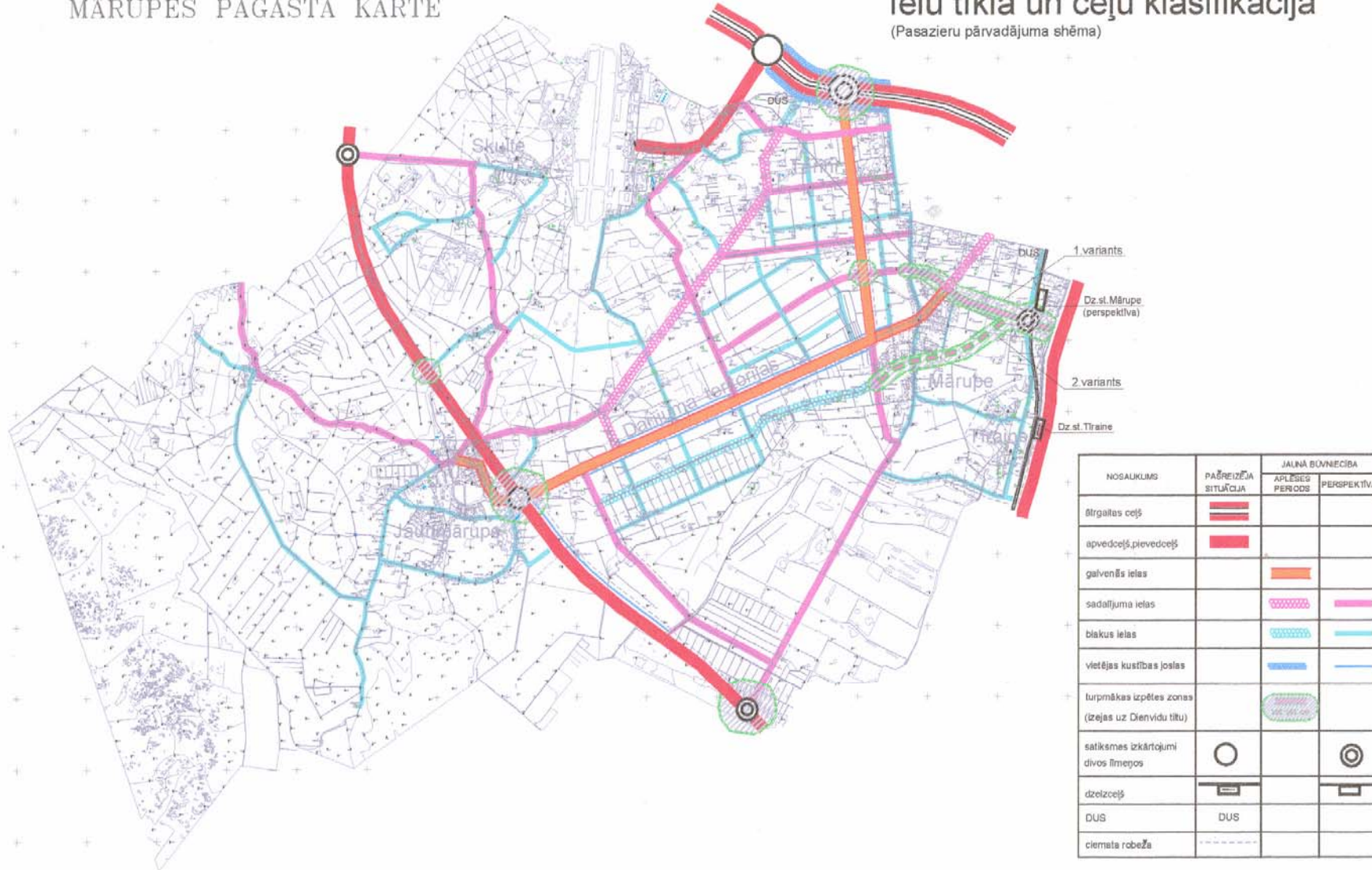
- Apdzīvotajās vietās gar ielām izbūvējamas ietves, to izvietojums ir parādīts ielu šķērsprofilos.

Perspektīva

MĀRUPES PAGASTA KARTE

Ielu tīkla un ceļu klasifikācija

(Pasazieru pārvadājuma shēma)

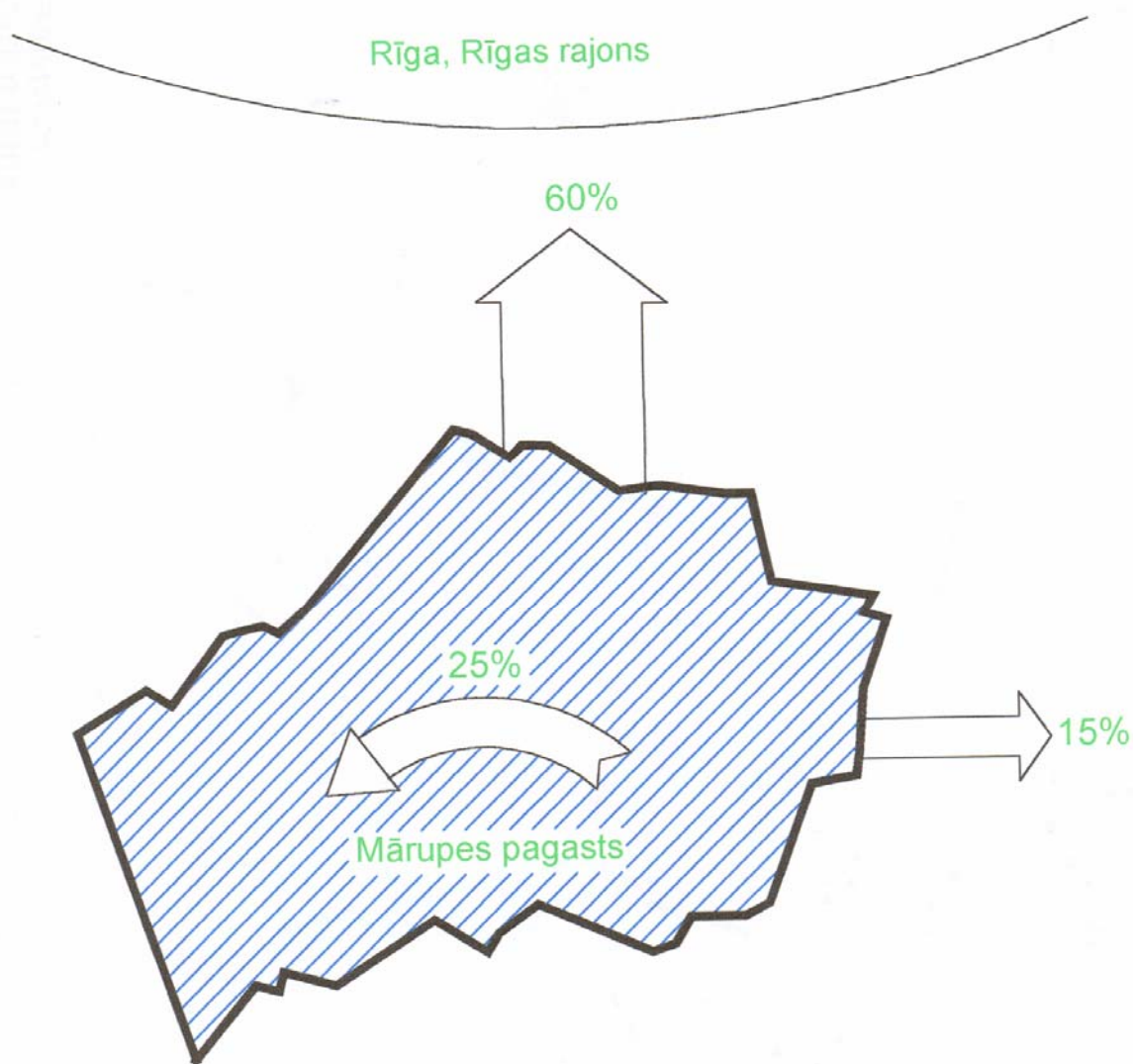
3.2.attēls *imink*

3.2.a attēls. Dienvidu tilts pār Daugavu

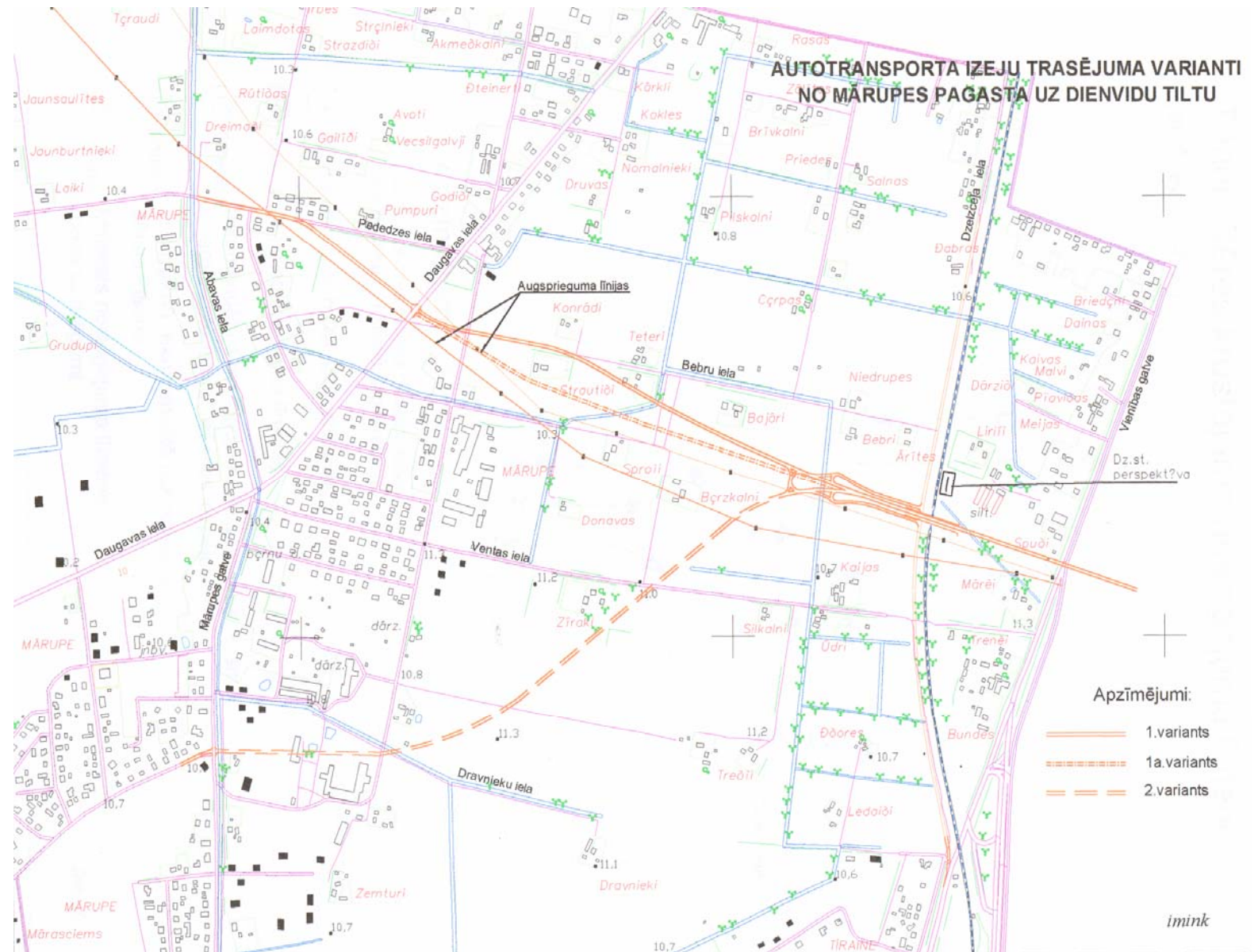
Aplēses periods

Diennakts pasažieru plūsmu struktūra Mārupes pagastā

(no kopējās transporta kustības intensitātes)

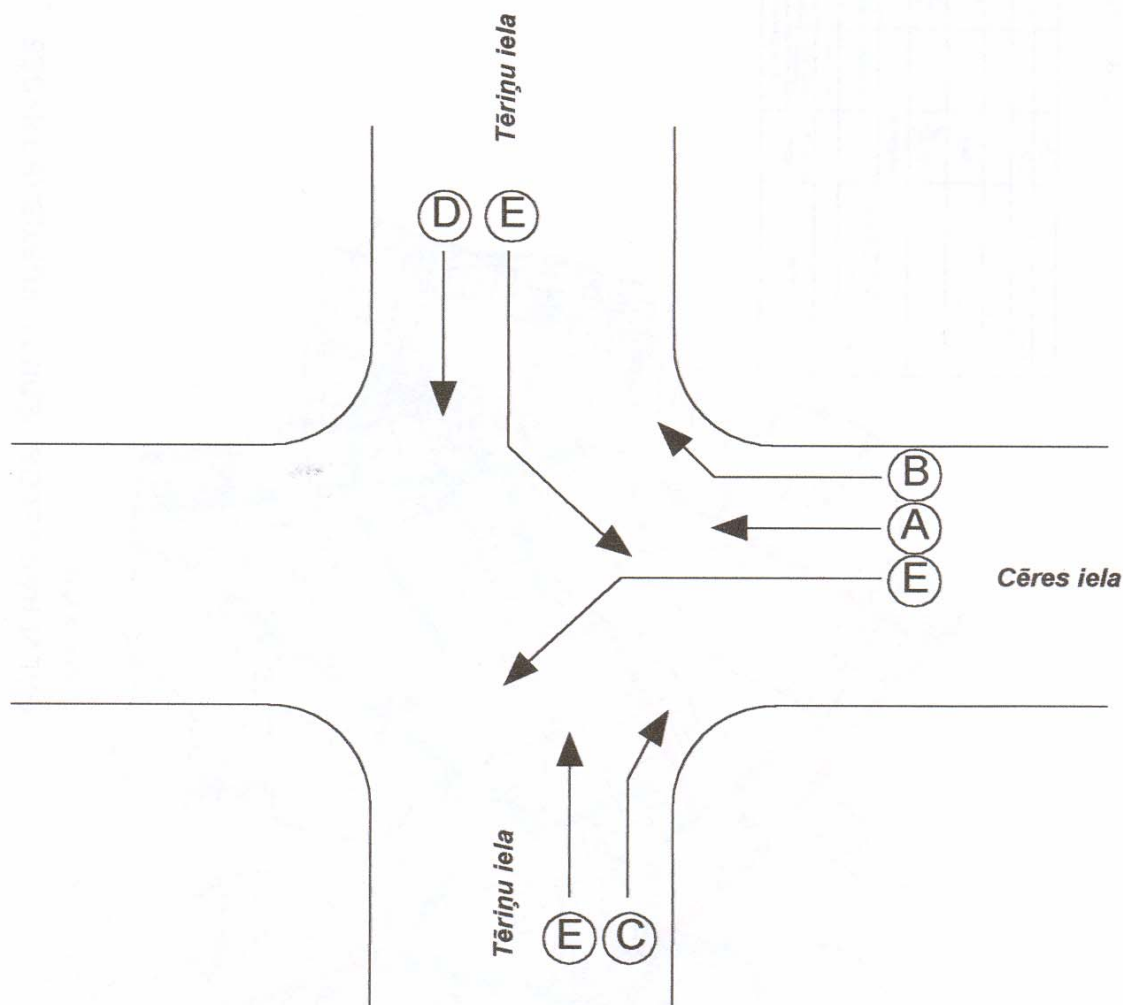
3.3. attēls [imink]

3.4. attēls [imink]

Tēriņu-Cēres krustojuma noslogojuma līmeņi

(aplēses periods)

Apzīmējumi

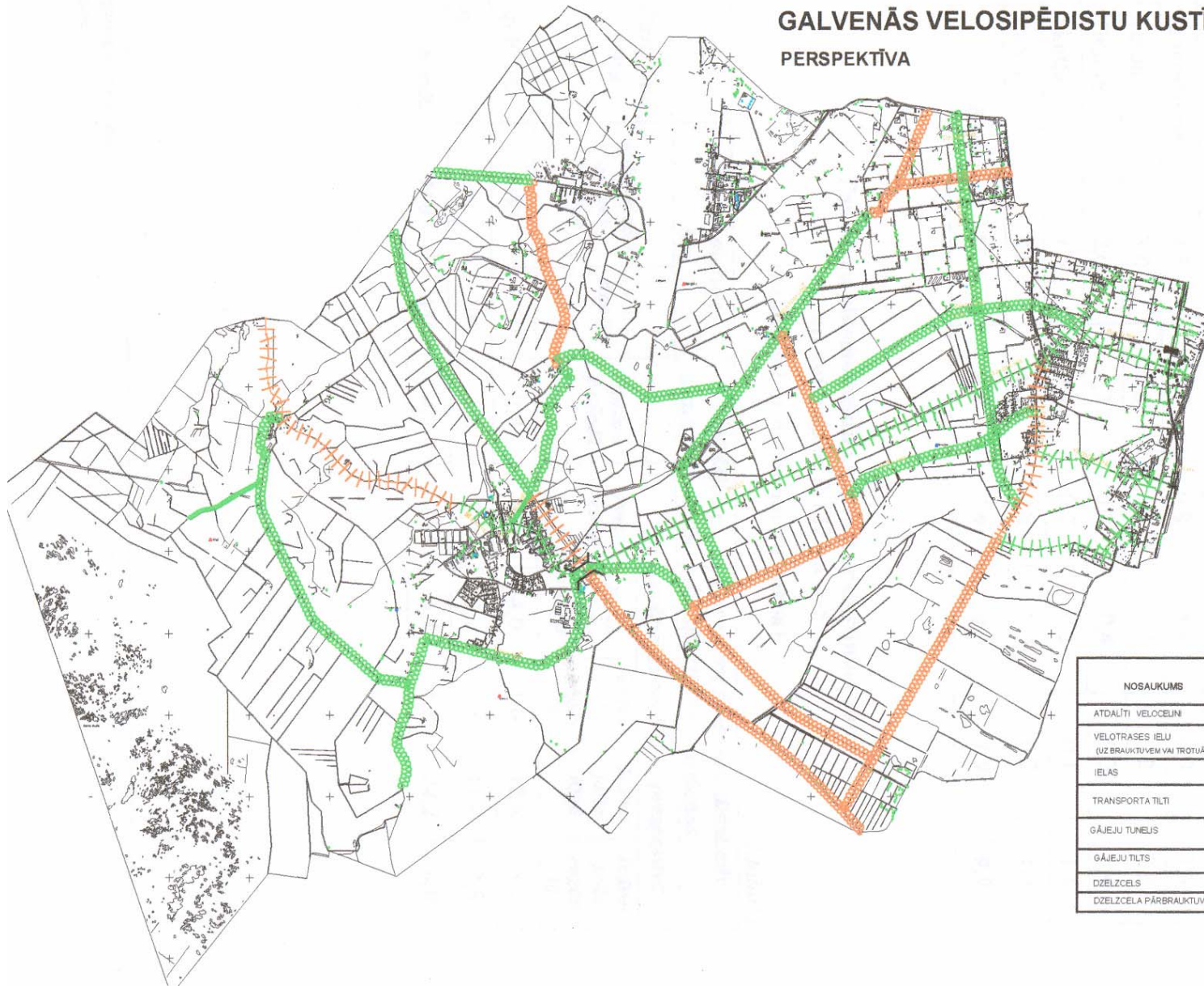
Katrs noslodzes līmenis raksturo ielas piesātinātību ar transporta plūsmu

- Ⓐ līmenis praktiski brīva pārvietošanās
- Ⓑ līmenis zems noslogojuma līmenis
- Ⓒ līmenis rekomendētais noslogojums, liela blīvuma plūsma ar ierobežotu manevrēšanas iespēju
- Ⓓ līmenis pieļaujamā rekomendētā noslogojuma pārsniegšana
- Ⓔ līmenis kritiskais noslogojuma līmenis, rodas sastrēgumi

imink

3.5. attēls [imink]

GALVENĀS VELOSIPĒDISTU KUSTĪBAS TRASES PERSPEKTĪVA

NOSAUKUMS	PĀRREIŽĒJA SITUĀCIJA	JAUNĀ BŪVNIECĪBA	
		APĻĒSES PERIODS	PERSPEKTĪVA
ATDALĪTI VELOCEĻINI		-----	-----
VELOTRASES IELU (UZ BRAUKTUŅEM VAI TROTUĀRIEM)		-----	-----
IELAS			
TRANSPORTA TILTI	---		---
GĀJEJU TUNELIS	---		---
GĀJEJU TILTS	---		---
DZELZCEĻS	---		---
DZELZCEĻA PĀRBRĀUKTŪVE	---		---

7.attēls *imink*

3.2. tabula. *Pasažieru plūsmu lielumi starp Rīgu un Mārupes pagastu (braucieni uz darbu un no darba)*

Nr. p.k.	Apdzīvotas vietas nosaukums	Iedzīvotāju skaits, tūkst.cilv.	Mārupes darbspējīgu iedzīvotāju skaits, tūkst.cilv.			Pasažieru plūsmas, tūkst.cilv.diennaktī abos virzienos	
			dzīvo pagasta teritorijā	no tiem:		iekšpus Mārupes pagastā	saistībā ar Rīgu
				strādā Rīgā	strādā Mārupes pagastā		
1.	Mārupe	3,5	2,1	1,6	0,6	0,3	2,5
2.	Jaunmārupe	4,5	2,7	0,8	1,9	0,9	1,3
3.	Tēriņi	3,0	1,8	1,3	0,5	0,2	2,2
4.	Tīraine	2,0	1,2	0,7	0,4	0,2	1,4
5.	Skulte	1,5	0,9	0,7	0,2	0,1	1,1
6.	Pārējie	2,0	1,2	0,8	0,4	0,2	1,4
	Kopā:	16,5	9,9	5,9	4,0	1,9	9,9

3.3.tabula. *Pasažieru plūsmu lielumi saistībā ar darījumu zonu ap autoceļiem P-132 un A-5 (braucieni uz darbu un no darba)*

Nr. p.k.	Darījumu zona	Zonas platība, ha		Strādājošo skaits, tūkst.cilv.		Pasažieru plūsmas, tūkst.cilv. diennaktī abos virzienos			
		Apbūvējama aplēses periodā	Kopējā	Aplēses periodā	Perspektīvā	aplēses periodā		perspektīvā	
						Dzīvojošie Rīgā	Dzīvojošie pagastā	Dzīvojošie Rīgā	Dzīvojošie pagastā
1.	ap P-132	100	350	2,8	9,2	4,0	1,0	12,8	3,2
2.	ap A-5	60	300	1,6	7,9	2,1	0,8	11,4	2,8
	Kopā:	160	650	4,4	17,10	6,1	1,8	24,2	6,0

3.4. tabula. *Transporta plūsmu struktūra*

Nr. p.k.	Pārvietošanās	Pasažieru plūsmas, tūkst. pasaž.			Transporta kustības intensitāte, reduc.vien.vienā virzienā			Plūsmu sadalījums %
		diennaktī abos virzienos	Pik stundā vienā virzienā		sabiedriskais transports	vieglās automašīnas	sabiedriskais, vieglais un kravas transports	
			auto transports	dzelzceļš				
1.	Saistībā ar Rīgu	20,9	2,1	0,2-0,3	50	1100	1400-1500	75
2.	Mārupē	4,9	0,5	-	10	330	450-500	25
	Kopā:	25,8	2,6	-	60	1430	1850-2000	100

3.3.5.3. Lidostas attīstības perspektīvas

Turpmāmajos gados prognozēts pasažieru skaita pieaugums – 2005.gadā 842 tūkstoši pasažieru, 2014.gadā – 1,4-1,8 miljons ielidojušo – izlidojušo pasažieru gadā.

Lidostas “Rīga” paplašināšanās ārpus esošās teritorijas tuvākajā laikā nav plānota, plānots skrejceļa pagarinājums 600-650 m esošajā zonā, kā arī modernizēt nosēšanās iekārtas, gaisma vadu skrejceļam un jāieplāno perons Latvijas armijas vajadzībām.

Dzelzceļa pievads lidostai nav plānots un pēc tā nav nepieciešamības, jo kravu apjoms nav tik liels.

Perspektīvie teritoriālie pasākumi

- Pamatojoties uz maksimāli iespējamo pasažieru skaitu gadā un ievērojot maksimumstundas, tālākā lidostas esošo teritoriālo robežu paplašināšana nav mērķtiecīga. Jāņem vērā iespējamie teritoriālie ierobežojumi, kas saistīti ar trokšņu zonām lidostas rajonā, kuri periodiski jāpārskata, kā arī būvju augstumu ierobežojumi saskaņā ar normatīviem.
- Esošās teritorijas robežās jāparedz iespēja turpināt paplašināt pasažieru terminālu, lai tuvākajos 20 gados varētu gadā apkalpot ap 1,8 miljonus pasažieru gadā, jeb 1100 pasažieru stundā. Mērķtiecīgi būtu rezervēt vietu pasažieru termināla paplašināšanai, rēķinoties ar pasažieru skaitu tālākā nākotnē līdz 8 – 9 milj. gadā.
- Pamatojoties uz gaidāmo pasažieru un reisu skaitu maksimumstundās, jāparedz perona un lidmašīnu stāvvietu paplašināšanas iespējas.
- Lidostas drošības palielināšanas un maksimālā reisu skaita pieprasījuma nodrošināšanai nepieciešams rezervēt vietu 2. – paralēlajam lidostas skrejceļam ārpus esošās lidostas teritorijas.
- Esošās teritorijas robežās un ņemot vērā finansiālās iespējas tuvāko 2 – 3 gadu laikā jāparedz lidostas skrejceļa pagarināšana par 650m.
- tuvāko 3 – 4 gadu laikā jānodrošina skrejceļa apgaismojuma 2. kategorija.
- Jāparedz vieta gaisa kravu glabāšanas un apstrādes vajadzībām muitas zonā.
- Lidostai pieguļošajā teritorijā jāparedz vieta autostāvvietām, kur vienlaicīgi var izvietoties līdz 2000 automašīnām, viesnīcas būvniecībai, tirdzniecības vietām, aviācijas publiskajiem pasākumiem, pasta ēkas būvniecībai, aviācijas muzeja izveidei, mazās aviācijas centram.
- Jāparedz iespēja atsevišķiem autoceļu pievadiem gan lidostas kravas, gan pasažieru terminālam, kā arī jāizvērtē vietas rezervēšana dzelzceļa pievadam. [VAS “Starptautiskā lidosta “Rīga” teritorijas attīstības programma 2002.-2020. gadam]

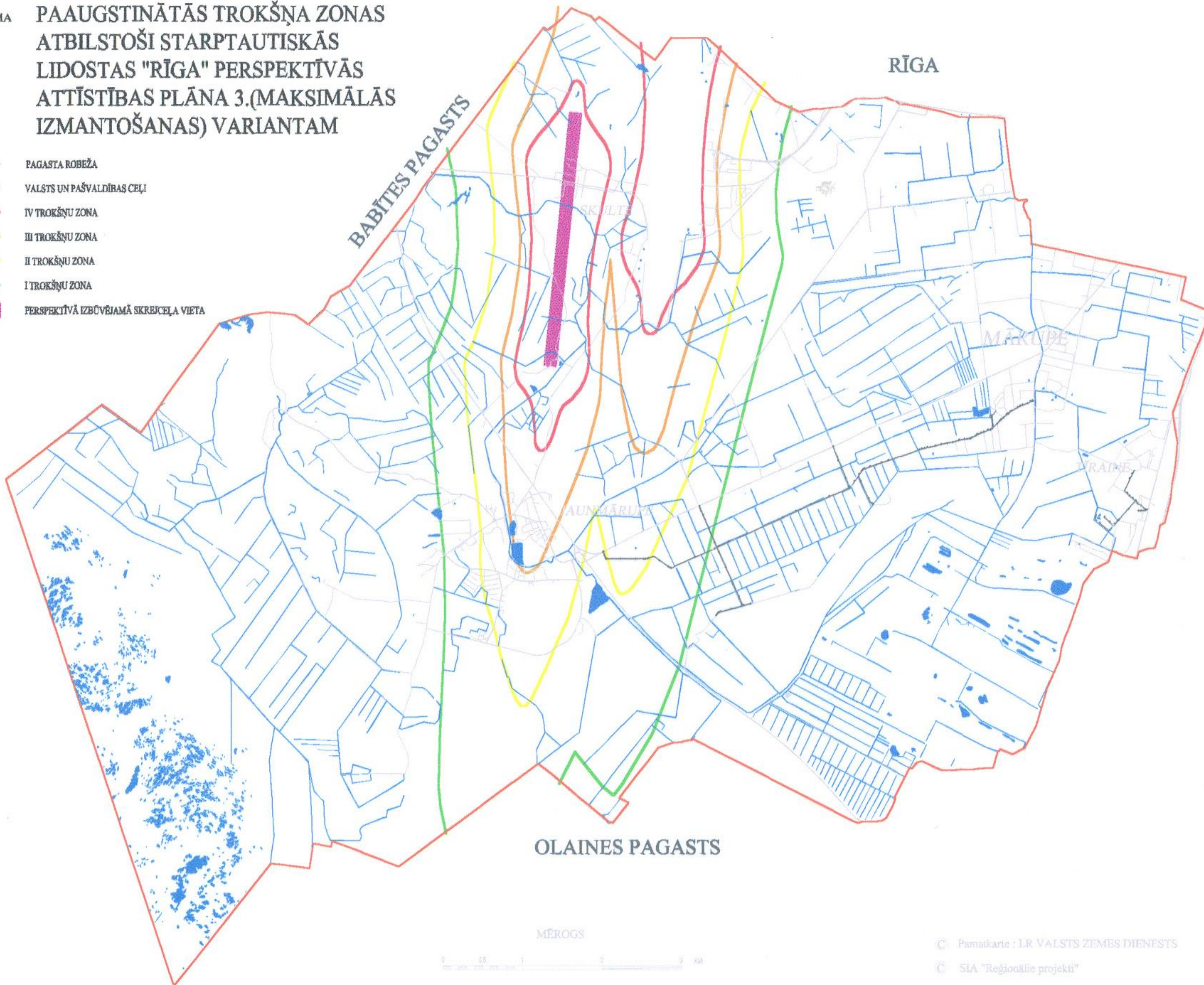
Iespējamā tālākā lidostas attīstība laika posmā pēc 2010.gada paredz arī otra skrejceļa izbūvi paralēli esošajam, kā arī mazās aviācijas (General Aviation) vajadzībām paredzētu skrejceļa izbūvi perpendikulāri esošajam ziemeļu galā. (*skatīt 30.kartoshēmu*) [Starptautiskās lidostas “Rīga” attīstības ģenerālplāns]

Viens no lidostas “Rīga” perspektīvās attīstības plāniem paredz neatkarīgas darbības paralēla skrejceļa izbūvi ar attālumu starp tiem lielāku par 100m. [Starptautiskās lidostas “Rīga” attīstības ģenerālplāns]

Paaugstinātās trokšņa zonas atbilstoši starptautiskās lidostas “Rīga” perspektīvās attīstības plāna 3.(maksimālās izmantošanas) variantam *skatīt 30. kartoshēmā*.

PAAUGSTINĀTĀS TROKŠNA ZONAS ATBILSTOŠI STARPTAUTISKĀS LIDOSTAS "RĪGA" PERSPEKTĪVĀS ATTĪSTĪBAS PLĀNA 3.(MAKSIMĀLĀS IZMANTOŠANAS) VARIANTAM

- PAGASTA ROBEŽA
- VALSTS UN PAŠVALDĪBAS CEĻI
- IV TROKŠŅU ZONA
- III TROKŠŅU ZONA
- II TROKŠŅU ZONA
- I TROKŠŅU ZONA
- PERSPEKTĪVĀ IZBŪVĒJAMĀ SKRĒJCEĻA VIETA

3.4. Perspektīvais inženiertehniskais nodrošinājums

3.4.1. Ūdensapgāde un kanalizācija

Ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas risinājumi izstrādāti balstoties uz teritorijas perspektīvo zonējumu, projektētajiem teritoriju apbūves tipiem Mārupes pagasta teritorijā, balstoties uz iespējamo šo tipu funkciju. Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu risinājums kompleksi saistāms ar citu infrastruktūras elementu projektēšanu: ceļi, transports, siltumapgāde, elektroapgāde.

1. Dzīvojamās apbūves teritorija; apkalpes un sabiedriskie centri; daudzstāvu un mazstāvu apbūve tuvināta esošajam Mārupes centram; savrupmāju apbūve ap Mārupes -Tīraines ceļu

Esošais Mārupes centrs ir saglabājams kā administratīvais centrs. Kā galvenais dzīvojamās apbūves veids veidrojama savrupmāju apbūve. Jaunas savrupmāju teritorijas ir veidojamas tikai inženiertehniski sagatavotās teritorijās, tādēļ tās ir izvietojamas tuvu projektējamiem ceļu tīkliem un maģistrālajām inženierkomunikācijām.

Esošā ūdensapgādes sistēma Mārupes centrā spēs nodrošināt ūdens patēriņu vajadzības projektējamajai apbūvei. Jaunizbūvētais ūdenstornis un esošā ūdensgūtne spēs nodrošināt nepieciešamos ūdens patēriņus. Vecais ūdenstornis ir demontēts. Papildus jāprojektē un jābūvē ūdensvada galvenās maģistrāles, pievadi projektētajām ēkām. Pēc detālplāna izstrādes ir precīzāk jāaprēķina ūdensapgādes sistēma. Ir izbūvēta jauna ūdensapgādes sistēma apbūvei ap Mārupes – Tīraines ceļu, tuvāk Tīrainei. Šī sistēma ir saslēgta kopā ar esošo Mārupes centra ūdensapgādes sistēmu, kā arī ar esošo Tīraines ciemata ūdensapgādes sistēmu.

Sadzīves notekūdeņu savākšanai un novadīšanai jāprojektē un jāizbūvē jaunas centralizētas kanalizācijas sistēmas. Viena sistēma būtu tuvināta Mārupes esošajam centram, pie kuras būtu daļēji pieslēdzamas arī esošās centra kanalizācijas sistēmas. Jāizbūvē jauna notekūdeņu attīrīšanas iekārta, pēc kuras attīrītos ūdeņus novadītu Mārupītē. Otra sistēma būtu tuvināta Tīraines esošajam centram, pie kuras būtu daļēji pieslēdzamas arī esošās Tīraines kanalizācijas sistēmas. Jāizbūvē jauna notekūdeņu attīrīšanas iekārta, vai jārekonstruē esošā, pieslēdzot to jaunizbūvētajai kanalizācijas sistēmai.

2. Savrupmāju apbūve Tēriņos; savrupmāju apbūve Rīgas tuvumā pie Ulmaņa gatves; darījumu teritorijas Rīgas tuvumā pie Ulmaņa gatves; darījumu teritorijas lidostas tuvumā

Savrupmāju teritorija Tēriņos veidrojama tuvināti Rīgas robežai. Pašlaik teritorija ir ekstensīvi izmantota, bet ir perspektīvē paredzama strauja būvniecība. Izstrādājot detālplānojumu, jāveic ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu nodrošināšanas varianti. Kā viens no racionālākajiem būtu jaunas ūdensapgādes sistēmas izbūve ar pieslēgumu Rīgas pilsētas sistēmai, jo tuvā perspektīvē Rīgas pilsēta plāno realizēt ūdensapgādes un kanalizācijas investīciju projektu pilsētas daļai, kas ir tuvināta Tēriņiem. Notekūdeņu kanalizācijas savākšana un novadīšana atrisināma vai nu izbūvējot sūknētavu, lai notekūdeņus pārsūknētu uz Rīgas pilsētas kanalizācijas sistēmu, vai arī izbūvēt atsevišķas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Varianti ir salīdzināmi.

Lidostas teritorijai, kas atrodas A daļā starp lidostas galveno pievadceļu no a/c Rīga – Jūrmala un Mārupes pagasta zemēm, ir izstrādāts detālplānojums teritorijas organizēšanai un komunālo komunikāciju izbūvei. Lai pēc iespējas vienkāršāk un lētāk novadītu lietus kanalizācijas ūdeņus, gruntsūdeņus, kā arī uzplūstošos ūdeņus, Mārupes pagasta bezkrituma apstākļos ir shematiski izskatīti 3 varianti un aprēķināta to aptuvena izmaksa. Kā tehniski un ekonomiski izdevīgāko variantu var uzskatīt variantu Nr2 (skatīt VAS Starptautiskā lidosta Rīga ūdens atvades sistēmas tehniski -ekonomiskais izvērtējums).

Tas sevī ietver: platību pirms lidostas, uzplūstošās no Mārupes pagasta teritorijas, kā arī no dārziņu teritorijas un lidostas detālplānojumā ietvertās platības lietās kanalizācijas ūdeņu novadīšanu gar lidostas skrejceļa ziemeļu daļu, izbūvējot slēgtu novadu, apmēram 400 m garumā šķērsojot skrejceļa trasi pirms skrejceļa sākuma.

3. Savrupmāju apbūve Jaunmārupē

Iespējama papildus teritoriju apgūšana esošo ielu tuvumā Jaunmārupē. Ūdensapgādi iespējams nodrošināt no esošās Jaunmārupes centralizētās ūdensapgādes sistēmas, izbūvējot jaunus tīklus. Sadzīves kanalizāciju iespējams pieslēgt esošai kanalizācijas sistēmai. Iespējamās papildus investīcijas esošo ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu uzlabošanai; notekūdeņu attīrīšanas ietaišu intensifikācijai un modernizācijai. No teritorijas apbūves kompozicionālā viedokļa būtu nepieciešama attīrīšanas ietaišu pārvietošana no ciema centra. Racionāls būtu attīrīšanas ietaišu perspektīvais izvietojums atkritumu savākšanas, kas perspektīvā pārveidojama par iekārtu demontāžas un šķirošanas vietu, tuvumā.

4. Darījumu teritorijas ap Jaunmārupes - Mārupes ceļu

Plašas darījumu teritorijas ir paredzētas ap Jaunmārupes - Mārupes ceļu, iespējama apvienotu darījumu un vieglās ražošanas uzņēmumu teritorijas. Lai nodrošinātu darījumu objektu funkcionēšanu un papildus darījumu objektu joslu izvietojumu, paredzēta paralēlo ceļu tīkla izveidošana. A-5 un Jaunmārupes- Mārupes ceļa krustojuma tiešā tuvumā paredzēts izvietot ēkas ar paaugstinātu stāvu.

Kā racionālākais ūdensapgādes un kanalizācijas infrastruktūras risinājums būtu: projektēt un būvēt jaunu ūdensapgādes sistēmu ar jaunu ūdens ieguves vietu, ūdens atdzelžošanas iekārtu, spiedrezervuāru vai ūdenstorni darījumu teritorijai gar Jaunmārupes- Mārupes ceļu, kas vienlaicīgi nodrošinātu arī perspektīvo dzīvojamo savrupmāju apbūvi gar Veco Mārupes ceļu. Projektēt un būvēt jaunu sadzīves kanalizācijas sistēmu ar jaunām notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm.

5. Darījumu teritorijas abpus šosejai A-5

Apkalpes, izklaides un tirdzniecības objektu izvietojuma paredzēta abpus A-5 šosejai. Šīs teritorijas perspektīvā varētu būt pievilcīgas darījumiem, kas saistīti ar iedzīvotāju un autobraucēju apkalpošanu. Perspektīvā Medema purvā veidojamā aktīvā atpūtas parka tuvumā ir izvietojamas ar atpūtu un izklaidi saistīti darījuma objekti. Atkarībā no projektējamo objektu tipa, apbūves intensitātes projektējamas un izbūvējamas individuālas vai daļēji centralizētas jaunas ūdensapgādes sistēmas ar ūdensgūtnēm, spiedrezervuāriem, lokāliem tīkliem. Sadzīves kanalizācijas savākšanai, novadīšanai un attīrīšanai projektējamas un izbūvējamas individuālas vai daļēji centralizētas jaunas kanalizācijas tīklu sistēmas, notekūdeņu attīrīšanas ietaises.

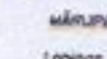

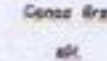

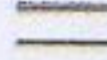
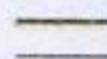
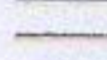
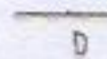
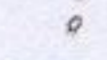

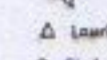

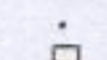

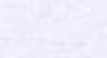

6. Darījumu teritorijas Skultē; ražošanas teritorijas Skultē

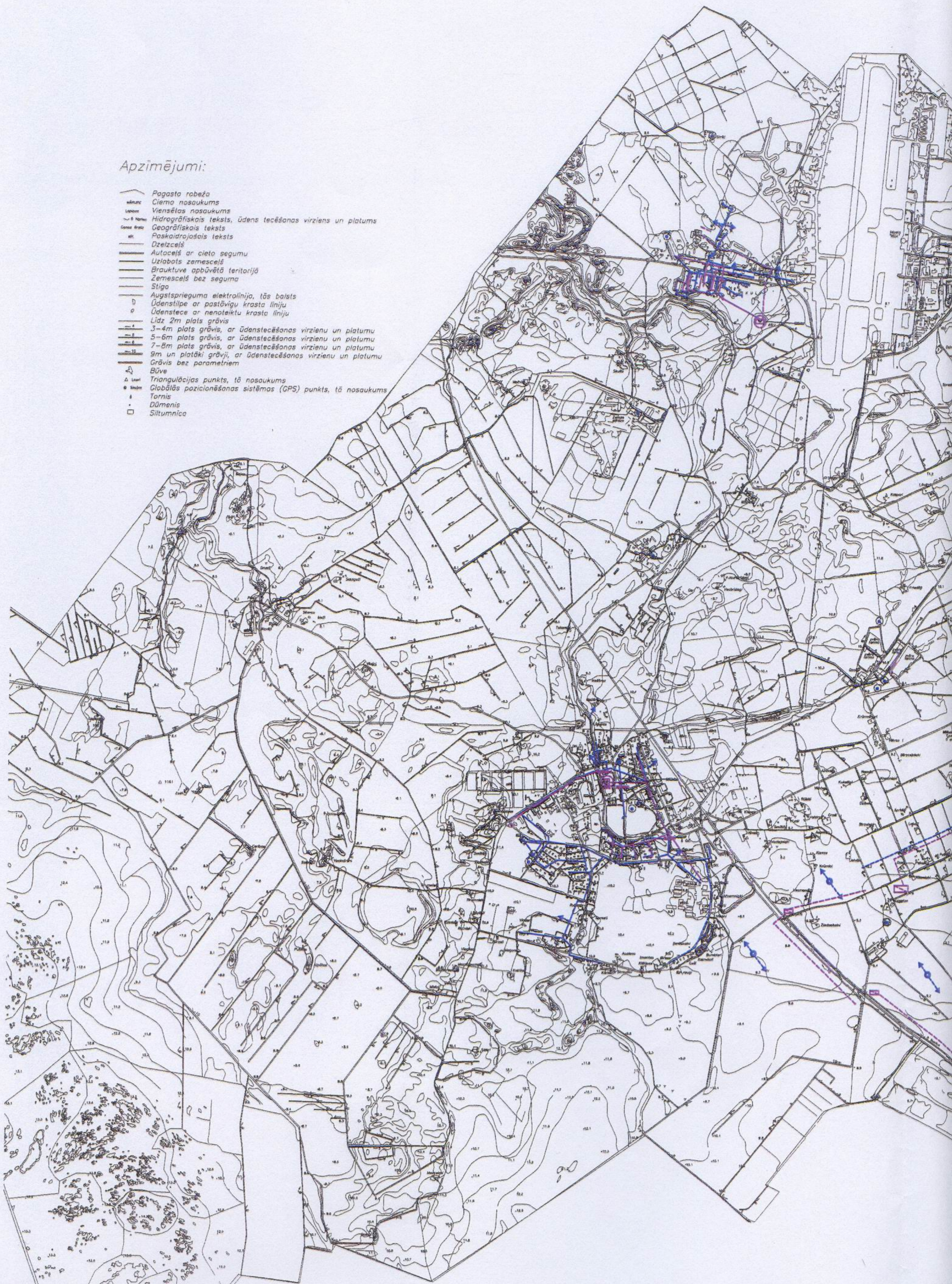
Lidostu apkalpojošu vai ar lidostu saistītu darījuma objektu izvietojuma ir paredzēta Skultē. Šobrīd tās ir daudzstāvu dzīvojamās teritorijas; perspektīvā ir paredzēts dzīvojamās teritorijas transformēt par darījuma teritorijām, kas saistītas ar periodisku dzīvošanu. Mārupes pagastā ir piemērotas teritorijas ražošanai, kas saistītas ar augsto tehnoloģiju pielietošanu. Skultē ir paredzēts izvietot ražošanas teritorijas.

Ūdensapgāde atrisināma, paplašinot, rekonstruējot un modernizējot esošo Skultes ūdensapgādes sistēmu, izbūvējot jaunus tīklus līdz perspektīvajiem objektiem. Tas prasīs zināmus līdzekļus, taču tas būs racionāls risinājums.

Sadzīves kanalizācija no perspektīvajiem objektiem savācama un novadāma, izbūvējot jaunus tīklus ar pieslēgumiem esošai kanalizācijas sistēmai. Esošā kanalizācijas sistēma daļēji jārekonstruē. Jāprojektē un jāizbūvē jaunas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas esošo nefunkcionējošo iekārtu vietā.

Apzīmējumi:

- Pagasta robeža
- Ciema nosaukums
- Viensētas nosaukums
- Hidrogrāfiskais teksts, ūdens tecēšanas virziens un platums
- Geogrāfiskais teksts
- Paskaidrojošais teksts
- Dzelzceļš
- Autocēls ar cieto segumu
- Uzlabots zemesceļš
- Brauktuve apbūvētā teritorijā
- Zemesceļš bez seguma
- Stīga
- Augstsprieguma elektrālīnija, tās balsts
- Ūdenstilpe ar pastāvīgu krasta līniju
- Ūdenstece ar nenoteiktu krasta līniju
- Līdz 2m plats grāvis
- 3-4m plats grāvis, ar ūdenstecēšanas virzienu un platumu
- 5-6m plats grāvis, ar ūdenstecēšanas virzienu un platumu
- 7-8m plats grāvis, ar ūdenstecēšanas virzienu un platumu
- 9m un platāki grāvji, ar ūdenstecēšanas virzienu un platumu
- Grāvis bez parametriem
- Būve
- Triangulācijas punkts, tā nosaukums
- Globālās pozicionēšanas sistēmas (GPS) punkts, tā nosaukums
- Tornis
- Dūmenis
- Siltumnīca

3.5. Īpašas plānošanas teritorijas

3.5.1. Aizsargjoslas

Mārupes pagasta teritorijā tiek noteiktas visu veidu aizsargjoslas, ko nosaka LR Aizsargjoslu likums (05.02.1997, grozījumi: 21.02.2002):

- 1) vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas;
- 2) ekspluatācijas aizsargjoslas;
- 3) sanitārās aizsargjoslas;
- 4) drošības aizsargjoslas.

Visas mērogā iespējamās aizsargjoslas *skatīt kartoshēmā nr.33.*

3.5.1.1. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas

Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem un teritorijām, kas ir nozīmīgas no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa, lai samazinātu vai novērstu antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas.

Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslas

Atbilstoši Aizsargjoslu likumam, no 10-25 km garām upēm, lai samazinātu negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām un saglabātu apvidum raksturīgo ainavu gar **Mārupīti, Neriņu un Dzilnupīti**, nosakāma aizsargjosla **50 m platumā neapbūvētās teritorijās un 10 m aizsargjosla apdzīvoto vietu dabas pamatnes teritorijās**. Nodrošinot aizsargjoslas gar upēm, samazinās tiešā un netiešā piesārņojuma noplūde ūdenstecē, veidojas zaļā zona, kas saista atsevišķus mežu masīvu nogabalus.

Visām mākslīgi veidotām ūdenskrātuvēm nosakāma 10 m plata aizsargjosla.

Aizsargjoslas ap purviem

Aizsargjoslas ap purviem tiek noteiktas, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu meža un purvu saskares (pārejas) zonā.

Mārupes pagastā vērtīgākā dabas vides teritorija ir **Cenu tīreļa neskartā daļa**, kuru var uzskatīt par unikālu veidojumu ar vairākām ezeru grupām un bagātu ar aizsargājamo putnu sugām. Teritorijai nosakāma **100 m aizsargjosla**, kurā ierobežojama saimnieciskā darbība. Purva teritorijas apsaimniekošanai Mārupes un Babītes pagastā izstrādājams vienots apsaimniekošanas plāns.

Dabas vides saglabāšanai nosakāma aizsargjosla **50 m ap Medema purva neizstrādāto daļu un 20 m aizsargjosla ap purva izstrādāto daļu**. Nepieciešams izstrādāt purva izstrādātās daļas rekultivācijas projektu, kurā tiks noteikti teritorijas apsaimniekošanas aprobežojumi.

Bieriņu purvs ir zaudējis purvam raksturīgo veģetāciju, aizsargjosla tam nav nosakāma. Nepieciešams izstrādāt rekultivācijas projektu, kurā ir nosakāmi teritorijas apsaimniekošanas aprobežojumi.

Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām

Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām nosaka, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamo ūdens resursu kvalitāti visā ūdensgūtnes ekspluatācijas laikā (ne mazāk kā uz 25 gadiem). Ūdens ņemšanas vietām nosaka **stingrā režīma, bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu**. (*skatīt 3.5. tabulu*)

3.5. tabula. Ūdens apgādes urbumi, kuriem VĢD noteiktas aizsargjoslas

Urbuma Nr.	Aprēķinātie aizsargjoslu rādiusi (m)		
	Stingra režīma	Bakterioloģiskā	Ķīmiskā
9932	10	nav nepieciešama	20*
10004	10	nav nepieciešama	nav nepieciešama
7765	10	nav nepieciešama	301
7625	10	nav nepieciešama	204

Paskaidrojumi:

- rādiuss pie ūdens patēriņa $7 \text{ m}^3/\text{dnn.}$, ja ūdens patēriņš no urbuma sasniedz $432 \text{ m}^3/\text{dnn.}$, tad rādiuss ir 175 m;
- urbumiem 7765 un 7625 zonas aprēķinātas pirms to ierīkošanas.

Nepieciešamās aizsargjoslas pārējām ūdens ņemšanas vietām ir uzrādītas 2.pielikuma tabulā “Ūdensapgādes urbumu raksturojums”.

“Aizsargjoslu likums” paredz aizsargjoslu katrai ūdens ņemšanas vietai. To noteikšanu regulē MK Noteikumi Nr. 8 “Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika”, kas pieņemti 1999.gada 5.janvārī.

Stingrā režīma aizsargjosla domāta pazemes ūdeņu aizsardzībai no tiešas piesārņojuma iekļūšanas urbumā. Tajā noteikts stingrs ekspluatācijas režīms, joslas rādiuss no 10 līdz 50 m.

Bakterioloģiskā aizsargjosla paredzēta pazemes ūdeņu aizsardzībai no bakterioloģiskā piesārņojuma. Mārupes pagasta teritorijā esošajiem ūdens apgādes urbumiem nav nepieciešama bakterioloģiskā aizsargjosla.

Ķīmiskā aizsargjosla paredzēta pazemes ūdeņu aizsardzībai no ķīmiskā piesārņojuma. Tā tiek aprēķināti individuāli katram urbumam.

Mežu aizsargjoslas ap pilsētām

Mežu aizsargjoslas ap pilsētām tiek noteiktas, lai nodrošinātu pilsētu iedzīvotājiem atpūtai un veselības uzlabošanai nepieciešamos apstākļus, kā arī lai samazinātu vai kompensētu pilsētu negatīvo ietekmi uz vidi. Mārupes pagasta teritorijā mežos, kas ieskaitāmi aizsargjoslās ap pilsētām, nav pieļaujama saimnieciska darbība, izņemot kopšanas cirtes.

Visos pārējos mežos Mārupes pagastā iespējama tikai tāda saimnieciska darbība, kas saistīta ar rekreācijas funkcijas nodrošināšanu vai arī nepieciešama Mārupes pagasta infrastruktūras nodrošināšanai. Mežu teritorijās aizliegts izvietot lopbarības minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu, kokmateriālu un citu veidu glabātavas.

3.5.1.2. Ekspluatācijas aizsargjoslas

Ekspluatācijas aizsargjoslas tiek noteiktas gar transporta, sakaru un citu komunikāciju līnijām, kā arī ap objektiem, kas nodrošina dažādu valsts dienestu darbību. Ekspluatācijas aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespējas.

Mārupes pagasta teritorijas plānojumā ir noteikti šādi ekspluatācijas aizsargjoslu veidi:

- 1) aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem;
- 2) aizsargjoslas gar sakaru līnijām (nav uzrādītas grafiski, apraksts);
- 3) aizsargjoslas ap valsts meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu stacijām un posteņiem un ap citiem stacionāriem valsts nozīmes monitoringa punktiem un posteņiem (nav uzrādītas grafiski, jo atrodas lidostas teritorijā);
- 4) aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem;
- 5) aizsargjoslas gar siltumtīkliem (nav uzrādītas grafiski, apraksts);
- 6) aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm;

- 7) aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem;
- 8) aizsargjoslas ap ģeodēziskajiem punktiem (nav uzrādītas grafiski, apraksts);
- 9) aizsargjoslas ap navigācijas tehniskajiem līdzekļiem (nav uzrādītas grafiski, jo atrodas lidostas teritorijā);
- 10) aizsargjoslas ap gāzes vadiem, gāzes noliktavām un krātuvēm.

Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem

Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem tiek noteiktas, lai samazinātu ielu, autoceļu un dzelzceļu negatīvo ietekmi uz vidi, nodrošinātu transporta maģistrāļu ekspluatāciju un drošību, kā arī izveidotu no apbūves brīvu joslu, kas nepieciešama ielu un autoceļu rekonstrukcijai.

Mārupes pagasta teritorijā ciemos **gar ielām un autoceļiem - aizsardzības zona noteikta kā ielas sarkanā līniju** (esoša vai projektēta ielas robeža) un **būvlaide** (līnija, kas nosaka attālumu no sarkanās līnijas līdz apbūvei); pārējā pagasta teritorijā ir nosakāmi sekojoši aizsargjoslu platumi gar valsts autoceļiem no ceļa ass uz katru pusi:

a) valsts galvenajiem autoceļiem - 100 metri:

- A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils - Babīte) – aizsargjosla 100 m uz katru pusi no ceļa ass;
- P133 Lidostas “Rīga” pievadceļš - aizsargjosla 200 m uz katru pusi no ceļa ass;

b) valsts 1.šķiras autoceļiem - aizsargjosla 60 metri:

- P132 Rīga - Mārupe - aizsargjosla 60 m uz katru pusi no ceļa ass;

c) valsts 2.šķiras un pašvaldību autoceļiem - aizsargjosla 30 metri:

- V14 Jaunmārupe - Skulte - aizsargjosla 30 m uz katru pusi no ceļa ass;
- V15 Rīgas robeža - Silnieki - Puķulejas - aizsargjosla 30 m uz katru pusi no ceļa ass;
- V16 K.Ulmaņa gatve - Silnieki - aizsargjosla 30 m uz katru pusi no ceļa ass,
- V19 Pievedceļš Mārupes darba vadītāja iecirknim - aizsargjosla 30 m uz katru pusi no ceļa ass;
- V21 Bērziems - Lācplēši - Kalngale - aizsargjosla 30 m uz katru pusi no ceļa ass;
- V22 Bašēni - Mežgaļi - aizsargjosla 30 m uz katru pusi no ceļa ass;
- V23 Kalngale - Lagatas - aizsargjosla 30 m uz katru pusi no ceļa ass;
- V24 Pievedceļš Mārupes zvēru fermai - aizsargjosla 30 m uz katru pusi no ceļa ass. [BOVAS “Latvijas Autoceļu direkcija”, 28.03.2002]

Tā kā visa dzelzceļa teritorija atrodas Tīraines ciemata teritorijā, **dzelzceļa līnijai Rīga - Jelgava nosakāma aizsargjosla – 50 m** no malējās sliedes dzelzceļa katrā pusē.

Aizsargjoslas gar sakaru līnijām

Aizsargjoslas gar visu veidu un piederības sakaru līnijām un to iekārtām tiek noteiktas, lai nodrošinātu to maksimālu aizsardzību no cilvēka, dabas vai citu faktoru nevēlamas ietekmes, kuras rezultātā var tikt traucēta sakaru līniju normāla darbība, radīti zaudējumi tautsaimniecībai un valstij. Aizsargjoslām gar sakaru līnijām ir šāds minimālais platums gar apakšzemes kabeļu, gaisvadu un radiofikācijas sakaru līnijām - zemes gabals un gaisa telpa sakaru līnijas augstumā, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes sakaru līnijas katrā pusē 2,5 metru attālumā no apakšzemes kabeļu līnijas vai no gaisvadu līnijas ass.

Tā kā Mārupes pagastā nav veikta sakaru līniju precīza uzmērīšana, kā arī aizsargjoslu nav iespējams attēlot mēroga dēļ, sakaru līnijas un aizsargjoslas ap sakaru līnijām ir

precizējamas veicot zemes gabalu uzmērījumus un izstrādājot detālos plānojumus.

Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem

Aizsargjoslas gar visu veidu un jebkuras piederības elektriskajiem tīkliem, to iekārtām un būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu elektrisko tīklu, to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību. Lai nodrošinātu elektrisko tīklu drošu ekspluatāciju, kā arī piekļūšanu energoobjektiem, ir noteikts šāds aizsargjoslu platums:

Elektrisko tīklu ekspluatācijas aizsargjoslas:

- GVL (gaisvadu līnijas) 0,4 - 20 kV - 20 m (lauku teritorijā), 4 m (blīvi apdzīvotās vietās)- zemes gabals un gaisa telpa šīs līnijas augstumā, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes katrā pusē no malējā vada elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu;
- GVL (gaisvadu līnijas) no 20 kilovoltiem līdz 110 kilovoltiem - 20 metru; virs 110 kilovoltiem - 30 metru; gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām apdzīvotās vietās no 20 kilovoltiem līdz 110 kilovoltiem - 4 metri virs 110 kilovoltiem - 8 metri;
- KL (kabeļu līnijas) 0,4 - 20 kV - 2 m (lauku teritorijā), 2 m (blīvi apdzīvotās vietās) - zemes gabals vai gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes kabeļu līnijas katrā pusē 1 metra attālumā no kabeļu ass;

Būves:

- TP, SP, FP - 1 m (lauku teritorijā), 1 m (blīvi apdzīvotās vietās) attālumā no nožogojuma vai būves visvairāk izvirzīto daļu projekcijas. [VAS "Latvenergo", 28.03.2002]

Siltumtīklu aizsargjoslas

Aizsargjoslas gar visu veidu un jebkuras piederības siltumtīkliem, to iekārtām un būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu siltumtīklu, to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību. Aizsargjoslām gar siltumtīkliem ir šāds minimālais platums:

- 1) gar siltumtrasēm kanālos vai tuneļos - zemes gabals, kuru aizņem pazemes iekārtas, kā arī zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes 2 metru attālumā katrā pusē no kanāla vai tuneļa ārmas;
- 2) gar bezkanālu siltumtrasēm zemē - zemes gabals, kuru aizņem šīs iekārtas, kā arī zemes gabals, kuru aizņem šīs iekārtas un kuru norobežo nosacītas vertikālas plaknes 5 metru attālumā katrā pusē no apvalka ārmas;
- 3) ap siltumvadiem gaisā, sadales iekārtām un siltuma punktiem - zemes gabals un gaisa telpa 1 metra attālumā katrā pusē no šo iekārtu nožogojuma vai to visvairāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai grīdas virsmas.

Tā kā Mārupes pagastā nav veikta siltumtīklu precīza uzmērīšana, kā arī aizsargjoslu nav iespējams attēlot mēroga dēļ, siltumtīklus un aizsargjoslas ap siltumtīkliem ir precizējamas, veicot zemes gabalu uzmērījumus un izstrādājot detālos plānojumus.

Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm

Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu meliorācijas būvju un ierīču ekspluatāciju un drošību.

Ēkas un būves drīkst izvietot:

- a) ne tuvāk kā 10 m no valsts meliorācijas sistēmu būvēm vai ierīcēm;
- b) ne tuvāk kā 10 m no koplietošanas ūdensnotekas;
- c) ne tuvāk kā 10m uz abām pusēm no segtām ūdensnotekām ar diametru 200mm un lielākām.

Aizsargjoslas gar ūdensvada un kanalizācijas tīkliem

Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem tiek noteiktas, lai nodrošinātu ūdensvadu un kanalizācijas tīklu ekspluatāciju un drošību. Aizsargjoslām gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem ir šāds platums:

- 1) gar ūdensvadiem un kanalizācijas spiedvadiem - 5 metri katrā pusē no cauruļvada malas;
- 2) gar pašteses kanalizācijas vadiem - 3 metri katrā pusē no cauruļvada malas.

Aizsargjoslas ap gāzes vadiem, gāzes noliktavām un krātuvēm

Aizsargjoslas ap visu veidu un jebkuras piederības gāzes vadiem, to iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu gāzes vadu, to iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju ekspluatāciju un drošību. Aizsargjoslām gar gāzes vadiem ir šāds minimālais platums:

zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes katrā pusē no gāzes vada ass gāzes vadam ar spiedienu:

- a) līdz 500 dekapaskāliem - 2 metri;
- b) b) no 500 dekapaskāliem līdz 0,3 megapaskāliem - 4 metri;
- c) c) no 0,3 megapaskāliem līdz 0,6 megapaskāliem - 7 metri, perspektīvē paredzētais augstā spiediena gāzes vads Dn 300 mm no Piņķiem Babītes pagastā līdz Jaunmārupei. Augstā spiediena gāzes vada novietne paredzēta apvedceļa A 5 nodalījuma joslā;
- d) no 0,6 megapaskāliem līdz 1,6 megapaskāliem - 10 metru, esošais augstā spiediena gāzes vads Dn 700 mm Ventas ielā posmā no dzelzceļa Rīga -Jelgava līdz Daugavas ielai, tālāk šķērsojot Mārupes pagasta teritoriju ziemeļrietumu virzienā līdz VAS "Starptautiskā lidosta Rīga".

Mārupes pagastā augstā, vidējā vai zemā spiediena gāzes vadu novietne, saskaņā ar izstrādāto Mārupes pagasta perspektīvo gāzes apgādes shēmu tiek plānota Autoceļu direkcijas vai pagasta ceļu nodalījuma joslās vai ielu sarkanajās līnijās.

3.5.1.3. Sanitārās aizsargjoslas

Sanitārās aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem, kuriem ir noteiktas paaugstinātas sanitārās prasības. To galvenais uzdevums ir sanitāro prasību nodrošināšana. Ir šādi sanitāro aizsargjoslu veidi:

- 1) aizsargjoslas ap kapsētām;
- 2) aizsargjoslas ap dzīvnieku kapsētām;
- 3) aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm un notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

Aizsargjoslas ap kapsētām

Aizsargjoslas ap kapsētām tiek noteiktas, lai nepieļautu tām piegulošo teritoriju sanitāro apstākļu pasliktināšanos. Mārupes pagasta teritorijā atrodas Mārupes un Mazcenu darbojošās tradicionāla apbedīšanas veida kapsētas. Aizsargjoslas platums ir noteikts 300 metru no kapsētas teritorijas robežas ārējās malas.

Aizsargjoslas ap dzīvnieku kapsētām

Mārupes pagasta teritorijā atrodas jau aptuveni 10 gadus nedarbojas dzīvnieku kapsēta. Lai nepieļautu tai piegulošo teritoriju sanitāro apstākļu pasliktināšanos ir noteikta aizsargjosla 500 m platumā no dzīvnieku kapsētas teritorijas ārējās malas. Dzīvnieku kapsētu

nožogo un ieteicams ārpus žoga izveidot 1,4 m dziļu un 1 m platu grāvi (MK noteikumi nr.225; 22.06.99). Dabā aizsargjoslu ar speciālām zīmēm nenorāda. Aizsargjoslas lielums ir uzrādīts aptuveni, jo nav precīzu dzīvnieku kapsētas uzmērījumu. Veicot saimniecisko darbību šajā teritorijā, ir nepieciešams veikt augsnes un gruntsūdeņu izpēti.

Aizsargjosla nav jāievēro, ja apglabājumi nav notikuši pēdējo 25 gadu laikā.

Aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm un notekūdeņu attīrīšanas iekārtām

Aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm un notekūdeņu attīrīšanas iekārtām nosaka, lai nodrošinātu tām piegulošo teritoriju aizsardzību no iespējamās vai esošās negatīvās ietekmes.

Mārupes pagasta teritorijā atrodas atkritumu izgāztuve 1,5 ha platībā. Aizsargjoslas platums ap atkritumu izgāztuvi - 100 metru. Saskaņā ar Likumu "Par aviāciju" (05.10.1994) lidostas teritorijas tuvumā (15 km attālumā) nav pieļaujama atkritumu izgāztuves izvietošana, kas veicina putnu masveida atrašanos. Mārupes pagasta attīstības perspektīvē atkritumu izgāztuvi paredzēts pārveidot par šķirošanas punktu, izveidojot kompostēšanas laukumu un nolietojušās sadzīves tehnikas demontāžas vietu. Mārupes pagasta teritorijas plānojuma 12 gadu aprēķina periodā paredzēts saglabāt noteikto aizsargjoslu.

Aizsargjoslas platumu ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām nosaka atkarībā no izmantotās tehnoloģijas un iekārtas tehniskā raksturojuma:

Mārupes pagastā atrodas slēgta tipa attīrīšanas ietaises Jaunmārupē un bioloģiskās attīrīšanas ietaises Mārupē un Māras ciemā – aizsargjosla attīrīšanas iekārtām ar slēgtu apstrādi visā ciklā (bez vaļējām virsmām notekūdeņu un dūņu uzglabāšanai) - noteikta 50 metri plata aizsargjosla.

Skultē atrodas nefunkcionējošas attīrīšanas ietaises, perspektīvē tās paredzēts rekonstruēt. Atbilstoši paredzamajai tehnoloģijai un jaudām nosakāma perspektīvā aizsargjosla - 50m. Aizsargjoslas nosaka no teritorijas robežas (žoga, vaļņa ārējās robežas vai apvedgrāvja ārējās malas).

3.5.1.4. Drošības aizsargjoslas

Aizsargjoslas ap visu veidu un jebkuras piederības naftas, naftas produktu un ķīmisko vielu un produktu vadiem, noliktavām, krātuvēm un pārstrādes uzņēmumiem nosaka, lai nodrošinātu naftas, naftas produktu un ķīmisko vielu un produktu vadu, noliktavu, krātuvju un pārstrādes uzņēmumu ekspluatāciju un drošību, kā arī samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēkiem.

Aizsargjoslas ap naftas, naftas produktu un ķīmisko vielu un produktu vadiem, noliktavām, krātuvēm un pārstrādes uzņēmumiem

Mārupes pagasta teritorijā atrodas pašlaik neizmantots naftas produktu vads no „Lukoil” naftas bāzes Olaines pagastā uz starptautiskās lidostas „Rīga” teritoriju. Naftas vads tiek uzturēts ekspluatācijas kārtībā un perspektīvē iespējama tā izmantošana. Tādēļ ir nosakāma aizsargjosla gar cauruļvadu trasēm - zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes katrā pusē 25 metru attālumā no cauruļvada ass.

Nav veikta naftas vada trases precīza uzmērīšana, aizsardzības josla ir noteikta aptuveni. Pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas minētās aizsargjoslas teritorijās un to tiešā tuvumā ir nepieciešams veikt precīzus topogrāfiskos uzmērījumus un precizēt aizsardzības joslu.

3.5.1.5. Vispārējie noteikumi

- 1) Gadījumos, kad vienā vietā pārklājas vairāku veidu aizsargjoslas, spēkā ir stingrākās prasības un lielākais minimālais platums. Visu veidu rīcība šajās vietās jāaskaņo ieinteresētajām institūcijām.
- 2) Vispārīgie aprobežojumi aizsargjoslās ir noteikti Aizsargjoslu likumā.

3.5.1.6. Papildus aizsardzības teritorijas

Īpaši aizsargājamas dabas teritorijas

Mārupes pagasta teritorijā atrodas 2 īpaši aizsargājamās teritorijas un dabas objekti - Cenu tīrelis un dabas parks Jaunmārupē (pie Pavasara dīķa). To sīkāku raksturojumu *skatīt 3.6. tabulā.*

3.6. tabula. Aizsargājamās teritorijas un dabas objekti Mārupes pagastā

Nr. p.k.	Nosaukums	Statuss	Režīms	Piezīmes
1.	Cenu tīrelis	Valsts (MK 212; 15.06.99)	Saimnieciskās darbības ierobežojumi	Izstrādājams apsaimniekošanas plāns
2.	Dabas parks Jaunmārupē (pie Pavasara dīķa)	Vietējas nozīmes	Saimnieciskās darbības ierobežojumi	Apbūves noteikumu regulācija

Piedāvātie perspektīvie dabas aizsardzības objekti:

- 1) Bērzs pie "Zālīšu" mājām (pēc apsekošanas akta nr.7-02 slēdziena iekļaujams dižkoku sarakstā). Atbilstoši LR likumdošanā noteiktajai procedūrai, valsts aizsardzības statusu piešķir pēc Dabas aizsardzības pārvaldes slēdziena, vietējas aizsardzības statusu var piešķirt Mārupes pagasta padome;
- 2) Baltalkšņu audzes pie Mazcenu bibliotēkas. Atbilstoši LR likumdošanā noteiktajai procedūrai, valsts aizsardzības statusu piešķir pēc Dabas aizsardzības pārvaldes slēdziena, vietējas aizsardzības statusu var piešķirt Mārupes pagasta padome.

Lidostas „Rīga” radīto trokšņu zonas (teorētiski aprēķinātās)

Lidostas tiešā tuvumā esošās teritorijas atrodas teritorijās ar dažādu trokšņa līmeni. Mārupes pagasta teritorijā ir atzīmētas dažāda līmeņa esošās un perspektīvās trokšņa zonas un noteikti tām apsaimniekošanas aprobežojumi:

- I zona:

EFN >60dB vai MFN >85db.

Teritorijā pieļaujama celtniecība, nav vēlams izvietot skolas, slimnīcas un citus sabiedriskus objektus. Dzīvojamām ēkām vēlama papildus trokšņa aizsardzība;

- II zona:

EFN >60dB vai MFN >95db dienā vai MFN >85db naktī.

Teritorijā nav ieteicams būvēt jaunus dzīvojamos rajonus, iespējama atsevišķu jauna dzīvojamo ēku būvniecība vai esošo dzīvojamo rajonu papildināšana ar dzīvojamām ēkām pielietojot skaņu izolējošus būvmateriālus, fasāžu apdares materiālus, pielietojot logus un durvis ar papildus skaņas izolācijas efektu;

- III zona:

EFN >60dB vai MFN >100db dienā vai MFN >90db naktī.

Teritorijā nav pieļaujama jaunu dzīvojamo ēku celtniecībai;

- IV zona

EFN >70dB vai MFN >105db.

Teritorija atrodas lidostas teritorijā, teritorija ir izmantojama tikai rūpnieciskiem mērķiem.

Perspektīvās (teorētiski aprēķinātās) lidostas trokšņa līmeņa zonas *skatīt kartoshēmā nr.30*; bet esošās lidostas trokšņa līmeņa zonas *skatīt kartoshēmā nr.33*.

Teritorijas, kur iespējama lauksaimnieciskās ražošanas objektu ietekme

Teritorijas plānojumā informatīvi ir norādītas aptuvenas teritorijas, kur iespējama ietekme no esošajiem lauksaimnieciskās ražošanas objektiem (fermām). Minētajās teritorijās iespējami cilvēku dzīves videi traucējoši faktori - nepatīkama smaka, troksnis, kā arī iespējams gruntsūdeņu un atmosfēras gaisa piesārņojums.

Iepriekšminētajās teritorijās vēlams izvietot darījuma objektus, kas funkcionāli saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu, nav vēlams izvietot sabiedriskus objektus ar ārtelpas pulcēšanās laukumiem, sabiedriskās ēdināšanas objektus ar ārtelpas tirdzniecības vietām un apmeklētāju sēdvietām. Zemes gabaliem lauksaimnieciskās ražošanas teritoriju tuvumā vēlams veidot palielinātu teritorijas apzaļumojumu, kā arī blīvu dzīvžogu un necaurredzamu žogu.

3.5.2. Turpmākas izpētes teritorijas

Mārupes teritorijas plānojumā ir norādītas teritorijas, kuru tālākai attīstībai, detālplānojumu un tehnisko projektu izstrādei nepieciešama papildus izpēte vai arī kopīga sadarbība ar kaimiņu pašvaldībām.

1. Tās ir ar transporta problēmām saistītās teritorijas:
 - Lielās ielas un Ulmaņa gatves perspektīvais saslēgums;
 - A-5 autoceļa un Jaunmārupes- Mārupes ceļa krustojuma rekonstrukcija;
 - teritorijas pie iespējamā Dienvidu tilta pieslēguma trases;
 - Dienvidu tilta pieslēguma trases pagarinājuma ievads Mārupes pagastā, iespējamā elektrolīniju apvienošana;
 - Dienvidu tilta pieslēguma trases pagarinājuma ievada savienojums ar Lielo ielu;
 - Lielās ielas un Mārupītes gatves savienojums;
 - Mārupītes gatves pagarinājums caur Medema purvam.
2. Kopīgi ar Babītes pagastu rekreācijas teritorijas apsaimniekošana pie ūdenskrātuves.
3. Iespējamā aktīvās atpūtas parka izveidošana Medema purvā. Tā kā purva izstrāde vēl nav pabeigta un teritorija ir liela, nepieciešama tās nopietna izpēte.

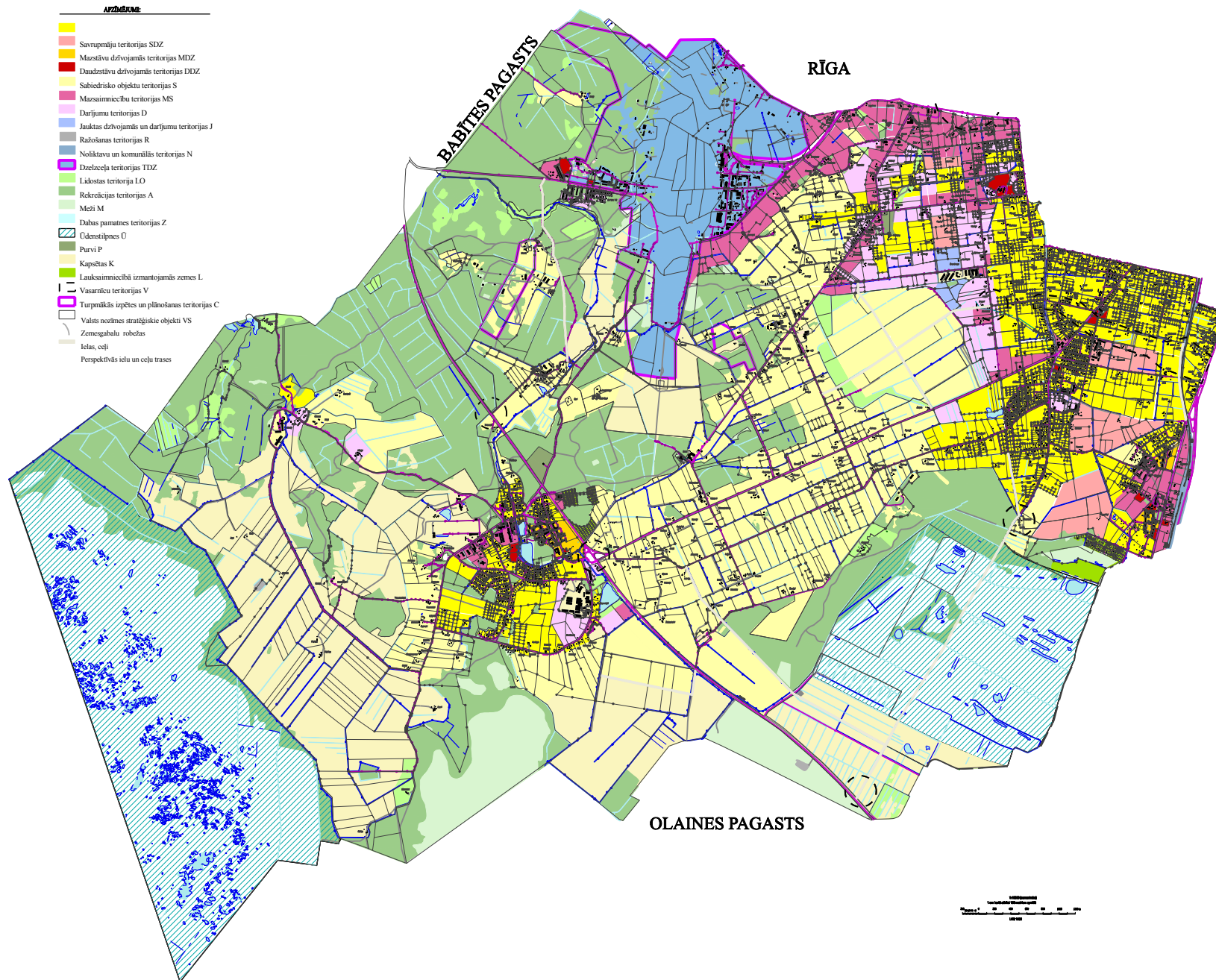
3.5.3. Teritorijas, kam nepieciešama detālplānojumu izstrādāšana

Detālplānojumus nepieciešams obligāti izstrādāt visās neapgūtajās teritorijās, lai nodrošinātu teritoriju kopēju funkcionēšanu, lai izveidotu ceļu tīklu un nodrošinājumu ar inženierkomunikācijām.

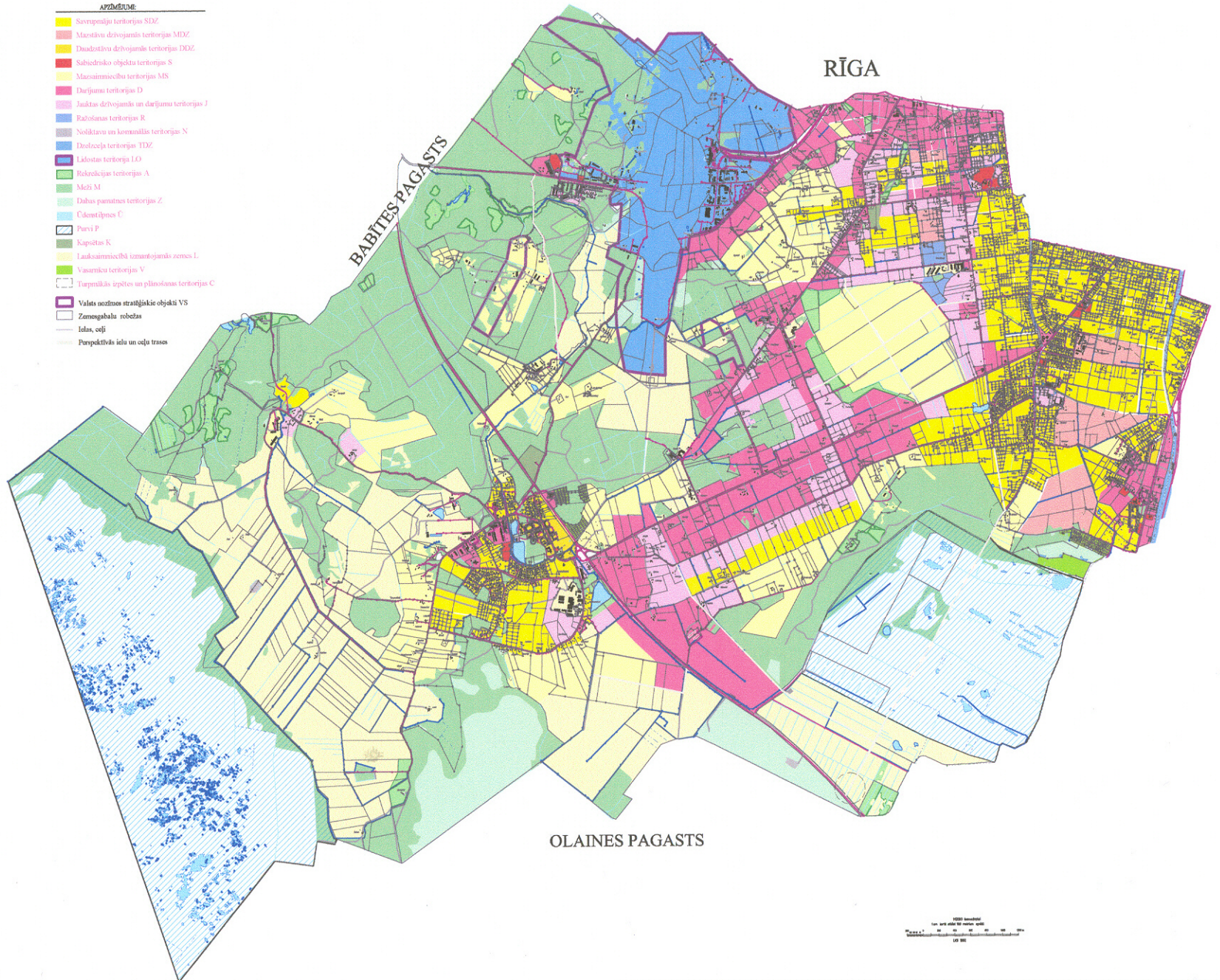
1. Savrupmāju teritorijas, kur paredzēta jauna būvniecība un nav pietiekoša inženiersagatavojuma, obligāti nepieciešamas izstrādāt detālplānojumu ar piebraucamo ceļu tīklu un inženierkomunikāciju tīklu. Tās ir teritorijas starp Mārupi un Tīraini. Tālākajā attīstības perspektīvā teritorijas pie vecā Mārupes ceļa.

2. Darījumu teritorijas abpus Jaunmārupes- Mārupes ceļam un abpus A-5 autoceļam. Nepieciešama detālplānojuma izstrādāšana, lai izveidotu optimālu piebraucamo ceļu tīklu, kā arī atrisinātu maģistrālēm paralēlu vietējas nozīmes ceļu izveidi, kā arī lai atrisinātu nodrošināju ar inženierkomunikācijām un virszemes ūdeņu savākšanas sistēmas, un, ja nepieciešams, meliorācijas sistēmas.
3. Jauktai dzīvojamai un darījumu teritorijai lidostas pievedceļu tuvumā, lai nodrošinātu atbilstoša ielu tīkla un inženierkomunikāciju tīkla nodrošināšanu.
4. Perspektīvajai vasarnīcu apbūvei, lai nodrošinātu atbilstoša ceļu tīkla un inženierinfrastruktūras izveidošanu.

32.kartoshēma. MĀRUPES PAGASTA ATĻAUTĀ TERITORIJAS IZMANTOŠANA NO 2002. -2012. GADAM

32a. kartoshēma. MĀRUPES PAGASTA ATĻAUTĀ TERITORIJAS IZMANTOŠANA NO 2002. -2014. GADAM

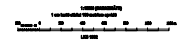
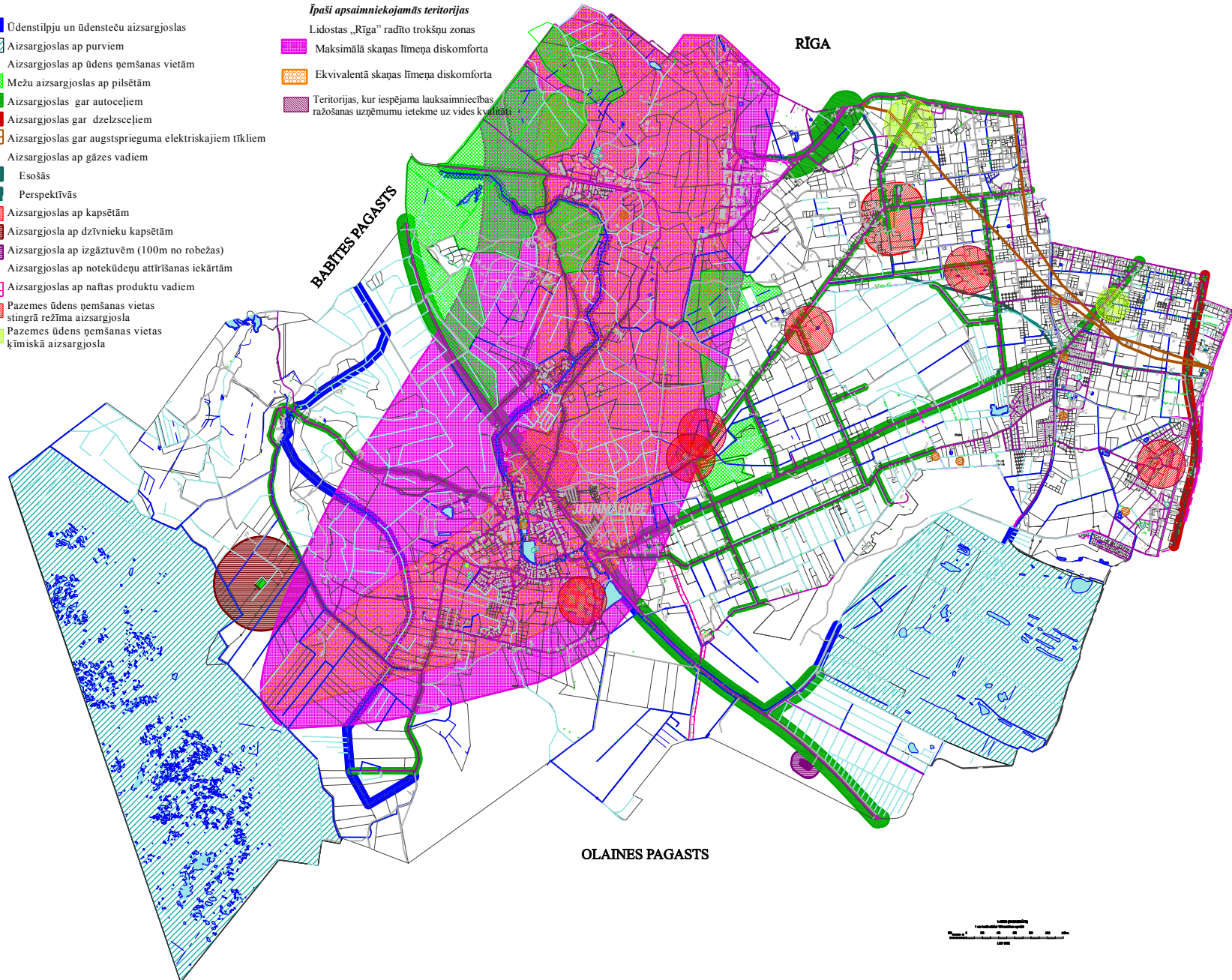
33.kartoshēma. AIZSARGJOSLAS UN ĪPAŠAS PLĀNOJAMĀS TERITORIJAS

APZĪMĒJUMI:

- Ūdenstīpju un ūdensteču aizsargjoslas
- Aizsargjoslas ap purviem
- Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām
- Mežu aizsargjoslas ap pilsētām
- Aizsargjoslas gar autoceļiem
- Aizsargjoslas gar dzelzsceļiem
- Aizsargjoslas gar augstsprieguma elektriskajiem tīkliem
- Aizsargjoslas ap gāzes vadiem
- Esošās
- Perspektīvās
- Aizsargjoslas ap kapsētām
- Aizsargjosla ap dzīvnieku kapsētām
- Aizsargjosla ap izgāztuvēm (100m no robežas)
- Aizsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām
- Aizsargjoslas ap naftas produktu vadiem
- Pazemes ūdens ņemšanas vietas stingrā režīma aizsargjosla
- Pazemes ūdens ņemšanas vietas ķīmiskā aizsargjosla

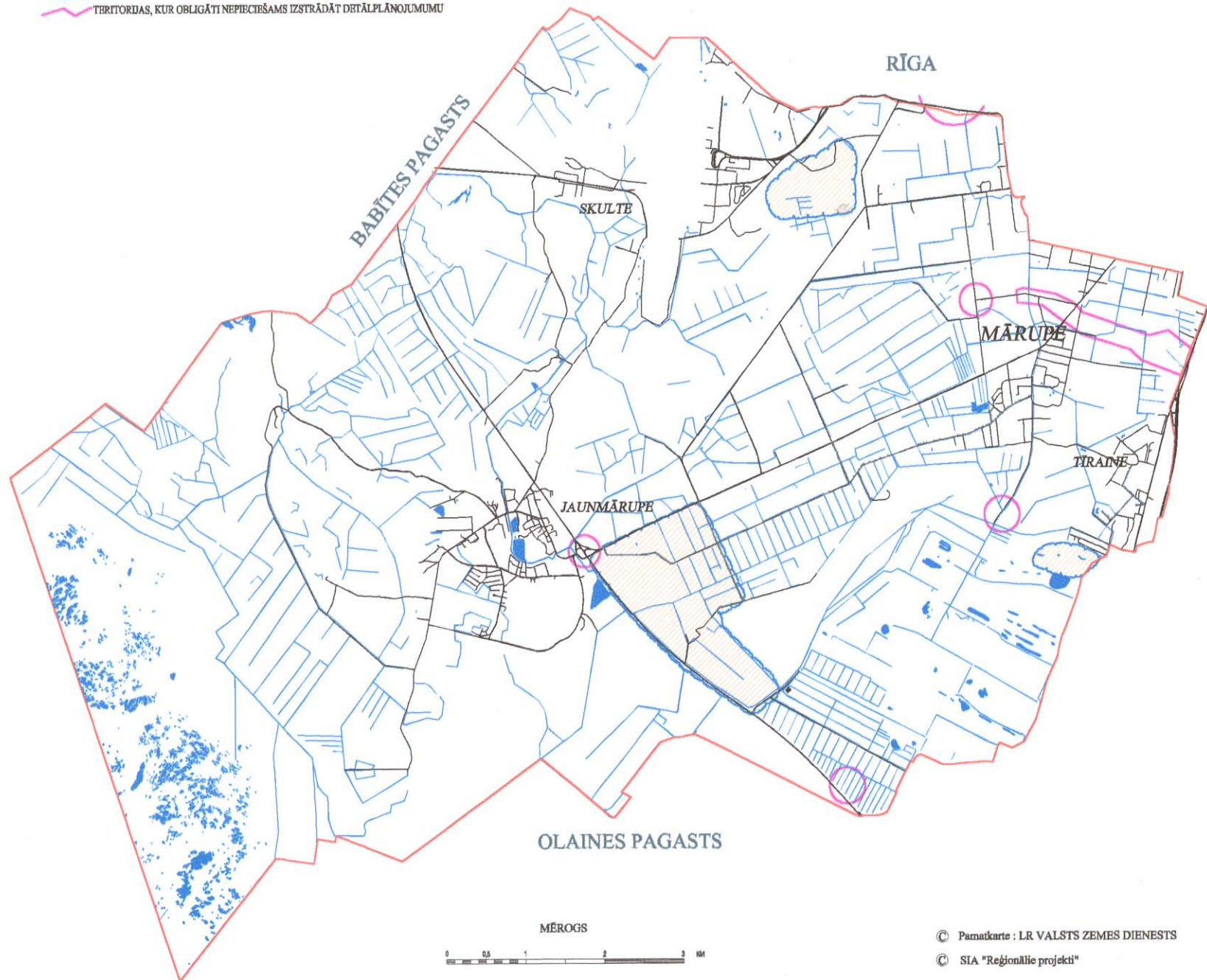
Īpaši apsaimniekojamās teritorijas

- Lidostas „Rīga” radio trokšņu zonas
- Maksimālā skaņas līmeņa diskomforta
- Ekvivalentā skaņas līmeņa diskomforta
- Teritorijas, kur iespējama lauksaimniecības ražošanas uzņēmumu ietekme uz vides kvalitāti

TURPMĀKĀS IZPĒTES TERITORIJAS UN TERITORIJAS,
KUR NEPIECIEŠAMI DETĀLIE PLĀNOJUMI

- TURPMĀKĀS IZPĒTES TERITORIJAS
 TERITORIJAS, KUR OBLIGĀTI NEPIECIEŠAMS IZSTRĀDĀT DETĀLPLĀNOJUMU

MĒROGS

0 0,5 1 2 3 KM